POLIROM
Top 10+

ELFRIEDE
JELINEK

Pianista

Elfriede Jelinek

Pianista

Traducere din limba germană
de Nora Iuga

POLIROM
2012

© 2004, 2012, by Editura Polirom, pentru traducerea în limba română

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506

Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;

sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

ISBN ePub: 978-973-46-2726-4

ISBN PDF: 978-973-46-2727-1

ISBN print: 978-973-46-2654-0

Coperta: Radu Răileanu

Pe copertă: colaj Shutterstock

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepsesc penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată în colaborare cu elefant.ro

ELFRIEDE JELINEK s-a născut în 1946 la Mürzzuschlag, Austria. A studiat compoziţia la Conservatorul din Viena, urmînd, în paralel, studii de teatru şi istoria artei, întrerupte din pricina unei depresii. A debutat în 1967 cu volumul de versuri *Lisas Schatten* (*Faptele Lisei*). Cunoaşte succesul cu romanele *Die Liebhaberinnen* (*Amantele*, 1975), *Die Ausgesperrten* (*Excluşii*, 1980), *Die Kinder der Toten* (*Copiii morţilor*, 1995) şi mai ales cu *Die Klavierspielerin* (*Pianista*, 1983), acesta din urmă avînd o puternică încărcătură autobiografică. Romanul a fost distins, în 1986, cu Premiul Heinrich Böll. În anul 2001, a fost ecranizat de regizorul Michael Haneke, cu Isabelle Huppert, Benoît Magimel şi Annie Girardot în rolurile principale. Pelicula a obţinut Marele Premiu la Festivalul de la Cannes, precum şi Premiul pentru cea mai bună actriţă şi cel mai bun actor. În 1989, romanul *Lust* (*Nesaţ*) declanşează un imens scandal din pricina sexualităţii violente, linie în care se înscrie şi romanul *Gier* (*Lăcomie*, 2000). Elfriede Jelinek a tradus din operele lui Thomas Pynchon, Christopher Marlowe, Georges Feydeau şi Eugène Labiche, a scris scenarii de film, libretе de operă, eseuri. A fost distinsă cu nenumărate premii naţionale şi internaţionale, printre care Premiul Brener (1996), Premiul Georg Büchner (1998), Premiul Heinrich Heine al oraşului Düsseldorf (2002) şi Premiul Stig Dagerman (2004). În 2004 i-a fost decernat Premiul Nobel pentru Literatură „pentru fluxul muzical al vocilor şi antivocilor din romanele şi piesele sale, ce relevă, cu un extraordinar talent lingvistic, absurditatea stereotipurilor sociale şi forţa lor subjugatoare“. La Editura Polirom au mai apărut *Pianista* (2004), *Excluşii* (2005) şi *Amantele* (2006).

I

Profesoara de pian Erika Kohut năvăleşte ca o vijelie în locuinţa pe care o ocupă împreună cu mama ei. Mamei îi place s-o numească „mica ei vijelie“, deoarece copilul ăsta se mişcă uneori extrem de repede. Vrea să-i scape mamei. Erika e trecută bine de treizeci de ani. Mama ar putea să-i fie bunică, dacă ţinem seama de vîrsta ei. Erika a venit pe lume abia după mulţi ani grei de căsnicie. Tata i-a predat repede ştafeta fiicei şi a ieşit din joc. Fata a intrat, tata a ieşit. De nevoie a învăţat Erika să se mişte atît de repede. Asemenea unui vîrtej de frunze tomnatice se năpusteşte pe uşa locuinţei, grăbindu-se să ajungă în camera ei fără să fie văzută. Dar iată că mama i-a şi ieşit în faţă; o ia la întrebări, o pune la zid, inchizitor şi pluton de execuţie totodată, într-o singură persoană recunoscută unanim, în stat şi în familie, ca mamă. O chestionează: de ce a ajuns atît de tîrziu acasă? Ultimul elev a plecat din şcoală acum trei ore, în bătaia de joc a Erikăi. Crezi că nu aflu eu unde ai fost? Un copil e dator să-i răspundă mamei de bunăvoie, răspuns care nu este crezut, pentru că acest copil obişnuieşte să mintă. Mama mai aşteaptă puţin, numai cît numără pînă la trei.

Abia a ajuns la doi şi fata vine cu un răspuns care ocoleşte adevărul. Mama îi smulge servieta din mînă şi se vede pusă în faţa faptului împlinit. Patru volume cu sonatele lui Beethoven împart indignate compartimentul îngust al servietei cu o rochie nouă; se vede că abia a fost cumpărată. Mama tună şi fulgeră împotriva rochiei. În magazin, cu puţin timp în urmă, străpunsă de braţele portmantoului, rochia era atît de ispititoare, colorată viu şi plină de supleţe; acum zace ca o zdreanţă mototolită, străpunsă de privirile mamei. Banii de rochie erau planificaţi pentru casa de economii! Acum au fost cheltuiţi înainte de vreme.

Această rochie puteai oricînd să ţi-o procuri din banii depuşi în registrul de economii pentru construcţii de locuinţe, dacă nu-ţi era prea mult să faci un drum pînă la dulapul cu rufe, unde se află carnetul de economii, în spatele unui teanc de cearşafuri. Dar azi aceşti bani au făcut o escapadă, au fost sustraşi şi rezultatul iată-l! Ori de cîte ori se va pune întrebarea unde s-au dus banii, Erika ar trebui să îmbrace această rochie. Acum că i-ai cheltuit, să te văd ce-ai să faci mai tîrziu! Am fi avut o locuinţă nouă, dar fiindcă n-ai vrut să aştepţi, te-ai ales cu o zdreanţă care se demodează cît ai bate din palme. Doar copilul şi-l vrea în permanenţă lîngă ea, vrea mereu să ştie unde poate fi găsit în caz de urgenţă, dacă mama e în pragul unui infarct. Mama vrea să strîngă bani ca să se bucure de ei mai tîrziu. Şi ce face Erika? Îşi cumpără o rochie! Ceva mai derizoriu chiar decît un moţ de maioneză pe tartina cu peşte. Rochia asta nu va aştepta nici pînă la anul, se va demoda încă de luna viitoare. Banii nu se demodează niciodată.

Se strîng bani pentru o locuinţă comună mare, proprietate personală. Apartamentul cu chirie în care vegetează acum este atît de vechi, că-i bun de demolat. Vor putea să-şi aleagă dinainte dulapurile zidite şi chiar amplasarea pereţilor despărţitori, deoarece e vorba de un sistem nou de construcţii care va fi experimentat pe locuinţa lor cea nouă. Totul va fi executat la cererea cumpărătorului. Cine plăteşte, dispune! Mama, care nu are decît o pensie de nimic, dispune de ceea ce plăteşte Erika. În această locuinţă nou-nouţă, construită după metoda viitorului, fiecare îşi va avea imperiul său; Erika aici, mama acolo, ambele imperii despărţite corect unul de celălalt. O cameră comună de locuit va exista totuşi, unde se pot întîlni dacă doresc. Firește că mama şi copilul doresc asta mereu pentru că îşi aparţin. Chiar şi aici, în cocina asta, pe cale de a se prăbuşi, Erika se bucură de un

imperiu propriu unde conduce şi este condusă. E doar un imperiu provizoriu, deoarece mama are acces la orice oră. Uşa de la camera Erikăi nu se încuie; nici un copil nu are secrete.

Spaţiul vital al fiicei constă din mica ei cameră personală, unde poate face tot ce pofteşte. Nimeni nu o împiedică deoarece această cameră este în întregime proprietatea ei. Restul apartamentului e imperiul mamei; gospodina care are grijă de tot trebăluieşte pretutindeni, în timp ce Erika culege roadele de pe urma muncii de gospodină a celeilalte. Fata nu a fost pusă niciodată să facă treabă în casă pentru că detergenţii puteau să dăuneze mîinilor ei de pianistă. Ceva o nelinişteşte pe mamă în rarele momente cînd îşi îngăduie să facă o pauză ca să-şi tragă sufletul: comoara ei multiformă. Nu poţi să ştii întotdeauna exact unde se află totul. Pe unde o fi acum iarăşi această comoară care nu stă niciodată locului? Prin ce încăperi petrece de una singură sau în doi? Erika, un argint viu, un obiect ce-ţi scapă printre degete, cine ştie pe unde hoinăreşte, chiar în clipa asta, şi se ţine de prostii? Şi totuşi, în fiecare zi, mereu, fata apare acolo unde îi e locul: acasă. Mama e uneori îngrijorată pentru că fiecare proprietar învaţă, în primul rînd şi pe propria lui piele, că încrederea e bună, dar controlul e şi mai bun. Principala problemă a mamei este imobilizarea comorii ei într-un loc anume ca să n-o mai ia razna. În acest scop există televizorul care livrează la domiciliu imagini frumoase, melodii frumoase, prefabricate şi ambalate. De dragul lui e Erika mereu prezentă şi dacă lipseşte se ştie exact pe unde umblă. Uneori se duce seara la un concert, dar asta se întîmplă din ce în ce mai rar. Fie că stă la pian şi loveşte cu sete în cariera ei de pianistă, înmormîntată pentru totdeauna, fie că bîntuie ca un duh rău pe la vreo repetiţie cu elevii ei. În caz de forţă majoră poate fi sunată acolo. Alteori îşi petrece timpul făcînd

muzică de cameră cu colegii care au aceleaşi preocupări. Şi acolo poate fi sunată. Erika luptă împotriva lanţurilor materne şi cere mereu să nu fie căutată la telefon, dorinţă peste care mama trece cu uşurinţă, pentru că numai ea stabileşte ordinele. Tot mama stabileşte şi telefoanele celor care se interesează de fiica ei, de aceea tot mai puţini oameni vor s-o vadă sau să-i vorbească Erikăi. Profesia ei este totodată şi dragostea ei. Puterea celestă – muzica! Erika îşi umple tot timpul cu muzică. Aici nu mai e loc pentru alt timp. Nimic nu-ţi procură atîta bucurie ca un spectacol muzical de înaltă ţinută la care participă elemente de prim rang.

Dacă Erika intră o dată pe lună într-o cafenea, mama ştie unde e şi poate s-o cheme la telefon acolo. Profită din plin de acest drept. Un eşafod domestic din certitudini şi obişnuinţe.

Timpul îşi întăreşte gipsul în jurul Erikăi încet, încet. Dacă mama loveşte o dată mai brutal cu pumnul în el se crapă imediat, fărîmiţîndu-se. În astfel de cazuri, fata, cu gipsul crăpat al timpului în jurul gîtului fragil, se expune batjocurii celorlalţi, fiind obligată să recunoască: trebuie să plec acasă. Acasă. Cînd o întîlneşti pe stradă e mai totdeauna în drum spre casă. Mama declară: de fapt, sînt mulţumită de Erika. Mai mult nu-i pot cere. E drept, cu aptitudinile ei putea să ajungă uşor o pianistă de excepţie, dacă mă asculta pe mine. Dar Erika a intrat uneori, împotriva voinţei materne, sub influenţe străine: iubirea imaginară a unui bărbat ameninţa cu abandonarea studiului, mici accesorii exterioare ca fardurile, obiectele de îmbrăcăminte dau supleţe chipurilor urîte şi cariera se sfîrşeşte înainte de a fi început cu adevărat. Dar ce e-n mînă nu-i minciună: postul de profesor de pian la Conservatorul oraşului Viena. Şi ea nu a trebuit să-şi facă nici măcar stagiul – anii de ucenicie şi de peregrinări – într-o şcoală de muzică din cartier, unde mulţi tineri cenuşii, gheboşaţi şi-

au distrus viaţa, întreaga lor existenţă fiind la cheremul domnului director.

Numai vanitatea asta. Blestemata asta de vanitate. Vanitatea Erikăi îi dă de lucru mamei şi-i bate cuie în tălpi. Vanitatea e singurul lucru la care fata ar trebui încetul cu încetul să înveţe să renunţe. Mai bine acum decît mai tîrziu, pentru că de la o anumită vîrstă, care îi bate la uşă, vanitatea e o povară. O, Erika asta! Adică cei mai mari din istoria muzicii au fost vanitoşi? N-au fost. Singurul lucru la care mai trebuie să renunţe ea e vanitatea. La nevoie, mama îi va netezi, în acest scop, toate asperităţile, să nu rămînă prins de ea nimic în plus, nimic de prisos.

Aşa încearcă azi mama să-i smulgă fiicei din degetele încleştate rochia cea nouă, dar aceste degete sînt prea bine exersate. Dă drumul, spune mama, dă-mi-o! Am să te pedepsesc pentru lăcomia ta după găteli. Pînă acum te-a pedepsit viaţa nesocotindu-te, acum te pedepseşte mama ta tot nesocotindu-te, deşi te împopoţonezi şi te vopseşti ca un clovn. Dă imediat rochia încoa!

Erika se repede brusc la şifonier, cuprinsă de o furie sălbatică, pe care şi-a mai demonstrat-o în cîteva rînduri. De pildă, azi iar lipseşte ceva, compleul de toamnă gri-închis. Ce s-a întîmplat? De cîte ori observă lipsa unei rochii, ştie, în aceeaşi secundă, cine e vinovatul. O singură persoană poate intra în discuţie. Tîrfă! Tîrfă! urlă Erika ieşită din minţi la instanţa ei supremă, înfigîndu-şi ghearele în părul mamei, oxigenat şi încărunţit la rădăcină. Şi coaforul e scump şi atunci mai bine nu-l frecventezi. Fata îi vopseşte mamei în fiecare lună părul cu pensula. Acum smulge fire din claia pe care ea însăşi o înfrumuseţase. Le smulge cu furie. Mama urlă. Cînd se opreşte din smuls, Erika are mîinile pline de şuviţe de păr, pe care le priveşte mută de uimire. Chimia a frînt rezistenţa acestui păr, dar nici natura n-a scos vreodată din el o capodoperă!

Pentru moment nu ştie ce să facă. În fine, se duce la bucătărie şi aruncă şuviţele blond-închis, pe alocuri spălăcite, în găleata de gunoi.

Mama stă cu podoaba capilară redusă la jumătate şi se văicăreşte în camera în care Erika dă cîteodată concerte particulare, la care e cea mai bună, pentru că în această cameră de locuit nu mai cîntă nimeni la pian în afară de ea. Mama ţine încă în mîna tremurîndă rochia cea nouă. Dacă vrea s-o vîndă, să se grăbească, pentru că maci cît căpăţîna de varză nu se mai poartă decît un sezon şi niciodată după aceea. Pe mama o doare capul, acolo unde nu mai are păr.

Fata se întoarce şi plînge de iritare. O ocărăşte pe maică-sa făcînd-o canalie ordinară şi speră, în acelaşi timp, că aceasta se va împăca imediat cu ea, printr-un sărut drăgăstos. Mama o blestemă să-i cadă mîna cu care a lovit-o şi-a jumulit-o. Erika plînge cu sughiţuri, îi pare deja rău, căci mămica şi-a sacrificat tot, pînă şi părul. Regretă curînd necazurile pe care i le face, fiindcă o iubeşte pe mămica, doar o ştie din fragedă pruncie. În sfîrşit, Erika cedează, cum era de aşteptat, plîngînd amarnic. Bucuroasă, chiar prea bucuroasă, mama cedează şi ea; doar nu poate să fie cu adevărat supărată pe fiica ei. Am să pun de o cafea pentru amîndouă. La gustarea de după-amiază, Erika regretă şi mai mult, iar ultimele resturi ale furiei şi le va vărsa asupra cozonacului. Cercetează golurile din părul mamei. Nu ştie ce să spună, aşa cum n-a ştiut ce să facă mai înainte cu şuviţele de păr. Mai plînge puţin, îngrijorată de ce va fi în viitor, pentru că mama e de-acum bătrînă şi mîine, poimîine, se va sfîrşi. Şi pentru că tinereţea Erikăi s-a dus şi ea. Şi pentru că în general întotdeauna se duce ceva, dar rareori mai vine altceva în loc.

Mama îi explică acum copilului de ce o fată drăguţă n-are nevoie să se dichisească. Copilul o aprobă. Grămada asta de rochii care atîrnă în

şifonierul ei, la ce bun? Tot nu le îmbracă niciodată. Rochiile atîrnă acolo degeaba, doar ca să împodobească şifonierul. Mama nu poate să împiedice cumpărarea rochiilor, dar ea decide, ca un suveran absolut, cînd şi cum să fie purtate. Ea hotărăşte cum să arate fiica ei, cînd iese din casă. N-ai să-mi ieşi aşa pe stradă, o ceartă mama, care se teme că fata ei frecventează case străine, unde sînt bărbaţi necunoscuţi. Chiar şi Erika s-a hotărît să nu-şi îmbrace rochiile niciodată. Datoria mamei e să sprijine hotărîrile bune şi să le împiedice pe cele greşite. În felul ăsta nu e nevoie să oblojească mai tîrziu rănile, pentru că nu s-a acordat nici un avans rănirii. Mama preferă să-şi rănească fiica personal şi să supravegheze apoi procesul de vindecare.

Discuţia îşi iese din matcă ajungînd la punctul în care bătrîna împroaşcă cu venin pe toţi cei care o iau înaintea Erikăi sau ameninţă să o depăşească. Asta n-ar trebui să se întîmple, nu e voie să fie lăsaţi de capul lor! Şi tu mai şi îngădui acest lucru, cînd ai putea foarte bine să pui frîna, dar pentru asta eşti prea nepricepută, Erika. Dacă profesoara ştie să împiedice lucrurile cu hotărîre, atunci nu se mai ridică nici una mai tînără, cel puţin nu din clasa ei, să facă o carieră de pianistă, nedorită şi neaşteptată. Dacă tu n-ai reuşit, de ce să reuşească alţii în locul tău, şi încă din acelaşi staul pianistic?

Erika îşi ia, încă suspinînd, biata rochie şi o atîrnă, tăcută şi fără nici un chef, lîngă celelalte rochii, pantaloni, fuste, paltoane, costume, în şifonier. Nu le îmbracă niciodată. Să o aştepte aici pînă vine seara acasă. Atunci o să le înşire peste tot, o să şi le drapeze în faţa corpului, o să le contemple. Fiindcă îi aparţin ei! E adevărat că mama i le poate lua şi vinde, dar nu le poate îmbrăca; e din păcate prea grasă pentru aceste păstăi strîmte. Hainele astea n-o încap. Totul e al ei. Îi aparţin Erikăi. Rochia încă nu ştie că şi-a întrerupt chiar acum cariera. Nefolosită, va fi

scoasă din competiţie şi nu va mai concura niciodată. Erika vrea doar s-o posede şi s-o privească. S-o privească de la distanţă. Nu vrea nici măcar s-o probeze, ajunge să-ţi pui în faţă acest poem din stofă şi culoare şi să-l legeni graţios. Ca şi cînd o adiere de primăvară l-ar invada. A probat rochia mai înainte, în butic, şi acum n-o s-o mai îmbrace niciodată. Deja a uitat tulburarea fugară pe care i-a provocat-o rochia în magazin. Acum nu mai are decît un cadavru de rochie, dar este oricum proprietatea ei.

Noaptea, cînd totul doarme şi doar Erika stă şi veghează, cînd partea cea mai devotată a acestei perechi, sudate prin legături organice, doamna mamă, visează în liniştea celestă noi metode de tortură, fata deschide uneori, foarte rar, uşa şifonierului şi mîngîie martorii dorinţelor ei secrete. Nici nu sînt atît de secrete aceste dorinţe, ele strigă să se audă cît au costat cîndva şi la ce bun? Culorile ţipă pe două voci. Cum se poate purta aşa ceva, fără să fii ridicat de poliţie? De obicei, Erika poartă doar fustă şi pulover sau, vara, bluză. Cîteodată, mama sare speriată din somn şi ştie instinctiv: iar îşi priveşte rochiile, broasca trufaşă! De altfel, e sigură că nu se înşală – uşa şifonierului nu scîrţîie numai aşa, că are chef.

Nenorocirea e că grămada asta de rochii poate amîna la nesfîrşit obţinerea noii locuinţe, iar pe Erika o paşte primejdia de a fi prinsă strîns în chingile dragostei; deodată te pomeneşti cu un pui de cuc, un bărbătuş, bineînţeles, în propriul cuib. Dimineaţa, la micul dejun, fiica îşi încasează avertismentul sever pentru frivolitatea ei. Mama ar fi putut să moară ieri din cauza şocului pe care i l-a provocat smulgerea părului. O să-i acorde fetei un răgaz să-şi plătească greşeala; va trebui să-şi mărească numărul de ore particulare.

Din fericire, din colecţia aceea mohorîtă de zdrenţe nu lipseşte decît o rochie de mireasă. Mama nici nu vrea să devină o mamă de mireasă.

Vrea să rămînă o mamă normală, se mulţumeşte cu acest statut.

Dar azi e azi. Acum se doarme, gata! Atît cere mama din patul ei conjugal, dar Erika se foieşte încă în faţa oglinzii. Ordinele mamei o lovesc ca nişte securi în spate. Pipăie în fugă încă o rochie uşoară, înflorată, de după-amiază, îi atinge tivul. Florile astea nu au respirat niciodată aerul proaspăt, nici apa nu o cunosc. Rochia provine dintr-o casă de modă de prima mînă, din centru, după cum susţine Erika. Calitatea şi execuţia sînt făcute să dureze o veşnicie, măsura depinde de siluetă. Cît mai puţine dulciuri şi făinoase. A avut revelaţia de la prima privire: pe asta o pot purta ani în şir, fără să se demodeze cîtuşi de puţin. Aşa o rochie o să fie mereu la modă! O să-i toarne mamei acest argument. N-o să se demodeze niciodată. Mama ar trebui să-şi consulte bine memoria, dacă nu cumva a purtat ea însăşi, în tinereţea ei, o rochie cu croială asemănătoare, nu-i aşa, mami? Aceasta o contrazice din principiu. Cu toate acestea, Erika încheie discuţia spunînd: că achiziţia rentează pentru simplul motiv că rochia nu se va învechi niciodată, şi peste douăzeci de ani o va purta la fel ca azi.

Moda se schimbă rapid. Rochia rămîne nepurtată, chiar dacă e trăsnet. Dar nimeni nu vine şi nu cere s-o vadă. Cea mai frumoasă perioadă a trecut pe lîngă ea fără rost şi nu se mai întoarce, dar dacă totuşi se întîmplă, atunci abia peste douăzeci de ani.

Unii elevi se opun hotărît profesoarei de pian, dar părinţii lor îi constrîng să se instruiască în domeniul artei. De aceea poate şi domnişoara profesor Kohut să aplice constrîngerile. În orice caz, majoritatea ucenicilor pianişti sînt cuminţi şi preocupaţi de arta pe care urmează să o înveţe. Se interesează de această artă chiar cînd este executată de străini, fie la Uniunea muzicală sau la Casa de concerte. Ei cumpără, cîntăresc, măsoară,

numără. Mulţi străini vin la Erika, se înmulţesc cu fiecare an. Viena, centrul muzicii! Ceea ce şi-a dovedit pînă acum valoarea se va afirma doar şi în continuare în acest oraş. Uite-l cum îi plesnesc nasturii din cauza burţii albe, umflate, a culturii, care se umflă de la un an la altul ca orice cadavru de înecat, lăsat în apă şi nepescuit de nimeni.

Şifonierul primeşte rochia în interiorul lui. Încă una? Mama nu vede cu ochi buni cînd iese Erika în oraş. Rochia asta e prea excentrică pentru un copil. Spune că undeva trebuie să se tragă o linie, nu ştie de fapt ce a vrut să spună. Pînă aici şi nici un pas mai departe, asta a vrut să spună.

Mama îi ţine socoteală Erikăi. Ea, Erika, nu este ca toţi ceilalţi, ea e unică şi fără pereche. Socoteala asta îi iese mamei de fiecare dată. Şi azi Erika spune despre sine că e o individualistă. Recunoaşte că nu poate să se subordoneze nimănui. Chiar şi să se integreze îi vine greu. Un eşantion cum e Erika n-ai să găseşti decît o singură dată în viaţă, în nici un caz a doua oară. Dacă există ceva inconfundabil pe lumea asta, acel ceva se numeşte Erika. Tot ce dispreţuieşte mai mult e uniformizarea sub toate aspectele, chiar şi în reforma şcolară, care nu ţine cont de calităţi. Erika nu se lasă pusă în aceeaşi oală cu alţii, chiar dacă împărtăşesc aceleaşi idealuri cu ea. N-ai ce-i face, nu se poate schimba. Mama adulmecă influenţe proaste, acolo unde nu are cum să le vadă, şi cea mai fierbinte dorinţă a ei este să-şi apere fata de un bărbat care ar putea să o schimbe. Pentru că Erika este un unicat, în orice caz unul plin de contradicţii. Tocmai contradicţiile o obligă să se împotrivească ferm oricărei încercări de uniformizare. Erika este o personalitate singulară, foarte pronunţată, şi se află complet singură în faţa marii armate a elevilor, una împotriva tuturor, învîrtind cîrma vaporaşului numit artă. Nu este de acord cu definiţiile simplificatoare. Dacă un elev o întreabă ce ţel are, ea invocă umanitatea. În acest

sens defineşte conţinutul Testamentului de la Heiligenstadt al lui Beethoven, înghesuindu-se pe acelaşi postament, alături de eroul artei sunetelor.

Erika extrage rădăcina pătrată din aprecieri artistice generale şi consideraţii omeneşti individuale; niciodată nu va fi în stare să se supună unui bărbat, după ce i s-a supus mamei atîţia ani. Mama se opune unei căsătorii tîrzii a fiicei ei, deoarece aceasta nu se va acomoda şi nici supune la nimic şi niciodată. Aşa e ea. Mai bine să nu-şi aleagă un partener de viaţă, fiindcă e inflexibilă. Şi nici foarte tinerică nu mai e. Într-o căsnicie trebuie măcar unul să lase de la el, altfel se termină prost. Mai bine să rămîi tu însăţi, îi spune mama Erikăi. În definitiv, ea a făcut din Erika ceea ce este acum. Nu sînteţi încă măritată, domnişoară Erika? o întreabă o dată lăptăreasa, altă dată măcelarul. Ştiţi doar că nimeni nu e pe gustul meu, răspunde ea.

De fapt, se trage dintr-o familie de stîlpi de marcaj plantaţi singuratic în peisaj. Sînt destul de puţini la număr. Se perpetuează cu tenacitate şi zgîrcenie, aşa cum se comportă şi în societate, tot cu tenacitate şi zgîrcenie. Erika a venit pe lume abia după douăzeci de ani de la căsătoria părinţilor ei, de pe urma căreia tatăl şi-a pierdut minţile şi a fost internat într-un ospiciu, ca să nu devină un pericol public.

Tăcînd cu distincţie, Erika intră să cumpere un pacheţel de unt. Are o mămică şi nu trebuie să-şi ia bărbat pe cap. Cum îi creşte acestei familii o rudă nouă, ea e respinsă şi eliminată. Relaţia cu noua rudă se strică de îndată ce se dovedeşte, după cum era de presupus, nefolositoare şi incapabilă. Mama loveşte uşor membrii familiei cu un ciocănel şi-i elimină unul după altul. Sortează şi refuză. Examinează şi respinge. În acest fel nu pot apărea paraziţi, care vor tot timpul ceva ce ai vrea să păstrezi pentru tine. Rămînem numai noi două singure, nu-i aşa, Erika, nu avem nevoie de nimeni.

Timpul trece şi noi ne trecem o dată cu el. Sînt închise împreună sub un clopot de sticlă de acoperit brînza, Erika, scutecele ei ocrotitoare, mama. Clopotul nu se lasă ridicat decît dacă cineva din afară apucă mînerul de sticlă şi-l trage în sus ca pe un capac. Erika e o insectă, un scarabeu prins în chihlimbar, atemporală, fără vîrstă. Erika nu are istorie şi nu creează istorii. Şi-a pierdut de mult capacitatea de a se căţăra şi tîrî. Este un ingredient adăugat în forma de copt a eternităţii. Îşi împarte bucuros eternitatea cu muzicienii ei preferaţi, cît despre o simpatie din partea lor nu poate fi vorba nici pe departe. Erika îşi dispută un loc mic, situat în perimetrul vizual al marilor muzicieni. Este un loc aprig disputat, deoarece întreaga Vienă ar vrea să-şi construiască aici măcar o gheretă de zarzavagiu, undeva la margine de tot. Erika îşi delimitează locul cuvenit celui capabil şi se apucă să sape fundaţia. Şi-a cucerit pe merit acest loc, prin studiu şi prin interpretare. În fond, şi interpretul este, în cele din urmă, un creator. El condimentează supa muzicii, pe care o execută, cu ceva personal, ceva de la el. Îşi picură sîngele inimii lui în ea. Şi interpretul îşi are ţelul lui modest: să cînte bine. În orice caz, e obligat să se supună creatorului lucrării, spune Erika. Recunoaşte că această obligaţie ridică probleme. Deoarece ea nu poate pentru nimic în lume să se supună. Un singur ţel are Erika în comun cu ceilalţi interpreţi: să fie mai bună decît alţii!

EA e strivită în tramvaie sub greutatea instrumentelor muzicale, care îi atîrnă de o parte şi de alta a trupului, şi de servietele doldora de note şi partituri. Un fluture îndărătnic, bine temperat. Animalul simte cum îi adorm forţele, muzica fiindu-le insuficientă. Îşi strînge pumnişorii pe mînerele cutiilor de viori, viole şi flaute. Preferă să-şi dirijeze forţele în direcţie negativă, deşi ar

avea posibilitatea să aleagă. Selecţia o stabileşte mama, un spectru larg de ţîţe la ugerul vacii Muzica.

EA loveşte cu instrumentele de coarde şi de suflat, cu partiturile grele în părţile anterioare şi posterioare ale călătorilor. În straturile astea de osînză care îi întorc armele înapoi ca nişte arcuri de tampon. Uneori, după toane, ia într-o mînă un instrument împreună cu servieta, iar pumnul celeilalte mîini îl vîră plin de tertipuri în paltoane, în trenciuri şi lodene străine. Profanează portul naţional austriac, care-i zîmbeşte familiar cu nasturii lui din corn alb de cerb. După modelul kamikaze se foloseşte pe sine ca armă. Apoi loveşte iar cu gîtul zvelt al instrumentului, fie că e vioara sau viola greoaie, într-o învălmăşeală de oameni, mînjiţi de muncă. Cînd aglomeraţia e foarte mare, pe la şase, poţi vătăma mulţi oameni, dacă-ţi iei avînt. Dar nu e loc pentru aşa ceva. EA face excepţie de la regulă, acea regulă care-i apare în faţa ochilor, la tot pasul, respingînd-o, şi mama îi explică foarte logic că ea e o excepţie, deoarece e unicul ei copil şi trebuie să-i calce pe urme. EA vede în fiecare zi în tramvai ceva ce nu şi-ar dori să ajungă niciodată. EA străbate fluxul cenuşiu al celor cu sau fără bilet, cei care n-au primit nimic, acolo de unde vin, şi nu mai au ce aştepta, acolo unde se duc. Nu sînt prea amabili. Unii au coborît chiar mai înainte de a-şi fi găsit un loc convenabil înăuntru.

Cînd EA este silită de mînia populară să coboare la o staţie prea îndepărtată de casă, părăseşte ascultătoare vagonul, se retrage în faţa propriei furii, bine comprimate în pumnul strîns, doar ca să aştepte răbdătoare următorul tramvai, după cum cuvîntul Amin vine, pînă la urmă, în rugăciune. Acestea sînt lanţuri care nu se rup niciodată. Apoi, după ce şi-a făcut plinul, porneşte la un nou atac. Clătinîndu-se pe picioare, sub povara instrumentelor, se repede la cei ce vin de la

lucru şi detonează în mijlocul lor ca o bombă. Se preface că e gata să cadă şi spune: vă rog, trebuie să cobor aici. Toţi sînt de acord. Să părăsească imediat acest mijloc de transport public şi curat. Nu pentru persoane ca ea a fost creat. Călătorii care-şi plătesc biletul nu permit una ca asta.

Privesc chipul elevei şi îşi închipuie că muzica i-a înălţat de timpuriu sufletul şi, cînd colo, nu i-a înălţat decît pumnul. Uneori e învinuit pe nedrept un tînăr cam tuciuriu, care duce o mulţime de lucruri respingătoare într-un sac marinăresc răpănos, pe unul din ăsta îl suspectezi mai curînd. Să coboare imediat şi să se ducă la cei de-o teapă cu el, înainte de a încasa un croşeu de dreapta scăpat din mîneca unui loden.

Mînia populară care plăteşte corect are întotdeauna dreptate pentru cei cîţiva şilingi, ceea ce e gata să şi dovedească în faţa controlorului. Întinde mîndru tichetul marcat şi are un tramvai numai pentru sine. Asta îl scuteşte uneori chiar şi cîteva săptămîni de teroarea celei mai cumplite spaime: dacă vine controlorul.

O doamnă, care simte la fel ca tine durerea, ţipă tare: fluierul piciorului! un element vital pe care se sprijină, în oarecare măsură, greutatea ei a fost făcut să sufere. În această înghesuială, care îţi poate pune viaţa în pericol, vinovatul, conform principiului celui împricinat, nu poate fi dovedit. Mulţimea e acoperită de un foc de baraj, format din acuzaţii, blesteme, injurii, ameninţări, plîngeri. Din guri spumegînd de venin curg plîngerile despre destinul propriu, cît priveşte acuzaţiile, ele sînt întotdeauna deşertate asupra celorlalţi. Stau toţi ticsiţi ca sardelele într-o conservă fără ulei, o să apară şi uleiul după weekend.

EA se loveşte furioasă de un os tare care aparţine unui bărbat. O colegă o întreabă într-o zi prieteneşte: era o fetiţă sub care ardeau două flăcări veşnice pe tocuri înalte şi purta un palton de piele, într-o croială foarte modernă, căptuşit cu

blană. Ce cari cu tine şi cum se cheamă obiectul? Mă refer la lada asta, nu la capul tău, care e acolo deasupra. E o brace[1], îi răspunde EA politicos. Ce-i aia o baace? N-am mai auzit niciodată aşa un cuvînt caraghios, spune amuzată o gură vopsită, uite cum i se năzare cuiva să ia cu el la plimbare ceva ce se cheamă baace şi nu seamănă cu nimic. Toţi trebuie să se dea la o parte pentru că această baace ocupă atîta loc. EA merge cu obiectul acela în văzul tuturor pe stradă şi nimeni nu o condamnă.

Cei atîrnaţi de barele tramvaiului şi puţinii norocoşi invidiaţi, care au prins locuri pe scaune, se întind zadarnic să iasă din trunchiurile lor ponosite. Nu disting nimic în perimetrul lor, ca să-şi dea seama cum le sînt maltratate picioarele cu un obiect dur. Chiar acum ne-a călcat cineva pe degete; dintr-o gură ţîşneşte un şuvoi de literatură ieftină. Cine e făptaşul? Întrunirea primului tribunal vienez al tramvaielor pentru darea unui preaviz şi pronunţarea unei condamnări, de pomină în lumea întreagă. În fiecare film de război se prezintă măcar un voluntar, chiar dacă e vorba de un comando pentru înălţarea la cer. Numai cîinele ăsta laş se ascunde după spinările noastre răbdătoare. Un convoi întreg de meseriaşi ca nişte şobolani în pragul pensionării, cu genţile doldora de scule, aruncate pe umăr, se înghesuie, sub îmbrînceli şi călcături, afară din vagon. Toţi oamenii ăştia merg acum intenţionat o staţie întreagă pe jos! Cînd printre toate oile alea apare în vagon un berbec şi strică liniştea, e urgent nevoie de aer curat, pe care nu-l găseşti decît afară. Foalele mîniei cu care vrei să-ţi tratezi nevasta cînd ajungi acasă nu funcţionează decît cu oxigen proaspăt. Ceva, de formă şi culoare nedefinită, începe să se clatine, alunecă, altă formă ţipă ca înjunghiată. O ceaţă spumegîndă de venin vienez abureşte deasupra acestei privelişti populare. Omul cheamă pînă şi călăul, pentru că weekend-ul a fost

stricat din start. În halul ăsta se supără ei. Liniştea lor de seară, care ar fi trebuit să înceapă deja de douăzeci de minute, azi nu şi-a făcut încă apariţia. Sau poate liniştea a fost sfîşiată brusc, ca acel ambalaj colorat al victimei – cu mod de întrebuinţare – pe care nu-l mai poate pune la loc în raft. Victimei nu-i dă mîna să-şi ia un ambalaj nou şi neatins, pentru că ar fi arestată de vînzătoare ca o spărgătoare de magazine… urmaţi-mă discret! Dar uşa care părea că dă în biroul directorului de filială este o uşă mascată şi afară din supermarketul nou-nouţ nu mai există mărfuri la preţ redus, acolo nu e nimic, absolut nimic, doar întuneric şi un cumpărător care n-a fost niciodată zgîrcit se prăbuşeşte în abis. Cineva spune în limbajul scriptologic obişnuit: Părăsiţi imediat vagonul! Din cutia lui craniană se revarsă o barbă de ţap, deoarece bărbatul e travestit în vînător.

EA se apleacă pentru a se folosi de un truc. Mai întîi trebuie să-şi dea jos gunoaiele de instrumente muzicale. Mizeria asta formează un fel de gard în jurul ei. Se preface că-şi leagă şiretul de la pantof şi îi întinde o cursă vecinului de tramvai. Ciupeşte ca din întîmplare o femeie sau alta cu pulpe la fel de solide. Văduvei ăleia i-au rămas precis vînătăi. Din cea maltratată ţîşneşte o fîntînă arteziană de cuvinte, luminată a giorno în plină noapte, ceea ce-i dă dreptul să se afle, în sfîrşit, în centrul atenţiei celorlalţi; văduva face o scurtă şi precisă incursiune în relaţiile de familie şi ameninţă că aceste relaţii (în primul rînd defunctul ei soţ) vor avea consecinţe grave pentru torţionara ei. Apoi cheamă poliţia! Poliţia nu vine; poliţia nu se poate îngriji de toate.

O privire nevinovată de muziciană se răsfrînge pe acest chip. EA se preface că se dăruieşte, chiar în clipa aceea, forţelor tainice, de o simţire superioară, ale romantismului muzical, destinate unui suiş continuu, şi că în gîndurile ei n-ar mai fi loc pentru altceva. Poporul rosteşte într-

un glas: Sigur, nu a fost fetiţa cu mitraliera! Ca de atîtea ori, poporul se înşală şi de data asta.

Uneori, cîte unul reflectează mai profund şi, în consecinţă, o indică pe adevărata făptură. Tu ai fost! Sub soarele orbitor al raţiunii mature EA e întrebată ce are de spus. EA nu vorbeşte. Plomba pe care controlorii ei de calitate i-au plantat-o în spatele vălului palatin o împiedică acum, în mod inconştient, să se învinovăţească singură. Nu se apără. Se reped unii la alţii pentru că a fost învinuită o surdo-mută. Vocea raţiunii afirmă că cineva care cîntă la vioară nu poate fi, în nici un caz, surdo-mut. Poate e doar mută sau duce vioara la altcineva. Nu ajung la nici o înţelegere, nici unul nu renunţă la presupunerile sale. Un vin nou, la sfîrşit de săptămînă, le bîntuie prin capete şi distruge kilograme bune de material gînditor. Alcoolul va avea grijă de rest. Ţară de alcoolici. Oraş al muzicii. Fetiţa asta priveşte în zarea unor lumi de sentimente, iar acuzatorul ei priveşte, în cel mai bun caz, prea adînc în paharul cu bere şi aşa se face că tace jenat sub privirea ei.

E sub demnitatea EI să se înghesuie, pentru că aşa face gloata, nu violonista sau bracista. De dragul acestui gînd este gata chiar să se împace cu ideea că va întîrzia acasă, unde o aşteaptă mama cu cronometrul şi-i face observaţie. E dispusă să se supună acestor mizerii, deşi toată după-amiaza a făcut muzică şi s-a gîndit, a cîntat la vioară şi şi-a bătut joc de cei mai proşti ca ea; vrea să-i facă pe oameni să vadă frica şi groaza. Caietele-program ale concertelor de la Filarmonică debordează de asemenea simţăminte.

Unul care e nelipsit de la concertele Filarmonicii foloseşte cuvintele din programul de sală drept model pentru a-i explica unui alt spectator cum vibrează sufletul său la durerea exprimată de această muzică. Chiar adineauri a citit asta şi altele la fel. Durerea lui Beethoven, durerea lui Mozart, durerea lui Schumann, durerea

lui Bruckner, durerea lui Wagner. Aceste dureri sînt acum proprietatea lui, iar el e, la rîndul său, proprietarul fabricii de pantofi Pöschl sau al firmei de materiale de construcţie Kotzler. Beethoven învîrte maneta spaimei şi ei îşi fac personalul să ţopăie de frică, după cum vor. O doamnă doctor este de mult la per tu cu durerea. De zece ani încoace descifrează ultimul secret din *Recviemul* lui Mozart. N-a reuşit pînă acum să înainteze nici un pas, deoarece această lucrare este de nepătruns. Nu putem s-o înţelegem! Doamna doctor spune că ar fi „cea mai genială“ operă comandată din istoria muzicii, lucru indiscutabil atît pentru ea, cît şi pentru alţii. Doamna doctor face parte dintre puţinii inşi aleşi care ştiu că există lucruri ce nu se lasă pătrunse în profunzimea lor, oricîtă voinţă ai avea. Ce-ar mai fi aici de explicat? Inexplicabil este cum de-a fost posibil să apară aşa ceva. Acest lucru e valabil şi pentru unele poezii care, la fel, nu pot fi analizate. *Recviemul* fusese plătit de un necunoscut misterios, îmbrăcat într-un caftan negru de birjar. Doamna doctor şi alţii care au văzut acel film despre Mozart ştiu: era moartea în persoană! Cu acest gînd îşi rupe cu dinţii un locşor în păstaia unuia dintre cei mai mari şi se vîră înăuntru. În foarte puţine cazuri creştem la adăpostul celor mari şi o dată cu ei. Aceste mase de oameni o înghesuie neîncetat. Tot timpul cineva se vîră în percepţia EI. Gloata îşi însuşeşte nu numai arta, fără o minimă justificare, nu, ea îl asaltează şi pe artist. Se instalează în el şi sparge pe loc cîteva geamuri spre lumea din afară pentru a fi văzută şi pentru a vedea. Aceşti mujici pipăie cu degetele asudate ceva ce îi aparţine numai EI. Îi auzi cîntînd cantilene împreună cu tine, nechemaţi şi neîntrebaţi. Urmăresc cu degetul arătător umezit o temă, caută tema secundară corespunzătoare, nu o găsesc şi se mulţumesc, dînd aprobator din cap, cu descoperirea şi repetarea temei principale, pe care o recunosc şi dau din coadă. Pentru cei mai

mulţi, principalul stimul al artei constă în recunoaşterea a ceva ce îşi închipuie ei că recunosc. Pe un domn proprietar de măcelărie îl năpădeşte o sumă de trăiri. Nu se poate apăra, deşi este obişnuit cu o meserie sîngeroasă. E împietrit de uimire. Nu seamănă, nu culege, nu aude bine, dar poate fi văzut la un concert public. Alături de el, părţile feminine ale familiei care au vrut să-l însoţească.

EA calcă o femeie bătrînă pe călcîiul drept. Ştie să-i atribuie fiecărei fraze locul stabilit dinainte. Doar EA reuşeşte să împingă cele auzite la locul potrivit, acolo unde trebuie să stea. Înşfacă neştiinţa acestor oi behăitoare cu dispreţul şi astfel le pedepseşte. Trupul ei este singurul frigider încăpător în care arta se păstrează bine.

Instinctul EI de curăţenie este excesiv de sensibil. Corpurile murdare formează o pădure cleioasă de jur împrejur. Şi nu numai murdăria corporală, necurăţenia de cea mai joasă speţă, care exală din subsuori şi poale, mirosul discret de urină al bătrînei, nicotina volatilizîndu-se prin reţeaua de vene şi prin porii bătrînului, acele grămezi nenumărate de alimente ieftine degajîndu-se din stomacuri; nu doar miasma fetidă de ceară a crustei capului, a rapănului, nu numai izul subţire ca firul de păr, dar penetrant pentru cel familiarizat cu el, al microtomilor de excremente sub unghii – reziduurile arderilor atîtor alimente fără culoare, acele delicatese cenuşii, păstoase, dacă se pot numi aşa, pe care oamenii le îngurgitează cu lăcomie, EI îi maltratează mirosul, papilele gustative – nu, cel mai mult o scîrbeşte pe EA cum se cuibăresc unul în celălalt, cum se iau în posesie unul pe altul fără ruşine. Ba se mai înghesuie pînă şi-n gînduri, pînă în atenţia cea mai profundă a celuilalt.

Pentru asta sînt pedepsiţi. De EA. Şi totuşi nu va putea să scape de ei niciodată. Îi atacă, îi zgîlţîie cum îşi zgîlţîie un cîine prada şi totuşi scormonesc neîntrebaţi în ascunzişurile EI, îi contemplă

interiorul şi îndrăznesc să afirme că nu au ce face cu aşa ceva şi nici nu-i tentează! Au neobrăzarea să spună că nu le place Webern sau Schönberg.

Mama deşurubează, fără s-o anunţe în prealabil, capacul EI, îşi vîră pe sus, sigură de sine, mîna înăuntru, scormoneşte şi răscoleşte totul. Face o dezordine de nedescris, şi nu pune nimic la loc. Scoate ceva, după o scurtă selecţie pune obiectul sub lupă şi apoi îl aruncă. Ia alt obiect, freacă bine cu peria, buretele şi cîrpa de şters. Apoi îl lasă să se usuce cum trebuie, îl pune la loc şi înşurubează capacul, cum ai fixa cuţitul în maşina de tocat.

Această femeie bătrînă a urcat acum fără să anunţe conductorul. Crede că poate să ascundă faptul că a pătruns aici, în acest vagon, cînd, de fapt, a coborît demult din toate şi chiar îşi dă seama. Nu mai merită să plătească. Biletul de călătorie pentru lumea de dincolo îl are de acum în poşetă. Ar trebui să fie valabil şi în tramvai.

O doamnă o întreabă de un drum anume şi nu răspunde. EA nu răspunde, deşi cunoaşte foarte bine drumul acela. Doamna nu se potoleşte, străbate tot vagonul, îi dă la o parte pe oameni, se holbează sub scaunele lor după strada căutată. E o drumeaţă ursuză pe poteci de pădure, care şi-a făcut un obicei din a zgîndări cu un beţişor subţire muşuroaiele de furnici nevinovate. Ea provoacă animalele nevinovate să împroaşte cu venin. Face parte dintre acei oameni care întorc orice piatră, din principiu, ca să vadă dacă nu cumva e un şarpe ascuns sub ea. Această doamnă e în stare să despoaie de ciuperci sau de fragi fiecare luminiş, oricît de mic. Aşa oameni sînt ăştia. Se simt obligaţi să stoarcă din orice operă de artă ultimul rest şi să-l explice cu glas tare. În parc şterg băncile cu batista, înainte de a se aşeza. În cîrciumi lustruiesc tacîmurile cu şervetul. Scotocesc prin costumul unei rude apropiate; îl caută de păr, de scrisori şi de pete de grăsime.

Şi această doamnă se revoltă zgomotos că nimeni nu vrea s-o lămurească. Afirmă că nimeni nu vrea să-i dea indicaţii. Această doamnă se substituie mulţimii neştiutoare care nu posedă decît un singur lucru în surplus: curajul de a lupta. E gata să se pună cu oricine, dacă trebuie.

EA coboară chiar în staţia de care a întrebat doamna şi o măsoară pe aceasta batjocoritor.

Bivoliţa sesizează şi rumegă turbată de mînie. Curînd o să-i repete acest episod al vieţii ei unei prietene la masă, în faţa porţiei de fasole cu carne de vită, prelungind viaţa cu secvenţa relatării ei, dacă timpul în care povesteşte n-ar trece, la rîndul lui, fără să poată fi oprit, mîncîndu-i astfel doamnei din spaţiul unei noi întîmplări.

Înainte de a păşi pe drumul cunoscut, în direcţia căminului familial, mai întoarce capul de cîteva ori spre doamna complet dezorientată. EA îi zîmbeşte doamnei uitînd, pentru o clipă, că în cîteva minute se va afla sub flacăra fierbinte a aparatului de tăiat, unde va arde pînă la cenuşă, pentru că a ajuns prea tîrziu acasă. În această situaţie n-o va putea consola toată arta la un loc, deşi despre artă se spune că ar fi, înainte de orice, o consolatoare. Uneori, însă, provoacă mai degrabă suferinţă.

Erika[2], floare de cîmp. Numele acestei femei se trage de la o floare. Mamei ei i-a trecut prin faţa ochilor, înainte de a o naşte, ceva sfios şi gingaş. Apoi, cînd a văzut bulgărele de humă, ieşit din pîntecele ei, s-a gîndit imediat, fără să ţină cont de ce-ar fi fost nimerit pentru el, ca în viaţă să aibă parte de puritate şi finețe. A trebuit să dea jos, puţin de ici, puţin de colo. Orice copil este atras instinctiv de murdărie şi scîrnă, dacă nu-l opreşti la timp. Mama alege pentru Erika de timpuriu o profesie artistică; în fineţea cucerită cu migală, trebuie să iasă bani, în timp ce oamenii de rînd o

vor înconjura pe artistă cu ropote de aplauze. Acum Erika este, în sfîrşit, gata rafinată să urnească din loc căruţa muzicii şi să înceapă să meşterească arta. Aşa o fată nici nu e făcută pentru o muncă brută manuală, pentru gospodărie. Ea e predestinată de la naştere gingăşiei, dansului, cîntecului, muzicii. O pianistă de reputaţie mondială – acesta ar fi idealul mamei. Şi pentru ca fata să găsească drumul printre atîtea intrigi, mama bate la fiecare colţ un par de marcaj în pămînt, iar dacă Erika nu vrea să exerseze, o bate şi pe ea laolaltă cu stîlpul. Mama îi atrage fetei atenţia asupra unei hoarde invidioase care caută, pe orice căi, să distrugă ceea ce tocmai au realizat, o hoardă formată aproape în întregime din bărbaţi. Nu te lăsa ademenită! Erikăi nu i se permite să se odihnească pe nici o treaptă la care ajunge, nu are voie să-şi tragă sufletul sprijinindu-se de pioletul ei, deoarece trebuie s-o pornească imediat mai departe. Spre treapta următoare. Animalele pădurii se apropie prea mult de Erika şi vor s-o animalizeze. Rivalii vor s-o atragă lîngă o stîncă sub pretextul de a-i arăta perspectiva. Dar cît de uşor te poţi prăbuşi! Mama îi descrie prăpastia foarte plastic, ca să-l înveţe pe copil să se apere. În vîrf tronează celebritatea mondială, de cei mai mulţi neatinsă niciodată. Acolo bate un vînt rece, artistul e singur, ceea ce şi mărturiseşte. Cît timp trăieşte mama şi ţese viitorul Erikăi, pentru acest copil nu există decît o singură alternativă: culmea mondială absolută.

Mămica împinge de jos, ea are ambele picioare înfipte bine în pămînt. Dar iată că Erika nu mai stă pe pămîntul matern, primit moştenire, ci pe spinarea altuia, pe care l-a şi exasperat. E un pămînt care se clatină! Erika se înalţă pe vîrfuri pe umerii mamei, se agaţă cu degetele ei exersate, cît mai sus, de creastă, dar constată curînd că nu e decît o excrescenţă în rocă, un vîrf înşelător, îşi încordează muşchii braţelor şi se saltă din nou.

Acum priveşte deja cu nasul dincolo de margine şi nu vede decît o altă stîncă şi mai abruptă decît prima. Fabrica de gheaţă a gloriei are o filială aici şi-şi depozitează produsele sub formă de blocuri, în felul acesta preţurile de depozitare sînt mai mici. Erika linge un bloc şi dă un concert şcolar pentru cîştigarea concursului Chopin. Are impresia că-i mai lipsesc doar cîţiva milimetri şi e sus!

Mama o dojeneşte pe Erika fiindcă e prea modestă. Tu eşti întotdeauna ultima! Rezerva nobilă nu-ţi aduce nimic. Trebuie să fii mereu cel puţin între primii trei, următorii ajung la coş. Aşa vorbeşte mama, care îi vrea numai binele şi de aceea nu-şi lasă copilul pe stradă, ca nu cumva să participe la concursuri sportive şi să-şi neglijeze exerciţiul.

Erikăi nu-i place să iasă în evidenţă. Preferă să stea, cu distincţie, deoparte şi să aştepte ca alţii să se zbată în locul ei, se plînge mama jignită. Se plînge că trebuie ea singură să rezolve totul pentru copilul ei şi se aruncă plină de elan în luptă. Erika se aşază nobilă undeva în spate şi pentru asta nu capătă nici măcar cîteva parale acolo, să-şi cumpere ciorapi sau chiloţi.

Mama le împuie capul prietenilor şi rudelor – şi nu mai sînt prea mulţi, pentru că s-au separat definitiv de ei, scoţînd pînă şi copilul de sub influenţa lor – că ea a născut un geniu. Se convinge de acest lucru din ce în ce mai mult, conchide ciocul mamei. Erika e un geniu în ce priveşte pianul, numai că nu a avut încă norocul să fie descoperită de cine trebuie. Altminteri s-ar fi înălţat de mult, asemenea unei comete, deasupra munţilor. Naşterea pruncului Iisus a fost un fleac în comparaţie cu asta.

Vecinii o aprobă. Ei ascultă cu plăcere cînd fata exersează. E ca la radio, doar că nu trebuie să plăteşti nici o taxă. Ajunge să deschizi ferestrele, eventual uşile, şi ţi-a intrat muzica în casă, răspîndindu-se ca un gaz toxic în cele mai ascunse

unghere. Lumea din jur, revoltată din cauza zgomotului, apelează la Erika, pe toate căile, implorînd linişte. Mama îi spune fetei ce entuziasmaţi sînt vecinii de excepţionala ei pregătire artistică. Pianista e purtată de pîrîiaşul adoraţiei materne ca un scuipat. Mai tîrziu, se miră cînd vine un megieş să se plîngă. Despre plîngeri mama nu i-a spus niciodată nimic!

Pe parcursul anilor, Erika a ajuns să-şi întreacă mama, cînd e vorba să privească pe cineva de sus. Aceşti amatori nici nu contează, mamă, au o judecată rudimentară şi nici sensibilitatea lor nu a atins maturitatea; în profesia mea nu intră în calcul decît specialiştii. Mama îi vine în replică: Nu-ţi bate joc de lauda oamenilor simpli care aud muzica mai mult cu inima şi se bucură mai sincer de ea decît hipercultivaţii, răsfăţaţii, blazaţii. Mama însăşi nu înţelege nimic din muzică, dar îşi înhamă copilul în atelajul acestei arte. Între mamă şi copil începe un concurs de răzbunare cît se poate de fair-play; copilul va şti în curînd că, din punct de vedere muzical, a întrecut-o pe maică-sa. Copilul e idolul mamei. Aceasta îi cere în schimb doar o răsplată derizorie: viaţa. Mama nu vrea decît permisiunea de a valorifica singură viaţa copilului.

Erika nu are voie să stea de vorbă cu oamenii simpli, dar laudele lor poate să le audă oricînd. Din păcate, specialiştii nu o laudă pe Erika. Un destin nemuzical, diletantistic, i-a ales pe Gulda, pe Brendel, pe Argerich, pe Pollini şi pe alţii. Dar cînd a trecut tacticos pe lîngă Kohut, şi-a întors obrazul. Destinul vrea să rămînă imparţial şi să nu se lase înşelat de o larvă arătoasă. Erika nu e drăguţă. Dacă ar fi vrut să fie drăguţă, mama i-ar fi interzis imediat. În zadar îşi întinde Erika braţele în faţa destinului, destinul tot nu face din ea o pianistă. Este aruncată la pămînt ca talaşul în urma rindelei. Nu înţelege cum de i se întîmplă asta pentru că pe cei mari i-a întrecut de mult.

Dar iată că la un concert important de absolvire, la Academia de Muzică, Erika clachează total, clachează în faţa susţinătorilor ei, clachează în faţa mamei, aflată complet singură printre ceilalţi, după ce îşi cheltuise ultimii bani pe toaleta de concert a Erikăi. Şi pe urmă fata va încasa o palmă de la mama ei, deoarece pînă şi ultimul amator a putut să-i citească, dacă nu pe mîini, cel puţin pe chip, capitularea. Pe deasupra, nici nu a ales o piesă pe gustul masei care se foia prin toată sala, a preferat un Messiaen, o alegere pe care maică-sa o prevenise categoric să n-o facă. Prin urmare, copilul nu s-a putut strecura în inimile acestei mase, dispreţuită deopotrivă de mamă şi de fiică, de prima pentru că, de cînd se ştie, a fost doar o părticică insensibilă a masei, de cea de-a doua, pentru că nu va admite niciodată să fie o părticică insensibilă a aceleiaşi mase.

Erika a părăsit podiumul, copleşită de ocară, mama o întîmpină, copleşită de ruşine. Pînă şi profesoara ei, cîndva o pianistă renumită, o mustră rău pe Erika pentru lipsa ei de concentrare. N-a ştiut să-şi exploateze marea şansă, cu care nu se va mai întîlni niciodată. Curînd o să vină o zi cînd nimeni n-o s-o mai invidieze şi nici n-o s-o mai dorească.

Ce-i rămîne altceva de făcut decît să se transfere în învăţămînt. Un pas dur pentru pianistul maestru, care se pomeneşte brusc în faţa unor începători bîlbîiţi şi a unor avansaţi lipsiţi de suflet. Conservatoarele şi şcolile de muzică, chiar şi învăţămîntul muzical particular, înghit răbdătoare mult material al cărui loc ar fi mai degrabă la gunoi sau pe un stadion de fotbal. Mulţi tineri se simt mînaţi spre artă, ca în timpurile de demult, cei mai mulţi se simt mînaţi într-acolo de părinţii lor, pentru că aceştia nu înţeleg nimic din artă, nu ştiu decît că ea există. Şi asta îi bucură peste măsură! Pe mulţi arta îi îndepărtează curînd de la ea, dar trebuie să existe şi graniţe. Pe tot

parcursul activităţii pedagogice, Erika trasează graniţe între dotaţi şi nedotaţi şi asta îi face plăcere. Sortarea o răzbună pentru multe, doar ea însăşi fusese cîndva separată de oi ca un ţap. Elevii şi elevele sînt amestecaţi într-un melanj primitiv, format din toate sorturile posibile, pe care nu le-a gustat nimeni înainte, măcar ca să-şi facă o părere. Doar rareori găseşti printre ei un trandafir roşu. Erika reuşeşte să-i facă pe unii să interpreteze din primul an, cu succes, una din sonatinele de Clementi, în timp ce alţii bîjbîie încă în caietul de studii pentru începători de Czerny şi la examenul de testare sînt respinşi, pentru că nu reuşesc să găsească nici tu poamă, nici tu frunză, în timp ce părinţii cred orbeşte că odraslele lor mănîncă icre negre.

Avansaţii talentaţi şi silitori trezesc în Erika o bucurie amestecată. Ei îşi dispută sonatele de Schubert şi Beethoven, *Kreisleriana* de Schumann, adevăratele culmi din viaţa elevului care studiază pianul. Instrumentul de lucru, un Bösendorfer, îndepărtează ţesutul parazitar şi alături stă profesorul-Bösendorfer, la care are doar Erika dreptul să cînte, atunci cînd se exersează o piesă pentru două piane.

După aproximativ trei ani, elevul care studiază pianul trebuie să promoveze în treapta următoare. În acest scop dă un examen. Cea mai mare bătaie de cap cu acest examen o are Erika; ea trebuie să impulsioneze motorul ăsta de elevi indolenţi, printr-o alimentare mai susţinută cu gaz pentru ture mai înalte. Cîteodată, cel tratat astfel nu nimereşte unde trebuie, pentru că preferă să facă un lucru care nu are în comun cu muzica decît faptul că picură vorbe melodioase în urechile unei fete. Erika nu vede cu ochi buni aşa ceva şi caută să-i împiedice. Profesoara îi dăscăleşte uneori, înainte de examen, că e mai puţin dăunător să greşeşti decît să redai totul într-un spirit fals, care nu respectă opera; ea predică pentru nişte urechi

surde care se închid de frică. Pentru mulţi elevi, muzica este urcuşul din adîncurile muncitorimii pe culmile curăţeniei artistice. Peste ani vor deveni şi ei profesori şi profesoare de muzică. Se tem că la examen degetele lor asudate, îmbibate de frică, mînate de un puls accelerat, vor aluneca pe clapa falsă. Profesoara poate să vorbească cît îi place de interpretare, ei nu vor decît să poată cînta pînă la capăt.

Gîndurile Erikăi zboară bucuroase la domnul Walter Klemmer, un băiat blond, frumos, care vine de cîtva timp primul dimineaţa şi pleacă seara ultimul. Erika trebuie să recunoască: e vrednic ca o fată-n casă. Băiatul e student la Electrotehnică, studiază curentul electric şi calităţile lui binefăcătoare. În ultima vreme stă şi aşteaptă ca fel de fel de elevi să-şi termine studiile, de la primele exerciţii timide de aşezare a degetelor pe clape, pînă la ultima piesă de Chopin, *Fantezia în fa minor*, op. 49. Lasă impresia că ar avea prea mult timp liber, ceea ce pare neverosimil la un student în ultima etapă a studiului. Erika îl întreabă într-o zi dacă n-ar prefera să repete Schönberg, în loc să piardă timpul în mod neproductiv. Chiar n-are nimic de învăţat? Nici un curs, exerciţii, nimic? Află de la el de vacanţele semestriale, la care nu se gîndise, deşi predase la mai mulţi studenţi. Vacanţele de la pian nu se acopereau cu cele universitare, mai exact spus, în artă nu există niciodată vacanţă; arta te urmăreşte pretutindeni şi artistului chiar îi convine.

Erika se miră: Cum de veniţi totdeauna atît de devreme, domnule Klemmer? Să nu-mi spuneţi mie că cine studiază ca dumneavoastră Schönberg 33 b se poate da în vînt după caietul de cîntece „Să cîntăm şi să jucăm“. Atunci, de ce vă pierdeţi timpul ascultînd toate astea? Silitorul Klemmer minte, spune că oriunde şi oricînd poţi profita cît de puţin. Din orice se poate învăţa, spune şarlatanul ăsta, care n-are altceva mai bun de făcut.

Susţine că pînă şi de la cei mai mici şi neînsemnaţi fraţi ai tăi se lipeşte ceva de tine, dacă eşti dornic să ştii cît mai mult. Atîta doar că trebuie să-ţi depăşeşti nivelul pentru a merge mai departe. Elevul nu are voie să zăbovească prea mult la ce e mic şi neînsemnat, pentru că altfel îl trag superiorii de urechi.

În afară de asta, tînărul ascultă cu plăcere cînd profesoara execută ceva, fie şi numai trilili şi tralala sau gama în si major. Erika îi spune, nu-i mai faceţi complimente bătrînei voastre profesoare, domnule Klemmer, şi el răspunde, nici vorbă de bătrîneţe, cît despre complimente… dar e convingerea mea cea mai sinceră! Băiatul ăsta frumos cere uneori favoarea de a exersa peste orele lui de program, pentru că este excesiv de sîrguincios. Îşi priveşte profesoara plin de nerăbdare şi aşteaptă un gest din partea ei. Aşteaptă să-i facă un semn. Profesoara îi potoleşte elanurile tinereşti, plină de aroganţă, spunîndu-i referitor la Schönberg: Nu s-ar zice că-l stăpîniţi prea bine. Ce bucuros se lasă elevul pe mîna unui astfel de profesor, chiar atunci cînd ea îl priveşte de sus, strîngînd bine hăţurile în mînă.

Mi se pare că tipul ăsta bine făcut e îndrăgostit de tine, o şicanează mama, vădit indispusă, cînd o ia de la Conservator să facă o plimbare în centru, braţ la braţ şi parcă ţesute una de alta printr-o urzeală complicată. Vremea le face pe plac, joacă după cum îi cîntă doamnele. În vitrine sînt multe de văzut, lucruri pe care Erika n-ar trebui să le vadă pentru nimic în lume, de aceea a venit de fapt mama s-o ia. Pantofi eleganţi, genţi, pălării, bijuterii. Mama o dirijează pe Erika pe un drum ocolit şi-i fîlfîie minciuna pe dinainte, că azi vom face un ocol pentru că e timp frumos. În parcuri totul înfloreşte, mai ales trandafirii şi lalelele, şi nu şi-au cumpărat rochiile. Mama îi vorbeşte Erikăi de frumuseţea naturală care nu are nevoie de găteli artificiale. Ea e frumoasă de la

sine, ca şi tine. Atunci, pentru ce toate fleacurile astea?

Districtul opt îşi face deja simţită prezenţa prin nevoia caldă a căminului ca o iesle cu fîn proaspăt. Mama răsuflă uşurată, o pilotează pe fiica ei pe lîngă buticuri, în intrîndul îngust ce dă în Josefstädterstrasse. Mama se bucură că plimbarea nu a costat, nici de data asta, mai mult decît propriile lor pingele. Mai bine cu pingelele roase, decît să-şi şteargă cineva pantofii de doamnele Kohut.

Acest district este, dacă e să ţinem cont de populaţia ceva mai redusă, destul de îmbătrînit. Mai ales sînt multe femei în vîrstă. Din fericire, această bătrînă şi-a făcut rost de un accesoriu mai tînăr, de care se poate mîndri şi care va avea grijă de ea pînă cînd moartea le va despărţi. Doar moartea le poate despărţi pe cele două şi ea figurează pe portcartul de la geamantanul Erikăi ca un oraş de destinaţie spre care te îndrepţi. Uneori, în acest district se întîmplă să aibă loc o serie de crime şi cîteva băbuţe mor astfel, în vizuinile lor de vulpi, capitonate cu hîrtii vechi. Pe unde mai sînt carnetele lor de economii doar Dumnezeu ştie şi ucigaşul cel laş care a cercetat sub saltea. Bijuteriile, puţinele bijuterii s-au dus şi ele. Şi singurul fiu, responsabil cu tacîmurile, nu capătă nimic. Al optulea district vienez e un district preferenţial în materie de crime. Nu e deloc greu să descoperi unde locuieşte o asemenea doamnă bătrînă. De facto, în fiecare casă locuieşte, spre amuzamentul colocatarilor, cel puţin una din aceste măicuţe bătrîne. Îi deschide cuminte încasatorului de la gaze, care se legitimează fals ca autoritate publică. Li s-a mai atras de multe ori atenţia, dar ele continuă să-şi deschidă inima şi uşa, pentru că sînt foarte singure. Aşa îi vorbeşte bătrîna doamnă Kohut domnişoarei Kohut, ca s-o sperie şi să nu-şi mai lase mama singură.

În rest, funcţionari mărunţi, angajaţi liniştiţi, copii puţini. Castanii înfloresc şi în Prater pomii îşi deschid mugurii. În Pădurea Vieneză înverzeşte deja vinul. Din păcate, doamnele Kohut trebuie să-şi lase visele să călătorească şi să privească atent în jur, pentru că ele n-au maşină.

Dar călătoresc des cu tramvaiul pînă la capăt de linie, căutat cu grijă, unde coboară împreună cu ceilalţi şi o pornesc pe jos pline de voie bună. Mamă şi fiică, semănînd pe dinafară cu mătuşile turbate ale lui Charley Frankenstein, îşi duc rucsacurile în spate. Adică numai fiica poartă un rucsac care ocroteşte şi puţinele lucruri ale mamei, ascunzîndu-le de ochii curioşilor. Pantofii de drumeţie cu tălpi solide şi mantaua de ploaie nu trebuie uitate, după cum se specifică în ghidul drumeţului. E mai bine să te îngrijeşti din timp, decît să tragi mai tîrziu învăţăminte. Amîndouă doamnele calcă voiniceşte, văzîndu-şi de drum. Nu cîntă nici un cîntec; în calitate de cunoscătoare într-ale muzicii nu vor să profaneze cu cîntatul lor. E ca pe vremea lui Eichendorff, delirează mama, pentru că totul depinde de spirit, de poziţia faţă de natură! Nu de natura însăşi. Amîndouă doamnele posedă acest spirit, amîndouă au capacitatea de a se bucura de natură, oriunde s-ar afla. Cum apare un pîrîiaş susurător, se bea imediat apă proaspătă. Să sperăm că nu a urinat vreo căprioară în el. Dacă apare un trunchi gros de copac sau o stivă de lemne, poţi tu însuţi să-ţi faci nevoile, iar celălalt e atent să nu vină careva şi să se holbeze la tine obraznic.

În timpul acestor excursii, cele două Kohut se alimentează cu energie pentru o nouă săptămînă de lucru în care mama are mai puţin de tras, dar fiicei îi sug elevii sîngele. Iar a trebuit să te enervezi? o întreabă mama, în fiecare seară, fără excepţie, pe pianista vizibil stînjenită. Nu, merge, răspunde fiica; încă mai are speranţă şi mama o jugăneşte interminabil. Se plînge de lipsa de ambiţie a

copilului. Copilul ascultă aceste sunete false de mai bine de treizeci de ani. Fata simulează speranţa, ea ştie că ultimul lucru care mai poate veni e titlul de profesor, înmînat de Preşedintele federal în persoană, de el face mama atîta caz. O sărbătoare modestă pentru servicii care durează zeci de ani. Şi odată şi odată, nu mai e mult pînă atunci, vine pensionarea. Municipalitatea vieneză e generoasă, dar într-o profesie artistică pensionarea cade ca un trăsnet. Pe cine loveşte, loveşte. Municipalitatea rezolvă brutal predarea ştafetei artistice de la o generaţie la alta. Cele două doamne spun cît de mult se vor bucura de pensionarea Erikăi. Îşi fac tot felul de planuri pentru clipa aceea. Pînă atunci locuinţa personală va fi de mult mobilată şi achitată. La care se va mai adăuga o bucată de teren în Austria Inferioară, unde se poate de asemenea construi. O căsuţă numai pentru doamnele Kohut. Cine îşi face planuri cîştigă. Cine se îngrijeşte din timp are ce-i trebuie la nevoie. Pînă atunci mama va atinge suta de ani, dar va fi încă în puteri.

Frunzişul pădurii vieneze ia foc, sus pe coastă, sub efectul soarelui.

Ici şi colo răsar capetele curioase ale florilor primăvăratice; mama şi fiica le culeg şi le vîră în traistă. Aşa le trebuie. Indiscreţia se pedepseşte. Doamna Kohut e inflexibilă în privinţa asta. Prea se potrivesc bine florile în vaza verde, sferică, din Gmunden, nu-i aşa, Erika?

Pubera trăieşte în rezervaţia perioadei de interdicţie. E apărată de influenţe şi ferită de orice tentaţii. Perioada de interdicţie nu priveşte munca, ci doar plăcerile. Mama şi bunica, brigada femeilor, stau cu arma la picior ca să bareze intrarea vînătorului mascul, care pîndeşte afară şi, la nevoie, să-l avertizeze direct. Cele două bătrîne, cu sexele veştede, astupate de mult, se asmut asupra fiecărui bărbat ca să nu ajungă la pisicuţa

lor. Animalul tînăr să nu cumva să fie agresat de iubire sau de plăcere. Labiile înţepenite în propriul lor acid, ale celor două bătrîne, adulmecă sub iarba uscată, precum cleştii unui cărăbuş muribund, dar nimic nu le cade în gheare. Se agaţă deci de carnea proaspătă a fiicei şi nepoatei lor şi o rup încet, încet, în bucăţi, în timp ce scuturile lor chitinoase păzesc sîngele tînăr, ca nu cumva să vină un altul să-l otrăvească. De jur împrejur au observatori angajaţi, femei care spionează comportarea copilului de sex feminin, în afara casei, şi, la o ceşcuţă de cafea, îşi despachetează pe îndelete proviziile în faţa responsabilelor cu educaţia. Ele raportează tot, pentru asta sînt răsplătite cu prăjituri de casă. Pe urmă informatoarele povestesc ce au văzut la stăvilarul vechi; copila neprihănită cu un student din Graz! Copila nu mai este lăsată să iasă din zona de protecţie a căminului ei, pînă nu se corectează şi nu se leapădă de bărbat.

Propria casă ţărănească priveşte spre vale, în jos, unde locuiesc spioanele şi acestea privesc, din obişnuinţă, cu binocluri de campanie înapoi, în sus. Nu se gîndesc să mai măture în faţa uşilor, cînd vin cei din capitală, pentru că s-a făcut vară, şi-şi neglijează gospodăria. Un pîrîu susură în cîmpie. Un tufiş des de aluni barează abrupt cursul pîrîului pentru ochii celui ce priveşte; firul de apă curge nevăzut dincolo de tufiş, în poiana vecinului. La stînga casei, pieptiş pe coastă, e o pajişte care dă într-o pădure, din care nu-i aparţine decît o parte, restul e al statului. Pădurile dese de conifere îngustează de jur împrejur perspectiva, cu toate astea se vede exact ce face vecinul, şi el, de asemenea, vede ce faci tu însuţi. Pe drumuri trec vacile la păscut. În fund, la stînga, o cărbunărie părăsită, în fund, la dreapta, o pădure tînără ocrotită, un lăstar de fragi. Sus, în direcţie verticală, nori, păsări, chiar ulii şi ereţi.

Uliul mamă şi eretele bunică îi interzic copilului încredinţat lor părăsirea cuibului. ÎI taie

viaţa în felii groase şi vecinele ciopîrţesc deja, pe unde pot, să decupeze o calomnie. Fiecare strat în care tresare puţină viaţă e declarat putred şi extirpat pe dată. Cine umblă de nebun nici la muzică nu-i bun. Jos, la stăvilar, bărbaţi tineri stropesc cu apă de jur împrejur, acolo o trage aţa pe EA. Ei rîd zgomotos şi se scufundă care mai de care. EA ar putea să strălucească printre toate muşcatele alea rustice. A fost bine dresată ca să strălucească. A fost învăţată că e soarele în jurul căruia se învîrteşte totul; nu trebuie decît să stea şi să aştepte şi, pe dată, vin dorobanţii şi o preamăresc. EA ştie că e mai bună, pentru că aşa i s-a spus tot timpul. Dar e de preferat să nu se verifice.

Vioara e împinsă cu de-a sila sub bărbie şi ridicată de o mînă care se împotriveşte. Afară rîde soarele şi cheamă la scăldat, soarele te ispiteşte să te dezbraci în faţa celorlalţi, ceea ce este strict interzis de către bătrînele din casă. Degetele stîngi apasă corzile de oţel pe gîtul viorii pînă la durere. Spiritul torturat al lui Mozart se smulge din instrument gemînd sugrumat. Spiritul lui Mozart urlă dintr-un iad, pentru că instrumentista nu simte nimic, ea trebuie doar să scoată neîntrerupt sunete. Sunetele evadează din instrumentul mîrîind şi schelălăind. EA nu trebuie să se teamă de critică, principalul e să sune ceva, pentru că atunci copilul se ridică deasupra scalei în sferele superioare, iar trupul îi rămîne ca o coajă moartă jos pe pămînt. Coaja lepădată a fiicei e scuturată bine de urmele folosirii ei de către bărbaţi şi apoi deşertată energic. După execuţia mozartiană, coaja bine aerisită, netezită, uscată şi apretată, poate fi din nou îmbrăcată. Fără să simtă ea însăşi nimic şi fără să se dăruiască simţirii altora.

Mama face o observaţie percutantă că ea, dacă ar fi lăsată de capul ei, cu siguranţă că ar dovedi mai mult zel pentru un bărbat tînăr decît pentru pian. Acest pian trebuie acordat în fiecare

an, deoarece în clima alpină, aspră, se dezacordează foarte repede. Acordorul vine cu trenul de la Viena şi urcă gîfîind muntele, unde susţin nişte nebuni că au amplasat un pian, la o mie de metri altitudine deasupra mării! Acordorul prezice că acest instrument va putea fi folosit, în cel mai bun caz încă un an, doi, după care va fi mîncat de rugină, putreziciune şi mucegai, într-o frăţească cooperare. Mama se îngrijeşte de buna acordare a instrumentului şi totodată învîrte neîntrerupt manivela fetei, nu atît îngrijorată de starea copilei, cît mai ales de influenţa ei asupra acestui instrument viu, turbulent, uşor de pervertit.

Mama insistă ca ferestrele să fie larg deschise, cînd se dă aşa numitul „concert“, răsplată pentru studiul sîrguincios, ca şi vecinii să poată savura acele melodii dulci. Mama şi bunica stau acolo sus, înarmate cu binoclul, şi observă dacă vecina stă şi ea, împreună cu rudele, cuminte pe bancă în faţa căscioarei şi pîndeşte. Vecina vrea să vîndă lapte, brînză de vaci, unt, ouă şi legume, de aceea trebuie să tragă cu urechea în faţa casei. Bunica nu conteneşte s-o laude că, în sfîrşit, şi-a luat răgazul să-şi pună mîinile în poală şi să asculte sunetele. O viaţă întreagă a aşteptat clipa asta. Acum, la bătrîneţe, a avut parte, în fine, de ea. Cît de frumos era iarăşi totul. Oaspeţii, pe timpul verii, par că stau şi ei alături şi ascultă Brahms. Vilegiaturiştii capătă aici, ciripeşte mama, muzică proaspătă, garantată ca laptele de vacă proaspăt muls. Azi ţăranca şi oaspeţii ei vor asculta un Chopin, proaspăt însămînţat în copilă. Mama avertizează: copilul trebuie să cînte cît se poate de tare, deoarece vecina surzeşte pe zi ce trece. Vecinii ascultă deci o nouă melodie, pe care nu o ştiau pînă acum. Vor putea să o asculte încă de multe ori, pînă cînd o vor recunoaşte chiar şi pe întuneric. Deschidem şi uşa, ca să se audă mai bine. Puhoiul infestat al muzicii clasice curge prin deschizăturile casei şi se revarsă pe povîrnişuri la

vale. Vecinilor trebuie să li se pară că stau foarte aproape, la un pas de el. Nu e nevoie decît să deschidă gura, că le şi curge zerul cald al lui Chopin pe gît. Şi pe urmă mai vine şi Brahms, acest muzician al celor nesatisfăcuţi, în special al femeilor.

Ea acumulează brusc toată energia, îşi încordează aripile şi se aruncă înainte, faţă în faţă cu clapele care aleargă sub ochii ei ca pămîntul la prăbuşirea unui avion. Fiecare sunet, pe care nu-l prinde din prima încercare, îl sare pur şi simplu. Cu această răzbunare subtilă împotriva torţionarelor ei inculte, cu omiterea sunetelor, îşi provoacă un uşor gîdilat de satisfacţie. Un sunet omis nu e sesizat de nici un amator, în timp ce unul executat fals îi ridică pe vilegiaturişti cu brutalitate din şezlonguri. Ce vine de acolo din înălţimi? În fiecare an îi plătesc scump ţărăncii liniştea rustică şi acum, pe colină, răsună o muzică puternică.

Cele două mame veninoase îşi ascultă victima pe care aproape că au supt-o în întregime păianjenii ăştia, în rochiile lor tiroleze, cu şorţuri înflorate. Pînă şi rochiile şi le menajează mai mult decît simţămintele captivei lor. Stau la soare ca în propria lor lăudăroşenie; ce modestă avea să rămînă copila asta, deşi a făcut o strălucită carieră mondială. Copila şi nepoata este deocamdată ascunsă de lume, ca mai tîrziu să nu mai aparţină lui mami şi lui buni, ci lumii întregi. Acestei lumi îi cer ele să aibă răbdare, copila îi va fi încredinţată mai tîrziu.

Ce numeros public ai azi iarăşi! Priveşte, pe şezlongurile alea cu dungi colorate, sînt cel puţin şapte oameni. Este un examen de confirmare. Dar cînd piesa de Brahms s-a terminat, în sfîrşit, ce le-a fost dat să audă? Ca un ecou vulgar la muzica ascultată, de jos răsună un rîs zgomotos, din gîtlejurile vilegiaturiştilor. De ce rîd fără pic de bun-simţ? Chiar nu mai respectă nimic? Mama şi

fiica coboară în vale, înarmate cu căni de lapte, ca să întreprindă, în numele lui Brahms, o campanie a răzbunării împotriva rîsului. Vilegiaturiştii se plîng, cu această ocazie, de zgomotul care a tulburat natura. Mama le ripostează tăios că în sunetele lui Schubert găseşti mai multă pace a pădurii decît în însăşi pacea pădurii. Dar vilegiaturiştii nu înţeleg. Întorcîndu-le plină de trufie spatele, mama urcă cu untul şi cu fructul pîntecelui ei, din nou, dealul singuratic. Şi fata păşeşte mîndră cu cana ei de lapte. Abia în seara următoare se vor arăta, iarăşi, în lume. Oaspeţii vorbesc încă multă vreme despre hobby-ul lor: rachiul ţărănesc.

EA se simte exclusă de la toate, pentru că este de fapt exclusă de la toate. Alţii merg mai departe, trec chiar peste ea. Pentru ei pare o piedică derizorie. Drumeţul merge, ea rămîne pe jos ca o hîrtie unsuroasă de la pîinea cu unt, purtată cel mult cîţiva paşi mai încolo de vînt. Hîrtia nu poate să ajungă departe, putrezeşte pe loc. Această distrugere durează ani, ani fără nici o schimbare.

Ca divertisment, a sosit în vizită vărul ei şi acum umple casa cu viaţa lui activă. Şi nu numai atît, aduce viaţă cu el, viaţă străină care atrage, cum atrage lampa insectele. Vărul studiază medicina şi cucereşte tineretul rural, datorită vioiciunii, lăudăroşeniei şi a cunoştinţelor lui sportive. Cînd are chef, povesteşte cîte o anecdotă cu medici şi toţi îl numesc Burschi[3] pentru că este un băiat care ştie să glumească. Ţîşneşte ca o stîncă din apele învolburate ale tineretului rural, strîns roată în jur cu gura căscată la el, vrînd să-l imite în toate. Peste noapte a pătruns viaţa în casă, pentru că un bărbat aduce mereu viaţa în casă. Femeile din familie îl privesc pe tînărul care vrea să-şi facă de cap cu un zîmbet îngăduitor şi superior totodată. Îl avertizează doar împotriva viperelor femele care visează o căsătorie tîrzie. Dar acestui tînăr îi place cel mai mult să se

manifeste în public, are nevoie de spectatori şi îi şi obţine. Pînă şi severa EI mamă zîmbeşte; în definitiv, bărbatul trebuie să iasă în larg, în lumea ostilă, numai fata trebuie, deocamdată, să moară şi să se înalţe prin muzică.

Cel mai mult îi place lui Burschi să poarte chiloţi de baie foarte strîmţi şi pentru fete preferă bikini, cît mai mulaţi, foarte la modă. Împreună cu prietenii fixează o măsură în centimetri pentru ceea ce-i poate oferi o fată şi-şi bate joc de ceea ce nu oferă. Cu fetele din sat Burschi joacă badmington. Se străduieşte să le familiarizeze cu această artă, pentru care e nevoie în primul rînd de concentrare. Îi face plăcere să conducă mîna celei care ţine racheta, în timp ce fata se ruşinează în bikinii prea strîmţi. Acest costum de baie şi l-a cumpărat din salariul ei de vînzătoare. Fata ar vrea să se mărite cu un medic şi-şi arată silueta, ca să ştie viitorul medic ce va primi, să nu cumpere mîţa-n sac. Penisul lui Burschi a fost înghesuit de nevoie într-un săculeţ prins cu două şireturi peste şolduri, care se înnoadă lateral pe partea stîngă şi pe cea dreaptă. Neglijent, pentru că el nu ia lucrurile astea foarte în serios. Uneori şireturile se dezleagă şi Burschi trebuie să le lege din nou. Sînt chiloţi de baie în miniatură.

Dar cel mai mult îi place tînărului să-şi prezinte numerele de virtuozitate la lupte aici, sus pe deal, unde mai stîrneşte încă entuziasmul. Stăpîneşte chiar şi unele figuri complicate de judo. Adesea vine cu elemente noi. Atacurilor lui nu le poate face faţă orice amator, care n-are habar de această artă sportivă şi este trîntit repede la pămînt. Hohote de rîs izbucnesc din gîtlejuri şi pînă şi cel pus la podea rîde, plin de înţelegere, ca să nu se expună batjocurii. Fetele gravitează în jurul lui Burschi ca nişte fructe coapte, căzute din pom. N-are decît să le ridice şi să le mănînce sportivul ăsta tînăr. Fetele chiuie, trăgînd cu ochiul una la alta, şi profită de avantajele locului. Se rostogolesc pe

deal în jos şi chicotesc, saltă peste pietriş sau prin mărăcini şi ţipă ascuţit. Deasupra lor domneşte bărbatul cel tînăr şi triumfă. Apucă fata care se oferă de încheietura mîinii şi strînge, şi strînge. Aplică un efect secret de ciocan, nu vede exact cum anume, dar, silit de forţa lui superioară şi de un truc murdar, subiectul de experienţă cade în genunchi, la picioarele lui Burschi. Cine ar putea să-i reziste tînărului student? Dacă e într-o dispoziţie bună, îi îngăduie fetei, care răscoleşte pămîntul în faţa lui, să-i pupe picioarele, pentru că altfel Burschi nu-i dă drumul. Fireşte că îi sînt sărutate picioarele şi victima voluntară speră şi la alte sărutări ulterioare mai dulci, din acelea care se dau şi se iau pe ascuns.

Soarele zburdă printre capetele lor; apa din micul bazin e azvîrlită în sus şi scînteiază. EA exersează la pian şi ignoră salvele de rîs, care detună în rafale. Paznicul EI matern i-a recomandat, fără drept de apel, să nu le dea atenţie. Mama stă pe treptele verandei şi rîde, rîde şi ţine o farfurie cu prăjiturele de casă în mînă. Spune că nu eşti tînăr decît o singură dată, dar în larma aceea nu o înţelege nimeni.

EA are o ureche aţintită spre afară, la vacarmul pe care îl face vărul cu fetele. Pîndeşte cum îşi înfige el dinţii sănătoşi în timp, devorîndu-l cu poftă. Timpul îi devine ei însăşi, cu fiecare secundă, dureros de conştient; ca un ceasornic bat degetele ei secundele pe clape. Ferestrele camerei, în care exersează, sînt zăbrelite. Umbra gratiilor, o cruce, ţinută în faţa forfotei de afară ca în faţa unui vampir însetat de sînge.

Acum tînărul se aruncă în bazin, ca să se răcorească după efort. Apa a fost proaspăt schimbată, apă din fîntînă, rece ca gheaţa; doar cel curajos, căruia îi aparţine lumea, îndrăzneşte să se avînte. Fornăind vesel ca un delfin, Burschi iese din nou la suprafaţă. EA observă, fără să vadă. Sub uralele puternice, proaspetele prietene ale

viitorului medic se aruncă, atîtea cîte încap, în bazin. Ce vînzoleală, ce stropeală! Îl imită pe Burschi în toate, rîde mama. E îngăduitoare. Şi bătrîna bunică, pe care EA şi-o împarte cu vărul ei, se grăbeşte încoace, să contemple farsa studentului. Pînă şi ea e stropită cu apă, pentru că Burschi nu consideră nimic sfînt, nici măcar vîrsta. Totuşi, nu poţi să nu rîzi de nepotul ăsta atît de plin de viaţă. Mama are o obiecţie întemeiată, pentru că Burschi nu şi-a răcorit mai întîi, treptat, regiunea inimii, dar pînă la urmă rîde fără să vrea, chiar mai mult decît ceilalţi. Se scutură, tresaltă de rîs, cînd Burschi imită cu atîta naturaleţe o focă. În mama se zbate, se loveşte ceva, de parcă bile de sticlă s-ar rostogoli înăuntrul ei. Burschi merge pînă acolo, încît aruncă o minge veche în aer şi o prinde din nou pe nas. Dar şi jongleria trebuie exersată. Toţi se îndoaie de rîs, se cutremură de atîta rîs, rîd cu lacrimi. Un iodler străbate văzduhul. Cineva chiuie, cum se face pe munte. În curînd se serveşte masa de prînz. Mai bine să ne răcorim înainte, decît imediat după masă, atunci e periculos.

Ultimul sunet al pianului a amuţit, s-a stins, tendoanele EI se destind, deşteptătorul, întors special de mama, a sunat. EA sare în mijlocul frazei şi aleargă afară, asaltată de simţăminte tinereşti, să mai prindă măcar o ultimă părticică infimă din cîntatul şi ţopăitul general. Verişoara este primită cum se cuvine. Iar te-a pus să exersezi atîta? Mama s-o mai lase în pace, doar e vacanţă. Dar paznicul matern împiedică orice influenţă rea asupra copilului. Burschi, nefumător, nebăutor, îşi înfige dinţii într-o tartină cu salam. Deşi mîncarea este gata imediat, doamnele casei nu îi pot refuza favoritului lor o felie de pîine. Pe urmă îşi toarnă din belşug sirop de zmeură – materia primă a cules-o singur – într-un pahar de o jumătate de litru, îl umple cu apă de la fîntînă şi-l dă pe gît. Acum a prins iar puteri. Se bate cu palma satisfăcut pe burta musculoasă. Se bate şi pe alţi

muşchi. Mama şi bunica pot discuta ore în şir despre binecuvîntata lui poftă de mîncare. Se întrec, care mai de care, în detalii culinare şi se ceartă toată ziua pentru preferinţele gastronomice ale lui Burschi: şniţel de viţel sau de porc. Mama îl întreabă pe nepotul ei ce-i fac examenele şi acesta răspunde că momentan ar vrea să uite de studiu. Vrea să fie şi el o dată cu adevărat tînăr şi să-şi permită toate nebuniile. Cîndva o să spună despre sine: eh, am fost şi eu pe vremuri tînăr!

Burschi îşi fixează privirea asupra EI şi o sfătuieşte să rîdă puţin. De ce e EA atît de serioasă? Îi recomandă de asemenea să facă sport, pentru că sportul îţi dă posibilitatea să rîzi şi poate avea, în general, efecte benefice. Din prea multă bucurie sportivă, vărul rîde atît de tare, încît îi sar firimiturile de pîine cu salam din gîtlejul căscat. Geme de atîta euforie. Se întinde cît poate. Se învîrteşte singur în jurul lui ca un titirez şi se aruncă pe pajişte ca şi cînd ar fi mort. Nici o grijă, îndată sare din nou în picioare. Acum e momentul să-i demonstreze micuţei lui verişoare, pe care vrea s-o distreze, figura lui celebră de lupte. Verişoarei o să-i facă plăcere, mătuşa se va supăra.

Vîjîind, a început deja pentru EA drumul în jos, adio! Călătorie fără întoarcere. Se prăbuşeşte pe axa ei longitudinală, poşta pleacă, liftul coboară; copacii gonesc într-o grabă nebună, balustrada mică şi tufa de trandafiri sălbatici, cei din jur trecînd prin faţa ochilor ei, dispărînd din cîmpul ei vizual. Trasă brusc în sus. Cu scheletul turtit la pămînt, perii de pe pieptul lui Burschi se pierd deasupra capului ei, marginea despărţitoare se dă la o parte, deja pătrund în imaginea vizuală şireturile de care atîrnă pacheţelul cu testiculele lui. Neîndurător apare imediat după aceea micul Mount Everest roşu, iar în imagine mărită dedesubt, lungile fire blonde ale coapselor. Brusc se opreşte liftul, parterul. Undeva, în spate, trosnesc strident oasele spinării ei, scîrţîie

balamalele, atît de tare au fost strivite. Şi uite că îngenunchează, urrra! Lui Burschi i-a reuşit din nou să ia o fată prin surprindere. Îngenunchează aici, în faţa vărului ei, venit să-şi petreacă vacanţa de vară; un copil în vacanţă în faţa altui copil în vacanţă. Un văl uşor de lacrimi străluceşte pe obrazul EI, pe care şi-l ridică şi zăreşte o mască de rîs aproape plesnind pe la cusături. Puşlamaua asta a pus-o jos şi-şi savurează victoria. Este strivită în pămîntul reavăn. Mama scoate un ţipăt, indignată de cum e tratat copilul ei în faţa tineretului rural, această fată atît de talentată, admirată de toţi.

Pacheţelul roşu, plin cu sex, începe să se clatine, se roteşte ispititor sub ochii EI. Aparţine unui seducător, căruia nu-i rezistă nimeni. Îşi lipeşte pentru o clipă obrazul de el. Nici ea nu ştie de ce. Vrea să-l simtă doar o dată, vrea să atingă cu buzele o singură dată acest glob de Crăciun sclipitor. Pentru o clipă EA e destinatara acestui pachet. Îl atinge cu buzele sau cu bărbia? N-a făcut-o intenţionat. Burschi nu ştie că a declanşat în verişoara lui o lavină. Fata priveşte ca hipnotizată. Pacheţelul i-a fost pus sub ochi ca un preparat sub microscop. Mă rog la clipa asta să rămînă, e atît de frumoasă!

Nimeni nu a observat nimic, toţi s-au adunat în jurul mesei. Burschi îi dă fetei drumul imediat şi se dă un pas înapoi. Datorită situaţiei, sărutatul piciorului, care încheie de obicei demonstraţia, se suspendă. Aleargă un pic pentru a se destinde, sare uşor derutat şi o ia din loc în salturi mari, rîzînd de mama focului. Pajiştea îl înghite. Doamnele cheamă lumea la masă. Burschi şi-a luat tălpăşiţa, a zburat din cuib. Nu spune nimic, în curînd va dispărea cu totul, şi cîţiva camarazi, de parte bărbătească, gonesc după el. Începe vînătoarea sălbatică. În absenţă, mama îl judecă, cu blîndeţe, pentru nebuniile lui. Şi-a dat osteneala să gătească şi acum stă cu masa în ploaie.

Burschi apare abia mai tîrziu. Seară de vis, totul pare sfînt, doar privighetoarea cu al ei cînt. Pe verandă joacă toţi cărţi. Fluturii înconjoară, aproape inconştient, lampa de petrol. EA nu este atrasă de nici un cerc luminos. Stă singură în camera EI, despărţită de mulţimea care a uitat-o, pentru că greutatea ei e derizorie, nu apasă pe nimeni. Dintr-un pachet cu multe învelişuri, scoate cu grijă o lamă de ras. O poartă tot timpul cu ea, oriunde s-ar duce. Lama rîde ca mirele cînd îşi întîmpină mireasa. EA examinează cu atenţie tăişul, poţi să tai cu el firul de păr. Apoi apasă lama de mai multe ori pe partea interioară de la încheietura mîinii, dar nu atît de adînc ca să-şi cresteze tendoanele, nu doare deloc. Metalul intră în piele ca în unt. Pentru o clipă se cască un şliţ de puşculiţă în ţesutul intact, sîngele ţinut captiv iese din baraj. În total sînt patru tăieturi. Atît ajunge, altfel îşi pierde tot sîngele. Lama e ştearsă şi împachetată la loc. Se prelinge şi curge întruna din răni sînge roşu-deschis. Murdăreşte totul în drumul lui. Picură cald şi neauzit şi nu este deloc neplăcut. Este atît de lichid. Curge neîntrerupt. Colorează totul în roşu. Patru tăieturi din care curge fără oprire. Pe podea, şi chiar pe aşternut, se unesc cele patru pîrîiaşe într-un fluviu. Urmează-mi numai lacrimile, şi pîrîul te primeşte curînd. Se formează o baltă mică şi curge mai departe, curge, şi curge, şi curge.

Îmbrăcată îngrijit, ca de obicei, profesoara Erika părăseşte pentru azi, fără regrete, localul unde îşi exercită funcţiunea. Plecarea ei, care nu atrage atenţia, e însoţită de sunetele de corn şi trombon şi de trilurile unor viori răzleţe, care răsună laolaltă prin fereastra deschisă. Ca acompaniament. Erika abia atinge treptele. Azi nu o aşteaptă mama. O ia imediat pe un drum, pe care a mai fost şi altă dată. Nu e drumul cel drept spre casă; poate un lup grozav, un lup rău, se sprijină

acum de un stîlp de telegraf rural şi se scobeşte în dinţi de resturile de carne ale ultimei victime. Erika ar vrea să bată o bornă kilometrică în viaţa ei cu un singur peron şi să-i facă lupului o invitaţie din priviri. O să-l recunoască de la distanţă, o să simtă cum se sfîşie stofa, cum plesneşte pielea. Apoi o să se facă seară tîrziu. Din pîcla unor jumătăţi de adevăruri muzicale va ţîşni deodată întîmplarea trăită. Erika grăbeşte pasul.

Străzi ca nişte văgăuni se deschid şi se închid la loc, pentru că ea nu se hotărăşte să păşească pe ele. Priveşte doar fix înainte cînd un bărbat îi face din întîmplare cu ochiul. Nu e lupul şi sexul ei nu palpită, se astupă de parcă ar fi de plumb. Erika clatină din cap ca o turturea mare, încît bărbatul îşi continuă drumul, nu-şi mai pierde timpul. E speriat de alunecarea de teren pe care a provocat-o. Îşi scoate imediat din cap ideea de a se folosi de această femeie sau de a o ocroti. Erika îşi ascute faţa cu aroganţă; nasul, gura, totul devine o săgeată indicatoare pentru zona aceea, care vrea să însemne: drept înainte. Un grup de adolescenţi face o remarcă necuviincioasă la adresa doamnei Erika. Nu ştiu că au de-a face cu o profesoară şi nu-i acordă respectul cuvenit. Fusta plisată, în carouri, acoperă exact genunchii Erikăi. Nici un centimetru mai sus, nici unul mai jos. O bluză de mătase, partea de sus a Erikăi. Geanta cu note, ca de obicei ţinută strîns sub braţ, fermoarul tras pînă sus. Tot ce are închizători la Erika e bine închis.

Să luăm pentru o porţiune de drum tramvaiul care duce în suburbiile oraşului. Aici nu este valabil tichetul obişnuit şi Erika trebuie să-şi cumpere un bilet special. De altfel, nu călătoreşte niciodată prin părţile astea. Sînt zone pe care nu le frecventezi dacă nu trebuie. Pînă şi elevii nu vin decît rareori din această direcţie. Nici o muzică nu durează aici mai mult decît timpul necesar audierii unui disc în magazinul de muzică.

Cîrciumioare mici, la colţuri de stradă, îşi scuipă lumina pe trotuar. În insulele felinarelor, grupuri certăreţe, pentru că cineva a făcut o afirmaţie nelalocul ei. Erika trebuie să vadă multe lucruri de care n-a ştiut pînă acum. Ici şi colo staţionează o mulţime de motorete sau îşi trimit brusc pumnalele răpăitoare în văzduh. Apoi se îndepărtează grăbite, de parcă le-ar aştepta cineva. La Căminul parohial, unde se ţine seara distractivă, cei cu motorete sînt repede îndepărtaţi, pentru că tulbură liniştea. De obicei stau două persoane pe o bicicletă fără motor; nu oricine îşi permite să posede o motoretă. Cele mai mici maşini sînt aici, afară din oraş, pline pînă la refuz. Deseori, în mijlocul întregului familion, tronează o bunică, pe care o duc la plimbare în cimitir.

Aici coboară Erika. Mai departe o să meargă pe jos. Nu priveşte nici la dreapta, nici la stînga. Angajaţii unui supermarket zăvorăsc porţile în faţa cărora vibrează surd ultimele motoare ale conversaţiei dintre gospodine. Un sopran se impune în faţa unui bariton vocalizînd că strugurii de vin s-au mucegăit, în special cei de pe fundul coşului din plastic. De aceea azi nici nu s-au mai vîndut, se deşartă cu glas tare, zornăitor, o grămadă de tînguieli şi sudălmi. O casieriţă se luptă cu aparatul ei, în spatele uşilor de sticlă închise. Nu reuşeşte deloc să descopere greşeala. Un copil pe o trotinetă şi altul care aleargă alături, văicărindu-se că, după cum le-a fost vorba, e rîndul lui. Celălalt copil ignoră rugăminţile celui aflat într-o poziţie dezavantajată. În alte cartiere nici nu se mai văd asemenea exemplare cu două roţi, se gîndeşte Erika. Şi ea primise cîndva o trotinetă cadou şi s-a bucurat foarte tare. Deşi nu i s-a dat voie să meargă cu ea pentru că strada omoară copiii.

Capul unei pişcoace de patru ani este împins spre ceafă de-o palmă maternă vijelioasă şi se roteşte o clipă ca un Hopa Mitică dezechilibrat,

care face eforturi să-şi revină la poziţia iniţială. Capul copilului stă, în sfîrşit, din nou drept, acolo unde îi e locul şi emite sunete fioroase, pentru care este imediat scos din ţîţîni de femeia enervată. Fără îndoială, capul copilului este deja însemnat cu cerneală invizibilă pentru altele şi mai rele. Femeia are de cărat sacoşe grele şi ar prefera să-l vadă pe copilul ăsta dispărînd într-o gaură de canal. Ca să-şi poată maltrata acea fetiţă, ceea ce presupune un efort suplimentar. Dar acest lucru pare să-i convină. Copilul învaţă limbajul violenţei, dar nu-i place să înveţe şi nici nu reţine nimic din ce i se spune. Ştie doar cîteva vocale, cele mai necesare, chiar dacă în văicăreala aia nu poţi înţelege mare lucru.

Dar în curînd femeia şi copilul cel zgomotos rămîn în urma Erikăi. De-ar rămîne pentru totdeauna pe loc! Oricum, niciodată nu vor putea să ţină pasul cu timpul prea rapid. Caravana Erika înaintează. E un cartier de locuinţe curat, dar nu bun. Taţii de familie decăzuţi se izbesc în porţile caselor, gata să se năpustească, asemenea unor cumplite lovituri de ciocane, asupra familiilor lor. Ultimele portiere ale automobilelor se trîntesc, mîndre şi sigure de sine, deoarece maşinile mici sînt favoritele declarate ale acestor familii şi îşi pot permite orice. Clipind prietenos, rămîn la bordura trotuarului şi posesorii lor se grăbesc la cină. Cel ce nu are un cămin îşi doreşte acum unul, dar nu-şi va putea construi niciodată ceva similar, nici măcar cu ajutorul Casei de economii pentru construcţii de locuinţe şi prin credite pe termen lung. Cel ce are aici, tocmai aici, un cămin este mai uşor de găsit pe drumuri decît acasă. Tot mai mulţi bărbaţi îi taie Erikăi calea. Femeile au dispărut, ca o formulă magică, în găurile numite locuinţe. La ora asta nu merg singure pe stradă. Numai însoţite de familie, să bea o bere sau să-şi viziteze rudele. Şi numai în compania unui adult. Pretutindeni se simte acţiunea lor discretă şi atît de

necesară. Mirosuri de bucătărie. Uneori zgomote surde de oale lovite, scrîşnet de furculiţe. Albăstrui licăreşte primul serial de seară pentru familişti, mai întîi într-o fereastră, apoi în alta şi pînă la urmă în mai toate. Cristale scînteietoare, împlîntate în noaptea care se lasă. Faţadele devin nişte decoruri plate, în spatele cărora nu se poate imagina nimic; totul este identic şi se lasă chemat de ceea ce este identic. Doar zgomotele televizoarelor sînt reale, ele sînt adevăratele întîmplări. De jur împrejur toţi oamenii trăiesc aceleaşi întîmplări în acelaşi timp, în afară de cazurile foarte rare cînd un însingurat schimbă postul pe canalul doi la emisiunea „Din viaţa creştinătăţii“. Aceşti individualişti sînt informaţi despre un congres euharistic care se sprijină pe cifre. Astăzi trebuie să plăteşti, dacă vrei să fii altfel decît ceilalţi.

Aici: sunete turceşti lătrate, dintre consoane îţi sare mereu în faţă vocala Ü. Cea de-a doua voce intervine imediat – contratenori guturali sîrbo-croaţi. Ca scăpate din puşcă, haite de bărbaţi, în grupuri mici, vin în goană şi iau cu asalt un intrînd sub trenul urban, în care s-a construit un Peep-Show într-unul din coturile viaductului, peste care trenul goneşte razant. Fiecare spaţiu, oricît de mic, a fost aici folosit minuţios, nu s-a pierdut nici un petic de loc. Forma arcuită le este cu siguranţă familiară turcilor, de la moscheile lor. Poate că toată ambiţia le aminteşte de un harem. Un viaduct arcuit, golit complet în interior, ca să fie umplut cu femei goale. Una după alta mereu, le vine rîndul la toate. Un munte al Venerei în miniatură, parcă-l şi vezi pe Tannhäuser cum se apropie şi bate cu bastonul în zid. Viaductul de sub trenul urban este construit din cărămizi şi, în interiorul lui, nu-i exclus să-şi fi pierdut careva minţile, uitîndu-se la o femeie frumoasă. Localul ăsta mic se potriveşte perfect aici, în zid, unde femeile goale se întind lascive ca nişte pisici mari. Protagonistele se

schimbă între ele. Se rotesc după un principiu anume, al saţietăţii în cadrul unui lanţ întreg de Peep-Show, pentru ca oricărui client permanent să i se dea posibilitatea, la anumite intervale de timp, să vadă o altă carne. Altfel, abonatul nu mai vine. În fond şi la urma urmei, el îşi aduce banii preţioşi aici şi-i aruncă, monedă cu monedă, într-un orificiu nesătul. Şi, de fiecare dată, tocmai cînd devine din cale-afară de captivant, trebuie să mai introducă o monedă de zece şilingi. O mînă vîră banii în aparat, cealaltă stoarce bărbăţia aruncînd-o, în mod aberant, pe fereastră. Bărbatul mănîncă acasă cît trei şi aici îşi lasă vlaga să i se irosească, deşertîndu-şi-o pe jos.

La fiecare zece minute, deasupra bubuie trenul electric al oraşului Viena. Se cutremură întreaga boltă, numai fetele continuă să se rotească nestingherit. Cînd orificiul pentru monede şi-a înghiţit porţia, fereastra face clic şi apare o carne roză. Iată un miracol al tehnicii. Nu ai voie să atingi această carne, nici nu ai putea, pentru că există un perete despărţitor. Fereastra ce dă spre banda de circulaţie rezervată bicicletelor este acoperită cu hîrtie neagră. Cîteva ornamente, în culoare galbenă, vin să împodobească aranjamentul. Pe hîrtia neagră este fixată o oglindă, în care te poţi privi. Nu se ştie de fapt în ce scop, poate pentru cei ce vor să se pieptene după aceea. Alături se află un mic sex-shop. Acolo se poate cumpăra orice lucru de care tocmai ţi s-a făcut chef. Femei nu se achiziţionează, dar, în compensaţie, există lenjerie de nailon cu multe şliţuri care se deschid după preferinţă, în faţă sau în spate. Îţi îmbraci acasă femeia cu ea şi poţi să pătrunzi unde pofteşti, fără ca partenera să-şi scoată chiloţii. Există şi cămăşuţe adecvate, cu două găuri rotunde, prin care femeia îşi scoate sînii. Restul rămîne acoperit cu o ţesătură transparentă. Totul este brodat cu volănaşe minuscule. Poţi să alegi, dacă doreşti, lenjerie

roşu-închis sau neagră. Unei blonde îi stă mai bine negrul, unei brune roşu. Mai există şi cărţi şi pliante, filme şi videocasete, în diverse stadii de uzură. Articolul ăsta nu e bun. Clientul nu are acasă aparatura necesară. Articolele de igienă sexuală din cauciuc, cu striuri la suprafaţă, şi femeile gonflabile se vînd mai bine. Mai întîi văd înăuntru femeia autentică şi pe urmă cumpără imitaţia. Din păcate, cumpărătorul nu poate să ia cu el frumoasele dame goale şi să le întrebuinţeze, în adăpostul lui sigur, pînă cînd plesnesc. Aceste femei nu au trăit nimic profund, altfel nu s-ar expune în felul ăsta privirilor. Ci ar merge imediat, de bunăvoie, în loc să se prefacă doar că. Profesia asta e un fel de apă de ploaie pentru o femeie. Cel mai bine ar fi să-ţi iei imediat una cu tine, indiferent care anume, în fond toate sînt la fel. Nu se deosebesc decît cel mult după culoarea părului, în timp ce bărbaţii sînt întotdeauna individualităţi distincte, dintre care unul preferă asta, altul cealaltă. Scroafa voluptuoasă din spatele geamului, aflată de cealaltă parte a barierei, nutreşte în compensaţie dorinţa fierbinte ca acest bou, de dincoace de geam, să-şi rupă mădularul, în timp ce şi-l freacă. În acest fel fiecare vrea ceva de la celălalt şi atmosfera este aproape destinsă. Nici un serviciu fără contraserviciu. Ei plătesc şi capătă ceva în schimb.

Geanta Erikăi, pe care o poartă ca pe o anexă la mapa de note, este golită de monedele de zece şilingi, adunate anume pentru acest prilej. O femeie nu vine aproape niciodată pe aici, dar Erika vrea să fie mereu un unicat. Asta e ea. Cînd mai toţi sînt aşa sau aşa, ea este complet opusă celorlalţi. Dacă unii spun hăis, numai ea spune cea, şi mai e şi mîndră pe deasupra. Doar în felul acesta poate ieşi în evidenţă. Acum vrea să intre acolo. Enclavele turceşti şi iugoslave, cu insulele lingvistice corespunzătoare, se retrag timide în faţa acestei apariţii de pe altă lume. Deodată nu mai

sînt în stare să numere nici pînă la trei, dar cum le-ar mai plăcea, dacă ar putea, să violeze femei. Strigă care mai de care, în spatele Erikăi, cuvinte, din fericire de neînţeles pentru ea. Are o ţinută foarte dreaptă şi-şi ţine capul sus, nici un bărbat nu îndrăzneşte s-o atingă, chiar dacă e beat criţă. În afară de asta, un bărbat supraveghează la intrare. Să fie patronul, să fie îngrijitorul? Vienezii care îşi fac sporadic apariţia se furişează pe lîngă zid. Lor nu le dă nimeni curaj, nici un grup etnic şi, pe deasupra, mai trebuie să se şi frece de oameni pe care, în alte împrejurări, îi ocolesc. Sînt siliţi la un contact fizic nedorit, iar cel dorit nu se realizează. Din păcate, instinctul bărbatului e puternic. În cazul acesta nu mai ajunge pentru un stropit în toată legea, este, cum s-ar zice, praful de pe tobă. Vienezii se strecoară ezitînd pe lîngă zidul viaductului. În cotul dinaintea marelui show este un magazin cu articole de schi şi, puţin mai înainte, unul de biciclete. Toate astea dorm acum şi în interior este complet întuneric. Cel puţin de aici răzbate o lumină prietenoasă şi-i atrage pe fluturii de noapte, insectele astea obraznice. Ei vor să vadă ceva pentru banii pe care îi dau. Fiecare este complet separat de celălalt. Cabinele de lemn sînt construite pe măsura clienţilor, mici şi strîmte, deoarece şi locatarii lor temporari sînt oameni mici. Şi apoi, cu cît volumul încăperilor e mai redus, cu atît cabinele sînt mai multe. Destul de mulţi se pot uşura într-un timp relativ scurt. Necazurile şi le iau înapoi cu ei, dar sămînţa lor nepreţuită rămîne aici. Femeile care fac curăţenie se îngrijesc să nu întreacă măsura. Deşi, dacă e întrebat, fiecare dintre ei se crede un procreator extra. De cele mai multe ori e totul ocupat. Întreprinderea asta este o mină de aur, o vistierie nesecată. Muncitorii zilieri străini se aşază nerăbdători, unii în spatele celorlalţi, în grupuri, la rînd. Ca să le treacă timpul mai repede îşi spun bancuri cu femei. Micimea cabinelor e direct

proporţională cu micimea locuinţelor lor, în care ei nu ocupă, uneori, decît un colţ. Sînt obişnuiţi cu spaţiul strîmt, iar aici mai au şi posibilitatea să se separe de alţii, cu ajutorul unui zid despărţitor. Într-o cabină n-are voie să intre, în acelaşi timp, decît un individ. Acolo fiecare e singur cu sine. Femeia cea frumoasă apare în cîmpul vizual de îndată ce se introduc monedele în aparat. Cele două apartamente solo, cu deservire individuală, pentru un domn cu pretenţii, sînt aproape în permanenţă goale. Rareori se găseşte aici un bărbat care să emită pretenţii speciale.

Erika păşeşte în incintă, profesoară de sus pînă jos.

O mînă se întinde ezitînd după ea, dar se retrage repede. Nu se îndreaptă spre sectorul rezervat angajaţilor, ci spre cel al clienţilor plătitori. Aici este compartimentul mai important. Această femeie vrea să privească ceva ce ar putea vedea acasă, în oglindă, mult mai ieftin. Bărbaţii se miră cu glas tare; ei trebuie să-şi rupă de la gură banii cu care vin aici, în secret, să caşte ochii la femei. Halal de vînătorii ăştia! Pîndesc prin vizor prada şi banii de coşniţă se duc repede. Nimic nu le scapă privirii.

Nici Erika nu vrea decît să privească. Aici, în această cabină, cu ea nu se va întîmpla nimic. Nimic nu i se potriveşte, dar ea se potriveşte perfect în această chilie. Erika este un aparat compact cu formă umană. În alcătuirea ei se pare că natura n-a lăsat nici un orificiu. Uneori îi vine să creadă că acolo unde dulgherul i-a dat femeii o gaură adevărată, la ea e doar lemn masiv. În codrul străvechi lemnul e putred, buretos, solitar şi putregaiul înaintează. De aceea îşi dă ea aere de stăpînă. Putrezeşte pe dinăuntru, dar pe turci îi respinge cu privirea. Turcii ar vrea s-o trezească la viaţă, dar se lovesc de aerul ei suveran. Erika păşeşte, doamnă din cap pînă-n picioare, în grota Venerei. Turcii nu fac uz nici de politeţe, nici de

impoliteţe. O lasă, pur şi simplu, să intre cu geanta ei plină de note. Îi dau voie chiar să se strecoare mai în faţă, fără să-i reproşeze nimic. Mai poartă şi mănuşi. Bărbatul de la intrare o numeşte, cu oarecare îndrăzneală, stimată doamnă. Vă rog să poftiţi, o invită imediat în camera lui cea bună, de unde fasciculul reflectoarelor alunecă absent peste sîni şi sexe, scoţînd la lumină triunghiuri păroase, pentru că ăsta e cel dintîi lucru pe care cade privirea bărbatului, după o lege nescrisă. Bărbatul priveşte nimicul, priveşte golul adevărat. Mai întîi se uită la acest nimic şi abia apoi urmează şi ce-a mai rămas din mămică.

Erika obţine personal o cabină de lux. Ea nu trebuie să aştepte, doamna Erika. În schimb, aşteaptă ceilalţi mai mult. Banii îi are gata pregătiţi să-i apuce, cum apucă de obicei cu mîna stîngă arcuşul. Cîteodată calculează peste zi, de cîte ori poate privi, în schimbul monedelor de zece şilingi economisite. Banii ăştia şi-i procură renunţînd la gustarea de după-amiază. Un reflector albastru se prelinge acum pe o carne albă. Introduc pînă şi culorile după un program anume. Erika ridică de jos un şerveţel de hîrtie, îmbibat de spermă, şi şi-l duce la nas. Trage adînc pe nări ceea ce altul a produs muncind din greu. Aspiră, se uită şi consumă un pic de viaţă. Există şi cluburi unde ai voie să fotografiezi. Acolo îşi alege fiecare modelul preferat, după toane şi gust. Dar Erika nu vrea să execute nimic, vrea doar să privească. Vrea să stea, pur şi simplu, liniştită şi să privească. Ca un spectator. Erika e cea care priveşte fără să atingă nimic. Ea nu are nici simţuri şi nici prilejuri să se dezmierde. Mama doarme în patul alăturat şi e atentă la mîinile Erikăi. Aceste mîini trebuie să exerseze, nu să scormonească, asemenea furnicilor, pe sub cuvertură şi să dea peste borcanul cu dulceaţă. Chiar şi cînd se taie sau se înţeapă, abia de simte ceva. Doar în ce priveşte simţul văzului, a atins marea performanţă.

Cabina miroase a dezinfectant. Şi îngrijitoarele sînt femei, dar nu arată astfel. Ele obişnuiesc să deşerte indiferente sperma, împroşcată de aceşti vînători, într-o găleată murdară. Şi iată încă o batistă mototolită, întărită ca ipsosul, acolo pe jos. Din partea ei, îngrijitoarele ar putea să-şi ia o pauză şi să-şi odihnească oasele suprasolicitate. Tot timpul trebuie să se aplece. Erika stă doar şi se uită. Nici măcar nu-şi scoate mănuşile, ca să nu trebuiască să-şi atingă pielea de aerul acestui beci puturos. Poate îşi ţine mănuşile pe mîini ca să nu i se vadă cătuşele. Sus cortina! pentru Erika; uite-o cum trage sforile în spatele scenei. Numai pentru ea s-a organizat acest spectacol! O femeie pocită nu este angajată aici. Se caută doar cele frumoase şi bine făcute. Fiecare trebuie să se supună mai întîi celei mai riguroase probe fizice. Pentru că nici un patron nu cumpără mîţa-n sac. Ce nu a putut Erika să demonstreze pe podiumul de concert demonstrează acum alte doamne în locul ei. Preţuirea se face după mărimea rotunjimilor femeieşti. Ea priveşte tot timpul acolo. Cum îşi mută pentru o clipă privirea, s-au şi dus cîţiva şilingi.

Una cu părul negru îşi ia o poziţie deosebit de excitantă, dîndu-le posibilitatea clienţilor să i se uite înăuntru. Se roteşte pe un fel de roată a olarului, în cerc. Dar cine mişcă roata? Mai întîi îşi strînge coapsele, nu se vede nimic, doar apa bucuriei promise le inundă gura. Apoi îşi desface picioarele încet, trecînd prin faţa altor gemuleţe. În ciuda unor intenţii de respectare a echităţii, uneori de la o fereastră se vede mai mult decît de la alta, pentru că această roată se învîrteşte continuu şi declicul acela nervos se aude tot mai des. Cîştigă cine riscă, cine riscă din nou poate cîştiga din nou.

Jur-împrejur masa freacă şi masează cu zel, fiind, la rîndul ei, amestecată tot timpul cu grijă de un făcăleţ uriaş, nevăzut. Zece pompe mici

funcţionează la o presiune maximă. Unii se mulg încă de afară, în taină, ca să coste mai puţin pînă se deşartă, în sfîrşit. Doamna aceea, care li se potriveşte la toţi, le ţine companie.

Tot trăgînd şi împingînd îşi deşartă în cabinele vecine balansierele preţioasei lor încărcături. Curînd se vor încărca din nou şi vor trebui să-şi astîmpere pofta. Uneori trebuie să iei în calcul patruzeci, cincizeci de şilingi, mai ales cînd survine o blocare a încărcătorului dacă, absorbit de ceea ce vezi, uiţi să lucrezi la propriul laminor. De aceea apar destul de des femei noi ca să te distragă. Nătărăul cască doar ochii şi nu face nimic.

Erika priveşte. Obiectul poftei ei de-a privi tocmai se freacă între coapse şi arată că îi place, rotunjindu-şi gura în formă de O. Îşi închide ochii, încîntată că atîţia se uită la ea, şi îi deschide iar, privind mult în sus, peste cap. Cu braţele ridicate, îşi masează sfîrcurile ca să i se întărească. Se aşază într-o poziţie comodă şi-şi desface picioarele; din perspectiva de jos în sus se poate privi acum chiar în gaura femeii. Se joacă dezinvolt cu firele de păr de pe sex. Îşi linge buzele cu plăcere, în timp ce în faţa ei, un ţintaş şi apoi alt ţintaş îşi vîră viermele de gumă direct în ţintă. Cu toată faţa exprimă ce grozav ar fi dacă ţi-ar aparţine numai ţie. Dar, din păcate, asta nu se poate, din cauza cererii prea mari. Aşa profită toţi, nu numai unul singur.

Erika priveşte cu atenţie. Nu ca să înveţe. În ea oricum nu se mişcă nimic. Cu toate astea, trebuie să se uite. Pentru plăcerea ei personală. De cîte ori vrea să plece, ceva o apasă în creştetul capului proaspăt coafat, făcînd-o să privească mai departe spre placa turnantă. Femeia aceea frumoasă, aşezată acolo, se roteşte tot timpul în cerc. Erika nu are nici o vină. Trebuie doar să privească şi iar să privească. Ea îşi este sieşi tabu. În cazul ei nu există atingere.

În dreapta şi-n stînga se geme şi se urlă de plăcere. Eu personal nu pot imita aşa ceva, gîndeşte Erika Kohut, m-am aşteptat la mai mult. Un jet împroaşcă peretele de placaj. Aceşti pereţi se curăţă uşor, pentru că suprafeţele lor sînt netede. Undeva, în dreapta, un domn client a zgîriat pe unul din ei, într-o germană corectă, cu oarecare tandreţe, cuvintele Sfînta Maria, curvă beţivă. Nu se întîmplă des să scrie cineva un text pe perete, pentru că trebuie să se concentreze asupra altor lucruri. Cu scrisul nu prea fac casă bună. Nu au decît o singură mînă liberă şi, în majoritatea cazurilor, nici măcar atît. Şi mai au de introdus şi banii în orificiul cutiei metalice.

O lady zmeoaică, cu părul vopsit în roşu, îşi împinge acum în imagine partea posterioară, destul de grăsuţă. Maseuri de mîna a treia îşi tocesc de ani de zile degetele, pînă la sînge, în presupusa ei celulită. Dar bărbaţii obţin de la ea mai mult pentru banii lor. Cabinele din dreapta au văzut-o deja din faţă. Acum e cazul să-i savureze partea anterioară şi cabinele din stînga. Unii apreciază o femeie după ce are în faţă, alţii, după ce are în spate. Roşcata îşi mişcă muşchii cu care de obicei merge sau stă. Azi cîştigă bani cu ei. Se masează cu mîna dreaptă, din care ies gheare roşii ca sîngele. Se scarpină, în stînga, în jurul gîtului. Trage de sfîrc cu unghiile ei ascuţite şi artificiale, ca de un elastic, îndepărtîndu-l de trup şi-l lasă să revină la loc. Sfîrcul stă ca un corp străin, depărtat de trup. Roşcata ştie, din proprie experienţă, că în acest moment candidatul are 99 de puncte! Cine nu poate acum, nu va putea niciodată. Şi cine este acum singur aşa o să rămînă încă multă vreme, chiar împotriva voinţei lui.

Erika a ajuns la o limită. Pînă aici şi nici un pas mai departe. Asta întrece totuşi măsura, îşi spune singură ca de atîtea ori. Se ridică în picioare. Şi-a stabilit de mult propriile ei limite, încercînd să şi le asigure prin contracte irealizabile. De aceea

priveşte totul de sus, dintr-un turn înalt, şi vede în consecinţă pînă departe în zare. O condiţie este să vezi bine la distanţă. Pe Erika nici nu o interesează să cunoască urmarea. Se duce acasă.

Doar cu privirea reuşeşte să-i dea la o parte pe domnii clienţi care aşteaptă afară. Un domn se repede să-i ia nerăbdător locul. În faţa ei se formează un coridor prin care trece, îndepărtîndu-se. Merge întruna mecanic, exact cum, mai înainte, privea întruna. Ceea ce face Erika face total. Mama i-a ordonat: Fără jumătăţi de măsură. Fără aproximaţii. Nici un artist nu suportă ceva neterminat, ceva doar pe jumătate, în opera lui. Uneori opera rămîne neterminată, pentru că artistul moare tînăr. Erika se îndepărtează. Nu s-a rupt nimic. Nimic din ce ieri nu era aici nu este azi şi nimic din ce ieri nu a fost n-a apărut între timp.

Un reproş blînd din partea mamei îşi revarsă acasă lumina peste incubatorul cald, pe care îl locuiesc împreună. Să sperăm că Erika nu a răcit în călătoria ei, despre al cărei scop îi ticluieşte mamei, pe loc, o minciună. Îşi îmbracă imediat un capot călduros şi mănîncă, împreună cu mama, raţă umplută cu castane şi cu alte ingrediente. Este o masă sărbătorească. Maroanele dau pe afară din cusăturile raţei, mama s-a întrecut pe sine, cum îi e obiceiul. Solniţa este parţial din argint, tacîmurile în întregime. Copilul are azi obrajii cu adevărat roşii şi mama se bucură. Să sperăm că aceşti obraji îmbujoraţi nu se datorează unei stări febrile. Mama îşi lipeşte buzele de fruntea Erikăi. După masă i se ia din nou temperatura, de astă dată cu termometrul. Din fericire, febra iese din cauză, Erika este perfect sănătoasă; un peşte, bine hrănit, în lichidul amniotic al mamei.

Şuieră curenţi de neon în frigul îngheţat, prin saloanele de îngheţată, prin sălile de dans. Struguri zornăitori de lumină atîrnă de catargele velierelor, în minigolf. Un curent rece scînteietor. Făpturi de

vîrsta EI lenevesc în minunata linişte a obişnuinţei, la măsuţe ovale, pe care se află cupe de sticlă cu linguriţe lungi, balansîndu-se în ele, tulpini ale unor flori de răcoare. Maro, galben, roz. Ciocolată, vanilie, zmeură. Sferele colorate, aburinde par, la lumina reflectoarelor din plafon, aproape de un gri uniform. Lingurile sclipitoare, care porţionează, aşteaptă în recipiente pline cu apă. În bucuria firească, lipsită de orice constrîngere, pe care nu eşti obligat s-o justifici tot timpul, lenevesc tinerele siluete în faţa turnurilor de îngheţată; umbreluţe de hîrtie colorată ţîşnesc din ele. Ascunse în masa rece, consistenţa stridentă ca grohotişul a cireşelor pentru cocteil, ţiglele ananasului, aşchiile de ciocolată. Îşi duc la gură, neîntrerupt, îmbucăturile de gheaţă din carcasele lor de gheaţă, rece, prea rece, sau le lasă să se topească, fără să bage de seamă, pentru că au să-şi spună unii altora lucruri mult mai importante decît deliciul rece.

EA priveşte scena şi numai văzînd acel tablou, faţa EI se umple de dispreţ. EA consideră că trăieşte un sentiment unic, atunci cînd contemplă un copac, căci vede un univers mirific într-un con de brad. Loveşte realitatea cu un ciocănel minuscul, o dentistă extrem de zeloasă a limbajului. Simple vîrfuri de molizi formează în ochii ei piscuri solitare, înzăpezite. Un spectru de culori lăcuieşte orizontul. Maşini foarte mari, necunoscute trec la distanţă, huruitul lor blînd e abia perceptibil. Sînt giganţii artei sunetelor şi giganţii poeziei, înfăşuraţi în linţolii uriaşe, după cum se ascund. Cîteva sute de mii de informaţii pulsează prin creierul EI dresat pentru asta, o ciupercă de fum, nebună şi beată, arde cu flăcări mari, cît ai clipi, în sus, ca să se depună încet din nou într-un gest de cenuşă a renunţării de sine, pe pămînt. Un praf fin, argintiu, acoperă repede aparatele, toate ţevile capilarelor şi retortele, toate eprubetele şi spiralele frigorifice. Camera EI se

face de piatră. Gri. Nici rece, nici caldă. Potrivită. O perdea de nailon roz scîrţîie la fereastră, neatinsă de nici o boare de vînt. Pe dinăuntru o garnitură delicată. Neadăpostită. Neposedată.

Clapele pianului încep să scoată sunete sub degete. Foşnind uşor, din toate părţile, gigantica trenă de moloz cultural se împinge în faţă; încercuirea se închide milimetru cu milimetru. Cutii de conserve murdare, farfurii mînjite cu resturi de mîncare, tacîmuri slinoase, fructe mucegăite şi firimituri de pîine, discuri sparte, hîrtie făcută ferfeniţă, mototolită. În alte adăposturi apa fierbinte ţîşneşte în jeturi aburite, căzînd cu zgomot în vane. O fată încearcă, fără să se gîndească la nimic, o nouă pieptănătură. Alta alege o bluză asortată la o fustă asortată. Iată aici nişte pantofi noi cu vîrf foarte ascuţit, care vor fi cîndva încălţaţi pentru prima dată. Sună un telefon. Unul ridică receptorul. Unul rîde. Unul spune ceva.

Nemărginit se lăţeşte gunoiul între EA şi CEILALŢI. Cineva îşi face un nou permanent. Cineva îşi asortează oja de unghii la rujul de buze. Staniolul străluceşte în soare. O rază se prinde în dintele unei furculiţe, într-un tăiş de cuţit. Furculiţa e o furculiţă. Cuţitul e un cuţit. Zburătăcite de o briză subţire se ridică foile de ceapă cuminţi, se ridică hîrtia de mătase, lipită de siropul de zmeură. Mucegaiul straturilor mai vechi de dedesubt deja putrezite, prefăcute în pulbere, devine căptuşeală pentru cojile de caşcaval şi de pepene, pentru cioburile de sticlă şi şomoioagele de vată înnegrite, pe care le aşteaptă acelaşi destin.

Şi mama trage tare de sforile EI. Două mîini se reped deja înainte şi repetă Brahms şi, de data asta, mai bine. Brahms devine foarte rece, cînd îi moşteneşte pe clasici, dar e emoţionant cînd visează sau este îndurerat. Mama nu poate fi convinsă de asta.

O lingură de metal e lăsată în orezul cu zmeură, înmuiat de căldură, pentru că o fată are să-

i spună ceva urgent alteia care se prăpădeşte de rîs. Cealaltă fată îşi aranjează în coc agrafa uriaşă de plastic cu irizări sidefii. Amîndouă au în sînge mişcări de femeie. Feminitatea le ţîşneşte ca nişte pîrîiaşe curate şi neatinse. O pudrieră din bachelită se deschide. În luciul oglinzii se conturează ceva cu roz, se accentuează ceva cu negru.

EA e un delfin obosit, atacînd fără chef ultima piesă artistică. Deja epuizată să tot cuprindă cu privirea mingea colorată, ridicolă, pe care animalul, cu o veche mişcare de rutină, şi-o pune pe bot. Respiră adînc şi îi imprimă obiectului o mişcare de rotaţie. În *Cîinele andaluz* al lui Buñuel se află două piane de concert. Şi pe urmă aceşti doi măgari, trupurile lor pe jumătate putrezite, grele de sînge, căzute pe clape. Morţi. Descompuşi. Dincolo de tot. Într-un spaţiu privat, cu severitate, de aer.

Nişte gene false se lipesc peste nişte gene naturale. Curg lacrimile. Un arc de sprînceană se desenează îngroşat. Acelaşi dermatograf pune un punct negru pe o aluniţă, aflată pe o parte a bărbiei. Coada unui pieptene intră de cîteva ori într-un coc tapat în sus, ca să înfoaie căpiţa de fîn. Apoi o agrafă de păr vine, din nou, să prindă ceva. Ciorapii se ridică, o dungă se îndreaptă. O poşetuţă de lac pluteşte o clipă în aer, apoi este luată şi dusă de acolo. *Petticoats*[4] scîrţîie sub fustele de tafta. Aţi plătit deja, acum plecaţi.

EI i se dezvăluie o lume pe care alţii nici nu o bănuiesc. Este lumea lego, o minimundus, o lume miniaturală, alcătuită din pietricele de plastic roşii, albastre şi albe. Din piesele mărunte, din care cineva îşi poate plăsmui lumea, răsună, tot în miniatură, o lume saturată de muzică. Mîna EI stîngă cu degete ţepene, paralizată într-o stîngăcie incurabilă, zgîrie slab pe unele clape. Ar vrea să se înalţe pînă la extatic, la narcoza simţurilor, la ceea ce face să explodeze raţiunea. Nu-i reuşeşte nici măcar staţia de benzină-lego, pentru care există un

model precis. EA nu este decît un instrument grosolan. Apăsată de o minte greoaie, înceată. Greutate de plumb moartă. Sabot de frînă. Niciodată armă eficientă împotriva ei înseşi. Menghine de tablă.

Orchestre formate din aproape o sută de flaute se pornesc să urle. O varietate imensă de flaute în mărimi şi sortimente diferite. Carne de copil se suflă în ele. Se alcătuiesc sunete din respiraţii de copil. Nu sînt chemate în ajutor instrumente cu clape. Mamele au cusut husele din plastic special pentru flaute. În huse se află şi periuţe rotunde pentru curăţirea instrumentelor. Corpurile flautelor se acoperă cu aburii calzi ai respiraţiei copiilor mici. Nu se consemnează nici un sprijin din partea vreunui pian.

Concertul de cameră particular are loc cu concursul unor organizatori voluntari, într-o locuinţă de patricieni, situată pe malul canalului Dunării, în districtul doi al municipiului. Locuinţa aparţine unei familii de emigranţi polonezi, aflaţi la a patra generaţie, care şi-a pus la dispoziţie cele două piane şi bogata colecţie de partituri. În afară de asta, ei păstrează, la loc de frunte, acolo unde alţii îşi ţin maşina, o colecţie de instrumente vechi. Nu au nici un fel de vehicul, dar au în schimb cîteva viori şi viole Mozart şi o impresionantă *viola d'amore* care atîrnă pe perete, vegheată, cînd se face muzică de cameră în locuinţă, de un membru al familiei; nu este dată jos decît pentru studii sau dacă izbucneşte un incendiu. Aceşti oameni iubesc muzica şi vor ca şi alţii să fie convinşi s-o iubească. Cu răbdare şi dragoste, iar la nevoie, cu forţa. Vor să atragă adolescenţii, făcîndu-le muzica accesibilă, pentru că păstoritul de unul singur pe acest tărîm nu aduce nici o bucurie. Asemenea alcoolicilor sau consumatorilor de droguri, ei simt nevoia să-şi împartă patima neapărat cu cît mai mulţi. Copiii sînt tîrîţi aici prin

mijloace rafinate. Atît copilul cel gras al bunicilor, cunoscut ca un cal breaz, cu părul umed, lipit de frunte, care strigă după ajutor cu orice prilej, ca şi cel crescut de capul lui, hotărît să se apere cu toată puterea, dar capitulînd în cele din urmă. La concerte nu se oferă nici o gustare; nici liniştea solemnă nu te lasă să-ţi înfigi dinţii în ea. Fără firimituri de pîine, fără pete de grăsime pe tapiţeria mobilelor, fără pete de vin roşu pe învelitoarea pianului 1 şi pe învelitoarea pianului 2. Şi, mai ales, fără gumă de mestecat. Copiii sînt trecuţi prin sită să nu cumva să aducă mizerie de afară. Cei mai grosolani rămîn în sită şi nu vor ajunge niciodată să realizeze ceva la propriul lor instrument.

Această familie nu face cheltuieli inutile, doar muzica trebuie să acţioneze prin ea însăşi. Să-şi croiască drum în inimi. Nici pentru ei nu prea cheltuiesc. Erika şi-a convocat toţi elevii de la pian. A fost de ajuns un semn din partea doamnei profesoare. Cei mici aduc cu ei o mamă mîndră, un tată mîndru sau pe amîndoi şi umplu ca nişte familii bine sudate încăperile. Ei ştiu că, dacă s-ar sustrage de la această obligaţie, ar lua o notă proastă în carnetul de pian. Doar moartea e singurul motiv ca să te sustragi de la artă. Alte motive nu pot fi acceptate de melomanul profesionist. Erika Kohut străluceşte.

În deschidere, al doilea concert de Bach pentru două piane. La pianul secund interpretează un bătrîn, care în tinereţe concertase o dată în sala Brahms, avînd un singur pian numai pentru el. Vremurile acelea au trecut, dar oamenii mai în vîrstă îşi mai amintesc de ele. Omul cu coasa, care se apropie, nu pare să-l stimuleze pe acest domn la performanţe mai mari, cum se aşteptase probabil de la un Mozart, Beethoven sau Schubert. Iar, în ce-l priveşte pe ultimul, nici nu prea a avut timp. Bătrînul îşi salută partenera, pe doamna Prof. Erika Kohut, în ciuda vîrstei, înclinîndu-se să-i

sărute mîna galant, după vechea tradiţie a locului, înainte de a ataca împreună partitura.

Dragi prieteni ai muzicii, dragi oaspeţi. Oaspeţii se şi reped la masă şi se înfruptă plescăind din tocana barocă. Elevii tropăie încă de la început cu răutate, dar le lipseşte curajul să-şi ducă pînă la capăt intenţia. Nu pot evada din coteţul ăsta sfinţit prin artă, deşi scîndurile lui sînt destul de subţiri. Erika poartă o fustă simplă de catifea neagră, lungă pînă la pămînt, şi o bluză de mătase. Îi priveşte, cînd pe unul, cînd pe altul din elevi, cu o privire care ar putea tăia pînă şi sticla, dînd de cîteva ori dezaprobator din cap. Este exact gestul pe care mama i-l fluturase prin faţă cînd ratase concertul. Cei doi elevi au şi deranjat, cu flecăreala lor, cuvîntul de deschidere al celui care face oficiul de gazdă. A doua oară n-o să-i mai avertizeze. În rîndul întîi, lîngă soţia amfitrionului, stă mama Erikăi într-un fotoliu special, pregătit anume pentru ea, şi savurează singură o cutie cu bomboane plus atenţia unică de care se bucură fiica ei. Lumina se estompează brusc, prin punerea unei perne în dreptul lămpii, aflate pe pian. Perna tremură sub bicele loviturilor, parcă împletite cu motivele broderiei într-o urzeală contrapunctică. Perna acoperă muzicienii într-o irizare demoniac-roşiatică. Asemenea unui rîu, Bach[5] freamătă plin de gravitate. Elevii sînt îmbrăcaţi în haine de duminică sau în ce cred de cuviinţă părinţii lor. Părinţii îşi mînă în holul acestei case poloneze ceea ce au adus pe lume, ca să fie lăsaţi în pace de către copii, iar copiii ca să înveţe, la rîndul lor, să le dea pace. Holul casei locuite de polonezi este împodobit cu o oglindă uriaşă, Jugendstil, reprezentînd o fată goală cu nuferi, în faţa căreia zăbovesc de fiecare dată băieţeii. Mai tîrziu, sus, în camera de muzică, stau cei mici în faţă şi cei mari în spate, ca să-i aibă pe copii tot timpul sub ochi. Adulţii sînt întotdeauna de partea gazdelor, cînd un coleg mai tînăr trebuie redus la tăcere.

Walter Klemmer nu a pierdut nici o seară muzicală aici, de cînd a început să se ocupe de pian, încă de la fermecătoarea vîrstă de şaptesprezece ani, nu doar dintr-un capriciu, ci foarte serios. Aici este răsplătit cu inspiraţie din belşug, pentru propriile lui improvizaţii.

Asemenea unui rîu zburdă Bach, în acorduri alerte, şi Klemmer măsoară, de la spate, cu o curiozitate stîrnită din senin, trupul de la şezut în jos al profesoarei lui de pian. Mai mult nu poate să obţină spre evaluare din figura ei. Despre partea din faţă a profesoarei îi este imposibil să-şi facă o idee, din cauza unei mame obeze care s-a plasat chiar în dreptul ei. Locul lui favorit este astăzi ocupat. Erika stă la ore de obicei lîngă el, la pianul secund. Alături de fregata mamă lîncezeşte minuscula ei barcă de salvare, un băiat începător, care poartă un pantalon negru, o cămaşă albă şi un papion cu buline albe şi roşii. Copilul zace deja în scaun ca un pasager de avion, căruia i s-a făcut rău şi nu-şi mai doreşte decît aterizarea. Erika pluteşte, cu ajutorul artei, în sferele superioare ale văzduhului, ieşind aproape din cadru, în eter. Walter Klemmer o priveşte temător, pentru că o simte depărtîndu-se de el. Dar nu numai el se agaţă instinctiv de ea, ci şi mama ei apucă sfoara acestui zmeu de hîrtie, numit Erika. Nu cumva să-i scape din mînă. Iată că o ridică pe mamă în sus, pe vîrfurile picioarelor. Vîntul urlă puternic, aşa cum urlă întotdeauna la o asemenea înălţime.

La ultimul acord din Bach, domnul Klemmer are pe fiecare obraz, în dreapta şi-n stînga, un trandafir roşu. În mînă ţine un singur trandafir, tot roşu, pe care o să-l dăruiască. Admiră dezinteresat tehnica Erikăi şi felul în care îşi mişcă spatele în ritmul muzicii. Priveşte cum se leagănă capul ei, cumpănind diversele nuanţe pe care le imprimă melodiei. Vede jocul muşchilor pe braţele ei, care îl impresionează prin scăpărătoarea ciocnire a cărnii cu mişcarea. Carnea ascultă prin muzică de

mişcarea interioară şi Klemmer imploră cerul ca profesoara lui să asculte şi ea tot aşa de el. Se foieşte pe scaun. O mînă îi tresare involuntar pe trăgaciul teribil al sexului. Elevul Klemmer se stăpîneşte cu greu şi apreciază cu spiritul proporţiile Erikăi în ansamblu. Compară partea ei de sus cu cea de jos, care poate că e o idee prea plină, ceea ce de fapt îi şi place. Măsoară din ochi ce e sus şi ce e jos. Sus: iarăşi o idee prea subţire. Jos: aici un plus de rotunjime. Oricum, lui îi place imaginea de ansamblu a Erikăi. Găseşte că domnişoara Kohut este o femeie foarte delicată. Dacă ar adăuga sus ce prisoseşte jos, atunci probabil că ar fi perfectă. Sigur că s-ar putea şi invers, dar n-ar fi chiar pe gustul lui. Dacă ar da jos puţin din partea inferioară, ar putea de asemenea să se armonizeze bine, dar atunci ar fi prea subţire. Această mică imperfecţiune o face pe doamna Erika mai atrăgătoare pentru elevul aproape bărbat, pentru că aşa i se pare mai accesibilă. Pe orice femeie o poţi lega de tine, dacă are complexul unui defect corporal. În afară de asta, e clar că ea îmbătrîneşte, pe cînd el este încă tînăr. Elevul Klemmer are, pe lîngă muzică, o intenţie secundară, pe care o gîndeşte acum pînă la capăt. El e nebun după muzică şi, în secret, e nebun după profesoara lui de muzică. Are convingerea intimă că domnişoara Kohut este acea femeie pe care şi-o doreşte un tînăr pentru a fi iniţiat în viaţă. Tînărul începe de mic şi creşte repede. O dată tot trebuie să înceapă fiecare. În curînd va putea lăsa în urmă treapta începătorilor, la fel cum începătorul în automobilism îşi cumpără mai întîi o maşină modestă şi după aceea, cînd o stăpîneşte bine, o schimbă cu un model nou şi mai mare. Domnişoara Erika e toată făcută din muzică şi, de fapt, nici nu e încă aşa de bătrînă, îşi apreciază elevul modelul. Klemmer începe chiar cu o treaptă mai sus. Nu cu un Volkswagen, cu un Opel Kadett. Îndrăgostitul în secret, tînărul Walter

Klemmer, îşi muşcă resturile unei unghii. Are un cap roşu tot – trandafirii din obraji s-au lăţit – cu plete blond-închis. Este modern cu măsură. Este inteligent cu măsură. La el nimic nu întrece măsura, nimic nu e exagerat. Părul şi l-a lăsat să crească puţin mai mult, ca să nu pară prea de azi, dar nici prea de ieri. Nu şi-a lăsat barbă, deşi a fost adesea tentat s-o facă. Pînă acum a reuşit să reziste acestei ispite: vrea să-şi sărute lung profesoara şi să-i cuprindă trupul cu braţele. Vrea s-o confrunte cu instinctele lui animalice. Vrea să se împingă de mai multe ori în ea, ca din întîmplare, prefăcîndu-se că l-ar fi împins un neisprăvit. Atunci se va înghesui şi mai tare, cerîndu-şi scuze. Apoi, mai tîrziu, o să se lipească de trupul ei cu intenţie şi, eventual, dacă acceptă, are să se frece zdravăn de ea. Va face tot ce spune şi ce vrea această femeie, ca să profite pentru iubirile ulterioare mai serioase. E bine să înveţe din contactul cu o femeie mult mai mare decît el, cu ea nu mai e nevoie să procedezi prea atent, cum se obişnuieşte cu fetele tinere care nu înghit orice. Ar putea avea asta vreo legătură cu civilizaţia? Tînărul trebuie mai întîi să-şi stabilească limitele, ca după aceea să le poată trece cu succes. Are să-şi sărute profesoara pînă o s-o sufoce. O să sugă la ea pe toate părţile, unde o să-i dea voie. O s-o muşte, unde o să-l lase. Mai tîrziu însă, va ajunge conştient pînă la cele mai teribile intimităţi. Va începe cu mîna ei, punînd-o să-l lucreze pe îndelete. O s-o înveţe să-şi iubească trupul, pe care acum şi-l neagă, sau măcar să şi-l accepte. O să-i arate, plin de atenţie, tot ce-i trebuie pentru dragoste, iar la sfîrşit, va trece la obiective şi probleme mai dificile, referitoare la enigma femeii. Eterna enigmă. Atunci va deveni el profesorul ei. Nu-i plac nici veşnicele fuste bleumarin plisate şi bluzele ei gen cămăşi bărbăteşti, pe care le poartă tot timpul cu atîta indiferenţă. Să se îmbrace tinereşte şi colorat. Culori! O să-i demonstreze ce înţelege el prin

culori şi, mai ales, să te poţi bucura de toate acestea. Şi cînd ea o să ştie exact cît de tînără e, o va părăsi de dragul uneia şi mai tinere. Am impresia că vă dispreţuiţi trupul; pentru dumneavoastră nu contează decît arta, doamnă profesoară, spune Klemmer. Nu vă satisfaceţi decît cerinţele indispensabile, dar mîncarea şi somnul nu sînt suficiente! Domnişoară Kohut, dumneavoastră credeţi că aspectul fizic vă e duşman şi muzica singurul prieten. Priviţi-vă în oglindă, acolo vă veţi vedea, şi alt prieten mai devotat decît dumneavoastră înşivă nu veţi avea niciodată. De aceea, faceţi-vă frumoasă, domnişoară Kohut. Dacă îmi îngăduiţi să vă numesc aşa.

Domnul Klemmer vrea atît de mult să devină prietenul Erikăi. Cadavrul ăsta inform, această profesoară de pian, a cărei profesie i se citeşte pe chip, ar mai putea să se dezvolte; că nici nu e chiar atît de vechi sacul ăsta plin cu cîlţi. E încă relativ tînără, în comparaţie cu maică-sa. Caricatura asta încordată, agăţîndu-se de idealuri, idioţită şi visînd cai verzi pe pereţi, trăind doar pentru spirit, va fi convertită de acest tînăr la viaţa pămîntească. Aşteaptă numai, să vezi cum va savura plăcerile amorului! Walter Klemmer pleacă vara, ba încă din primăvară, cu caiacul pe apele învolburate, reuşind chiar slalomuri. Cum supune un element sălbatic, aşa o va îngenunchea şi pe Erika Kohut, profesoara lui. Într-o bună zi, o să-i demonstreze cum este alcătuită o barcă. Pînă la urmă va trebui să priceapă cum faci să te ţii deasupra apei. Dar deocamdată o să-i spună pe nume: Erika! Pasărea asta, Erika, va simţi cum îi cresc aripile, o să aibă el grijă, bărbatul!

Fiecare cu gusturile lui, domnul Klemmer o vrea pe Erika.

Asemenea unui rîu, Bach s-a potolit. Şi-a încetat cursul. Cei doi maeştri, domnul maestru şi doamna maestră, se ridică de pe taburetele pianelor şi-şi înclină capetele; cai răbdători în faţa traistelor

cu ovăzul de toate zilele. Ei declară că îşi înclină capetele mai mult în faţa geniului lui Bach decît a acestei mulţimi aplaudînd anemic, care nu înţelege nimic şi e prea proastă să pună întrebări. Numai mama Erikăi îşi toceşte mîinile, dînd din palme. Strigă: Bravo! Bravo! Zîmbind, o susţine şi amfitrioana. E rîndul Erikăi să măsoare acum această grămadă de oameni, culeasă parcă de prin gunoaie, vopsită în culori urîte. Ei se agită în lumină. Cineva a luat perna de pe lampă şi acum poate să lumineze şi să strălucească în voie. Ăsta este deci publicul Erikăi. Dacă nu am şti, ne-ar veni greu să ne imaginăm că ăştia sînt oameni. Erika e deasupra fiecăruia, dar ei se înghesuie în faţă, o ating, îi spun stupidităţi. Tot acest public tînăr şi l-a crescut în propriul ei incubator. Cu mijloacele severe ale constrîngerii, cu rugăminţi insistente, cu ameninţări severe şi l-a adus aici. Singurul care a venit, nesilit de nimeni, probabil că e domnul Klemmer, elevul silitor, în fază de perfecţionare. Ceilalţi ar prefera o piesă la televizor, un meci de tenis de masă, o carte sau alte inepţii. Toţi trebuie să vină aici. Par chiar a se bucura de mediocritatea lor. Ba îndrăznesc să ajungă pînă şi la Mozart sau Schubert. Se lăţesc ca nişte insule de grăsime, înotînd în sucul sunetelor. Se hrănesc sporadic cu asta, dar nu înţeleg ce licoare beau. Instinctul de turmă apreciază în general mediocritatea, o evaluează ca pe ceva de preţ. Ei cred că sînt puternici pentru că formează majoritatea. În pătura mijlocie nu există spaime, nu există teamă. Se înghesuie unii în alţii de dragul unei iluzii de căldură. În pătura mijlocie nu poţi fi singur cu nimeni, cu atît mai puţin cu tine însuţi. Şi cît de bine se simte astfel! Nu reproşează nimic existenţei lor şi nimeni nu le-ar putea aduce vreun reproş pentru această existenţă. Chiar şi reproşurile Erikăi, privind nereuşita unei interpretări, s-ar lovi de acest zid moale şi răbdător. Ea, Erika, se află, de fapt, singură de cealaltă parte şi în loc să fie

mîndră, se răzbună, constrîngîndu-i, o dată la trei luni, la audiţie, lăsînd ţarcul deschis, ca batalii să poată intra. Trecînd de la automulţumire pînă la plictiseală, se îmbulzesc acum behăind, înghiontindu-se unii pe alţii, şi se calcă în copite, dacă unul mai aiurit îi opreşte, deoarece şi-a atîrnat paltonul undeva dedesubt şi acum nu şi-l mai găseşte. Mai întîi vor toţi înăuntru, apoi vor să ajungă acasă, cît mai repede cu putinţă. Şi de fiecare dată, toţi grămadă. Îşi închipuie că dacă ajung mai repede pe cealaltă păşune, adică pe păşunea muzicii, tot atît de repede o pot părăsi. Dar acum mai urmează, după o scurtă pauză, concertul de Brahms, doamnelor şi domnilor. Dragi eleve şi elevi. Situaţia de excepţie în care se află azi Erika nu este o vină ci un privilegiu. Pentru că toţi se holbează la ea, deşi, în secret, o urăsc.

Domnul Klemmer, care îşi face loc pînă la ea, o aureolează cu ochii lui albaştri, acordaţi la acest eveniment sărbătoresc. Cuprinde în palmele lui o mînă de pianistă şi spune, sărut mîinile doamnă profesoară, mărturisind că nu mai găseşte cuvinte. Mama Erikăi se repede între cei doi şi interzice, cu severitate, strîngerea de mînă. Să nu existe nici un semn de prietenie sau de afecţiune, pentru că aceasta ar putea să lezeze ligamentele şi execuţia ar fi compromisă. E de dorit ca mîna să rămînă în poziţia ei firească. În sfîrşit, să n-o luăm chiar aşa, pentru un public ca ăsta de categoria a treia, nu, domnule Klemmer? Ăştia trebuie tiranizaţi, reduşi la tăcere, îngenuncheaţi, ca să poată simţi efectul pe pielea lor. Ar trebui loviţi cu măciuci. Nu vor decît bătaie şi un maldăr de patimi, pe care să le aştearnă pe hîrtie compozitorul respectiv, trăindu-le în locul lor. Vor ceva care ţipă, altfel ar trebui să ţipe ei înşişi fără oprire. De plictiseală. Tonurile gri, discretele trepte intermediare, delicatele diferenţieri nu ar putea să le perceapă altfel. Ca în orice domeniu al artei, în muzică este mult mai

uşor să pui alături contraste izbitoare, contradicţii brutale. Dar acest procedeu e un colportaj curat şi nimic altceva! Mieii ăştia habar n-au. De multe nu au ei habar. Erika îl ia pe Klemmer de braţ; tînărul începe să tremure imediat. Doar nu i-o fi frig în mijlocul acestei hoarde de adolescenţi sănătoşi şi bine irigaţi de sînge! Aceşti barbari îmbuibaţi, într-o ţară în care cultura e dominată de barbarie. Citiţi ziarele! Astea sînt chiar mai barbare decît eroii despre care relatează. Un bărbat care-şi taie în bucăţi soţia şi copiii şi îi pune la păstrare în congelator, ca să-i mănînce ulterior, nu este cu nimic mai barbar decît ziarul care consemnează aşa ceva. Şi aici s-a exprimat cîndva un Anton Kuh împotriva maimuţei lui Zarathustra. Azi se exprimă ziarul *Kurier* împotriva cotidianului *Kronenzeitung*. Klemmer, imaginaţi-vă cum vine asta! Nu vă supăraţi, acum trebuie s-o salut pe doamna profesoară Vyoral. Mai tîrziu am să revin la dumneavoastră.

Mama îi pune imediat pe umeri o jacheţică de angora bleu pal, împletită de mînă, ca să nu-i îngheţe lubrifiantul în articulaţii şi să-i crească rezistenţa la frecare. Jacheţica e ca o glugă pusă pe un ceainic pentru menţinerea ceaiului cald. Uneori beneficiază şi obiectele cele mai uzuale de asemenea ornamente confecţionate de mînă, ca, de pildă, sulurile de hîrtie igienică, pe care tronează cîte un pompon colorat. Acestea împodobesc geamul din spate al autoturismelor. Exact la mijloc. Pomponul Erikăi este chiar capul ei, care ţîşneşte mîndru în sus. Păşeşte cocoţată pe tocuri înalte, pe gheaţa lucie a parchetului, ocrotit azi, în locuri prea solicitate, de preşuri ieftine, îndreptîndu-se spre colega ei mai vîrstnică, pentru a obţine felicitări din partea unei persoane avizate. Mama o împinge discret de la spate; i-a pus o mînă pe omoplatul drept, peste jacheta de angora.

Walter Klemmer este, în continuare, nefumător şi nebăutor, cu toate astea are o energie

uluitoare. Ca şi cînd ar fi prins cu lipitori de profesoara lui, aşa se strecoară după ea prin hoarda agitată. Rămîne lipit de ea. Dacă are nevoie de el, să-i fie imediat la îndemînă. Dacă îi trebuie un umăr de bărbat, e destul să întoarcă privirea spre el şi îl găseşte acolo, la post. El chiar caută un asemenea bodicec. Curînd se sfîrşeşte pauza. Aspiră prezenţa Erikăi cu nările dilatate, de parcă s-ar găsi pe o pajişte alpină, unde nu ajungi decît rareori şi de aceea tragi aer adînc în piept. Ca să-ţi iei provizii de oxigen, la revenirea în oraş. Tînărul îi ia un fir de păr de pe mîneca jachetei bleu pal şi i se mulţumeşte, dragul meu lebădoi. Mama bănuieşte ceva nebulos, dar n-are încotro, trebuie să-i recunoască politeţea şi simţul datoriei. Acestea sînt în discordanţă crasă cu ceea ce se practică frecvent azi între cele două sexe. Pentru mamă, Klemmer este tînăr, dar are stofă de modă veche.

Încă puţină conversaţie mondenă înainte de repriza finală. Klemmer nu înţelege de ce asemenea concerte distinse, ţinute în case particulare, sînt pe cale de dispariţie. Mai întîi au murit maeştrii, apoi moare şi muzica lor, pentru că nimeni nu mai vrea să asculte decît şlagăre, pop şi rock. Familii ca aceasta nu mai există azi. Pe vremuri erau o mulţime. Generaţii întregi de laringologi au înghiţit pe săturate cvartetele tîrzii ale lui Beethoven, dacă nu şi-au ros gîtul cu ele. Ziua badijonau gîtlejurile jupuite, seara îşi primeau răsplata, se frecau ei înşişi cu Beethoven. Azi academicienii tropăie doar după tactul trompetelor de elefanţi ale lui Bruckner şi-l slăvesc pe acest meseriaş austriac mai răsărit. E un puştism, domnule Klemmer, să-l dispreţuiţi pe Bruckner, o exagerare, căreia mulţi i-au căzut victimă. Pe el îl înţelegi abia mai tîrziu, vă rog să mă credeţi, domnule Klemmer. Abţineţi-vă de la judecăţi pripite, înainte de a înţelege lucrurile mai bine, domnule coleg. Interlocutorul ei se bucură cînd gura profesoarei pronunţă cuvîntul coleg şi se

apucă să vorbească imediat, în termeni de specialitate, despre crepusculul lui Schumann şi al lui Schubert, din perioada tîrzie a acestuia. Vorbeşte de suavele tonuri intermediare şi se acordă el însuşi ca o molie gri la gri.

Urmează un duet Kohut/Klemmer, într-un veninos galben citron, în ce priveşte întreprinderea autohtonă de concerte. Molto vivace. Acest concert l-au studiat bine. Nici unul, nici altul nu fac parte din această întreprindere. Nu au dreptul să participe la ea decît în calitate de consumatori, deşi calificările lor sînt net superioare. Ei nu sînt decît auditori şi îşi fac iluzii despre cunoştinţele lor. Unul din ei era cît pe-aci să obţină permisiunea să participe: Erika. Dar nu a fost să fie.

Acum plutesc delicat, în doi, peste praful depus uşor al sunetelor intermediare, al lumilor intermediare, al domeniilor intermediare, pentru că stratul de mijloc se descurcă în această zonă. Crepusculul lipsit de orgoliu al lui Schubert deschide deci jocul sau, cum spune Adorno, crepusculul din *Fantezia în do major* de Schumann. Curge în depărtări, în neant, dar fără să acopere apoteoza stingerii conştiente! Să te estompezi fără a fi conştient de acest lucru, chiar fără să te gîndeşti la tine. Amîndoi tac o clipă, pentru a putea savura ceea ce exprimă ei cu glas tare într-un loc inadecvat. Fiecare se gîndeşte că el înţelege mai bine decît celălalt, unul datorită tinereţii, celălalt datorită maturităţii. Se concurează reciproc în furia lor împotriva necunoscătorilor, a celor care nu înţeleg. Aici, de pildă, sînt mulţi adunaţi laolaltă. Uitaţi-vă la ei, doamnă profesoară! Uitaţi-vă bine la ei, domnule Klemmer! Lanţul desconsideraţiei o leagă pe cea care instruieşte de cel ce se lasă instruit. Crepusculul vieţii lui Schubert, a lui Schumann se află în cea mai crasă contradicţie cu ceea ce înţelege mulţimea normală, cînd numeşte sănătoasă o tradiţie în care se tăvăleşte cu

voluptate. Sănătatea, la dracu'! Sănătatea este transfigurarea a ceea ce este. Mîzgălitorii de programe ale concertelor Filarmonicii fac, în conformismul lor respingător, ceva asemănător cu sănătatea – trebuie să-ţi poţi imagina asta – drept criteriu fundamental al muzicii importante. Aşadar, sănătatea ţine întotdeauna cu învingătorii; ceea ce e slab cade. Cade pentru clienţii scaunelor şi stropitorii gardurilor. Beethoven, pe care ei îl consideră un maestru sănătos, era din păcate surd. Şi acest atît de sănătos Brahms. Klemmer îndrăzneşte să intervină şi nimereşte în bară, că lui şi Bruckner i s-a părut întotdeauna foarte sănătos. Pentru asta este dojenit cu severitate. Erika îşi arată cu modestie rănile, pe care şi le-a făcut frecîndu-se personal de întreprinderea muzicală din Viena şi din provincie. Pînă cînd s-a resemnat. Cel sensibil trebuie să se ardă, asemenea unui fluture de noapte delicat. De aceea, aceşti doi bolnavi în ultimul grad, respectiv Schumann şi Schubert, care au şi silaba iniţială a numelui în comun, sînt cei mai apropiaţi de inima mea. Nu acel Schumann, cu mintea dusă definitiv, Schumann cel cu foarte puţin înainte de înnoptarea totală. Doar la un pas de întunecare. El îşi presimte nebunia şi suferă pînă la ultima fibră din cauza asta, îşi ia rămas-bun de la viaţa lui conştientă în corurile îngerilor şi ale demonilor şi totuşi şi-o mai reaminteşte, pentru cea din urmă oară, cînd nu mai era complet conştient. O pîndă nostalgică, jalea după pierderea celui mai de preţ avut: pierderea de sine. Faza cînd încă mai ştii ce pierzi din tine, înainte de a capitula definitiv.

Erika spune, atacînd un registru duios, că tatăl ei a murit la Steinhof, cu mintea complet tulburată. De aceea ar trebui să ţinem cont că ea a trecut prin multe greutăţi. În toată această sănătate impertinentă, Erika preferă să nu mai vorbească, totuşi sugerează unele lucruri. Ar vrea să scoată la lumină cîteva dintre sentimentele lui Klemmer şi

foloseşte dalta fără menajamente. Pentru suferinţele ei femeia aceasta merită fiecare gram de afecţiune smuls unui bărbat. Interesul tînărului se trezeşte, pe dată, nou şi violent.

Sfîrşitul pauzei. Vă rugăm să vă ocupaţi din nou locurile. Urmează lieduri de Brahms, interpretate de o soprană din tînăra generaţie. Şi apoi se va termina în curînd, oricum după duetul Kohut-Haberkorn nu putea fi nimic mai bun. Acum se aplaudă mai tare decît înainte de pauză, pentru că toţi respiră uşuraţi că s-a terminat. Mai multe strigăte de bravo, de astă dată nu numai din partea mamei, ci şi din partea celui mai bun elev al Erikăi. Mama şi elevul cel mai bun se măsoară unul pe celălalt cu coada ochiului, amîndoi strigă tare şi energic, scoţînd din ei litri întregi de suspiciune. Unul vrea ceva, cealaltă nu vrea să cedeze acel ceva de bunăvoie. Lumina se aprinde în plin, chiar şi plafonierele, nu se face economie de la nimic în această clipă măreaţă. Amfitrionul are lacrimi în ochi. Erika a cîntat la bis Chopin şi el se gîndeşte noaptea la Polonia, ţara lui natală. Cîntăreaţa şi Erika, acompaniatoarea ei şarmantă, primesc buchete gigantice de flori. Apoi mai apar două mame şi un tată, ca să dăruiască de asemenea buchete doamnei profesoare care le meditează copilul. Tînăra colegă cîntăreaţă nu primeşte decît un singur buchet. Mama Erikăi ajută la împachetarea florilor în hîrtie de mătase, pentru a fi transportate. Nu trebuie să ajungem cu aceste flori minunate decît pînă la staţie, pe urmă ne duce tramvaiul comod, pînă în faţa porţii. Economiile încep de la un taxi şi se termină cu o casă. Nenumăraţi prieteni de nădejde, indispensabili, se oferă să asigure transportul cu propriul autoturism, dar mama consideră că se poate dispensa de toţi. Multe mulţumiri! Nu avem nevoie de favoruri şi nici nu facem favoruri.

Walter Klemmer se apropie cu paşi mari şi-o ajută pe profesoară să îmbrace paltonul cu guler de

vulpe, pe care îl cunoaşte de la şcoală. E strîns cu cordonul în talie şi are un guler de blană foarte bogat. Apoi o îmbracă pe mama în mantoul negru, din picioare de astrahan. Ar vrea să continue discuţia pe care au fost obligaţi s-o întrerupă. Spune ceva despre artă şi literatură, în caz că domnişoara Kohut este acum epuizată de muzică, după acest triumf pe care ar putea să-l serbeze. Se agaţă de ea şi o suge ca o lipitoare, îşi înfige dinţii în Erika. O ajută să-şi îmbrace mînecile, are chiar îndrăzneala să-i scoată părul, destul de lung la spate, de sub gulerul de blană şi să i-l aranjeze deasupra. Se oferă să conducă doamnele pînă în staţie.

Mama bănuieşte ceva ce nu poate fi rostit cu glas tare. Erika se bucură amestecat de atenţiile ce se revarsă asupra ei. Să sperăm că nu va fi vorba de o cădere de grindină cît oul de găină, care să-i facă găuri în cap. A primit şi o bomboniera uriaşă, pe care Walter Klemmer i-a smuls-o din mînă s-o ducă el. Pe deasupra, l-au mai încărcat şi cu un buchet de liliac orange sau ceva asemănător. Apăsaţi de nenumărate poveri, şi muzica nu e cea mai uşoară dintre ele, cei trei se tîrăsc, după ce şi-au luat rămas-bun de la gazdele lor, spre staţia de tramvai. Tinerii pot s-o ia înainte, mama nu merge aşa repede ca să ţină pasul cu ei. Dar din spate are o perspectivă mai bună şi un post de ascultare mai eficient. Erika începe să ezite de pe acum, deoarece mama, săraca, e obligată să facă paşi mărunţi, singură, în urma lor. De altfel, întotdeauna cele două doamne Kohut savurează, braţ la braţ, discuţia despre reuşita Erikăi şi nu se jenează s-o laude peste măsură. Azi, în locul mamei mult încercate care, şifonată şi neglijată, trebuie să formeze ariergarda, a apărut, căzut parcă din cer, acest tînăr. Legăturile materne se întind şi o trag pe Erika, întocmai ca nişte hăţuri, înapoi. Şi aşa o deranjează destul că mama trebuie să meargă singură, în spate. Faptul că s-a oferit chiar ea

înrăutăţeşte şi mai mult lucrurile. Dacă domnul Klemmer nu ar fi atît de indispensabil, Erika ar putea să păşească alături de cea care i-a dat viaţă. Ele două ar putea să depene împreună ceea ce tocmai trăiseră şi, probabil, să ciugulească din bombonieră. Un presentiment comod de căldură şi afecţiune, care le va aştepta în camerele lor. Nimeni nu a reuşit să întrerupă această căldură. Poate că mai prind şi filmul de noapte, la televizor. Ar fi cel mai frumos epilog pentru o asemenea zi marcată de muzică. Şi elevul ăsta, care se apropie tot mai mult de ea! Oare nu poate să păstreze distanţa? E şi penibil să simţi alături de tine un trup tînăr, cald, aburind. Acest tînăr pare îngrozitor de intact şi de degajat; cînd îl simte aproape, Erika mai că intră în panică. Doar n-o să-i paseze ei povara sănătăţii lui? Singurătatea în doi, de acasă, la care n-are dreptul nimeni să se asocieze, pare ameninţată. Cine altul decît mama ar putea asigura pacea, ordinea şi siguranţa între cei patru pereţi personali? Erika este legată cu mii de fire de fotoliul ei moale, din faţa televizorului, şi de uşa bine încuiată. Ea îşi are locul ei, iar mama pe al său; bătrîna îşi mai pune şi picioarele, care i se umflă tot mai des, pe un taburet persan. Binecuvîntarea domestică se clatină, pentru că acest Klemmer nu-şi ia tălpăşiţa. Doar n-o vrea să le dea buzna în casă! Erika nu-şi doreşte acum altceva decît să se strecoare, din nou, în pîntecele mamei la fel de cald şi de umed pe dinafară ca şi pe dinăuntru şi să se legene în caldul lichid amniotic. Se crispează, în faţa mamei, cînd Klemmer se apropie prea mult de ea.

Klemmer vorbeşte şi vorbeşte în continuare. Erika tace. Îi trec prin minte rarele ei experienţe cu sexul opus, dar amintirile nu-i fac bine. Şi nici prezentul nu-i făcuse atunci mai bine. O dată s-a întîmplat cu un suplinitor care îi cînta osanale într-o cafenea, pînă cînd a cedat, ca să-l facă să tacă. Derizoria colecţie de şoareci de bibliotecă, cu feţe

palide, a fost completată de un tînăr jurist şi de un proaspăt profesor de gimnaziu. Dar între timp au trecut ani şi ani. După un concert, cei doi licenţiaţi i-au prezentat brusc chiar mînecile de la paltonul ei ca pe nişte ţevi de pistol automat. În acest fel au dezarmat-o, deoarece dispuneau de arme mai periculoase. De fiecare dată Erika nu-şi dorea decît să ajungă mai repede înapoi la mama. Mama nu bănuia nimic. Astfel fuseseră călcate două, trei garsoniere de celibatari, cu nişă pentru bucătărie şi vană de şezut. Oferte cam acre pentru o degustătoare rafinată într-ale artei.

La început, profita într-o oarecare măsură, dîndu-se mare pianistă, chiar dacă pe atunci nu era în serviciu. Nici unul dintre aceşti domni nu avusese vreodată, pe canapeaua lui de acasă, o pianistă. Bărbatul se comportă îndată ca un cavaler şi femeia savurează o perspectivă mai largă, dincolo de cadrul imediat. Dar în actul sexual nici o femeie nu rămîne multă vreme grandioasă. Curînd tinerii începură să-şi permită libertăţi galante, care se prelungiră şi pe timpul vacanţelor. Nu ţi se mai deschide portiera maşinii. Neîndemînările devin obiect de batjocură. Apoi femeia este minţită, înşelată, chinuită şi, tot mai rar, chemată la telefon. Femeia este intenţionat ţinută în şah. Nu primeşte răspuns la una, două scrisori. Femeia aşteaptă şi aşteaptă, oricum de prisos. Şi nu întreabă de ce aşteaptă, pentru că se teme mai mult de răspuns decît de aşteptare. În acest timp bărbatul le aplică altor femei, într-o altă realitate, tratamentul lui.

Tinerii domni i-au deschis pofta Erikăi şi apoi i-au tăiat-o din nou. I-au închis robinetul. Nu i-au îngăduit să miroasă decît un pic de gaz. Erika a încercat să-i lege de ea cu patimă şi voluptate. Lovea dezlănţuită cu pumnii în greutatea aceea care se balansa moartă peste ea, de euforie nu-şi putea stăpîni un ţipăt. Zgîria cu unghiile, ca la comandă, spatele partenerului respectiv. Nu a

simţit nimic. A simulat doar o plăcere excesivă, ca bărbatul să termine în sfîrşit. Erika nu simte nimic şi nici nu a simţit niciodată nimic. Este lipsită de simţuri ca o bucată de carton gudronat în ploaie.

Fiecare domn a părăsit-o repede pe Erika şi acum ea nu vrea să mai aibă nici un domn deasupra ei. Doar stimuli anemici emană de la un bărbat, care oricum nu-şi prea dă osteneala. Ei nu se omoară cu firea de dragul unei femei de excepţie cum e Erika. Dar nici că vor mai întîlni vreodată o asemenea femeie. Pentru că ea este unică. O vor regreta întotdeauna şi totuşi procedează aşa. O văd pe Erika, întorc capul şi pleacă, nu-şi dau silinţa să cerceteze mai amănunţit calităţile artistice, cu adevărat unice ale acestei femei, preferă să se ocupe de propriile lor cunoştinţe şi şanse mediocre. Femeia asta li se pare o bucată prea mare pentru cuţitaşul lor bont. Îşi dau seama că în curînd ea se va usca, se va ofili. Dar nu dau doi bani pe asta, dorm mai departe liniştiţi. Erika se chirceşte în ea ca o mumie şi ei îşi văd de afacerile lor, de parcă n-ar vedea această floare neobişnuită care cere să fie udată.

Domnul Klemmer se unduieşte, fără să aibă habar de aceste întîmplări, ca un buchet viu de flori alături de doamna Kohut junior, doamna Kohut senior fiind în siajul lor. Este atît de tînăr, nici nu-şi dă seama ce tînăr e. Îi aruncă profesoarei, cu coada ochiului, o privire plină de respect şi de adoraţie. Împarte cu ea taina cunoaşterii artistice. Cu siguranţă că această femeie gîndeşte acum, exact ca şi el, cum s-o scoată pe maică-sa din joc. Cum ar putea s-o invite pe Erika la un pahar de vin ca să încheie ziua sărbătoreşte. Klemmer nu se gîndeşte la mai mult. Pentru el Erika este pură. Deci s-o depunem pe mamă şi s-o scoatem la plimbare pe Erika. Erika. Aşa îi rosteşte numele. Ea simulează o neînţelegere şi grăbeşte pasul. Ca să ajungă mai

repede şi tînărului să nu-i treacă cine ştie ce gînduri prin cap. Să plece odată! Aici sînt atîtea drumuri pe unde ar putea să dispară. Cînd o să dispară, în sfîrşit, o să aibă ea grijă să-l încondeieze la maică-sa că o admiră în secret. Vă uitaţi azi la filmul cu Fred Astaire? Eu nu vreau să-l pierd în nici un caz. Domnul Klemmer ştie acum ce-l aşteaptă. De fapt, nimic.

În pasajul întunecos, Klemmer face un gest de curaj nebunesc; îi apucă brusc mîna doamnei profesoare. Daţi-mi vă rog mîna, Erika. Mîna asta care cîntă atît de minunat la pian. Acum mîna scapă rece din captivitate şi se retrage. Parcă s-a învolburat o briză, apoi s-a făcut iar linişte. Se preface că n-a observat apropierea. Primul eşec. Mîna a îndrăznit numai pentru că mama a alergat o scurtă bucată de drum alături de ei. Mama se transformă în remorcă pentru a putea supraveghea avangarda tinerei perechi. La ora asta nu ameninţă încă nici o maşină şi trotuarul este îngust pe această porţiune. Fiica găseşte că este periculos şi-şi aduce, din nou, mama cea curajoasă la loc sigur pe trotuar. În drum rămîne acum mîna lui Klemmer.

În expediţia asta zeloasă, următoarea încercare o face gura lui Klemmer. Se deschide şi se închide, neînconjurată de cutele fine ale vîrstei. Fără nici o greutate. Vrea să facă schimb de păreri cu Erika despre conţinutul unei cărţi. E vorba de Norman Mailer, pe care Klemmer îl admiră ca om şi ca artist. El a văzut asta şi asta în carte, poate că ea a văzut cu totul altceva. Erika n-a citit-o şi schimbul de păreri e ratat. În felul acesta nu se va ajunge niciodată la un tîrg. Erika şi-ar negocia cu plăcere din nou tinereţea ei trecută şi Klemmer se poartă ca un pretendent. Chipul tînăr al bărbatului străluceşte slab pe sub lumina felinarelor şi a vitrinelor, alături de el se chirceşte pianista ca o foaie de hîrtie în soba voluptăţii. Nu îndrăzneşte să-l privească. Mama nu va ezita să despartă acest

cuplu, dacă va fi nevoie. Erika e monosilabică şi fără chef, mai ales cu cît se apropie staţia de tramvai. Mama împiedică orice tranzacţie între tinerii din faţa ei, vorbind de o gripă şi descriind, cu lux de amănunte, toate simptomele. Fiica îi dă dreptate. Trebuie să ne ferim să ne contaminăm; mîine s-ar putea să fie prea tîrziu. Domnul Klemmer îşi ia avînt pentru ultima oară, un cuvînt disperat, şi se împăunează că ştie el un remediu sigur împotriva bolii: călirea. Recomandă frecventarea saunei. Recomandă să se înoate cîteva lungimi de bazin. Recomandă sportul, în general, şi, în special, sportul lui preferat: caiacul în apele învolburate. Acum, iarna, gheaţa e o piedică, între timp trebuie practicate, măcar provizoriu, alte discipline sportive. Dar, în curînd, chiar la primăvară, este cel mai frumos, pentru că rîurile sînt pline de sloiuri care duc totul cu ele. Klemmer mai revine o dată asupra binefacerilor saunei. Recomandă alergări lungi în pădure, alergări fitness, de toate tipurile. Erika nu-l ascultă, dar ochii ei trec o clipă peste el şi-şi îndreaptă tulburaţi privirea în altă parte. Priveşte parcă fără intenţie din carcera trupului ei îmbătrînit. Nu va pili la aceste gratii. Mama ei n-o va lăsa să le atingă. Klemmer, acest luptător înfierbîntat, care, orice ar spune Erika, nu-i împărtăşeşte părerea, pipăie curajos terenul, ca să mai facă un pas înainte; un taur tînăr răstoarnă gardul, vrea la vacă sau îi trebuie o păşune nouă? Nu se ştie. Recomandă sportul, ca să te înveţi să te bucuri de propriul trup şi, în general, să-ţi formezi un sentiment faţă de acesta. Nu vă vine să credeţi, doamnă profesoară, ce bucurii ne poate oferi trupul nostru! Întrebaţi-l numai ce vrea şi are să vă spună. La început s-ar putea să vă pară neverosimil sau incert acest trup, dar pe urmă, oho, să vedeţi cum se mişcă şi-şi dezvoltă calitatea muşchilor! Cum se întinde în aerul proaspăt! Dar îşi cunoaşte şi limitele. Şi în cazul ăsta, ca de fiecare dată, tot sportul lui

preferat: caiacul în apele învolburate. Erikăi îi trece prin minte o amintire ştearsă; văzuse ceva asemănător la televizor: caiacişti în apele învolburate. Într-un show sportiv, la sfîrşit de săptămînă, înainte de începerea filmului principal. Îşi aminteşte de aceşti caiacişti cu vestele lor portocalii pentru înot şi cu căştile umflate pe cap. Sînt duşi de bărcile mici sau de alte aparate, asemănătoare cu perele lui William în sticla de lichior. De multe ori mai şi cădeau. La ceea ce făceau nici nu e de mirare. Erika zîmbeşte. Se gîndeşte, în treacăt, la unul din domnii pentru care ţipase isteric şi-l uită imediat. Nu rămîne decît o dorinţă slabă, care se şterge de asemenea brusc. Aşa. Acum ajungem!

Domnului Klemmer îi îngheaţă cuvîntul în gură. Cu greu mai reuşeşte să îngaime ceva despre schi, al cărui sezon tocmai începe. Nici nu e nevoie să te îndepărtezi prea mult de oraş, că deja ai panta cea mai bună în faţa ochilor, cu pîrtii pentru toate gusturile. Nu e minunat? Veniţi numai o dată cu mine, doamnă profesoară. În definitiv, tinereţea trage la tinereţe. O să întîlnim acolo prieteni de vîrsta mea, care vor avea grijă de dumneavoastră, doamnă profesoară. Noi nu prea sîntem sportive, încheie discuţia mama, care n-a văzut niciodată un sport mai aproape decît la televizor. Iarna preferăm să ne retragem cu un roman poliţist captivant. Ştiţi, în general, ne place să ne retragem de la orice. De la ce, ştim deja, iar către ce, preferăm să nu ştim. Cu aşa ceva poţi să-ţi rupi picioarele, nu?

Domnul Klemmer spune că poate împrumuta oricînd maşina de la tatăl său, dacă îl anunţă din timp. Mîna lui caută în întuneric şi se întoarce goală înapoi.

În Erika repulsia creşte tot mai mult. De-ar pleca o dată! N-are decît să-şi ia şi mîna. Ducă-se! El este o îngrozitoare provocare la viaţă, iar ea nu se supune decît provocărilor profesionale, de

interpretare fidelă a compoziţiilor. În sfîrşit, se vede şi staţia, adăpostul din plexiglas este luminat liniştitor şi înăuntru se află o bancă mică. Nu e nici un infractor prin preajmă, iar de Klemmer vor reuşi ele două să scape pînă la urmă. Licărul felinarelor. Chiar şi două siluete, înfăşurate ca nişte mumii, în aşteptare, ambele femei – neînsoţite, nenorocite. La ore atît de tîrzii, intervalele la care trec tramvaie sînt mari şi, din păcate, Klemmer n-are de gînd să le părăsească. Dar dacă asasinul nu e deocamdată aici, poate să mai vină şi atunci Klemmer ar putea fi util. Pe Erika o trec fiorii; ar fi momentul ca apropierea asta să ia sfîrşit şi paharul să fie îndepărtat de la ea. Iată că vine tramvaiul. În curînd va discuta despre asta cu mama, de la distanţă, cînd domnul Klemmer va fi plecat. Mai întîi să scape de el, după aceea se vor lansa într-o dezbatere amplă pe această temă. Cît gîdilatul unei pene pe o bucăţică de piele. Tramvaiul vine şi o ia din loc cu doamnele Kohut, înveselite dintr-o dată. Klemmer face cu mîna, dar doamnele sînt prea ocupate cu portmoneele şi tichetele lor de călătorie.

Copila, despre a cărei înzestrare se vorbeşte mult, dar care se mişcă de parcă ar fi vîrîtă pînă la gît într-un sac legat fedeleş, după indicaţii speciale, cade pradă unei cumplite neajutorări. Vîsleşte cu braţele şi cu picioarele. Neatenţia celorlalţi i-a pus în drum sîrmele astea anume ca să se împiedice, se plînge ea cu glas tare. EA nu este niciodată de vină. Profesorii care au studiat-o cu atenţie o felicită şi o consolează pe cea suprasolicitată din punct de vedere muzical, fiindcă, pe de-o parte, şi-a atras dispreţul celorlalţi. Cu toate astea, profesorii aceia simt o vagă greaţă, chiar o oarecare repulsie, cînd susţin că EA ar fi singura care, după terminarea şcolii, nu are numai prostii în cap. Umilinţe stupide îi apasă cugetul; acasă i se plînge mamei. Aceasta dă fuga la şcoală şi strigă în

gura mare că celelalte eleve încearcă să-i strice minunata odraslă. Abia acum izbucneşte, în replică, furia acumulată a celorlalţi. E un cerc vicios de plîngeri şi de prilejuri de plîngere. EI i se pun în drum navete cu sticle goale de lapte pentru aprovizionarea şcolii, doar, doar le-o acorda atenţia pe care n-o obţin. Toată atenţia ei este îndreptată asupra băieţilor, colegii ei, pe care îi cercetează, pe furiş, cu privirea, din unghiurile cele mai îndepărtate, în timp ce capul îşi face drum, acolo, în înălţimi, într-o cu totul altă direcţie, neţinînd seama de bărbatul în devenire sau de acela care vrea să-şi exerseze bărbăţia.

În sălile de clasă, mirosind urît, pîndesc fel de fel de obstacole. Înainte de prînz acolo asudă elevul simplu de la Normală, care abia de reuşeşte să obţină măcar media de trecere, în timp ce părinţii lui trudesc înfiguraţi la tabloul de comandă al intelectului său. După-amiaza, spaţiului aceluia i se schimbă destinaţia de către cei deosebiţi şi dotaţi pentru ceva deosebit; acum este frecventat de elevii de la Şcoala specială de muzică, repartizaţi acolo. Ca nişte lăcuste năpădesc tot felul de aparate muzicale în încăperile tăcute, destinate reflecţiei. Şi ziua întreagă şcoala este invadată de valori perene în ştiinţă şi muzică. Aici vin cei ce studiază muzica; sînt din ani şi de valori diferite, chiar bacalaureaţi şi studenţi. Pe toţi îi uneşte strădania de a face să răsune ceva, individual sau în grup.

EA se agaţă tot mai disperată de baloanele de săpun, imposibil de atins, ale unei vieţi interioare, de care ceilalţi habar nu au. În miez e frumoasă ca o făptură subpămînteană şi acest miez a prins contur de la sine în mintea ei. Ceilalţi nu văd această frumuseţe. EA se imaginează frumoasă şi îşi creează în spirit un chip de ilustrată pe care şi-l pune în faţă. Mama ei i-ar interzice acest lucru. Poate schimba mai multe chipuri după toane, cînd blond, cînd brun, aşa cum le plac bărbaţilor, de

obicei, femeile. EA ţine cont de asta, doar vrea şi ea să fie iubită. Din păcate e orice, numai frumoasă nu. E talentată, poftim, dar nu frumoasă. Mai curînd ştearsă, ceea ce îi confirmă şi mama ei tot timpul, ca să nu se mai creadă frumoasă. Pînă la urmă o să reuşească ea să pună mîna pe un bărbat, numai cu ceea ce poate şi ceea ce ştie, o asigură mama pe un ton mai mult decît vulgar. Copila e ameninţată cu bătaia, dacă va fi văzută cu un bărbat. Mama stă şi pîndeşte prin vizor, controlează, caută, face socoteli, trage concluzii, pedepseşte.

EA este înfăşurată în feşele îndatoririlor ei zilnice ca o mumie egipteană, dar nimeni nu e curios să o privească. De trei ani îşi doreşte, cu o perseverenţă diabolică, prima pereche de pantofi cu toc. Nu renunţă niciodată din cauză că ar fi uitat. Pentru dorinţă e nevoie de răbdare. Răbdarea o poate folosi – pînă va obţine pantofii – şi la sonatele cu solo de pian, de Bach, pentru a căror învăţare şi stăpînire perfectă vicleana mamă îi promite pantofi. Nu-i va primi niciodată. Cîndva o să şi-i poată cumpăra singură, cînd o să aibă banul ei. Pantofii îi sînt fluturaţi permanent pe sub nas, ca o delicatesă ispititoare. În acest fel mama o mai ademeneşte cu o bucată şi încă una de Hindemith; pentru asta copila îşi iubeşte mama mai mult decît ar fi reuşit vreodată să iubească pantofii.

EA e tot timpul cu un cap deasupra celorlalţi. Mama îi întreţine permanent acest sentiment de superioritate. Pe toţi îi lasă mult în urmă şi mult sub ea.

Dorinţele EI nevinovate se schimbă, pe parcursul timpului, într-o voinţă distructivă. Tot ce au alţii vrea şi ea neapărat. E gata să distrugă ce nu poate avea. Începe să fure lucruri. În atelierul mansardat, unde se şi ţine ora de desen, dispar armate de acuarele, creioane, pensule, rigle. Dispar nişte ochelari de soare ale căror lentile, o noutate, au irizări multicolore! De frică, aruncă bunurile

furate, care nu pot fi niciodată bune pentru ea, pe stradă, în prima pubelă, ca să nu le găsească cineva asupra ei. Mama caută şi o prinde întotdeauna, fie cu ciocolata cumpărată în secret sau cu banii de tramvai economisiţi, pe ascuns, pentru îngheţată.

În locul ochelarilor de soare, ar fi preferat să ia noul costum gri de flanelă al unei fete. Dar cum să iei un costum, cînd posesoarea lui îl poartă tot timpul? În compensaţie, uzînd de o foarte bună tehnică de detectiv, EA a aflat că fata îşi cîştigase costumul, punîndu-şi la bătaie propriul trup prin reţeaua Baby. Atunci s-a furişat, zile în şir, pe urmele gri, de lup, ale posesoarei costumului. Conservatorul, ca şi barul Bristol, cu oameni de afaceri care sînt vai, fetelor, atît de singuri azi, se află în acelaşi district. Colega de liceu n-are decît şaisprezece primăveri şi, conform regulamentului, va fi reclamată pentru abaterea ei. EA îi povesteşte mamei ce costum îşi doreşte şi unde poate să şi-l cîştige singură. Vorbele îi curg de pe buze, cu o inocenţă perfect mimată, ca mama să se bucure de naivitatea copilei şi s-o laude pentru asta. Mama îşi prinde imediat pintenii la cizmele de vînătoare. Tunînd şi fulgerînd, îşi dă capul pe spate şi o porneşte la şcoală, să declanşeze o eliminare spectaculoasă. Costumul gri zboară împreună cu posesoarea lui din aşezămîntul şcolar. Costumul dispare din priviri, nu şi din minte, unde mai stăruie un timp, lăsînd urme sîngeroase. Posesoarea costumului este pedepsită să devină vînzătoare într-o parfumerie din centru, rămînînd, pînă la sfîrşitul vieţii ei, lipsită de binecuvîntarea culturii generale. Păcat. Nu a devenit ce ar fi putut deveni.

Drept răsplată pentru că a anunţat la timp primejdia care o pîndea, EI i se permite să-şi confecţioneze singură o geantă de şcoală extravagantă, din resturi de piele. Astfel îşi foloseşte timpul liber făcînd o muncă utilă, cum nu mai făcuse niciodată. Ce-i drept, durează mult pînă

e gata geanta. Dar EA a creat ceva, un lucru pe care nimeni nu l-ar fi numit al său, şi nici n-ar fi vrut, în ruptul capului, să-l numească astfel. Numai EA are o geantă atît de neobişnuită şi mai are şi îndrăzneala să iasă cu ea pe stradă!

Bărbaţii în devenire, muzicienii din tînăra generaţie, cu care face muzică de cameră şi orchestrează, îi stîrnesc o dorinţă aprinsă, ce pare a mocni de mult în ea. De aceea, pe din afară, Erika se arată excesiv de mîndră, dar de ce? Mama o imploră, o conjură să nu-şi scuze nimic, pentru că, altfel, niciodată n-o să-şi ierte nimic. EA nu-şi poate scuza nici cea mai mică greşeală, care continuă s-o roadă şi s-o înţepe şi după ani de zile. Adesea în ea se răzvrăteşte un gînd încăpăţînat, ar vrea să schimbe mersul lucrurilor, dar e prea tîrziu. Mica orchestră de fanfaroni este condusă de profesorul de vioară în persoană; primul violonist întruchipează aici puterea absolută. EA vrea să ţină pasul cu cei puternici, pentru a fi trasă în sus de aceştia. Ţine oricum cu puterea de cînd a deschis ochii pe mama. Tînărul, după care se orientează celelalte viori, precum vîntul după girueta din vîrful turnului, citeşte în pauze cărţi importante pentru apropiatul examen de maturitate. Spune că, în ce-l priveşte, greul vieţii o să înceapă curînd, o dată cu studiul. Îşi face planuri şi le declară cu curaj. Uneori se uită distrat, trecînd cu privirea prin ea; în timpul acela poate repetă o formulă matematică, poate una mondenă. Nici n-ar putea să capteze vreodată privirea EI, deoarece fixează deja, plină de superioritate, tavanul, nu vede în el omul, ci doar muzicianul; nu-l vede, obligîndu-l astfel să constate că el e ca aerul. Pe dinăuntru e toată o văpaie. Fitilul luminează mai puternic decît o mie de sori acest şobolan scîrbos, numit sexul ei. Ca să-l facă totuşi pe violonist să o privească, îşi aruncă într-o zi capacul cutiei de vioară cu putere pe încheietura mîinii stîngi, de care are atîta nevoie. Strigă tare de durere, ca să-i atragă atenţia.

Poate o să fie galant cu ea. Dar nici vorbă, mai bine intră în armata federală, să scape de ea. Tînărului nu-i arde decît să devină profesor de ştiinţe naturale, germană şi muzică. Dintre toate, muzica o stăpîneşte deja, de pe acum, destul de bine. Ca să-l convingă că e femeie şi să o treacă în agenda lui spirituală la genul feminin, interpretează, în pauze, solouri de pian, numai pentru el. La pian e foarte abilă, dar tînărul ăsta nu o evaluează decît după înspăimîntătoarea ei neîndemînare în viaţa practică de zi cu zi. Numai după acele stîngăcii cu care nu poate da buzna în inima lui.

Decide: nu se va număra pe sine ca mărunţiş, pînă la ultima limită a eului, pînă la ultimul rest, în palma nimănui. Va păstra totul, dacă se poate şi ceva pe deasupra. Ce avem, asta sîntem. EA pune unii peste alţii munţii stîncoşi, cunoştinţele şi calităţile ei, formează o culme, pe care zăpada e netedă. Numai cel mai curajos schior va lua în piept urcuşul. Tînărul va putea oricînd să alunece pe povîrnişurile ei în interiorul unei crevase. EA i-a încredinţat cuiva cheia inimii ei nepreţuite, cheia spiritului ei ca un ţurţure de gheaţă bine şlefuit, de aceea poate oricînd să o ia înapoi.

Aşa aşteaptă nerăbdătoare ca valoarea ei de viitoare celebritate muzicală să crească la bursa vieţii. Aşteaptă discret, tot mai discret, ca unul să se hotărască pentru ea şi atunci se va hotărî şi ea imediat bucuroasă pentru el. Va fi un om de excepţie, cu aptitudini muzicale, fără pic de orgoliu. Dar el a ales de mult: specialitatea engleză sau germană. Orgoliul lui e justificat.

De afară vin semnale; mereu are loc ceva, la care ea nu participă intenţionat, ca să se poată lăuda că n-a participat. Îşi doreşte cît mai multe medalii, diplome pentru neparticipări, încheiate cu succes, ca nu cumva să trebuiască să se lase măsurată sau cîntărită. Ca un animal, înotînd prost, cu pieliţele găurite între ghearele boante, ea bate

apa poticnindu-se înfricoşată, cu capul sus, în jacheta călduroasă a mamei; unde a dispărut malul salvator? Pasul spre înălţimi, în uscăciunea învăluită în ceţuri, este greu pentru ea, a alunecat prea des pe povîrnişul îngheţat.

Îi este dor de un bărbat care ştie multe şi care cîntă la vioară. Dar acesta o va mîngîia abia atunci cînd îl va fi învins. Ţapul, gata de ducă, se caţără deja pe grohotiş, îi lipseşte energia de a-i simţi urma feminităţii îngropată în pulbere. E de părere că o femeie e o femeie. Apoi face o glumă despre sexul slab, celebru prin instabilitate, spunînd: Femeile astea! Cînd ÎI dă intrarea, ca să cînte, o priveşte fără s-o vadă. Nu decide împotriva ei, decide, pur şi simplu, fără EA.

Niciodată nu s-ar angaja într-o situaţie în care ar putea părea slabă sau inferioară. De aceea rămîne în banca ei. Nu va parcurge decît stadiile obişnuite de învăţătură şi ascultare şi nu se va aventura spre nici o zonă nouă. Presa scîrţîie din încheieturi, presa asta care îi stoarce sîngele de sub unghii. Învăţătura îi cere raţiune, pentru că atît timp cît năzuieşte, trăieşte, aşa i s-a spus. Mama îi cere ascultare. Şi: Cine cade în păcat, de păcat va muri! Sfatul acesta tot mama i-l dă. Cînd nu e nimeni acasă se taie singură, intenţionat. Aşteaptă multă vreme, cu înfrigurare, momentul să se poată tăia, neobservată de nimeni. Cum se aude clanţa uşii închizîndu-se, lama multifuncţională a tatei, micul ei talisman, este scoasă din ascunzătoare. EA despătureşte lama din costumaşul ei duminical, format din cinci straturi de plastic virgin. E îndemînatică în mînuirea lamei, doar îl rade pe tatăl ei; obrazul moale, patern, sub fruntea complet goală, pe care n-o mai tulbură nici un gînd şi n-o încreţeşte nici o voinţă. Lama asta este programată pentru carnea EI. O plăcuţă subţire, elegantă, de oţel albăstrui, lascivă, elastică. EA se aşază cu picioarele desfăcute în faţa oglinzii de bărbierit care măreşte şi-şi face o tăietură, ca să dilate

deschizătura intrării în pîntecele ei. Între timp, a căpătat experienţă şi ştie că o asemenea tăietură făcută cu lama nu doare, pentru că şi-a folosit adesea braţele, mîinile şi picioarele ca pe nişte obiecte de experienţă. Hobby-ul ei este disecţia pe propriul ei trup.

Asemenea cavităţii bucale, nici această intrare şi ieşire în/din trup nu poate fi socotită tocmai frumoasă, dar este fără îndoială necesară. Ea se expune sieşi, ceea ce e oricum de preferat expunerii în faţa altora. Are obiectul în mînă şi mîna are şi simţuri. Ea ştie exact cît de des şi cît de adînc. Deschizătura este întinsă cu ajutorul şurubului care fixează oglinda; iată o posibilitate de a face incizia. Repede, înainte de a veni cineva. Cu prea puţine cunoştinţe de anatomie şi cu şi mai puţin noroc, oţelul rece este aplicat acolo unde bănuieşte că trebuie să apară o gaură, şi împins înăuntru. Acum se despică; transformarea o sperie şi sîngele se prelinge. Nu e o privelişte neobişnuită sîngele, dar nici nu cîştigă prin obişnuinţă. EA se taie într-un loc greşit şi desparte astfel ceea ce Bunul Dumnezeu şi Mama natură au unit într-o armonie desăvîrşită. Omul nu are dreptul să facă aşa ceva şi asta se întoarce asupra lui. Nu simte nimic. O clipă, cele două jumătăţi de carne tăiată se privesc încremenite una pe cealaltă, deoarece această fisură, care nu exista înainte, a apărut brusc. Împărţiseră, ani în şir, împreună bucurii şi necazuri şi iată că acum au fost separate una de cealaltă! Cele două jumătăţi se privesc în oglindă, nemaivorbind că au părţile inversate, aşa că nici una nu ştie care jumătate este de fapt. Pe urmă sîngele se porneşte din plin. Stropii picură, curg, se amestecă cu ceilalţi stropi, formează un şuvoi continuu. Ajungînd un rîu roşu ce curge egal şi liniştitor, după ce s-au unit celelalte şuvoaie mai mici. De atîta sînge nu vede ce a tăiat de fapt. Era propriul ei trup, dar îi este înspăimîntător de străin. La asta nu se gîndise înainte, nu prevăzuse că

acum tăietura nu mai poate fi controlată, ca la croiala unei rochii, pe care liniile punctate cu creta sau trasate cu aţă albă pot fi perforate cu o rotiţă mică pentru a păstra în felul ăsta controlul şi privirea de ansamblu asupra obiectului. În primul rînd trebuie să oprească sîngele şi deodată i se face frică. Partea de jos a trupului şi frica sînt pentru ea doi aliaţi inseparabili, apar de fiecare dată împreună. Dacă unuia din cei doi camarazi îi pătrunde în cap fără să bată, poate fi sigură că celălalt se află pe aproape. Mama poate controla dacă EA îşi ţine noaptea mîinile deasupra cuverturii sau nu, dar pentru a-i controla frica, ar trebui mai întîi să-i deschidă cutia craniană şi să-i răzuiască personal spaima de acolo.

Pentru oprirea sîngelui recurge la pachetul de tampoane, cunoscut şi preţuit de fiecare femeie, datorită avantajelor pe care le oferă, mai ales în sport şi la mişcare, în general. Pachetul înlocuieşte rapid coroana de carton aurit al fetiţelor, costumate în prinţese, la balul copiilor. Dar EA nu a fost niciodată la carnavalurile celor mici, n-a purtat niciodată coroană. Apoi brusc, podoabele reginelor au alunecat în chiloţi şi femeia îşi descoperă locul în viaţă. Ceea ce la început strălucea în mîndria copilului deasupra capului, a ajuns acum acolo unde lemnul femeiesc trebuie să-şi aştepte tăcut toporul. Prinţesa a crescut şi aici spiritele încep să se separe. Un domn doreşte o mobilă cu un furnir frumuşel, dar nu prea ostentativ, altul o garnitură veritabilă din lemn de nuc caucazian şi al treilea nu vrea, din păcate, decît să-şi depoziteze lemn de foc în stive înalte. Dar şi aici domnul poate să se impună; el poate să-şi aranjeze lemnele cît mai funcţional, făcînd economie de spaţiu. Într-o pivniţă încape mai mult decît în alta, unde lemnul a fost azvîrlit sălbatic, la nimereală. Un foc domestic arde mai mult decît altul, deoarece cantitatea de lemn e mai mare.

Afară, chiar de la uşă, Erika K. era aşteptată de lumea larg deschisă, care voia neapărat s-o însoţească. Cu cît ea o respingea, cu atît lumea o lua cu asalt. O furtună de primăvară o înşfacă într-un vîrtej ameţitor. Îi intră pe sub fusta înfoiată, în formă de clopot, pe care o lasă în curînd să cadă descurajată la loc. Aerul poluat de gaze de eşapament se arunca asemenea unor perne umflate asupra ei, ameninţîndu-i respiraţia. Se auzea ceva lovindu-se cu zgomot de un zid.

În magazine mici, mame îmbrăcate modern, în rochii viu colorate, se apleacă asupra mărfii, luîndu-şi îndatoririle în serios. Curelele de la hamurile copiilor sînt lungi, cît timp tinerele îşi probează cunoştinţele, dobîndite din revistele bucătăriei de lux, pe nevinovatele vinete şi trufandale exotice. Aceste cucoane tresar de scîrbă la vederea produselor de proastă calitate, ca în faţa unei vipere ce-şi scoate capul hidos dintre castraveţi. Nici un bărbat sănătos şi în toată firea nu hoinăreşte la ora asta pe străzi, unde n-are ce căuta. Vînzătorii de legume şi-au depozitat lăzile cu fructe colorate, doldora de vitamine, aflate în toate stadiile de putrefacţie şi descompunere, chiar la intrările dughenelor. Femeia scormoneşte prin ele ca un expert în materie. Se încordează împotriva vîntului. Pipăie totul cu scîrbă, vrînd să le cerceteze prospeţimea şi tăria. Un strop de conservant sau de substanţă toxică, nimerit pe coaja unui fruct, o aduce pe mama cultivată la exasperare. Aici, pe acest ciorchine, se poate vedea o depunere verzuie ca de ciupercă, care e mai mult ca sigur otrăvitoare. Strugurii ăştia au fost stropiţi încă pe araci, în chip sălbatic. Mama indignată îi arată zarzavagioaicei, care poartă un şorţ bleumarin, ciorchinele cu pricina drept argument că din nou chimia a învins natura şi în copilul tinerei mame poate să fie inoculat germenele cancerului. În această ţară, datoria de a examina permanent alimentele, ca să nu fie toxice, este mai

în actualitate, conform rezultatelor unui sondaj de opinie, decît numele vechiului cancelar, la fel de toxic. Pînă şi clienta de pe vremea bunicii e atentă azi la calitatea solului cultivat cu cartofi. E adevărat, clienta e ameninţată şi datorită vîrstei. Dar acum pericolul care o paşte s-a mărit simţitor. În cele din urmă, cumpără portocale, pentru că se pot decoji, reducînd în felul acesta sensibil efectele mediului înconjurător care atentează la sănătatea noastră. La nimic nu-i foloseşte acestei gospodine că vrea cu orice preţ să se facă interesantă în magazin, în mijlocul cumpărătorilor de toxine, cînd Erika a trecut pe lîngă ea, fără să-i dea atenţie, iar seara, pe această nevastă nu o observă nici propriul ei bărbat, adîncit în lectura ziarului de a doua zi, pe care şi l-a procurat în drum spre casă, spre a afla mai devreme evenimentele curente. Nici copiii nu vor aprecia prînzul pregătit cu atîta dragoste, deoarece sînt mari de acum şi nu mai locuiesc cu părinţii. Sînt căsătoriţi de mult şi cumpără, la rîndul lor, fructe otrăvite. Cîndva vor sta la mormîntul acestei femei, plîngînd aproximativ şi pe urmă va veni rîndul lor. De abia au scăpat de grija mamei şi deja copiii lor vor trebui să aibă grijă de ei.

Aşa gîndeşte Erika.

În drum spre şcoală, Erika este aproape constrînsă să vadă pretutindeni cum mor oamenii şi alimentele, dar rareori vede crescînd şi prosperînd ceva. Cel mult în Parcul primăriei şi în Grădina populară, unde trandafirii şi lalelele îşi arată impudic corolele cărnoase. Dar pînă şi florile se bucură prea devreme, pentru că timpul ofilirii lucrează deja în ele. Aşa gîndeşte Erika. Totul îi justifică gîndurile. După părerea ei, doar arta are o durată mai lungă. Ea e îngrijită, tunsă, legată, plivită şi, în cele din urmă, culeasă de Erika. Dar cine ştie ce s-a pierdut şi a amuţit din artă, fără nici o justificare? În fiecare zi moare o piesă muzicală, o nuvelă, un poem, pentru că în ziua de azi nu mai

are cum să se justifice. Şi ceea ce părea a fi nemuritor moare totuşi; nimeni nu-l mai cunoaşte. Deşi ar fi meritat să dureze. În clasa de pian a Erikăi, pînă şi copiii au început să dea cu barda în Mozart şi Haydn, cei avansaţi trec peste dîrele lăsate de Brahms şi Schumann, năclăind solul literaturii de pian cu balele lor de melci.

Erika K. se aruncă hotărîtă în furtuna primăvăratică, sperînd să iasă intactă la celălalt capăt. Trebuie să traverseze piaţa larg deschisă din faţa primăriei. Alături de ea, un cîine; simte şi el prima adiere de primăvară. Pentru Erika tot ce a zămislit creaţiunea ca trup este o abjecţie şi o permanentă piedică în drumul ei drept. Chiar dacă nu este la fel de handicapată ca un infirm, se simte totuşi limitată în libertatea ei de mişcare. Cei mai mulţi se mişcă tandru în direcţia lui Tu, a partenerului. Asta e tot ce-şi doresc oamenii dintotdeauna. Dacă se întîmplă ca vreo colegă s-o ia de braţ, la Conservator, tresare şi se dă înapoi din faţa acestei impertinenţe. Nimeni să nu se atingă de Erika; singură greutatea de fulg a artei, ameninţată la orice boare să-şi ia zborul şi să se depună aiurea, are voie să se aşeze pe Erika. Îşi lipeşte atît de tare braţul de partea laterală a corpului, încît braţul celeilalte muziciene nu poate străpunge zidul dintre Erika şi braţul Erikăi şi de aceea cade neputincios. Despre o asemenea persoană spunem adesea că-i ţine pe alţii la distanţă. Şi nimeni nu se apropie de ea. Mai întîi oamenii o ocolesc. Se iau în calcul ezitările şi aşteptările, doar ca să nu trebuiască să vii în contact cu Erika. Unii vor să atragă, cu orice preţ, atenţia asupra lor. Erika nu. Unii îţi fac semne, Erika nu. Există tot felul de oameni. Unii aşa, alţii aşa. Unii ţopăie în post, fluieră, ţipă. Erika nu. Ei ştiu ce vor. Erika nu.

Două eleve sau ucenice se apropie rîzînd zgomotos, ţinîndu-se strîns de braţ, cu capetele lipite ca două mărgele de plastic. Sînt aşa de topite

una după alta, pomicelele. Cînd se va apropia prietenul uneia sau al celeilalte, o să-şi desfacă imediat legăturile. De îndată se vor lăsa smulse din îmbrăţişarea lor tandră ca să-şi îndrepte ventuzele spre ei şi să le scormonească pe sub piele. Odată, mai tîrziu, va exploda lipsa de curaj şi femeia se va despărţi de bărbat pentru a-şi dezvolta un talent tîrziu, pe care îl lăsase în paragină.

Oamenii abia pot merge sau sta, cînd sînt neînsoţiţi merg în haite, de parcă n-ar fi şi singuri o povară prea grea pentru pămîntul nostru, se gîndeşte individualista Erika. Melci nocturni, fără şira spinării, neavînd habar de nimic! Neatinşi şi neposedaţi de nici o vrajă, de nici o vrajă a muzicii. Se lipesc unii de alţii prin perii blănurilor lor, pe care nu-i clinteşte nici o briză.

Erika se scutură, bătîndu-se cu palma peste haine, cu lovituri scurte pe fustă şi jacheta de postav. Precis s-a depus praf, la cît a suflat vîntul. Erika evită trecătorii, înainte ca ei să fi apărut în cîmpul ei vizual.

Într-o zi de primăvară răutăcioasă şi capricioasă ca aceasta, doamnele Kohut l-au internat pe tatăl complet senil şi neajutorat la Sanatoriul regional al Austriei Inferioare. Asta a fost înainte ca Ospiciul de stat pentru boli nervoase, Am Steinhof – de care aflaseră pînă şi străinii, din baladele sumbre –, să-l fi găzduit acolo, pe timp nelimitat. Era exact ceea ce îşi doriseră.

Cîrnăţarul familiei, un vestit casap, care nu se gîndise niciodată să se sacrifice singur, a preluat benevol transportul cu microbuzul lui, un VW, în care se leagănă, de obicei, jumătăţile de viţel. Papa călătoreşte prin peisajul primăvăratic şi respiră. Împreună cu el călătoreşte bagajul lui, avînd pe fiecare articol o monogramă, pe fiecare şosetă un K., brodat citeţ, o muncă manuală dificilă, pe care el nu mai este în stare, demult, s-o admire şi s-o preţuiască. Deşi această îndemînare manuală îi

este de folos, tot nu-i poate împiedica pe domnul Nowotny sau domnul Vytvar, la fel de sclerozaţi ca şi el, să-i poarte, fără vreo intenţie, şosetele. Numele lor au alte iniţiale, dar ce să mai zicem de domnul Keller, care face în pat? E adevărat că el ocupă altă cameră, după cum se pot convinge, spre liniştea lor, Erika şi mama ei. Cu maşina fac puţin pînă acolo. Curînd vor ajunge. Trec pe lîngă Rudolfshöhe şi pe lîngă Feuerstein, pe la Wienewaldsee şi Kaiserbrunnenberg, pe la Jochgrabenberg şi Kohlreitberg, munţii pe care i-au escaladat, în anii trecuţi, cu papa, ani nu prea buni; acum ajung şi la Buchberg, dacă nu o cotesc mai devreme. Şi dincolo de munţi, îl aşteaptă, cel puţin, Albă ca Zăpada. Într-un nimb delicat şi rîzînd de bucurie că din nou o vizitează cineva în ţara ei. Într-o casă construită pentru două familii, aparţinînd unei familii de obîrşie rurală, scutită de impozite, amenajată cu scopul umanitar al ocrotirii şi valorificării pecuniare a debililor mintali. În acest fel, casa nu serveşte numai pentru două familii, ci pentru mulţi, foarte mulţi nebuni, cărora le garantează adăpost şi pază atît pentru ei înşişi, cît şi pentru ceilalţi. Aşa-zişii pacienţi au voie să confecţioneze diverse obiecte sau să se plimbe. În ambele cazuri sînt supravegheaţi. La lucru pot să se revolte şi să se atace şi chiar la plimbare există destule primejdii să fugă, să fie muşcaţi de animale, să se rănească, în schimb aer curat au din belşug şi pe gratis. Fiecare plăteşte prin tutorele său oficial un preţ de stat ca să fie internat şi ţinut acolo, ceea ce presupune şi multe bacşişuri în plus, direct proporţionale cu greutatea şi murdăria pacienţilor. Femeile locuiesc la etajul doi şi la mansardă, bărbaţii la etajul întîi şi în clădirea anexă, a cărei denumire de garaj i-a fost retrasă oficial, pentru că a devenit o veritabilă căsuţă cu apă rece curentă şi acoperiş special amenajat pentru scurgerea apei. Mucegaiul şi putregaiul se pare că nu atacă autoturismele particulare, parcate

în cîmp. Chiar şi la bucătărie dai uneori peste cîte un pacient, citind, printre mărfurile cu preţ redus, cu ajutorul unei lanterne. După mărime, construcţia a fost proiectată pentru un Opel Kadett; un Opel Commodore ar rămîne înţepenit acolo, nemaiputînd să se mişte nici înainte, nici înapoi. De jur împrejur, cît cuprinzi cu ochii, se întinde un gard solid de sîrmă. Rudele nu-l pot lua imediat acasă pe cel internat, după ce au făcut eforturi să-l instaleze şi au plătit această sumă derizorie pentru el. Din banii pe care îi încasează dubla familie, pentru mărunţii ei clienţi, cu siguranţă că şi-a cumpărat în altă parte, unde nu e obligată să aibă de-a face cu idioţi, un castel. Şi pe acela familia îl va ocupa cu siguranţă singură, pentru a se restabili, după atîta asistenţă socială şi umană.

Tata se îndreaptă aproape orb, dar condus de o mînă sigură spre noul lui cămin, după ce abia şi l-a părăsit pe cel moştenit din părinţi. I-a fost repartizată o odăiţă frumoasă care îl aşteaptă; mai întîi a trebuit să moară unul ca să fie primit altul nou. Şi acesta o să-i facă loc, la rîndul lui, altuia. Alienaţii mintal sînt mai avizi de spaţiu decît oamenii normali; ei nu se lasă duşi cu vorba şi au nevoie de un loc măcar la fel de mare cît pentru un cîine ciobănesc, unde să se poată mişca. Personalul casei declară: noi nu avem locuri disponibile niciodată şi am putea chiar să ne supraetajăm paturile. Dar pacientul luat, care trebuie să stea tot timpul culcat, pentru că în felul acesta face mai puţină murdărie şi, în acelaşi timp, economiseşte spaţiul, fiind imobilizat la pat, poate fi înlocuit. Din păcate, nu există o lege ca să se încaseze dublu pentru o persoană, altfel s-ar ajunge şi la asta. Tot ce zace aici se lipeşte şi plăteşte – pentru dubla familie rentează. Şi cine zace aici rămîne aici, pentru că rudele lui o cer. Poate să fie şi mai rău: Steinhof! Gugging! Camera este subdivizată cu grijă, în paturi individuale, fiecăruia aparţinîndu-i un pătuţ şi aceste paturi sînt mici ca

să încapă cît mai mulţi în cameră. Între paturi este un spaţiu de aproximativ treizeci de centimetri, cît laba unui picior, ca în caz de forţă majoră, cel internat să se poată scula să-şi facă nevoile; nu cumva să facă în pat, pentru că atunci devine „dependent ca persoană“ şi costă mai mult decît merită patul cu aşternut cu tot şi este mutat în locuri şi mai cumplite. Adesea pacienţii au motiv să întrebe cine a dormit în pătuţul lui, cine a mîncat din farfurioara lui sau a umblat în dulăpiorul lui? Bieţii pitici! Cum bate gongul mult aşteptat pentru masa de prînz, piticii se îmbulzesc în cete dezorganizate spre încăperea unde Albă ca Zăpada îl aşteaptă, plină de gingăşie, pe fiecare din ei. Îl iubeşte pe fiecare şi-l strînge la piept, această feminitate de mult uitată, cu pielea albă ca zăpada, cu părul negru ca abanosul. Dar aici nu este decît o masă de cantină pentru porcii ăştia, acoperită cu o placă rezistentă la acizi şi la zgîrieturi şi uşor de spălat, pentru că ei nu ştiu cum trebuie să te porţi la masă, iar tacîmurile sînt din plastic, ca nu cumva vreun idiot să se înţepe pe el sau pe alţii; şi nu sînt cuţitaşe, nici furculiţe, doar linguriţe drăgălaşe. Dacă ar fi carne, ceea ce nu e cazul, le-ar fi tăiată dinainte. Îşi pun la bătaie propria lor carne, se înghiontesc, se împung şi se ciupesc ca să-şi apere de ceilalţi neînsemnatele locuri.

Tata nu înţelege de ce este aici, pentru că aici nu a fost niciodată casa lui. I se interzic multe, dar nici restul nu e privit cu ochi buni. Tot ce face nu e bine; cu asta e obişnuit de la nevastă-sa. Să nu mai pună mîna pe nimic şi să nu se mai mişte, să se astîmpere odată şi să rămînă culcat drumeţul ăsta neobosit. Să nu mai care murdăria înăuntru şi bunurile dublei familii afară. Ce e înăuntru şi ce e afară nu trebuie să se amestece. Fiecare lucru să rămînă la locul lui. Iar pentru afară se vor pune alte haine sau se vor îmbrăca unele în plus, pe care vecinul de pat le-a furat adineauri, ca papa să nu mai poată să iasă. El ţine morţiş să se ducă afară,

deşi abia a fost retras din circulaţie, dar este pus la arest şi obligat să rămînă înăuntru. Altfel cum ar scăpa familia de cel care-i tulbură liniştea şi dubla familie de unde şi-ar scoate averile? Unii au nevoie de absenţa lui, alţii de prezenţa lui. Unii trăiesc din venirea lui, ceilalţi din plecarea lui şi din faptul că nu-l mai au sub ochi. Adio şi n-am cuvinte. Dar odată şi odată se termină totul. Cînd cele două doamne ale lui pleacă, papa, sprijinit de un infirmier, în halat alb, trebuie să facă pa-pa cu mîna. În loc să dea din mînă, tata îşi ţine palma neascultător la ochi şi imploră să nu-l bată. Asta aruncă o lumină proastă asupra familiei unite care tocmai pleacă, pentru că tata n-a fost bătut niciodată, sigur nu. De unde i-a venit tatei asta? ar vrea să afle familia unită de la aerul proaspăt şi tihnit. Dar aerul nu răspunde. Măcelarul conduce mai repede decît înainte, avînd o persoană în minus. Vrea să mai apuce să-i ducă pe copii pe stadion, la fotbal; azi e duminică, ziua lui liberă. Le consolează cu ajutorul unor cuvinte pe care şi le-a căutat cu grijă mai înainte. Le deplînge pe cele două doamne în fraze alese. Comercianţii stăpînesc cel mai bine limbajul căutării şi al selecţiei. Măcelarul se exprimă ca şi cum ar fi vorba de a alege între un muşchi filé şi un cotlet. Îşi vorbeşte limba normală a profesiei lui, deşi azi e duminică, ziua limbajului acordat timpului liber. Magazinul e închis. Dar un măcelar bun este totdeauna la datorie. Doamnele K. scot din ele şuvoi de măruntaie încă aburinde, numai bune pentru pisici, gîndeşte specialistul. Turuie întruna că acest gest, la care s-au decis cu greu, a fost regretabil, dar necesar, chiar inevitabil! Ele se întrec, care mai de care, plusează. Furnizorii măcelarului mai curînd reduc preţurile între ei, dar acesta are preţuri fixe şi ştie pentru ce le cere. Un antricot de vită costă atît, un rasol atît, pulpa este altceva. Doamnele pot să-şi păstreze cuvintele. În schimb, cînd vor cumpăra mezeluri sau carne, să

fie mai generoase, acum s-au îndatorat măcelarului, care nu plimbă pe nimeni duminica pe gratis. Pe gratis nu e decît moartea, dar şi ea costă viaţa; totul are un capăt, doar salamul două, spune negustorul cel săritor, rîzînd în hohote. Doamnele K. îl aprobă oarecum îndurerate, pentru că s-au despărţit de un membru al familiei, dar ele ştiu cum se cade să se poarte nişte cliente vechi. Măcelarul, care le poate socoti printre clientele lui cele mai fidele şi sigure, se simte încurajat: „Animalului nu-i poţi dărui viaţa, dar o moarte cît mai rapidă, da!“ Bărbatul cu meseria sîngeroasă a devenit brusc serios. Doamnele îl obligă la asta. Ar fi bine să fie mai atent cum conduce, altfel se adevereşte proverbul într-un chip groaznic, mai înainte chiar de a-şi da seama. Pe şosea domneşte traficul de sfîrşit de săptămînă. Măcelarul spune că are de mult şofatul în sînge. Doamnele K. nu au ce să-i opună decît sîngele şi carnea lor, pe care nu vor să le piardă. În definitiv, chiar azi au trebuit să depună, la un preţ mare, o carne şi un sînge foarte scump lor, într-un dormitor plin ca un coteţ de purcei. Măcelarul să nu-şi închipuie că le-a fost uşor. O parte din ele a rămas acolo, în azilul din Neulengbach. Care parte anume, întreabă specialistul.

Curînd după aceea păşesc în locuinţa lor ceva mai goală acum. Acest loc care se închide ocrotitor; au mai mult spaţiu pentru hobby-urile lor decît înainte. Locuinţa nu primeşte pe oricine, numai pe acela al cărui loc e aici!

O nouă pală de vînt se ridică şi izbi, asemenea scobiturii supranatural de mari şi moi din palma unui uriaş, pe nume Kohut junior în vitrina unui optician, din care scînteiau fel de fel de lentile. O pereche de ochelari supradimensionată cu sticle violete atîrna afară deasupra magazinului şi tremura ameninţător pentru trecători, sub bicele foenului. Apoi deodată se face linişte deplină, de parcă aerul şi-ar trage răsuflarea, fiind parcă

speriat de ceva. Chiar în clipa asta mama îşi vede tacticoasă de treabă, la bucătărie, şi părpăleşte ceva în grăsime pentru cina în familie, la care se servesc aperitive reci, şi după aceea o aşteaptă lucrul de mînă, o cuvertură de dantelă.

Pe cer sînt nori bine conturaţi cu marginile roşietice. Norii par a nu şti încotro s-o apuce şi rătăcesc de capul lor cînd încolo, cînd încoace. Erika ştie întotdeauna, cu mult timp înainte, ce o aşteaptă în zilele următoare, şi anume, serviciul în slujba artei, la Conservator. Sau oricum ceva legat de muzică, această lipitoare pe care Erika şi-o administrează sub diverse forme, în conserve sau crudă, ca pastă sau ca hrană solidă, acţionînd singură sau comandîndu-i pe alţii.

Cu cîteva străzi înainte de Conservator, Erika adulmecă deja, după cum îi e obiceiul, căutînd şi scormonind în jur, un adevărat cîine de vînătoare bine dresat, amuşinînd pe urmele prăzii. Dacă surprinde azi un elev sau elevă care, în lipsă de teme urgente, au prea mult timp la dispoziţie şi-şi văd de viaţa lor particulară? Erika vrea să pătrundă cu forţa în aceste teritorii largi care, deşi necontrolate de ea, se întind împărţite în haturi. Munţi de sînge, cîmpuri de viaţă în care îţi vine să-ţi înfigi dinţii. Profesorul are dreptul pentru că ţine locul părintelui. Vrea neapărat să ştie ce se întîmplă în alte vieţi. Abia reuşeşte un elev s-o evite, abia se topeşte în spaţiul lui de libertate, crezîndu-se neobservat, că domnişoara se şi înfiinţează, gata să-l înhaţe, în secret şi neinvitată de nimeni. Sare brusc de după colţuri, se iveşte, cînd nu te aştepţi, din ganguri, se materializează în cabinele lifturilor ca un spirit încărcat cu energie sălăşluind în sticlă. Uneori frecventează concertele, îşi cultivă gustul muzical pentru a şi-l impune apoi elevilor. Îi cîntăreşte pe interpreţi, asmuţindu-l pe unul împotriva altuia, şi îi strică pe elevi cu criteriul ei estetic în care nu are voie să intre decît arta celor de primă mărime. Ea

urmăreşte din propriul ei cîmp vizual, rămînînd în afara cîmpului vizual al elevului; se observă pe sine prin geamurile vitrinelor, adulmecînd urme străine. Gura poporului ar numi-o un bun copoi, dar Erika nu face parte din popor. Ea face parte dintre cei care conduc şi îndrumă poporul. Chiar aspirată într-un vacuum al lenei absolute, tot e în stare să declanşeze deschiderea sticlei cu o detunătură; şi deodată nimereşte în mijlocul unei existenţe străine, aleasă dinainte sau apărută pe neaşteptate. Nu se poate dovedi că spionatul ei ar fi intenţionat. Şi totuşi, pe ici, pe colo, începe să planeze o oarecare bănuială. Apare brusc, într-un moment cînd martorii sînt nedoriţi. E de-ajuns să vadă că o elevă are altă pieptănătură ca să provoace o discuţie violentă în familie, învinuindu-şi mama că o ţine sechestrată în casă prea mult, ca să nu umble teleleu prin oraş şi să i se întîmple, Doamne fereşte, ceva. În definitiv, şi ea ar avea nevoie de un nou permanent, dar mama asta care nu mai cutează să-i facă un permanent zdravăn, ca pe vremuri, atîrnă de ea ca un vrej sau ca o lipitoare veninoasă. Mama îi suge măduva din oase. Ce ştie Erika din observaţiile ei secrete, ştie ea, dar ce e Erika în realitate, un geniu, nu ştie mai bine decît mama, care îşi cunoaşte copilul şi pe dinăuntru şi pe dinafară. Cine caută găseşte ce şi-a dorit în secret: abjecţia.

În faţa cinematografului de la metrou, din Johannesgasse, de vreo trei zile frumoase de primăvară încoace, mai precis, de cînd s-a schimbat programul, Erika găseşte comori ascunse, deoarece elevul acela care se cramponează ca un obsedat de porcăriile din creierul lui şi-a înmormîntat de mult îndoiala. Simţurile lui sînt focalizate pe pozele din film. La cinema rulează săptămîna asta un porno lejer, cu toate că pe acolo trec copiii, în drumul lor spre şcoală. Unul dintre elevii care cască gura în faţa vitrinei comentează fiecare poză amănunţit după

ceea ce vede în ea, celălalt se ia mai mult după frumuseţea femeilor expuse. Al treilea rîvneşte cu îndărătnicie la ceea ce nu se vede, mai exact la ceea ce se află înăuntrul femeii. Două exemplare de bărbaţi *in spe* s-au luat la harţă de la mărimea unor sîni şi iată că deodată se produce explozia: doamna profesoară de pian este aruncată de foen, cu efectul unei grenade de mînă, în mijlocul lor. Şi-a pus pe faţă o privire calmă, dar necruţătoare, dublată de un aer compătimitor. Nu-ţi vine a crede că ea aparţine aceluiaşi sex cu femeile din poze, adică celui frumos. Un neştiutor, dacă ar fi să se ia după aspectul exterior, ar trece-o la categorii diverse aparţinînd speciei umane. Dar în poză nu apare viaţa interioară şi atunci comparaţiile ar fi nedrepte pentru domnişoara Kohut, la care tocmai viaţa interioară e cea care înfloreşte şi musteşte de sevă. Kohut pleacă fără să spună o vorbă. Nu se schimbă nici o impresie, dar elevul ştie şi aşa că din nou i se va reproşa că a exersat prea puţin pentru că gîndurile lui erau plecate cu sorcova, în loc să se dedice pianului.

În vitrina cu fotografii, bărbaţi şi femei se torturează reciproc în eternitatea voluptăţii, într-un balet istovitor. Transpiră de atîta muncă. Bărbatul trudeşte, din cînd în cînd, la carnea femeii şi poate să-şi dovedească pe faţă rezultatul acestei trude. Atunci cînd ţîşneşte din el şi împroaşcă trupul femeii. După cum şi în viaţă bărbatul trebuie de multe ori să hrănească femeia, fiind apreciat după capacitatea lui de a o hrăni, tot astfel îi oferă femeii şi aici hrană caldă pentru a fi pregătită la foc mic, în măruntaiele ei. Femeia geme luminos, ca să vorbim plastic, dar strigătul ei rareori se vede formal; se bucură de dar şi de cel ce se îngrijeşte de ea şi strigătele ei se înmulţesc. Pe poze este fireşte fără sunet, dar strigătul aşteaptă deja înăuntru, pe ecran, dacă spectatorul şi-a procurat biletul de intrare, unde femeia ţipă drept mulţumire pentru truda bărbatului.

Elevul surprins păşeşte pe urmele domnişoarei Kohut, păstrînd o distanţă prudentă. Se ceartă singur că i-a lezat orgoliul de femeie pentru că s-a uitat la femei goale. Poate şi Kohut se crede femeie şi acum se simte rănită în amorul ei propriu. Data viitoare ceasul lui interior o să ticăie mai tare, cînd profesoara se va apropia, pe furiş, de el. Mai tîrziu, la clasa de pian, privirea profesoarei o să-l ţină pe elev intenţionat la distanţă, ca pe un lepros al plăcerii. Încă de la Bach, imediat după repetarea gamelor şi după exerciţiile pentru digitaţie, tactica de intimidare preia comanda. Această ţesătură eteroclită nu suportă decît o mînă de maestru care s-o poată descurca. Tema principală e năclăită, vocile secunde au ieşit prea mult în faţă şi, per ansamblu, e totul lipsit de transparenţă. Un parbriz mînjit cu ulei. Erika îşi bate joc de Bach-ul elevului, care, asemenea unui pîrîiaş, se împotmoleşte în prundişuri şi aluviuni de pietre, huruind în patul lui puturos. Acum Erika explică amănunţit opera lui Bach: este o construcţie ciclopică, în ce priveşte pasiunile, şi o vizuină de vulpe, dacă ne gîndim la părţile bine temperate şi la celelalte elemente contrapunctice pentru un instrument cu clape. Cu intenţia vădită de a-şi umili elevul, Erika ridică opera lui Bach la înălţimi siderale; afirmă că Bach reconstruieşte catedralele gotice în care i se cîntă opera. Erika simte între picioare furnicăturile pe care numai cel ales de artă şi pentru artă le sesizează cînd vorbeşte şi minte că dorul faustic după Dumnezeu ar fi creat domul din Strasbourg ca şi corul de intrare în *Patimile după Matei*. Ce a cîntat el aici nu se poate spune că a fost chiar Bach. Erika nu-şi ascunde aluzia că pe urmă Dumnezeu a creat şi femeia. Ea face anume gluma folosită de bărbaţi, după care El a făcut-o pentru că nu i-a trecut altceva mai bun prin minte. Dar îşi retrage imediat gluma, întrebîndu-l foarte serios pe elev dacă ştie cum ar trebui să privească fotografia

unei femei. Cu respect, firește, pentru că și mămica lui, care l-a adus pe lume, a fost femeie, nici mai mult, nici mai puțin. Elevul promite să facă ce-i cere profesoara. Drept mulțumire, află că toată capacitatea lui Bach reprezintă triumful meșteșugului în diversele sale forme contrapunctice. Erika se pricepe la lucru manual. Dacă ar fi fost după exerciții, ar fi învins la puncte, chiar și prin K.O.! Dar Bach este, triumfă ea, o profesiune de credință către Dumnezeu; Erika supralicitează, aducînd în discuție manualul de istorie a muzicii, partea I, Editura federală austriacă, unde se face apologia operei lui Bach ca expresie a individualității omului din nord, care luptă pentru grația lui Dumnezeu.

Elevul promite să nu se mai lase ispitit – pe cît îi va sta în putință – în fața fotografiei unei femei goale. Degetele Erikăi tresar ca ghearele unui animal de vînătoare bine instruit. La cursuri frînge o voință liberă după alta, în același timp simte în ea și dorința de a-i da cuiva ascultare. Pentru asta o are pe mama. Dar această femeie bătrînă se face tot mai bătrînă. Ce o să se întîmple cînd va decădea complet, ajungînd un caz care necesită îngrijire? Erika se dă în vînt după misiuni grele, pe care le îndeplinește prost. Pentru asta trebuie să fie pedepsită. Acest bărbat tînăr, cu propriul său sînge tulburat, nu este un adversar, de vreme ce a și capitulat în fața operei miraculoase a lui Bach. Cum va mai capitula cînd va primi un om viu drept instrument pe care să cînte; n-o să îndrăznească să facă nici un gest nelalocul lui. Sunetele false, atît de jenante, îi sînt încă prezente în memorie. Cu o singură remarcă, cu o privire aruncată într-o doară, ar putea să-l facă să-i cadă imediat în genunchi, încît elevul să se rușineze să mai ia diferite hotărîri, pe care să nu fie în stare să și le țină ulterior. Pe ea n-ar putea s-o facă să se supună unei porunci decît unul care să-i ordone, în afară de mama și de furcile ei încinse, răvășindu-i

voinţa: acela ar putea obţine TOTUL de la ea. Să se sprijine de un zid puternic care nu cedează. Ceva trage de ea, se agaţă de cotul ei, îi face tivul fustei mai greu, o bilă mică de plumb, o greutate infimă, comprimată. Habar n-are ce-ar putea declanşa, dacă ar fi scăpat din lanţ, acest cîine aţîţat, care îşi arată colţii şi se agită de-a lungul grilajului, cu blana zburlită pe ceafă, la o distanţă de numai un metru de victima lui, cu un mîrîit sinistru în gîtlej, cu o lumină roşie în pupilă.

Aşteaptă această poruncă. O gaură galbenă, aburindă în masa de zăpadă, o mică pată de urină; e caldă încă această urină şi, în curînd, gaura va îngheţa în interior, transformîndu-se într-o ţeavă îngustă, galbenă, străpungînd muntele de zăpadă – o urmă pentru schior, pentru bobeur, pentru drumeţ, mărturisind prezenţa umană care a bîntuit o clipă pe aici ameninţător, dar a plecat mai departe.

Cunoaşte forma sonatei şi construcţia fugii. Este profesoară în acest domeniu. Şi totuşi, labele ei tresar, arzînd de dorinţă, în întîmpinarea ultimei şi definitivei ascultări. Ultimele mormane de zăpadă, ridicăturile, pietre de hotar în deşert, se desprind unele de altele, devenind cîmpie, se netezesc în zarea îndepărtată, se fac oglinzi de gheaţă, fără de paşi, fără de urmă. Alţii ajung campioni la schi, locul întîi – plecare bărbaţi, locul întîi – plecare femei, şi uneori locul întîi în combinaţie.

Erikăi nu i se ridică nici un fir de păr, nu-i flutură nici o mînecă, pe Erika nu se aşază nici un grăunte de praf. S-a stîrnit un vînt de gheaţă şi iat-o alergînd pe cîmp, patinatoarea în rochiţa ei scurtă, cu ghetele albe de patinaj. Cea mai netedă suprafaţă ajunge de la un orizont la altul şi mai departe! Să zornăi pe gheaţă! Organizatorii au rătăcit banda sonoră programată, aşa încît de data asta nu mai auzim potpuriul muzical, iar zornăitul potcoavelor de oţel neacompaniat devine, tot mai

mult, un răzuit metalic, ucigător, o scurtă străfulgerare, un semnal morse, necunoscut nimănui la marginea timpului. Ea, patinatoarea, îşi ia avînt cu toată forţa şi este brusc comprimată în ea însăşi de un pumn uriaş, o energie dinamică acumulată, care se aruncă din sine, în unica secundă posibilă, ca să realizeze un dublu axel la milimetru, cu întoarcere completă şi cu aterizarea exact în punctul fix. Amploarea săriturii o face pe patinatoare, din nou, să recadă în ea însăşi şi să se încarce de o greutate proprie de două ori mai mare, care presează acum asupra gheţii, dar aceasta nu cedează. Aparatul de mişcare al patinatoarei se roade de oglinda dură ca diamantul, de sistemul delicat al ligamentelor, pînă la limita capacităţii de rezistenţă a oaselor ei. Şi acum o piruetă în şezînd. Realizată din acelaşi elan! Patinatoarea devine o ţeavă cilindrică, un element de forare a petrolului. Aerul se răsfiră, pulberea de zăpadă se ridică scrîşnind, nori de respiraţie zboară, răsună un urlet jalnic de ferăstrău, doar gheaţa e imperturbabil aceeaşi, nici o urmă de deteriorare! Acum pirueta se îmblînzeşte, deja se recunoaşte, din nou, silueta graţioasă, garnitura bleu, impecabilă, a fustiţei ei începe să tresalte, aşezîndu-se cuminte în cute. Urmează o ultimă reverenţă, în faţa şirurilor de scaune din dreapta, şi una, în faţa celor din stînga, şi pleacă făcînd semne cu mîna şi dăruind flori. Dar şirurile de scaune rămîn nevăzute; poate că fata de pe gheaţă presupune doar că ele s-ar afla aici, pentru că a auzit clar aplauzele. Fata se retrage în salturi repezi, se face mică de tot în zare. Nu există linişte mai mare decît acolo unde tivul costumului bleu se odihneşte pe dresul roz, mulat pe pulpele ei, lovindu-le uşor ca şi cînd ar aplauda, tresaltă, adie, se înalţă, centrul tuturor liniştirilor – rochia asta scurtă, catifelatele cloşuri şi cute, corsajul strîmt pe talie, cu broderie pe marginea decolteului.

Agasantă, ca de obicei la cafea, mama nu mai conteneşte să presare la bucătărie porunci în jurul ei. Apoi, după ce fata pleacă, deschide liniştită televizorul pentru programul de dimineaţă, fiindcă ştie unde s-a dus fiica ei. Ce-o să vizionăm azi? Alfred Dürer sau proba de femei?

După eforturile de peste zi, fata se răsteşte la maică-sa că n-o lasă să aibă, în sfîrşit, o viaţă personală. Măcar ţinînd cont de anii ei ar trebui să i se permită acest lucru, strigă fiica. Mama îi răspunde în fiecare zi că o mamă ştie mai bine decît copilul ei ce are de făcut, pentru că nu încetează nici o clipă să fie mamă.

Dar viaţa personală, mult rîvnită de fiică, ar trebui să se verse în punctul maxim al tuturor supunerilor imaginate vreodată, pînă cînd se va deschide o potecă îngustă, minusculă, lăsînd loc de trecere unei singure persoane, căreia i s-ar face semn să intre. Agentul de circulaţie dă liberă trecere. Ziduri netede, şlefuite cu grijă, la dreapta şi la stînga, înălţîndu-se mult, nici un gang, nici o ramificaţie laterală, nici o nişă sau văgăună, doar acest drum îngust, prin care trebuie să ajungă la capătul celălalt. Unde, nu ştie încă, o aşteaptă o privelişte hibernală, care ajunge pînă în zare, o privelişte unde nu se înalţă nici o cetate de apărare şi unde nu există nici un alt drumeag. Sau n-o aşteaptă nimic, decît o cameră fără uşă, o cameră de toaletă, mobilată cu un lavabou de modă veche, o cană şi un prosop şi paşii locatarului se apropie continuu fără să sosească vreodată, pentru că nu există uşă. În această întindere nelimitată sau în această îngustime prea limitată şi fără nici o uşă, animalul se va instala într-o frumoasă frică, provocată de un animal şi mai mare sau doar de acest mic lavabou, aşezat pe rotile, care stă aici doar spre a fi folosit şi nimic altceva.

Erika se învinge pe ea însăşi, pînă nu mai simte nici un instinct. Îi dă trupului pe loc repaus pentru că nimeni nu face saltul panterei spre ea ca

să înşface acest trup pentru sine. Ea aşteaptă şi amuţeşte. Îi impune trupului îndatoriri severe şi poate chiar să-i mărească supliciul prin întinderea unor capcane ascunse. Ea jură că oricine poate să-şi urmeze instinctul, chiar şi primitivul care nu se sfieşte să şi-l satisfacă în aer liber.

Erika K. îl repară pe Bach, îi pune petice peste tot. Elevul ei îşi priveşte mîinile încolăcite una într-alta. Profesoara se uită la el ca prin geam, iar dincolo nu vede decît zidul de care atîrnă masca mortuară a lui Schumann. Pentru o clipă, îi vine să apuce capul băiatului de păr şi să-l azvîrle înăuntrul pianului, pînă ce viscerele însîngerate ale corzilor vor ţîşni scrîşnind de sub capac. Bösendorfer nu va mai scoate nici un sunet. Această dorinţă se strecoară iute, cu paşi uşori, prin ea şi dispare fără urmă.

Elevul promite că se va schimba, chiar dacă ar fi să-l coste ceva timp. Şi Erika spune acelaşi lucru şi vrea ceva de Beethoven. Elevul se întrece în laude, fără pic de jenă, chiar dacă nu aşa linguşitor ca domnul Klemmer, căruia îi scîrţîie tot timpul balamalele de atîta zel.

În vitrina cinematografului de lîngă metrou, zace nestingherită carnea roză, în cele mai diverse forme, execuţii şi categorii de preţuri. Proliferează, creşte şi dă afară, pentru că Erika K. nu poate acum să stea de pază în faţa cinematografului. Locurile pe scaune sînt numerotate şi normate. Cele din faţă sînt mai ieftine decît cele din spate, deşi în faţă, fiind mai aproape, s-ar putea vedea mai bine înăuntru, în trupuri. Într-o femeie se înfig unghii lungi, roşii ca sîngele, în alta este înfipt un obiect ascuţit, este vorba de o cravaşă. Face o adîncitură în carne şi-i arată privitorului cine e stăpîn aici şi cine nu; şi privitorul se crede şi el stăpîn. Erika simte direct pe pielea ei această împunsătură, care o trimite unde îi e locul, în rîndul spectatorilor. Faţa unei femei e transfigurată, deoarece bărbatul poate recunoaşte

numai după expresia ei cîtă plăcere îi oferă şi cîtă s-a pierdut nefolosită. Faţa altei femei de pe ecran este crispată de durere, pentru că tocmai a fost bătută, chiar dacă nu foarte rău. Femeia nu-şi poate manifesta plăcerea ca pe ceva material, de aceea bărbatul e atent la reacţiile ei personale. El îi citeşte plăcerea pe chip. Femeia saltă şi nu-i oferă bărbatului o ţintă bună. Şi-a închis ochii şi şi-a dat capul pe spate, spre ceafă. Cînd ochii nu sînt închişi pot, în anumite condiţii, să fie daţi peste cap. Ei privesc doar rareori bărbatul. De aceea, efortul lui este cu atît mai necesar, pentru că nu-şi poate îmbunătăţi rezultatul şi nici nu poate aduna puncte, nefiind ajutat de expresia de pe chipul ei. De atîta plăcere, femeia nu mai vede bărbatul. Nu vede pădurea din cauza copacilor. Priveşte doar în interiorul ei. Bărbatul, acest mecanic cu experienţă, prelucrează maşina defectă, instrumentul numit femeie. În filmele porno se lucrează, în general, mai mult decît în filmele din lumea muncii.

Erika este deprinsă să privească la oameni care se străduiesc din răsputeri, pentru că vor să obţină un rezultat. În această privinţă deosebirea dintre muzică şi plăcere este derizorie. Erika nu se dă în vînt după natură, nu călătoreşte niciodată în zona pădurii, unde alţi artişti renovează gospodării ţărăneşti. Ea nu urcă niciodată pe munte, nu intră niciodată într-un lac, nu se întinde niciodată pe o plajă. Nu goneşte niciodată prin zăpadă. Bărbatul acumulează cu lăcomie orgasmele, pînă cînd rămîne întins acolo, de unde a început, leoarcă de sudoare. Dar pentru asta şi-a crescut şi contul pe ziua de azi. Erika a mai văzut filmul ăsta demult, la un cinematograf de periferie, unde n-o cunoaşte nimeni (doar casiera o salută acum cu stimată doamnă), l-a văzut chiar de două ori. N-o să meargă să-l vadă de mai multe ori, pentru că are preferinţe mai dure în ce priveşte filmele porno. Exemplarele graţioase ale speciei umane nu

exprimă, în acest cinematograf din centru, nici urmă de durere şi nici măcar posibilitatea de a suferi fizic. Durerea este ea însăşi o consecinţă a dorinţei de plăcere. Erikăi i-ar plăcea să depăşească graniţa propriei ei ucideri. În maghernițele grosolane ale periferiei există mai multe speranţe de întruchipare a durerii, de pavoazare a durerii. Aceşti actori amatori, jerpeliţi, decrepiţi muncesc mult mai dur, sînt şi mai recunoscători că au posibilitatea să apară într-un film adevărat. Sînt păguboşi, au pielea pătată, cu negi, cu cicatrice, cu încreţituri, cu coji, cu celulită şi chisturi de grăsime. Părul prost cănit. Sudoare. Picioare murdare. În filmele cu pretenţii estetice, din cinematografele nobile şi tapisate, nu se văd decît suprafeţele dintr-un bărbat şi o femeie. Ambele sortimente sînt îmbrăcate strîmt cu piei de nailon refractare la murdărie, sînt garantate la acizi, la strivire, la temperaturi înalte. În producţiile porno ieftine se mai adaugă şi pofta netrucată cu care intră bărbatul în femeie. Femeia nu vorbeşte şi, dacă o face, atunci încă! Şi încă! Cu asta dialogul e epuizat, dar bărbatul nici gînd, el doreşte să-şi păstreze performanţele şi, pe cît posibil, să-şi adauge altele noi.

Aici, în filmele porno mai blînde, totul se reduce la exterior. Aşa ceva nu o satisface pe pretenţioasa Erika, pe acest exemplar feminin de excepţie, pentru că vrea să pătrundă secretul oamenilor, înfipţi unul în celălalt, să cerceteze ce se află dincolo de ce se vede, ce ar putea fi atît de irezistibil pentru simţuri, încît fiecare simte nevoia să încerce sau măcar să privească. Pătrunderea în interiorul trupului explică lucrurile doar pe jumătate, lăsînd loc şi decepţiei. Doar nu putem să-i spintecăm pe oameni pentru a scoate din ei şi ultimul rest ca să ni-l însuşim. În filmele ieftine privim mai adînc, cînd e vorba de femeie. La bărbat nu se poate merge atît de departe. Dar ultimul lucru, cel mai profund, nu-l vede nimeni:

chiar dacă am spinteca femeia, nu am vedea decît viscere şi organe interne. Bărbatul, înfipt activ în viaţă, creşte şi fizic mai mult în afară. În cele din urmă, el dă la iveală rezultatul aşteptat sau nu, dar dacă da, atunci poate fi privit pe toate părţile şi producătorul se bucură de produsul lui originar şi valoros.

Bărbatul, gîndeşte Erika, trebuie să aibă impresia că femeia ascunde, în dezordinea organelor ei, ceva hotărîtor. Tocmai aceste ascunzişuri ultime o provoacă pe Erika să vrea să vadă mereu ceva mai nou, şi mai adînc, şi mai interzis. E în căutarea unei privelişti nemaiîntîlnite. Corpul ei nu şi-a dezvăluit încă niciodată, nici măcar posesoarei lui, nici în poza cu picioarele desfăcute în faţa oglinzii de bărbierit, secretele tăcute. Tot aşa păstrează şi trupurile pe pînză totul pentru ele, atît în ce-l priveşte pe bărbatul care ar vrea să vadă ce se găseşte pe piaţă în materie de femei, încă necunoscute lui, cît şi în ce-o priveşte pe Erika, spectatoarea închisă în carapacea ei.

Elevul Erikăi îşi va primi azi pedeapsa, fiind umilit. Erika se aşază lejer, picior peste picior, şi spune ceva, în bătaie de joc, despre felul în care băiatul a interpretat Beethoven. O interpretare crudă, necoaptă; nici nu-i trebuia mai mult. În curînd o să plîngă.

Ea nu crede că e cazul să-i mai arate azi cum se cîntă partea cu pricina. Oricum, elevul n-o să mai obţină acum nimic de la profesoara lui de pian. Dacă nu-şi vede singur greşelile, ea nu poate să-l ajute.

Oare îşi iubeşte animalul de odinioară sălbăticia şi cel actual, animalul de circ, îmblînzitorul? E posibil, dar nu obligatoriu. Unul are neapărată nevoie de celălalt pentru a se înfoia ca un curcan, cu ajutorul figurilor lui de virtuozitate sub lumina reflectoarelor şi sub mirajul muzicii. Celălalt are nevoie de primul

pentru a ocupa un punct fix în haosul general, care te poate orbi. Animalul trebuie să ştie unde e sus şi unde e jos, altfel stă brusc în cap. Fără îmblînzitorul lui, animalul ar fi obligat să şuiere în cădere liberă sau să rătăcească în spaţiu şi, nevăzînd obiectul, să muşte, să zgîrie şi să devoreze tot ceea ce îi apare în drum. Aşa însă este totdeauna cineva prezent care îi spune dacă acel lucru este comestibil sau nu. Uneori, animalului i se şi mestecă alimentul, ba chiar i se pune în faţă. Căutarea istovitoare a hranei lipseşte cu totul. Şi o dată cu ea aventura junglei. Deoarece acolo leopardul mai ştie încă ce e bun pentru el şi obţine acel bun, fie că e vorba de antilopă sau de vînătorul alb, care-şi plăteşte neatenţia. Animalul duce acum, peste zi, o viaţă de contemplare şi se gîndeşte la acele numere de virtuozitate pe care le va prezenta seara. Va sări prin cercuri aprinse şi va urca pe taburete, îşi va închide maxilarele pe gîturi fragile, fără să le sfîşie, va face paşi de dans, în acelaşi ritm cu alte animale sau singur, cu animale cărora, în libertatea sălbăticiei şi fără alte piedici, le-ar sări la beregată sau s-ar retrage din faţa lor, dacă i-ar fi posibil. Animalul poartă o costumaţie caraghioasă pe cap şi pe spate. Unele au fost văzute, chiar călărind pe cai, cu echipament de protecţie. Iar dresorul, stăpînul lui, loveşte din bici! Acesta laudă sau pedepseşte, după caz. După cum merită sau nu merită animalul. Dar nici cel mai aiurit dresor nu a avut încă ideea de a transporta un leopard sau o leoaică într-o cutie de vioară. Un urs pe bicicletă a fost lucrul cel mai ieşit din comun pe care şi l-a putut imagina un om.

1. Termen preluat din limba germană şi folosit în Banat şi Ardeal pentru violă (n. tr.).

2. Numele unei flori de cîmp foarte răspîndită în Austria (n. tr.).

3. Băiat (germ.).

4. Pantaloni din ţesătură elastică mulaţi pe picior (engl.) (n. tr.).

5. În limba germană – rîu.

II

Ultima bucată de zi se fărîmiţează ca un rest de cozonac în mîinile neîndemînatice, seara coboară şi fluxul elevilor devine mai lent. Se fac tot mai multe pauze în care profesoara, stînd pe closet, muşcă pe furiş dintr-un sandvici, pe care îl împachetează apoi cu grijă în hîrtie. Seara vin adulţii, cei care trebuie să lucreze din greu, numai pentru a putea acum să facă muzică. Cei dornici să devină muzicieni profesionişti, în special profesori în domeniul în care acum sînt încă elevi, vin oricînd, în timpul zilei, pentru că nu au nimic altceva decît această muzică. Vor s-o înveţe în totalitate, s-o aprofundeze cît mai repede cu putinţă, ca să-şi dea examenul de stat. Obişnuiesc să asiste la exerciţiile altor colegi, pe care îi critică sever, în consens cu doamna prof. Kohut. Nu se jenează să corecteze la alţii greşeli pe care le fac ei înşişi. Adesea ascultă, dar nu sînt în stare nici să simtă, nici să imite. După ultimul elev, fluxul se retrage peste noapte, pentru a se reface la ora nouă dimineaţa, împănat cu candidaţi proaspeţi. Roţile dinţate fac clic, clac, pistoanele împing, degetele se aşază şi se ridică. Sună ceva.

Preţ de trei sud-coreeni stă domnul Klemmer pe scaunul lui şi se apropie milimetric, cu multă precauţie, de profesoară, să nu observe, dar fără să observe s-ar putea să se trezească chiar în ea. Şi cu puţin timp în urmă se afla la o distanţă apreciabilă în spatele ei. Coreenii nu înţeleg pe nemţeşte decît strictul necesar, de aceea sînt trataţi, în engleză, cu judecăţi, prejudecăţi şi critici. Domnul Klemmer îi vorbeşte domnişoarei Kohut în limbajul internaţional al inimii. Extremorientalii îi acompaniază insensibili, în maniera lor, indiferentă la oscilaţiile dintre profesoara bine temperată şi elevul care vrea absolutul.

Erika vorbeşte în limba străină despre trădarea spiritului lui Schubert – coreenii să simtă, nu să imite plat un disc de Alfred Brendel. Pentru că, în acest caz, Brendel va executa întotdeauna cu un vîrf de cuţit mai bine. Klemmer îşi exprimă, neinvitat şi nerugat de nimeni, părerea despre sufletul operei muzicale, care nu poate fi decît cu greu smuls de la locul lui. Dar sînt unii care reuşesc în cele din urmă. Să rămînă mai bine la ei acasă, dacă nu sînt în stare să simtă. Coreeanul n-o să găsească nici un suflet în colţul camerei, îşi bate joc de el Klemmer, elevul preferat. Apoi, treptat, se calmează şi-l citează pe Nietzsche, cu care se socoteşte înrudit în spirit. Spune că acesta (ca şi Beethoven, pe care îl include în aceeaşi familie) n-ar fi fost destul de sănătos şi destul de fericit pentru întreaga muzică romantică. Klemmer o conjură pe profesoara lui să-i descifreze nefericirea şi boala în felul minunat în care interpretează muzica. Ceea ce ne-ar trebui este o muzică prin care să uităm de suferinţă. Viaţa animalică să se simtă sacralizată. Ai vrea să dansezi, să triumfi. Ritmuri lejere, zburdalnice, armonii de aur, pline de tandreţe, nici mai mult, nici mai puţin, pretinde filozoful de la mînia aprinsă din nimicuri. Şi Walter Klemmer i se alătură în această dorinţă. Cînd trăiţi cu adevărat, Erika? o întreabă elevul şi face aluzie la faptul că seara ne rămîne destul timp pentru viaţă, dacă am şti să profităm de ea. O jumătate din timp îi aparţine lui Walter Klemmer, de cealaltă are dreptul să dispună singură. Dar ea trebuie să rămînă mereu cu mama acasă. Cele două femei se răstesc una la alta. Klemmer vorbeşte despre viaţă ca despre un strugure auriu din rasa muscat, pus de gospodină pe o tavă pentru musafir, ca să se poată înfrupta din el şi cu ochii. Oaspetele ia ezitînd o boabă, apoi alta, pînă ce rămîne o tulpină ramificată şi goală, iar dedesubt, într-o improvizaţie liberă, o grămăjoară de sîmburi.

Pe această femeie, al cărei spirit şi a cărei artă se bucură de apreciere, o ameninţă atingeri întîmplătoare. Poate o ameninţă sus, în păr, poate la umăr, deasupra căruia e pusă lejer jacheta împletită de lînă. Fotoliul profesoarei e tras puţin în faţă; tirbuşonul se înfige adînc şi scoate ultimul rest din prinţul liedurilor vieneze, al cărui cuvînt e azi pianul. Coreeanul se holbează în caietul lui de note pe care şi l-a cumpărat încă în ţară, înainte de a pleca. Punctele astea multe şi negre îi dezvăluie un spaţiu cultural complet străin cu care o să se dea mare la el acasă. Klemmer şi-a luat ca lozincă voluptatea! Pînă şi în muzică a întîlnit acest sentiment. Profesoara pledează, în schimb, pentru o tehnică solidă, acest ucigaş feminin de spirite. Mîna lui stîngă nu poate încă să concureze cu dreapta. Pentru asta există un exerciţiu digital special, prin care mîna stîngă este coordonată de dreapta, dar învaţă totuşi să devină independentă de aceasta. La el o mînă este într-o ceartă continuă cu cealaltă, la fel cum atotştiutorul Klemmer se contrazice tot timpul cu ceilalţi oameni. Pentru azi coreeanului i se dă liber.

Erika Kohut simte un trup de om în spatele ei şi se înfioară. Numai de nu s-ar apropia atît de mult ca s-o atingă! Avansează şi apoi se dă totuşi înapoi. Prin asta dovedeşte cît este de nehotărît şi de debusolat. Tocmai cînd bătea în retragere, l-a observat în sfîrşit, cu coada ochiului, cum stătea supărat şi uguindu-şi capul, ţinîndu-şi faţa de copil îmbufnat în cercul de lumină al lămpii; atunci s-a simţit deodată uscată şi mică pe dinăuntru. Coaja exterioară se clatină fără consistenţă în jurul miezului ei comprimat. Corpul încetează să mai fie carne şi o străpunge ceva care se transformă de asemenea în obiect. O ţeavă cilindrică de metal. Un aparat foarte rudimentar, făcut pentru a împinge înăuntru. Şi imaginea obiectului Klemmer este proiectată în stare incandescentă în scobitura pîntecelui ei, aruncată invers pe peretele ei interior.

Fireşte că imaginea lui stă înăuntru cu capul în jos; şi, în acest moment, cînd el devine pentru ea un corp pe care îl poţi apuca, este în acelaşi timp complet abstract, şi-a pierdut carnea. Din clipa în care amîndoi au obţinut în ochii celuilalt corporalitate, şi-au rupt reciproc toate relaţiile umane dintre ei; nu mai există parlamentari pe care să-i trimită cu mesaje, scrisori, semne. Corpul nu-l mai percepe pe celălalt, ci îşi devin unul altuia doar un mijloc de a fi altfel. O calitate în care vrem să pătrundem dureros, şi cu cît pătrundem mai adînc, cu atît mai cumplit putrezeşte ţesătura cărnii, se face uşoară ca fulgul, zboară departe de aceste două continente străine şi ostile, care se prăbuşesc scîrţîind, unul împotriva celuilalt şi apoi împreună, nemaifiind decît vedenii clănţănitoare, cu cîteva zdrenţe pe ele, pulverizîndu-se la cea mai mică atingere şi prefăcîndu-se în praf.

Obrazul lui Klemmer e neted ca oglinda, neatins. Obrazul Erikăi începe să poarte însemnele de mai tîrziu ale degradării. Pielea i se strînge în riduri, pleoapele se contorsionează uşor, ca o foaie de hîrtie sub efectul arşiţei, ţesutul delicat de sub ochi se încreţeşte albăstrui. Deasupra rădăcinii nasului două cute adînci, imposibil să mai fie netezite. Obrazul s-a făcut prea mare pe dinafară şi procesul ăsta va mai dura încă ani buni, pînă ce carnea se va chirci sub piele, va dispărea şi pielea se va mula strîns pe craniu, care n-o va mai încălzi. În păr fire albe, răzleţe, hrănite de sucuri stătute, înmulţindu-se neîncetat pînă se formează cuiburi cenuşii, urîte, unde nu se cloceşte nimic, nimic nu e înconjurat de căldură, nici Erika nu a înconjurat niciodată nimic cu căldură, nici măcar propriul ei trup. Totuşi s-ar lăsa cu plăcere cuprinsă. S-o rîvnească, s-o urmărească, să-i cadă la picioare, s-o aibă neîncetat în gîndurile lui; pentru el să nu existe nici o ieşire din calea ei. Erika iese rar în public. Şi mama a fost toată viaţa aşa; era scumpă la vedere. Ele rămîn între cei patru pereţi şi nu le

place să fie deranjate de vizitatori. Ce-i drept, nici nu se prea înghesuie nimeni. Şi, în orice caz, în rarele lor ieşiri nimeni nu le-a oferit cine ştie ce doamnelor Kohut.

Declinul Erikăi bate cu degete uşoare la uşă. Boli abia perceptibile, tulburări de circulaţie în picioare, crize reumatice, inflamaţii ale articulaţiilor încep să-şi arate colţii. (Copilul nu cunoaşte decît rareori aceste boli, nici Erika nu a avut pînă acum ştiinţă de ele.) Klemmer, un prospect pentru sportul acvatic aducător de sănătate, se uită la profesoara lui de parcă ar vrea să-i fie ambalată pe loc, ca s-o ia cu el sau, dacă s-ar putea, s-o mănînce chiar aşa, din picioare, gîndeşte Erika furioasă, şi în curînd am să mor, nu mai am decît treizeci şi cinci de ani, gîndeşte Erika revoltată. Trebuie să prind trenul neapărat, pentru că o dată moartă nu mai aud, nu mai miros, nu mai gust nimic!

Unghiile ei zgîrie clapele. Picioarele rîcîie podeaua fără sens, ea îşi trece mîinile pe faţă şi se trage de cîte un fir de păr, bărbatul o enervează şi-i răpeşte ceea ce îi păstra rectitudinea – muzica. De-acum mama o aşteaptă să sosească acasă. Priveşte la ceasul de bucătărie, această pendulă neîndurătoare, care-i va aduce cu ticăitul ei fiica, într-o jumătate de oră, acasă. Dar mama, care nu are nimic altceva de făcut, o aşteaptă mai bine de pe acum, îşi face rezerve. S-ar fi putut întîmpla ca Erika să vină într-o zi, pe neaşteptate, mai devreme, pentru – că i-a lipsit un elev şi, tocmai atunci, mama să n-o aştepte? Erika a înţepenit pe taburetul ei de la pian, dar, în acelaşi timp, se simte atrasă spre uşă. Impulsul atotputernic al domesticului, o linişte străbătută numai de sunetul televizorului, acest punct de lene şi pace absolută devine în ea, de pe acum, o durere fizică. Klemmer ar putea să se care! Ce tot pălăvrăgeşte aici, în timp ce acasă fierbe apa pînă se mucegăieşte plafonul bucătăriei.

Klemmer e nervos şi distruge parchetul cu vîrful pantofului, dă afară din el realităţile mărunte de maximă importanţă ale culturii pianistului ca pe nişte inele de fum, în timp ce femeia năzuieşte din tot sufletul la căminul ei. El întreabă ce anume produce sunetul şi-şi răspunde singur: cultura lovirii, a percuţiei. Gura lui îşi descarcă, într-un desfrîu de cuvinte, restul acela obscur, intangibil, de sunet, culoare, lumină. Nu, ceea ce pomeniţi dumneavoastră aici nu e muzica, aşa cum o cunosc eu, un cămin drag, ciripeşte Erika şi vrea să ajungă, în sfîrşit, acasă, la căldură. Şi totuşi, tînărul rosteşte întruna acelaşi lucru. Criteriul artei este pentru mine ceea ce nu se poate măsura şi nu se poate cîntări, spune Klemmer, contrazicîndu-şi profesoara. Erika închide capacul pianului şi-şi strînge lucrurile. Bărbatul tocmai a descoperit într-un compartiment al sufletului său spiritul lui Schubert şi vrea să profite. Cu cît spiritul lui Schubert se dizolvă în fum, parfum, culoare şi gînduri, cu atît se strămută valoarea lui dincolo de ceea ce se poate descrie. Valoarea lui creşte imens, nimeni nu poate cuprinde cu mintea lui această înălţime. Aparenţa o ia hotărît înaintea existenţei, spune Klemmer. Da, realitatea este, în general, probabil cea mai rea dintre erori. De aceea minciuna o ia înaintea adevărului, continuă bărbatul cu propriile lui cuvinte. Irealul precede realul. Şi, în consecinţă, arta cîştigă în calitate.

Bucuria cinei în familie, care astăzi întîrzie să se arate, nu din vina ei, este de fapt gaura neagră pentru steaua Erikăi. Ea ştie că îmbrăţişarea mamei o va devora şi digera pînă la ultima bucăţică şi totuşi este atrasă de ea în chip magic. Pe pomeţii ei se aşază un roşu carmin desăvîrşindu-şi opera. Să-i dea odată pace, Klemmer ăsta, să se care de-aici! Nici ultimul fir de praf de pe pantofii lui să nu-i mai amintească de el. Tînjeşte după o îmbrăţişare lungă, intensă, ca imediat după ce îmbrăţişarea s-a consumat, să-l poată respinge împărăteşte – femeia

asta extraordinară. Erika. Dar Klemmer nu a fost niciodată mai departe de gîndul de a o părăsi, doar trebuie să-i mărturisească disponibilitatea lui recentă pentru sonatele lui Beethoven, mai ales pentru op. 101. Pentru că, în delirul lui, ele abia atunci se moaie, curg una într-alta, frazele disparate se netezesc, îşi pierd contururile, nu se mai separă cu duritate unele de altele, inventează mai departe Klemmer. Îşi stoarce ultimul rest de gînduri şi sentimente din el şi prinde bine capătul discursului, ca umplutura să nu dea pe-afară din cîrnat.

În altă ordine de idei, vreau să vă comunic, doamnă profesoară, şi sînt gata să mă explic mai exact, că omul nu-şi atinge apogeul valorii decît atunci cînd se rupe de realitate, lăsîndu-se în voia simţurilor, ceea ce e valabil şi pentru dumneavoastră. La fel ca şi pentru Beethoven sau Schubert, maeştrii mei preferaţi, de care mă simt legat organic, nu-mi dau seama prin ce, dar o simt, este valabil şi pentru mine să dispreţuim realitatea şi să ne facem din artă şi din simţuri adevărata realitate. Pentru Beethoven şi Schubert chestiunea e perimată, dar la mine, Klemmer, de-abia începe. O acuză pe Erika Kohut că are încă multe lacune în această privinţă. Se agaţă încă de superficialităţi, pe cînd bărbatul abstracţionează şi separă esenţialul de inutil. Rostind acestea i-a dat un răspuns de elev obraznic. A îndrăznit.

În capul Erikăi nu licăreşte decît un semnal, care luminează totul cu o maximă claritate, în special indicatorul acela pe care scrie Ieşire. Fotoliul comod din faţa televizorului îşi deschide larg braţele, încet se aude semnalul sonor pentru emisiunea „Timpul în imagine“, prezentatorul ştirilor se agită cu vioiciune deasupra cravatei sale. Pe măsuţa de servit se află un castronaş, plin ochi cu fel de fel de dulciuri de ronţăit, din care se servesc doamnele alternativ sau concomitent. Cînd se goleşte, este umplut imediat din nou, ca în ţara

minunilor, unde nimic nu se termină şi nimic nu începe.

Erika strînge lucrurile de la un capăt la altul al încăperii şi înapoi; priveşte ostentativ la ceas şi, de la înălţimea poziţiei sale, dă de înţeles cît de extenuată este după o zi de lucru atît de dură, în care arta a încăput pe mîna diletanţilor, ca să mai poată satisface şi orgoliul părintesc.

Klemmer stă în faţa ei şi o priveşte.

Erika nu vrea să lase tăcerea să se instaleze între ei şi spune o banalitate. Pentru Erika arta este fapt cotidian, pentru că se hrăneşte din ea. Ce uşor îi vine artistului, spune femeia, să scoată din el sentimente şi pasiune! Orientarea spre dramatism, pe care o apreciaţi atît, Klemmer, explică faptul că artistul abordează mijloace aparente, neglijînd mijloacele reale. Ea vorbeşte doar pentru a împiedica tăcerea să se instaureze. Eu, ca profesoară, sînt pentru o artă lipsită de dramatism, Schumann, de pildă. Drama e întotdeauna facilă! Sentimentele şi pasiunile sînt de fiecare dată doar un înlocuitor, un surogat, pentru ceea ce e îmbibat de spiritualitate. Erika rîvneşte un cutremur, un vacarm asurzitor, prăbuşindu-se peste ea într-un orcan dezlănţuit. Sălbaticul Klemmer aproape că-şi vîră de furie capul prin zid; clasa de clarinet de alături, pe care o frecventează de curînd pentru a studia şi clarinetul, ca instrument secundar, de două ori pe săptămînă, ar rămîne uluită să vadă chipul îmbufnat al lui Klemmer, ivindu-se deodată lîngă masca mortuară a lui Beethoven. Erika asta, Erika asta nu simte că, în realitate, el vorbeşte numai despre ea şi bineînţeles despre sine însuşi! El o include pe Erika şi se include şi pe sine într-un context senzual comun, alungînd în acest fel spiritul, acest adversar al simţurilor, acest duşman dintotdeauna al cărnii. Ea îşi imaginează că el se referă la Schubert cînd, de fapt, nu se gîndeşte decît la el, aşa cum face mereu cînd vorbeşte.

Îi ordonă Erikăi brusc să-l tutuiască, ea îl sfătuieşte să fie rezonabil. Gura ei se strînge, fără să vrea, într-o rozetă creponată, simte că nu şi-o mai poate controla; ce spune gura e în puterea ei, dar nu şi în felul în care se exteriorizează. I se face pielea de găină, peste tot.

Klemmer se sperie de el însuşi, se tăvăleşte grohăind în vana doldora de gîndurile şi de vorbele lui. Se aruncă asupra pianului într-un elan de autoadulare. Interpretează într-un ritm mult accelerat o frază mai lungă, pe care o învăţase din întîmplare pe de rost. Vrea să demonstreze ceva cu fraza aceea, e o interogaţie; ce? Erika Kohut se bucură de această întorsătură, se aruncă asupra elevului doar ca să oprească acceleratul înainte de a porni de-a binelea în cursă. Interpretaţi mult prea repede şi prea tare, domnule Klemmer, şi nu faceţi decît să demonstraţi ce goluri poate provoca în interpretare lipsa spiritului.

Bărbatul se lasă să cadă într-un fotoliu. E ca un cal de curse care a stabilit multe victorii, aflat într-o tensiune neobişnuită. Ca să fie despăgubit pentru victorii şi să evite înfrîngerile, pretinde tratament costisitor şi o îngrijire plină de atenţie, cel puţin cît un serviciu de argint pentru douăsprezece persoane.

Erika vrea acasă. Erika vrea acasă. Erika vrea acasă. Îi dă un sfat înţelept: Duceţi-vă să vă plimbaţi prin Viena, oriunde vă poartă paşii, şi respiraţi adînc. Pe urmă aşezaţi-vă la pian şi cîntaţi Schubert, dar de data asta corect!

Şi acum chiar am să plec; Walter Klemmer îşi smulge cu furie teancul de note şi îşi regizează o ieşire à la Joseph Kainz, doar că nu-l privesc atîţia oameni. Interpretează, în acelaşi timp, şi rolul spectatorilor. Starul şi publicul în aceeaşi persoană. Şi, pe deasupra, şi aplauzele frenetice. Ajuns afară, Klemmer îşi lasă părul blond să-i fluture în vînt, năvăleşte în WC-ul pentru bărbaţi, unde dă drumul la robinet şi curge pe jos cam o jumătate de litru de

apă, dar pentru corpul lui, deprins cu mediul acvatic, nu e cine ştie ce. Apoi îşi aruncă pe faţă valuri întregi de apă de izvor, provenind tocmai din regiunea muntoasă Hochschwab. Apa se sfîrşeşte pe obrazul lui Klemmer. Tot ce e frumos tîrăsc în noroi, îşi spune el. Face risipă de vestita apă vieneză devenită, între timp, cam toxică, se freacă bine, consumîndu-şi energia pe care nu şi-a putut-o folosi altfel. Mai ia şi săpun verde de brad din recipient de cîteva ori şi încă, şi încă. Stropeşte şi face gargară. O ia de la capăt cu spălatul, îşi agită mîinile prin aer şi-şi udă părul. Scoate sunete inventate de el, artificiale, care nu semnifică nimic concret. Pentru că suferă din dragoste. Din acest motiv îşi pocneşte degetele şi-şi trosneşte articulaţiile. Maltratează cu vîrful pantofului tencuiala de sub fereastra mată, fără să reuşească să scoată din el ceea ce e ţinut sub cheie. Doar cîţiva stropi ţîşnesc afară, dar restul rămîne în recipientul propriu şi rîncezeşte pentru că nu a putut să ajungă la portul de destinaţie. Da, nu mai există nici un dubiu, Walter Klemmer e îndrăgostit. Ce-i drept, nu pentru prima dată, dar nici pentru ultima. În orice caz, dragostea nu îi este împărtăşită. Sentimentele lui rămîn fără răspuns. Asta îl scîrbeşte şi, ca dovadă, îşi scuipă flegma, plesnind-o, cu zgomot, de pereţii chiuvetei. Iată placenta dragostei lui Klemmer. Strînge atît de tare robinetul, încît următorul client la chiuvetă nu-l va mai putea deschide, exceptînd cazul că ar fi pianist şi ar avea încheieturi şi degete de oţel. Pentru că nu a spălat acolo, restul de flegmă din scuipatul lui Klemmer atîrnă pe orificiul de scurgere – cine priveşte cu atenţie îl vede.

Chiar în clipa aceea, un coleg de la pian năvăleşte înăuntru, palid ca un mort, ieşit direct de la examenul de treaptă şi dă buzna într-una din cabine ca să vomite în closet. Scena are violenţa unui cataclism. Corpul lui pare bîntuit de un cutremur; multe s-au şi prăbuşit, inclusiv speranţa

într-un apropiat examen de maturitate. Candidatul la examen a fost nevoit să-şi reţină emoţia, pentru că domnul director a asistat la examen. Acum, această emoţie îşi cere dreptul să se manifeste, vrea la closet. Candidatul a ratat exerciţiul pentru claviatura superioară, oricum îl începuse într-un tempo dublu, la care nu poate rezista nici un om, nici chiar Chopin. Klemmer priveşte cu dispreţ uşa closetului, după care colegul lui lupta acum cu diareea. Un pianist dominat atît de tare de factorul fiziologic nu poate să realizeze nimic remarcabil în arta interpretării instrumentale. Cu siguranţă că priveşte muzica doar ca meserie şi dramatizează inutil, dacă una din cele zece meserii ale sale dă greş. Klemmer a depăşit această treaptă, el nu mai dă importanţă decît conţinutului de adevăr interior al piesei respective. La sforzando-urile din sonatele pentru pian de Beethoven, de pildă, în cazul lui, nu mai e nimic de discutat, pentru că acestea se realizează mai mult sugerîndu-i-le ascultătorului, decît executîndu-le. Klemmer ar putea să peroreze ore în şir despre plurivalenţa spirituală a unei piese muzicale, care este atît de aproape încît o poţi atinge cu mîna, numai că această performanţă nu le este accesibilă decît celor curajoşi. Importante sînt mesajul şi sentimentul şi nu simpla construcţie. Îşi ridică servieta cu note şi, pentru a-şi întări teoria, o lasă să cadă cu forţă pe chiuveta de porţelan. Vrea să-şi stoarcă ultimul rest de energie, dacă a mai rămas ceva în el. Dar Klemmer e gol pe dinăuntru, după cum constată singur. S-a cheltuit pînă la ultima fibră pentru această femeie, gîndeşte tînărul cu vorbele unui roman celebru. A făcut tot ce i-a stat în putinţă. Acum trebuie să aştept, spune el. I-a dăruit partea lui cea mai bună, s-a dăruit în întregime. Ba chiar s-a interpretat pe sine, în repetate rînduri. Acum nu-şi mai doreşte decît un singur lucru. Un sfîrşit de săptămînă de tras vîrtos la padelă, ca după aceea să ştie din nou ce are de

făcut. Probabil că Erika este prea veştejită ca să-l poată înţelege. Ea nu-l înţelege decît pe părţi, nu poate cuprinde întregul.

Cel căzut la exerciţiul pentru claviatura superioară iese din cabină şi, arătîndu-i oglinzii o imagine mai consolată, îşi aranjează freza cu un gest din cap; ultima corectură pentru a netezi ceea ce mîinile sale n-au putut să facă. Walter Klemmer se gîndeşte, consolat la rîndul său, că şi profesoara sa îşi ratase cariera, apoi scuipă ca să se audă, ultima spumă de pe urma uraganului său interior, pe podea. Colegul pianist priveşte dezaprobator pentru că este învăţat de acasă cu ordinea. Arta şi ordinea, rudele învrăjbite. Klemmer rupe cu patimă zeci de şerveţele de hîrtie din suportul metalic, le mototoleşte într-un şomoiog şi le aruncă la un milimetru de pubelă, o lovitură care a nimerit alături, considerată prea uşoară de colegul lui în ale renunţării. Ăsta se sperie acum a doua oară pentru irosirea bunurilor aparţinînd oraşului Viena. Sigur că provine dintr-o familie veche de mic-burghezi şi va fi nevoit să se întoarcă tot acolo, dacă nu trece examenul în sesiunea următoare. Atunci părinţii n-o să-i mai plătească întreţinerea. O să fie obligat să treacă de la o profesie „artist“ la una „comerciant“, cum se va menţiona şi în anunţul matrimonial pe care îl va da la ziar. Soţia şi copiii vor trebui să plătească pentru asta şi aşa reintră toate în rosturile lor. Degetele roşii de ger ca nişte cîrnăciori, obligate adesea să servească în magazin, se îndoaie ca ghearele păsărilor de pradă doar la gîndul unei asemenea perspective.

Walter Klemmer îşi aşază cu luciditate inima în cap şi triază pe rînd femeile pe care le-a avut, ca apoi să se debaraseze de ele la preţuri derizorii. Le-a oferit explicaţii amănunţite, nu a făcut rabat de la asta, chiar şi rănite trebuiau să înveţe să privească adevărul în faţă. Cînd bărbatului i se face chef de ducă, pleacă şi fără o vorbă. Antenele

femeii se agită nervos în aer ca nişte senzori – doar femeia e o fiinţă senzitivă. La ea nu domină raţiunea, ceea ce se poate constata şi din felul cum interpretează la pian. Femeia se mulţumeşte, de cele mai multe ori, să-ţi dea doar impresia că se pricepe, consideră că asta e de ajuns, Klemmer, în schimb, e un bărbat care pune temei în tot ce face.

Walter Klemmer nu poate tăgădui că-şi pusese în gînd să-i facă felul profesoarei lui. Vrea cu orice preţ s-o cucerească. Numai la gîndul că această iubire i-ar putea rămîne nerăsplătită, calcă în picioare ca un elefant două dale albe de ceramică. Curînd va ţîşni afară de la toaletă, ca expresul de Arlberg din tunelul cu acelaşi nume, într-un peisaj hibernal dominat de raţiune. Acest peisaj este rece şi pentru că Erika Kohut nu a aprins nici o luminiţă acolo. Klemmer o sfătuieşte pe această femeie să reflecteze serios la posibilităţile ei limitate. Iată că un tînăr şi-a pierdut, tocmai acum, minţile după ea. Cîteodată baza teoretică dintre ei este prezentă, apoi această bază e brusc dată la o parte şi Klemmer se pomeneşte singur în caiacul lui.

Pe coridorul Conservatorului, care pare complet părăsit, se aud paşii lui. Saltă accentuat de pe o treaptă pe alta ca o minge de gumă, de pe o creangă pe alta, regăsindu-şi treptat buna dispoziţie, care l-a aşteptat răbdătoare. În spatele uşii de la clasa de pian a lui Kohut nu se mai aude nici un zgomot. Uneori, după terminarea orelor, mai cîntă puţin la pian, pentru că instrumentul ei de acasă este mult mai prost. Aflase asta. Pipăie clanţa ca să apuce un obiect pe care îl atinge zilnic şi profesoara lui, dar uşa rămîne rece şi mută. Nu cedează nici un milimetru pentru că e încuiată. Sfîrşitul orelor. Trebuie să fi ajuns pe la jumătatea drumului spre casă, unde o aşteaptă mama ei sclerozată cu care picoteşte laolaltă în cuib; cele două doamne se înţeapă mai tot timpul reciproc şi se înfoaie neîntrerupt una la alta. Totuşi, nu se pot

despărţi, nici măcar în concediu, unde în priveliştea proaspătă a verii din Steiermarkt se lovesc tot timpul una de cealaltă. Şi asta de decenii bune încoace! E un climat morbid pentru o femeie sensibilă care, dacă o măsori pe toate părţile, nici nu este de fapt bătrînă; atît de pozitiv se gîndeşte Klemmer la iubita sa, încît se hotărăşte şi el să plece, cît mai repede, la părinţii lui, unde locuieşte. A cerut să i se pregătească o cină specială, foarte consistentă, pe de o parte pentru a-şi umple la loc bateriile consumate, pe de alta, pentru că vrea ca dis-de-dimineaţă s-o pornească la sport. Indiferent unde, dar probabil că e vorba iar de Clubul caiaciştilor. Simte un impuls foarte acut să muncească pînă la totală epuizare şi, în timpul ăsta, să respire aer pur, nepoluat, nu unul pe care l-au respirat deja mii de oameni înaintea lui. Un aer în care Klemmer să nu trebuiască să aspire nici gazele motoarelor şi nici hrana proastă a omului obişnuit, fie că vrea sau nu. Îşi doreşte să asimileze ceva produs de copacii din Alpi cu ajutorul clorofilei. O să plece în Steiermarkt, în zona cea mai întunecată şi nelocuită. Acolo, în apropiere de o cazarmă veche, o să-şi lase barca la apă, ca o pată stridentă portocalie, vizibilă de departe, un efect optic datorat vestei de înot, căştii şi prelatei de gumă, va străbate apa între două păduri, încoace şi încolo, şi totuşi păstrînd mereu direcţia înainte, urmînd cursul rîului sălbatic. Trebuie evitate, pe cît se poate, pietrele şi colţii de stîncă. Fără răsturnări! Şi, în condiţiile astea, să mai menţii şi ritmul! Un camarad de caiac îl va urma îndeaproape, dar la asemenea riscuri cu siguranţă că nu-l va ataca pe margine şi nu va trece înaintea lui. Camaraderia în sport sfîrşeşte atunci cînd celălalt accelerează atît de mult, încît devine ameninţător. Camaradul va accepta să-şi măsoare propriile puteri cu cele mai slabe ale camaradului lui şi să-şi mărească astfel avantajul. În acest scop, Walter Klemmer îşi caută cu grijă un caiacist mai puţin experimentat. El face

parte dintre cei cărora nu le place să piardă la jocuri sau la sport. De aceea îl şi supără atît de tare întîmplarea cu Kohut. Dacă pierde într-o dispută verbală, nu-i aruncă partenerului prosopul în faţă, ci o grămadă scîrboasă de resturi înghiţite şi nemestecate, un dumicat gros de oscioare, şomoioage de păr nedigerate, pietricele şi fire de iarbă, îl priveşte dispreţuitor, repetă în cap tot ceea ce ar fi putut spune şi, din păcate, a rămas nespus şi părăseşte runda cuprins de furie.

Acum, că se află pe stradă, îşi scoate din buzunarul de la spate al pantalonului dragostea pentru domnişoara Kohut. Şi pentru că întîmplător este complet singur şi nu are un adversar sportiv pe care să-l înfrîngă, se caţără pe această iubire pînă sus de tot, atingînd o culme, în acelaşi timp trupească şi spirituală. La fel cum ar urca pe o scară nevăzută.

Săltînd ca pe arcuri, goneşte pe Johannesgasse în sus, pînă la Kärntnerstrasse şi, de-a lungul acesteia, pînă la Ring. Două tramvaie tîrîndu-se ca nişte reptile uriaşe unul pe lîngă altul, prin faţa Operei, formează o barieră greu de trecut pentru Klemmer şi de aceea, în ciuda temerităţii lui, trebuie să coboare pe scara rulantă în burta pasajului de sub intersecţia de la Operă.

Chiar cu o clipă înainte, silueta Erikăi Kohut s-a desprins din faţa unei porţi. Îl vede pe tînăr alergînd prin dreptul ei şi se aruncă pe urmele lui ca o leoaică. Nevăzut, neauzit şi deci neîntîmplat este raidul ei după pradă. Nu avusese de unde să ştie că el va rămîne atîta timp la WC, dar a aşteptat. Va trebui să treacă azi pe aici, prin dreptul ei. Doar dacă ar lua-o în direcţie opusă – unde n-are ce căuta – nu ar trece pe lîngă ea. Erika se află întotdeauna într-un loc unde aşteaptă răbdătoare. Ea pîndeşte acolo unde nimeni n-ar putea s-o bănuiască. Taie marginile destrămate ale lucrurilor care explodează în apropierea ei imediată, detonează sau zac pur şi simplu inerte şi le ia

acasă, unde le întoarce pe toate feţele, singură sau de comun acord cu mama ei, să vadă dacă nu cumva găseşte în cusătură firimituri, resturi de murdărie sau părţi de corpuri, desprinse din întreg, pentru a le putea face analiza – reziduurile de viaţă sau de moarte ale altora, de preferat înainte ca viaţa lor să fie dusă la curăţătorie. Multe se pot cerceta şi afla aici. Tocmai aceste bucăţele decupate constituie pentru Erika esenţialul. Doamnele K. se apleacă zeloase, individual sau împreună, peste lampa domestică de operaţie şi ţin flacăra lumînării pe resturi de stofă, ca să verifice dacă e vorba de fibre vegetale, animale, de ţesături mixte sau pur sintetice. Calitatea se recunoaşte neîndoios după mirosul şi consistenţa fibrei arse şi după aceste indicii te poţi orienta ca să ştii la ce îţi sînt necesare tăieturile respective.

Mama şi fiica îşi vîră capetele una într-alta, de parcă ar fi un singur om, şi această materialitate străină se află precis în faţa lor, ruptă de la locul ei de obîrşie; fără să le atingă sau să le ameninţe, totuşi maculată de faptele rele ale altora, zace aici pentru a fi pusă sub lupă. Nu poate să le scape şi nici elevii nu pot scăpa, de cele mai multe ori, de sub autoritatea profesoarei de pian, care îi prinde pretutindeni din urmă şi-i depăşeşte, cînd nu rămîn în apa clocotitoare a exerciţiilor.

Klemmer măreşte pasul prin faţa Erikăi, luînd-o glonţ într-o direcţie fără ocoluri. Erika se sustrage de la tot şi de la toţi, dar dacă unul încearcă să i se sustragă ei, atunci îl urmează, cu abilitate, ca pe mîntuitorul ei, atrasă irezistibil ca de un magnet uriaş.

Erika Kohut cutreieră străzile în urmărirea lui Klemmer. Tînărul, arzînd de furia neîmplinirii şi de supărarea respingerii, nu bănuieşte că dragostea, chiar ea şi nu o oarecare, goneşte în spatele lui, în pas cu el. Erika priveşte cu dispreţ siluetele fetelor tinere şi felul lor de a se îmbrăca, găsindu-le caraghioase. Cum o să mai rîdă cu

mama de aceste individe, de s-ar vedea odată acasă! Complet inofensive îi taie calea inofensivului Klemmer şi, totuşi, ar putea să se strecoare în el, asemenea cîntecului de sirene, pînă ce, orbit de tot, le va urma. E atentă să vadă ce privire a lui Klemmer întîrzie pe vreo femeie, ca după aceea să o şteargă complet din minte. Un tînăr care cîntă la pian poate să aibă pretenţii foarte mari, cărora ele să nu le facă faţă. El nu trebuie să-şi aleagă nici una, deşi multe l-ar alege pe el.

Cuplul goneşte prin cartierul Josefstadt, luînd-o pe căi ocolite, pe căi greşite. Unul, pentru a se răcori în sfîrşit, cealaltă, pentru a se înfierbînta de gelozie.

Erika îşi strînge carnea bine în jurul ei ca pe un impermeabil, pentru că nu ar putea suporta nici o atingere. Rămîne închisă în sine. Şi totuşi, e ceva ce o mînă pe urmele elevului ei. O coadă de cometă în spatele corpului principal al cometei. Azi nu se gîndeşte să-şi completeze garderoba. Dar plănuieşte totuşi ca la ora următoare să pună pe ea ceva din recuzita ei; o să se aranjeze ca să arate bine, doar vine primăvara. Acasă, mama nu mai are răbdare să aştepte, nici cîrnăciorilor pe care îi fierbe nu le place să aştepte. O friptură ar fi acum tare şi chiar dezagreabilă. Cînd Erika va veni, în fine, mama, lezată în amorul ei propriu, va face, printr-un truc de gospodină, în aşa fel încît minunaţii Frankfurter să crape şi apa să se infiltreze în ei, lăsîndu-i fără nici un gust. Asta ca avertisment. Erika nici nu ştie ce-o aşteaptă.

Ea fuge după Klemmer şi Klemmer fuge de ea. Aşa se leagă lucrurile între ele. Mereu cu exactitate de ceasornic. Piciorul Erikăi urmează acolo unde piciorul lui Klemmer a păşit înainte. Erika nu reuşeşte să pedepsească vitrinele, neacordîndu-le chiar nici o atenţie în goana ei. Măsoară buticurile din mers, trăgînd cu coada ochiului. Este o zonă pe care n-a depistat-o încă, în materie de îmbrăcăminte, deşi e tot timpul în

căutare de vestimentaţie modernă de lux. I-ar trebui urgent o rochie nouă de concert, dar aici nu vede nici una. Aşa ceva se poate cumpăra mai uşor în centru. Confetti şi serpentine de carnaval curg peste primele modele de primăvară şi ultimele solduri de iarnă. La care se adaugă şi ceva sclipitor care, purtat pe întuneric, poate trece drept elegant şi potrivit pentru seară. Două cupe de şampanie, umplute cu o licoare artificială, aranjate cu rafinament, peste care a fost aruncat cu neglijenţă regizată un evantai. O pereche de sandale italieneşti cu tocuri înalte, pe deasupra şi ornate cu paiete. În faţa lor o doamnă din vremea bunicii, privind complet absorbită; picioarele ei n-ar încăpea nici măcar în papuci din păr de cămilă nr. 41, atît sînt de deformate, pentru că o viaţă întreagă au fost supuse la tot felul de corvezi neinteresante. Erika aruncă o privire pe o rochie de şifon, roşie ca focul, cu volănaşe la decolteu şi la mîneci. A te informa trece înaintea lui a studia. Rochia asta îi place, cealaltă nu, pentru că nu este încă atît de bătrînă.

Erika Kohut îl urmăreşte pe Walter Klemmer care intră, fără să mai arunce vreo privire împrejur, pe poarta casei, într-o clădire burgheză, aparţinînd păturii superioare, ca să ajungă în apartamentul părinţilor de la etajul întîi, unde este aşteptat. Erika Kohut nu intră. Nici ea nu locuieşte prea departe, ci chiar în acelaşi district. Ştie din catalogul elevilor că Klemmer locuieşte în apropiere; iată un simbol de afinitate interioară. Poate că totuşi unul este făcut pentru celălalt şi acesta din urmă trebuie să-şi dea seama după nenumărate lupte şi scandaluri.

Cîrnăciorii nu mai au mult de aşteptat. Erika e în drum spre ei. Acum ştie că Walter Klemmer nu s-a oprit nicăieri şi a mers direct acasă, de aceea îşi poate încheia serviciul de supraveghere pe ziua de azi. Dar ceva i s-a întîmplat totuşi şi duce rezultatul acelei întîmplări cu ea acasă, unde-l

încuie, pentru prima dată, într-un dulap, ca nu cumva să-l vadă mama.

În Praterul vienez, unde se vînd cîrnăciorii, petrece gloata măruntă, în poieni, vînătorii de plăceri, fiecare în felul său. În zona cîrnăciorilor, părinţii, umpluţi pînă la refuz cu fripturi de porc, găluşte, bere sau vin, îşi plantează odraslele, la fel de ghiftuite, pe oliţe sau pe căişorii, elefanţii, maimuţele, balaurii fioroşi din plastic lăcuit, cînd sus, cînd jos, şi copilul prins în acest vîrtej varsă tot ce i s-a băgat mai înainte pe gît. Pentru asta primeşte o palmă, deoarece masa la cîrciumă costă, nu glumă, şi nu îţi permiţi zilnic aşa ceva. Părinţii îşi păstrează mîncarea în ei; stomacurile lor sînt puternice şi mîinile iuţi ca fulgerul atunci cînd cad pe capul urmaşilor. Aşa se grăbeşte ritmul noii generaţii. Doar cînd părinţii au băut prea mult se poate întîmpla să nu suporte o călătorie razantă în montagne-russe. Pentru încercarea curajului şi a plăcerii de a acţiona, adolescenţii găsesc aici şi instrumente mecanice distractive din penultima generaţie *chip*. Aceste instrumente poartă nume din cosmonautică, se ridică brusc, zumzăind prin aer şi rătăcesc pe acolo după plac, deşi sînt dirijate minuţios, în timp ce pămîntul poate fi oricînd schimbat cu cerul. Îţi trebuie curaj să te urci în aşa ceva. De fapt, aceste aparate au fost gîndite pentru adolescenţi care au apucat să se călească, dar nu au încă o răspundere, nici măcar în ce priveşte propriul lor trup. Ei suportă cînd josul e sus şi invers. Nava cosmică este un lift, format din două capsule uriaşe de metal colorat care conţin oameni. De dragul logodnicelor, la sol se împuşcă de zor păpuşi de plastic pe care fata iubită are voie să le ia acasă. Şi după ani de zile, femeia decepţionată, între timp, vede cît valorase odinioară pentru prietenul ei.

În îndepărtările acoperite de vegetaţie ale Praterului, pe alocuri încă destul de sălbatice,

peisajul pare mai discordant. Pe una din laturi domneşte o lume de fanfaroni; maşini mari, frumoase sau gonind cu o viteză excesivă, depun aici fel de fel de indivizi în costume de călărie. Uneori, la nevoie, renunţă la cal şi cumpără doar costumul, pe care şi-l etalează plimbîndu-se pe jos. Secretarele se ruinează aici, deoarece sînt obligate să-şi procure şi pentru convieţuirea zilnică, alături de şef, o garderobă elegantă. Contabilii se agită din răsputeri aşteptînd sîmbăta după-amiaza cînd, preţ de o oră, se va agita un animal pentru ei. De aceea fac cu plăcere ore suplimentare. Şefii de personal sau conducătorii de întreprinderi iau lucrurile mai lejer; ei îşi pot permite fără să fie obligaţi. Oricum tot se vede ce sînt şi ar putea să înceapă să se gîndească serios la golf.

Fireşte că există şi alte locuri mai frumoase pentru călărie, dar nicăieri nu poţi fi privit cu atîta uimire de o puzderie de familii nevinovate, cu copii nevinovaţi şi cîini în lesă. Parcă-i auzi spunînd: Ui, ce căluţ… pe care ar vrea şi ei să călărească, dar pentru asta încasează o palmă, dacă insistă prea tare. Noi nu ne putem permite. Drept consolare, băiatul sau fetiţa sînt plasaţi pe căluţul de plastic de la căluşei. Ei consimt, continuînd să se smiorcăie. Copilul ar putea să înveţe ceva din asta, şi anume, că pentru toate lucrurile există cópii ieftine, care-i rămîn rezervate. Din păcate, copilul se gîndeşte numai la ce-i este interzis şi îşi urăşte părinţii.

Există şi Krieau sau Freudenau, unde caii sînt exploataţi la sînge, cu profesionalism. Trăpaşii n-au voie să galopeze, caii de galop trebuie să accelereze. Terenul e presărat peste tot cu cutii de băuturi, bilete de pariuri şi alte gunoaie, pe care natura nu le poate digera. Cel mai bine se descurcă însă cu hîrtia mai fină, folosită pentru batiste; hîrtia a fost la început un produs natural, dar nu durează mult pînă cînd revine la starea iniţială. Farfurioare de carton sînt împrăştiate, ca un strat

de îngrăşăminte neprielnice, pe pămîntul bătătorit. Alergătorii patrupezi, cu muşchii cei mai puternici zvîcnindu-le sub păturile care-i acoperă, sînt hrăniţi cu cea mai mare grijă şi conduşi cu multă dăruire. Nu trebuie să-şi bată capul cu nimic, în afară de procedeul prin care vor cîştiga a treia cursă şi asta le comunică jocheul sau antrenorul lor la timp, înainte de a putea să piardă.

Abia cînd lumina zilei se stinge şi noaptea îşi întinde imperiul populat cu lămpi şi lucru de mînă sau cu boxuri şi pistoale, intră în scenă cei ce în viaţă au fost mai puţin conduşi, în cea mai mare parte femei. Rareori totuşi şi bărbaţi foarte tineri, deoarece, cînd îmbătrînesc, sînt consideraţi de clienţii lor şi mai lipsiţi de valoare decît femeile bătrîne. Acestea din urmă neavînd, fireşte, indiferent de stadiul în care s-ar afla, nici o valoare pentru homosexuali. Viaţa de noapte a Praterului îşi deschide atunci porţile.

Toată Viena ştie, pînă şi copiii sînt puşi în gardă, că pe întuneric nu e bine să te apropii de acest loc, nici chiar de la distanţă: la stînga băieţii, la dreapta fetele. Aici poţi vedea femei mai trecute, ajunse la sfîrşitul carierei şi al vieţii lor. De cele mai multe ori nu le mai vezi decît resturile ciuruite de gloanţe, aruncate din goana unei maşini. Constatarea poliţiei e de-a dreptul ridicolă, pentru că făptaşul a venit dintr-o tăcere complice şi s-a întors, din nou, acolo. Aici a fost inventată şi folosită prima dată salteaua la purtător. Cine n-are o locuinţă unde să se satisfacă, n-are o cameră de hotel, un refugiu, o maşină trebuie să posede cel puţin o saltea transportabilă ca să cadă pe moale, cînd nu mai poate de poftă. Viena îşi etalează aici, într-o nemărginită desfrînare, mostrele cele mai reuşite, cînd un iugoslav abil sau un lăcătuş grăbit din Fünfhaus nu-şi doreşte nimic mai mult decît patru pereţi pentru el şi logodnica lui, după care să-şi poată ascunde mizeria vieţii lui intime. Se pot păstra la loc sigur, ascunse de ochii privitorilor,

cărţile, aparatură stereo cu discuri şi boxe, televizorul, radioul, colecţia de fluturi, acvariul, instrumentele hobby-urilor şi diverse, diverse, diverse. Musafirul nu vede decît mobila de palisandru de culoare închisă, dezordinea din spatele ei nu o vede. Poate vede, şi nu e rău să vadă, micul bar al casei cu lichioruri colorate şi aşezate deasupra, pe policioară, strălucind impertinent, paharele lustruite îndelung. Paharele care, cel puţin în primii ani de căsătorie, sînt lustruite cu grijă. Mai tîrziu vor fi sparte de copii, sau ea uită să le mai spele, pentru că bărbatul vine întotdeauna prea tîrziu şi bea prin alte părţi. Oglinda barului se pătează treptat. Iugoslavul şi turcul dispreţuiesc femeia din instinct, lăcătuşul doar atunci cînd nu e curată şi cînd ia bani pentru pudră. Banii ăştia pot fi cheltuiţi în altă parte, unde să ţină mai mult şi să te alegi cu ceva din ei. N-are nevoie să mai şi plătească pentru cîţiva stropi acolo că, în definitiv, el îi dă femeii plăcerea pe care n-ar avea-o cu alţi bărbaţi. Singur şi-a acumulat sperma cu viaţa lui, cu eforturi şi răbdare. Cînd o să moară n-o să mai producă zemuri şi vlagă, spre paguba femeilor. De multe ori lăcătuşul nu-şi poate duce planul la capăt, pentru că atunci le-ar deveni cunoscut ca un cal breaz şi l-ar urmări pas cu pas. Şi totuşi, cînd se află într-o criză acută de bani, pentru că are rate de achitat, riscă să fie bătut sau şi mai rău. Pofta lui de variaţie în materie de vagine este întotdeauna conformă cu posibilităţile lui pecuniare.

Acum îşi caută o femeie care nu arată ca una pe care un alt bărbat s-ar oferi s-o apere. Cu siguranţă că o să-i fie deosebit de recunoscătoare, deoarece lăcătuşul este o bucată zdravănă de om cu muşchi puternici. Şi-a ales una mai izolată de lumea asta a plăcerilor, un fel de mămică, puţin cam trecută. Un iugo sau un turc nu poate risca prea des aşa ceva, pentru că ei nici nu sînt primiţi de femei, în orice caz nu mai aproape decît o piatră

care zboară în văzduh. Cea care ar accepta să-i primească abia de-ar putea să pretindă un preţ, pentru că prestaţia ei precis nu face nici două parale. Unui turc, de pildă, care nici în faţa patronului său nu valorează mai mult, ceea ce vede singur după plicul în care primeşte leafa, i se face silă de partenera lui. Refuză să-şi pună parizerul la bătaie, deoarece scroafa e ea şi nu el. Şi totuşi, la fel cu lăcătuşul, va fi şi el atras de acea realitate lipsită de tandreţe, dar de care nu poţi să te lepezi, numită femeie. Nu le place femeia, niciodată nu ar accepta, de bunăvoie, compania ei, dar de vreme ce au intrat în horă, ştiu din prima clipă ce au de făcut.

Lăcătuşul din Fünfhaus îşi va răsfăţa acum logodnica, vreme de o săptămînă, cu un tratament deosebit. O laudă că e curată şi vrednică. Le spune prietenilor că nu trebuie să se jeneze cu ea şi asta e mare lucru. Poate s-o scoată în lume, în orice discotecă şi, nefiind pretenţioasă de felul ei, nici nu-i cere cine ştie ce. Ea primeşte chiar şi mai puţin şi nici nu observă. E mult mai tînără decît el. Provine dintr-o familie dezorganizată şi preţuieşte, tocmai de aceea, una ordonată. El are ce să-i ofere. Despre viaţa particulară a turcului nu se poate vorbi, pentru că el nu e de fapt aici. El lucrează şi după lucru trebuie să se adăpostească undeva, într-un loc care să-l apere cît de cît de furtună, dar nimeni nu ştie unde. Cu siguranţă în tramvai şi fără bilet. Pentru anturajul lui neturcesc, este una din figurile de carton asupra cărora se trage în barăcile de tir. La un eventual atac în timpul lucrului, printr-o manevră electrică, va fi scos în faţă, cineva trage asupra lui, e lovit sau nu, iar la celălalt capăt al barăcii de tir va fi din nou tras afară; totul decurge pe nevăzute, nimeni nu ştie ce e cu el, dar probabil că nu e nimic, în spatele masivului muntos din carton totul revine la loc, în poziţia de pornire, şi scenariul se reia de la capăt cu tot dichisul, cu apogeul crucii artificiale, cu

Edelweissul artificial, cu genţiana artificială, unde îl aşteaptă sentimentul vienez proaspăt înarmat, asmuţit de soţia proaspăt îmbrăcată în haine de duminică din *Kronenzeitung* şi de fiul puber care ar vrea să-şi bată tatăl la tir şi nu aşteaptă decît ca acesta să abandoneze lupta. Cîştigătorul e răsplătit cu o păpuşică din plastic. Există şi flori din pene şi trandafiri auriţi, dar orice ar fi, totul e croit pe măsura doamnei care-şi aşteaptă ţintaşul victorios şi, din punctul ei de vedere personal, ea este cea mai mare răsplată pentru el. Femeia mai ştie că bărbatul se străduieşte şi se enervează numai pentru ea cînd i se întîmplă să greşească. În ambele cazuri, fireşte că ea trebuie să plătească oalele sparte. Uneori se poate ajunge la un scandal sîngeros, dacă bărbatul nu suportă ideea de a fi nimerit alături de ţintă. Dacă încearcă să-l consoleze, femeia nu face decît să înrăutăţească situaţia. Ispăşeşte, pentru că el sare pe ea ca o brută, fără nici un fel de aperitiv înainte. Se mai şi îmbată şi dacă ea ar îndrăzni să refuze să-i facă pe plac, ar încasa o bătaie soră cu moartea. Poliţia îşi face apariţia în urletul sirenelor, sare din maşina ei de poliţie şi o întreabă pe femeie ce are de ţipă aşa. Să-i lase măcar pe cei din jur să se odihnească, dacă ea n-are somn. Pe urmă i se dă adresa Casei de femei.

Vaporaşul Erika se strecoară prin zona verde a Praterului. Şi acest loc a devenit de curînd domeniul ei. Şi-a extins aria de investigaţie; animalele din imediata ei apropiere îi sînt cunoscute de mult. Pentru o asemenea incursiune e nevoie de curaj. Are încălţăminte solidă cu care poate călca prin tufişuri, în excremente de cîine, în sticle goale de plastic semănînd cu un falus, în care mai sînt resturi toxice de limonadă vopsită pentru copii (fiecare sortiment este prezentat la televizor în spoturi publicitare de altă specie de animal), prin grămezi de hîrtii a căror folosinţă nu mai este un secret pentru nimeni, în farfurii de carton cu

resturi de muştar, pe sticle sparte; poate călca pe băşicile acelea de gumă, pline ochi, păstrîndu-şi încă forma – mai flască acum – a organului bărbătesc. Goneşte nervoasă înainte. Trage aer în piept şi-l dă din nou afară.

Dar aici, la Praterstern, unde coboară, deocamdată nu e nici un pericol. E adevărat că pe străzi se amestecă deja bărbaţi în călduri cu pietoni inofensivi şi cu fel de fel de gură-cască, dar şi doamna elegantă poate odată să viziteze de bunăvoie Pratersternul, chiar dacă zona aceea nu este deloc selectă. Aici se întîmplă, de pildă, ca diverşi străini răzleţi, dacă nu vînd ziare, să scoată din sacoşe uriaşe de plastic şi să ofere trecătorilor, pe un ton discret, spre vînzare cămăşi bărbăteşti sport cu buzunare aplicate, luate direct din fabrică, jucării pentru copii cu defecte, direct din fabrică, saci de un kilogram cu colţuri de napolitane, direct din fabrică, piese electrice şi electronice, direct din fabrică sau obţinute prin spargere, aparate de radio portabile sau magnetofoane, direct din fabrică sau prin spargere, de asemenea cartuşe de ţigări de orice provenienţă. Deşi are o ţinută cît se poate de simplă şi nebătătoare la ochi, Erika arată de parcă geanta ei de umăr, exagerat de mare, ar fi fost confecţionată special sau măcar adusă aici cu scopul de a face să dispară în ea un minicasetofon, abia ieşit din fabrică, de naţionalitate şi funcţionalitate necunoscute, ambalat într-o folie de plastic nou-nouţă. Totuşi, geanta conţine, alături de alte articole necesare, o pereche de ochelari pentru noapte. Erika arată ca o persoană cu posibilităţi; pantofii ei sînt de piele şi cu talpă în toată regula, mantoul nu e extravagant, dar nici nu trece neobservat, calm şi scump stă pe umerii celei care îl poartă şi, chiar dacă nu se vede pe dinafară, marca englezească, renumită în lume, îl face să fie mîndru. E o haină pe care o poţi purta toată viaţa, dacă nu ajunge să te calce pe nervi mai devreme. Mama i l-a recomandat Erikăi, deoarece ea e

pentru cît mai puţine schimbări în viaţă. Mantoul rămîne cu Erika şi Erika rămîne cu mami.

Domnişoara Kohut refuză chiar acum un iugoslav, care îi oferă, privind-o insistent şi obraznic, o rîşniţă de cafea defectă şi, eventual, compania lui. Trebuie doar să-şi strîngă lucrurile. Erika parcă trece peste un obiect nevăzut, cu capul întors anume în altă direcţie, şi-şi pironeşte privirea spre luncile Praterului în care te poţi pierde uşor, dacă eşti singur. În orice caz, ea nu tinde să-şi piardă urma pe aici, dimpotrivă: să cîştige! Şi presupunînd că s-ar pierde, mama ei, al cărei instinct de proprietate s-a accentuat o dată cu naşterea fetei, s-ar duce imediat să-şi reclame drepturile. Atunci întreaga ţară ar căuta-o cu presa, radioul, televizorul. Ceva o atrage pe Erika irezistibil, ca o ventuză, spre acest loc; şi nu de azi, de ieri. A mai fost pe aici. Cunoaşte împrejurimea. Mulţimea de oameni se subţiază. Se scurge pe margini. Indivizii singuri se desprind ca nişte furnici, fiecare preluînd o sarcină importantă în lumea lor. După o oră animalul prezintă cu mîndrie o fărîmă de fruct sau de cadavru.

În staţii tocmai s-au format ciorchini de oameni, comprimaţi în grupuri sau insule ca să năvălească undeva împreună şi acum, pentru că în curînd o să se întunece – Erika şi-a făcut bine calculul –, se sting şi semnalele prezenţei umane. În jurul luminilor artificiale, răspîndite de felinare, se înghesuie tot mai multă lume. Aici, în zona asta izolată, se află doar aceia cărora profesia le cere să fie aici. Sau cei care îşi urmează orbeşte hobby-ul – violul şi eventual prădarea şi asasinarea persoanei violate. Unii doar contemplă liniştiţi. Un rest nesemnificativ iese în vileag la staţia trenuleţului liliputan.

Un ultim copil, rămas de căruţă, se grăbeşte, încovoiat sub greutatea echipamentului de iarnă întîrziată; aleargă împiedicîndu-se în direcţia unei lumini din refugiul staţiei de tramvai. E tulburat de

vocile părinţilor care-i răsună în urechi, avertizîndu-l ce pericole te pasc dacă te apucă noaptea în Prater, ba dîndu-i şi exemple, în care – în cel mai bun caz – schiurile noi, procurate cu ocazia vînzării de sfîrşit de sezon, bune de folosit abia iarna viitoare, îşi schimbau forţat proprietarul. Copilul luptase prea mult pentru schiuri ca să renunţe la ele atît de uşor. Trece săltînd greoi şi stingherit pe lîngă domnişoara Kohut. Se miră de doamna aceea singură care contrazice tot ce susţin părinţii lui.

Erika face paşi mari, atrasă de întuneric în luncile străbătute de şiruri de arbuşti, de liziere de păduri şi de pîraie, întinzîndu-se în pacea lor. Şesurile acelea se află aici, pur şi simplu, şi poartă nume. Ţinta Erikăi e Lunca Iezuiţilor. Pînă acolo mai e o bucată bună de mers. O măsoară în porţii egale cu pantofii ei de drumeţie. Acum vine Praterul cîrnăciorilor, în depărtare fulgeră lumini şi dispar repede, se aud pocnituri, voci izbucnesc victorioase. În halele cu jocuri, adolescenţii scot ţipete stridente laolaltă cu armele lor de luptă sau meşteresc tăcuţi la aparatele care huruie, sună, zornăie, în schimb, cu atît mai tare. Erika lasă hotărîtă toată această agitaţie în spatele ei, înainte să o fi lăsat să ajungă la ea. Luminile bîjbîie cu degetele după femeia singuratică, nu găsesc nici un reazem, îi şterg distrat părul, pe care şi l-a acoperit cu un batic de mătase, alunecă în jos, trasează o dîră de culoare umedă, pieziş pe mantoul ei, şi-i cad la spate, pe caldarîm, murind în murdărie. Mici explozii o lovesc cu pocniturile lor, dar şi ele trebuie s-o lase să treacă fără să-i poată perfora nimic. Nu reuşesc s-o ispitească pe Erika, mai degrabă o resping. Riesenrad-ul – scrînciobul uriaş – este o roată gigantică, formată din lumini tremurătoare, răzleţe. Depăşeşte orice. Îi face totuşi concurenţă montagne-russe, şi el luminat, dar mult mai strident, într-o pendulare continuă munte-vale, peste care gonesc vagoanele

minuscule, huruind strident, pline cu temerari agăţîndu-se unul de altul şi ţipînd strident, înspăimîntaţi de violenţa tehnicii. Se agaţă, sub un pretext oarecare, şi de însoţitoare. Aşa ceva nu-i de Erika. Acceptă orice, numai ca altul să se prindă de ea, nu! Un strigoi luminat fosforescent salută din vîrful intrării la trenul fantomelor; nu mai poate impresiona nici un cîine, cel mult pe fetiţele de paisprezece ani, însoţite de primii lor prieteni, care se joacă încă pisiceşte cu spaimele lumii înainte de a deveni ei înşişi o parte a acestor spaime.

Case vagon şi case pentru o singură familie, ultima ariergardă a zilei, locuite de oameni obligaţi să audă, de dimineaţa pînă seara, larma aceea îndepărtată, pînă şi noaptea. Şoferi de tiruri din ţările estice, care vor să ia o ultimă înghiţitură de lume occidentală. Pentru femeia de acasă o pereche de sandale, provenind din sacoşele de plastic şi cercetată acum încă o dată cu atenţie, dacă satisface standardul european. Lătrături de cîine. Şoapte de dragoste pe ecranul televizorului. Un bărbat strigă în faţa unui cinematograf porno că n-a văzut în viaţa lui ce se poate vedea aici, intraţi repede. De cînd s-a făcut întuneric, lumea pare a fi alcătuită numai din bărbaţi. Partea femeiască, aceea care li s-ar cuveni, aşteaptă cuminte afară, dincolo de ultimul cerc de lumină, ca să cîştige şi ea ceva din ceea ce filmul porno a mai lăsat în bărbat. Bărbatul se duce neînsoţit la cinematograf; după film are nevoie de o femeie care ispiteşte întotdeauna şi oriunde. Nu poate să-şi rezolve totul singur. Din păcate, plăteşte dublu, o dată biletul de intrare şi pe urmă femeia.

Erika merge înainte. Luncile pustii de oameni îşi deschid însetate gîtlejurile. Se întind hăt departe în inima peisajului şi dincolo de marginile lui, în ţări străine. Pînă la Dunăre, pînă la portul petrolului, Lobau, pînă la portul Freudenau, pînă la portul grînelor, Alberner. Pădurile fără de vîrstă ale luncilor din Alberner Hafen. Apoi Blaue Wasser,

cu apa de culoarea cerului şi cimitirul celor fără de nume. Cheiul negoţului. Heustadlwasser şi debarcaderul Praterului. Unde vapoarele se încarcă şi pleacă mai departe. Şi dincolo de Dunăre, uriaşul ţinut al inundaţiilor, pentru care luptă tineretul ecologist, ţărmuri nisipoase, sălcii, arini, hăţişuri. Valuri care ling totul. Dar Erika nu are nevoie să ajungă pînă acolo, drumul ar fi prea lung. Numai drumeţul bine echipat reuşeşte o asemenea performanţă pe jos, făcînd pauze şi îmbucînd ceva. Erika simte sub picioare pămîntul moale de luncă şi măreşte pasul. Merge fără oprire. Mici insule de gheaţă, glugi de zăpadă pe vîrfuri, iarba încă îngheţată din iarnă. Galben şi maro. Erika aşază cu precizie, ca un metronom, un picior după altul. Dacă un picior calcă într-o murdărie de cîine, celălalt picior ştie imediat şi evită locul acela care duhneşte încă multă vreme. Atunci primul picior va fi şters pe iarbă. Luminile rămîn încet, încet, în urmă. Întunericul îşi deschide porţile: Intraţi, vă rog! Domnişoara Kohut ştie din experienţă că în această zonă prostituatele pot fi văzute, fără eforturi prea mari, la intrarea şi la ieşirea din obligaţiile lor profesionale. În geanta Erikăi se găseşte chiar o chiflă cu salam extra, ca să aibă provizii. Mîncarea ei preferată, chiar dacă mama o refuză, spunînd că e nesănătoasă. O lanternă mică de buzunar, în caz de nevoie, un pistol de intimidare, mic cît un degeţel, pentru orice eventualitate, Schokomilch, în ambalaj de plastic, dacă i se face sete după salamul extra, multe batiste de hîrtie pentru alte nevoi, bani puţini, oricum suficienţi pentru un taxi, nici un fel de legitimaţie, nici măcar pentru cazuri de urgenţă. Doar binoclul de cîmp moştenit de la tata, care vedea cu el şi noaptea păsări şi munţi, pe cînd mai avea mintea întreagă. În acest timp, mama îşi crede copilul dus la un concert particular de muzică de cameră şi se laudă faţă de Erika spunînd că îi dă voie să meargă singură, oferindu-i astfel

posibilitatea să-şi facă o viaţă personală şi să nu-i reproşeze permanent mamei că n-o lasă să-i scape din gheare. Peste cel mult o oră, mama va suna, pentru prima dată, la colega de muzică şi aceasta îi va servi un pretext de milioane. Colega crede că e vorba de o idilă şi se consideră părtaşă.

Pămîntul e negru. Cerul se distinge de el fiind doar puţin mai luminos, dar nu destul. Atît cît să ştim unde e pămîntul şi unde cerul. La orizont, siluetele fragile ale copacilor. Erika e stăpînită de prudenţă. Se face tăcută şi uşoară ca fulgul. Se face moale şi imponderabilă. Se face nevăzută. Aproape că păşeşte pe aer. E numai ochi şi urechi. Ochiul ei prelungit e binoclul. Evită podeţele pe unde merg ceilalţi drumeţi, caută locurile unde ceilalţi se bucură – totdeauna în doi. Doar nu a comis nimic ca să se teamă de oameni. Caută, cu ajutorul binoclului, perechile pe care alţii le-ar evita jenaţi. Nemaiputînd să controleze terenul sub pantofii ei, înaintează acum orbeşte. Se orientează numai după ureche, aşa cum e învăţată datorită profesiei. Uneori i se îndoaie genunchii, alteori e gata să se împiedice şi totuşi perseverează să înainteze în direcţia pe care şi-a propus-o. Merge întruna, fără să se oprească. Gunoaie se lipesc de tălpile pantofilor ei sport şi le netezesc. Dar ea înaintează mai departe pe suprafaţa jilavă a luncii.

Iată că a ajuns. Ca un foc de tabără uriaş se înteţeşte acum, chiar în faţa Erikăi, ţipătul unui cuplu care face amor, ţîşnind parcă din luncă, de sub talpa ei. În sfîrşit, cea care priveşte se simte răsplătită. E atît de aproape încît nu mai are nevoie de binoclul acela special de noapte. Ca un leagăn al patriei, aşa se leagănă perechea, ieşind din cel mai frumos pămînt al luncii şi intrînd în ochiul Erikăi. Chiuind într-o limbă străină, bărbatul se înşurubează în femeie. Femeia nu sună, dă comenzi şi indicaţii morocănoase, şoptite, pe care bărbatul probabil că nici nu le înţelege, deoarece chiuie mai departe pe turceşte, sau pe altă limbă

rară, fără să se ia după îndemnurile femeii. Aceasta gîlgîie adînc din gîtlejul ei, ca un cîine gata să sară la om, vrînd să-şi facă clientul să tacă din gură. Turcul susură însă şi şuieră ca zefirul, doar puţin mai tare. Apoi scoate ţipete prelungi, transmiţîndu-i astfel Erikăi direcţia de orientare; acum se poate strecura şi mai aproape, deşi e deja la doi paşi de ei. Acelaşi tufiş care adăposteşte provizoriu cuplul amoros o ascunde şi pe Erika. Turcului sau străinului care seamănă a turc pare să-i placă ce face. Şi femeii îi place, după cum se aude. Doar că la ea se întîmplă mai în surdină. Femeia îi indică bărbatului pe unde s-o atingă. Nu se poate stabili dacă el o ascultă, bărbatul vrea să-şi urmeze propriile lui comenzi interioare şi în situaţia asta probabil că se acordează totuşi, cînd şi cînd, cu ea. Erika e martoră la toate astea. Femeia spune hi, bărbatul ha. Femeia pare să se supere că bărbatul nu-i acordă întîietatea, cum s-ar cuveni. Dacă spune ea: mai încet, el face: mai repede şi invers. Poate nici nu e profesionistă, ci doar o femeie obişnuită care s-a pilit şi a fost tîrîtă aici. S-ar putea ca la sfîrşit să nu capete nimic pentru efortul ei. Erika se ghemuieşte. Se face comodă. Chiar dacă se apropia tropăind, în bocanci cu ţinte, tot n-ar fi auzit-o. Atît de tare strigă cînd unul, cînd celălalt sau amîndoi în acelaşi timp. Erika n-are întotdeauna un asemenea noroc în căutarea unui spectacol vizual. Femeia îi spune acum bărbatului să aştepte un pic. Erika nu-şi poate da seama dacă bărbatul e de acord. El rosteşte ceva pe limba lui care sună relativ calm. Femeia îl ocărăşte atît de rău, că nimeni n-ar putea înţelege ce-i spune. Tu aştepţi la mine, înţeles? Aştept? Nix aştept! reuşeşte Erika să prindă din vorbele lui. Intră în femeie de parcă ar trebui să pingelească, într-un timp record, nişte pantofi sau să monteze caroseria unei maşini. Femeia se cutremură pînă-n străfundurile ei la fiecare împunsătură. Acum scuipă afară cuvîntul rostit prea strident pentru

situaţia aceea: Mai încet!!! Nu aşa tare, te rog! A trecut deja la rugăminţi. Rezultatul e nul. Turcul are o energie inepuizabilă, lucrează într-o grabă nebună. Acum alege chiar o frecvenţă şi mai mare a ritmului, ca în aceeaşi unitate de timp şi, mai ales, în aceeaşi unitate monetară să poată puncta de cît mai multe ori. Femeia se resemnează că odată şi odată va ajunge şi ea cu bine la capăt şi ţipă la el, cînd are de gînd să termine sau s-o ţină aşa pînă poimarţi. Bărbatul scoate sunete gîtuite de fanfară, pe turceşte, care ţîşnesc dinlăuntrul lui ca dintr-un trombon. Se descarcă pe două planuri. La el limba şi simţurile par a se suprapune. Turcul spune pe nemţeşte: Femeie! Femeie! Femeia mai încearcă o ultimă dată cu: Mai încet! Erika socoteşte în ascunzătoarea ei, doi şi cu doi şi decide: nu e o curvă din Prater, pentru că una din alea mai curînd l-ar stoarce pe bărbat decît să-l frîneze. Aia ar trebui să înşire cît mai mulţi clienţi într-un timp cît mai scurt, spre deosebire de bărbat, care simte invers, vrînd să profite cît mai mult de plăcere. Poate că odată n-o să mai poată deloc şi atunci nu-i rămîn decît amintirile.

Cele două sexe au întotdeauna dorinţe diametral opuse.

Erika e doar un abur, abia respiră, doar ochii şi i-a deschis larg. Aceşti ochi adulmecă aşa cum adulmecă sălbăticiunea prada cu nasul; ochii ei sînt organe hipersensibile, se rotesc asemenea unor giruete. Erika face asta ca să nu fie exclusă. Cînd e aici, cînd acolo. Depinde de ea unde vrea să fie de faţă şi unde nu. Nu vrea să participe, dar nici să se întîmple fără ea. Cînd e vorba de muzică este acolo, fie ca interpretă, fie ca spectatoare şi auditoare. Aşa îi trece vremea, asemenea unui tramvai de modă veche fără uşi pneumatice, în care Erika se urcă şi coboară din mers. La tramvaiele moderne, odată urcat, trebuie să rămîi înăuntru pînă la staţia următoare.

Bărbatul îi bate femeii nenumărate nituri. Asudă din plin şi-şi înlănţuie prada cu braţe de fier să nu-i scape. O îmbăloşează toată, de parcă ar vrea s-o mănînce. Femeia nu mai vorbeşte, geme doar, zelul partenerului a contaminat-o. Scînceşte în falset o serie de vorbe disparate, lipsite de sens. Pufăie ca o marmotă în Alpi cînd simte apropierea duşmanului. Îşi înfige degetele în spinarea bărbatului să nu-i scape. Să nu se sature prea uşor de ea, chiar şi mai tîrziu, după ce îşi va fi făcut treaba, să şi-o aducă în minte cu simpatie sau cu o glumă. Bărbatul o lucrează în acord. Îşi ridică ştacheta foarte sus. După multă vreme are acum ocazia cu o vieneză veritabilă, de aceea îşi onorează ocazia cu vîrf şi îndesat. Deasupra cuplului crengile copacilor se înfioară. Sub unduirea vîntului cerul nopţii pare încă viu. După cum se vede, turcul nu mai poate să se abţină prea mult, aşa cum ar fi dorit. Din gîtlejul lui ies nişte sunete care nu par a fi nici turceşti. Femeia îl aţîţă şi mai tare acum, cînd a intrat în linie dreaptă.

Înlăuntrul spectatoarei se produce o adevărată conflagraţie. Simte că turbează să intre în serviciul activ, dar, dacă e refuzată, se va resemna. Aşteaptă o interdicţie categorică. Acţiunile ei au nevoie de un cadru solid în care să poată fi inclusă. Fără ca bărbatul şi femeia să bănuiască nimic, ea face din grupul celor doi un grup de trei. Unele organe lucrează brusc în ea fără să le poată controla, lucrează într-un ritm de două ori mai accelerat sau şi mai rapid. Simte o apăsare pe vezica urinară, o jenă enervantă care o apucă de fiecare dată cînd are emoţie. Totdeauna în momentele cele mai nepotrivite, deşi aici are la dispoziţie un teren întins de kilometri întregi, în care această necesitate naturală şi rezultatele ei să poată dispărea fără urmă. Femeia şi turcul îi demonstrează pe viu cum se face o treabă. Erika reacţionează, fără să vrea, cu un foşnet uşor de rămurişuri. Voise să facă acel zgomot sau nu?

Nevoia aceea din interior o apasă tot mai rău. Spectatoarea trebuie să-şi schimbe poziţia chircită, ca să-şi mai domolească trebuinţa înţepătoare. E foarte urgent. Nu ştie cît o să se mai poată abţine. Şi acum, aici este absolut imposibil. Iată că foşneşte şi freamătă mai tare. Erika nu ştie dacă a contribuit intenţionat la zgomotul acela, ceea ce, în mod normal, ar fi o tîmpenie. A lovit creanga şi aceasta se revanşează acum scoţînd zgomote ostile.

Turcul, un copil al naturii, mai dedat cu ierburile, florile, copacii, decît cu maşina lui la care stă din obligaţie, se rupe brusc de ceea ce face. În primul rînd de femeie. Aceasta nu-şi dă seama imediat şi continuă să mai scîncească o secundă, două, deşi oaspetele turc şi-a scos din funcţiune pîrghia de conectare. Aşteaptă acum inert. Foarte bine! Tocmai a terminat, ce coincidenţă, şi se odihneşte. A obosit. Îşi ascute urechile la foşnetul vîntului. Şi femeia ascultă, dar numai după ce un sst, scos de locuitorul Bosforului, a avertizat-o să nu ţipe. Turcul îi pune o întrebare scurtă care sună ca un lătrat sau poate e un ordin? Femeia se potoleşte mai mult de nevoie, se pare că mai vrea ceva de la vecinul ei de arătură. Turcul nu o înţelege. Poate ar trebui s-o bată, pentru că femeia îl roagă într-un registru de soprană să rămînă cu ea. Sau ceva asemănător, de neînţeles pentru Erika. Fusese sustrasă de la ceea ce urmărea, deoarece în acel moment s-a dat cu vreo zece metri înapoi, folosindu-se de faptul că turcul, săltînd şi zvîcnind, era iar cu arme şi bagaje în captivitatea femeii. Spre norocul ei, nici femeia nu a observat-o. Şi acum turcul şi-a venit din nou în fire. Şi e un bărbat pe picioarele lui. Femeia îl cicăleşte să-i dea bani sau dragoste. Din gura ei curg sunete plîngăreţe. Locuitorul Cornului de Aur se răsteşte o dată şi se decuplează de comunicarea radio, fără fir, care-i legase. Cînd s-a retras, Erika a făcut un zgomot ca o cireadă de boi din sudul

Africii la apropierea leoaicei. Poate a fost cu intenţie sau inconştient cu intenţie, ceea ce în privinţa efectelor e acelaşi lucru.

Turcul se bîţîie stînd în picioare, într-un efort final, dar cade imediat, din nou, pantalonii şi chiloţii albi, de o albeaţă sclipitoare în întuneric, îi pîlpîie în jurul genunchilor. Smuceşte de haine, înjurînd în voie, şi ameninţă cu pumnul o dată în dreapta, o dată în stînga. În direcţia tufişului nu prea îndepărtat în care domnişoara Erika îşi ţine respiraţia, îşi ţine şi altele, muşcîndu-şi unul din cele cinci ciocănele de pianistă.

Vrînd parcă să intre într-un sac, turcul saltă acum, între doi craci de stofă. Îi scapă cînd unul, cînd celălalt. Nu-şi face timp pentru ce e mai important. Unii oameni, în loc să se gîndească mai întîi, fac ce-i taie capul, cugetă spectatoarea, obligată să privească. Turcul aparţine acestei categorii. Jumătatea decepţionată a cuplului amoros, aceea rămasă pe jos, subordonata, strigă cu seninătate că precis fusese un cîine sau un şobolan care a vrut să roadă niscaiva prezervative. Aici există destule resturi bune de mîncat. E cazul să se întoarcă la ea, iubiţelul ei drag. Să n-o lase singură. Capul frumos, acoperit de un păr negru şi creţ, al străinului, nu vrea s-o asculte, ci se ridică pînă la adevărata lui înălţime; pare a fi un turc relativ înalt. În sfîrşit, şi-a tras pantalonii şi s-a repezit într-un tufiş. Din fericire, s-a năpustit, poate cu intenţie, în direcţia diametral opusă, în partea unde tufişul se îndeseşte. Fără să se gîndească prea mult, Erika şi-a ales un loc cu vegetaţie mai rară, unde nu i-ar trece nimănui prin minte să caute. Femeia fredonează din depărtare cîntece care sună stins. Acum se aranjează şi ea. Îşi îndeasă ceva între picioare şi se şterge vîrtos. Aruncă un pumn de batiste de hîrtie mototolite. Înjură într-o tonalitate nouă, descoperită atunci, ce pare a fi timbrul ei vocal natural. Îl strigă iar şi iar. Erika îngheaţă. Bărbatul îi răspunde scurt şi caută

iar şi iar. Bîjbîie întruna din acelaşi loc la următorul care e şi el acelaşi dinainte. Apoi revine stereotip, din nou, la primul. Probabil că îi e frică şi, în realitate, nici nu vrea să-l găsească pe concurentul său la terenul acela. Deoarece se duce iar numai de la mesteacăn pînă la tufişuri şi de acolo înapoi la mesteacăn. Niciodată nu merge pînă la celelalte tufişuri, din partea opusă, că doar sînt şi ele aici. În intervalul acela femeia dă semnalul că nu e nimeni acolo. Întoarce-te, îl conjură. Dar bărbatul nici nu vrea să audă şi-i cere pe nemţeşte să-şi ţină gura. Femeia îşi vîră acum, din motive de precauţie, al doilea teanc de batiste de hîrtie între picioare, pentru eventualitatea că ar mai fi rămas ceva înăuntru, şi-şi trage chiloţii deasupra. Apoi îşi netezeşte fusta. Îşi aruncă privirea pe bluza rămasă deschisă şi-şi trage paltonul de sub ea. Şi-a făcut un cuibuşor cum obişnuiesc femeile. N-a vrut să-şi murdărească fusta, în schimb şi-a boţit şi şi-a murdărit paltonul. Turcul strigă ceva nou: Vino! Iubita turcului se opune şi caută să se îndepărteze cît mai repede. Erika o zăreşte acum şi pe ea în întregime. Femeia pare destul de bătrîioară, dar pentru turc e încă o păpuşică tinerică. Din motive de prudenţă se dă mai în spate. Are nevoie de un avans la alergare, dacă e cazul, chiar şi cu batistele în chiloţi. Ce repede pierdem! În dragoste nu şi-a luat partea, nu vrea acum să mai fie şi omorîtă. Data viitoare o să aibă ea grijă să-i tihnească dragostea pînă la capăt. Văzînd cu ochii, femeia devine o austriacă şi turcul – turc, ce a fost dintotdeauna. Femeia pretinde atenţie, turcul devine automat atent la duşmani şi adversari.

Erika nu lasă nici o frunză de pe corpul ei să foşnească şi să freamăte. Rămîne tăcută şi moartă ca un ram putrezit, care s-a frînt şi se descompune nefolosit în iarbă.

Femeia îşi ameninţă lucrătorul zilier că pleacă imediat. Zilierul vrea să-i răspundă cu o

grosolănie, dar se abţine şi caută în tăcere mai departe. Trebuie să se arate curajos, pentru ca femeia, redevenită vieneză, să-l respecte. Încurajat de faptul că nu mişcă nimic, el îşi lărgeşte aria de căutare şi astfel o ameninţă şi mai mult pe Kohut. Femeia îl previne pentru ultima oară şi-şi ridică gentuţa de pe jos. Îşi pune ultimele lucruri la punct. Îşi încheie nasturii, îşi vîră ceva în buzunare, deşartă altceva. Începe să se îndepărteze încet, în spate, în direcţia cîrciumilor; îşi mai întoarce o dată privirea spre prietenul turc, dar acum deja şi-a mărit viteza. Îi mai urlă la despărţire ceva vulgar şi ininteligibil.

Turcul devine nehotărît, nu mai ştie încotro s-o ia. Dacă o lasă pe această femeie să plece, n-o să găsească probabil, săptămîni întregi, un înlocuitor pentru ea. Femeia strigă: unul ca ăsta găseşte pe toate drumurile. Turcul stă şi-şi roteşte capul cînd spre femeie, cînd spre omul nevăzut din tufiş. Turcul nu e sigur, oscilează între un instinct şi altul, ambele instincte i-au adus de cele mai multe ori necazuri. Latră – un cîine care nu ştie pe urma cărei sălbăticiuni s-o apuce.

Erika Kohut nu se mai poate ţine. Îşi dă cu atenţie chiloţii jos şi udă pămîntul. Dintre coapsele ei curge lichidul cald pe solul afînat al luncii. Susură pe salteaua moale din frunze, crengi, resturi, scîrnă, humă. Tot nu-şi dă seama dacă vrea să fie descoperită sau nu. Încremenită, încreţindu-şi fruntea, aşteaptă să curgă tot din ea. Se goleşte din ce în ce mai mult pe dinăuntru şi pămîntul suge pe săturate. Nu cumpăneşte nimic, nici cauza, nici efectul. Îşi lasă muşchii relaxaţi; năvala torenţială de la început devine o curgere continuă, molcomă. A prins imaginea străinului, încremenit acolo, în picioare, în aparatul de măsurat al pupilei şi a fixat-o acolo, în timp ce ea continuă să urineze. Se aşteaptă în egală măsură la una sau alta dintre soluţii; ambele îi convin. Lasă pe seama hazardului, dacă turcul e binevoitor sau nu. Îşi lasă

fusta ecosez cu grijă deasupra genunchilor îndoiţi, să nu se ude. Fusta n-are nici o vină. Senzaţia de jenă începe să cedeze, în sfîrşit, în curînd va putea să închidă robinetul la loc.

Turcul tot mai stă ca o statuie, înşurubat în cîmpie. Partenera lui de nebunii ţopăie, învăluită în strigăte stridente, peste întinderea de iarbă, îndepărtîndu-se. Din cînd în cînd îşi întoarce capul şi face un gest ordinar, universal valabil. Depăşeşte astfel bariera limbii.

Bărbatul este tras cînd încoace, cînd încolo. Un animal blînd între doi stăpîni. Nu ştie ce poate să însemne susurul şi freamătul acela tăcut. Mai înainte nu observase nici un pîrîu. De un lucru e sigur. Partenera simţurilor lui îi scapă.

În momentul cînd Erika Kohut e sigură că el va depăşi cei doi paşi de uriaş care-i despart, în momentul cînd Erika Kohut îşi stoarce afară ultima picătură, în aşteptarea unei lovituri de ciocan căzut din cer direct asupra ei (această machetă de om, confecţionată din scîndură de stejar de un dulgher artist, strivind-o pe Erika întocmai ca pe o insectă), tocmai atunci bărbatul face stînga-mprejur şi o porneşte, mai întîi ezitînd, uitîndu-se tot timpul în jur, apoi din ce în ce mai repede şi hotărît, pe urmele vînatului său în care şi-a înfipt cuţitul la începutul acestei seri norocoase. Ce-i în mînă nu-i minciună. Ce-o să capeţi nu ştii niciodată dacă e pe măsura pretenţiilor tale. Turcul fuge de nesiguranţa de care a avut parte atît de des şi de dureros în ţara asta şi o ia la picior pe urmele partenerei lui. Trebuie să se grăbească deoarece femeia s-a şi micşorat, devenind un punct în depărtare. Şi, în curînd, nici el nu va mai fi decît traiectoria unei muşte la orizont.

Ea a dispărut. El a dispărut. Cerul şi pămîntul îşi dau mîna în întunericul pe care l-au rarefiat uşor pentru o clipă.

Erika Kohut a cîntat acum cu o mînă la pianul raţiunii, cu cealaltă la pianul pasiunii. Mai întîi s-a manifestat pasiunea, acum e rîndul raţiunii, care o conduce cu paşi grăbiţi, pe alei întunecate, spre casă. Dar şi muncile pasiunii le-au efectuat alţii în locul ei. Profesoara i-a privit şi le-a dat note, după scara ei de valori. A fost la un pas de a fi atrasă ea însăşi într-una din acele pasiuni, dacă ar fi fost descoperită. Erika aleargă printre şirurile de copaci, unde moartea copacilor umblă cu fel de fel de soiuri de licheni. Multe ramuri au trebuit să-şi ia adio de la domiciliile lor stabile şi au sfîrşit în iarbă. Erika îşi părăseşte, în galop, postul de observaţie spre a se întoarce iar în cuibul ei. Pe dinafară nimic nu-i trădează tulburarea. Şi totuşi, un vîrtej se porneşte în ea, cînd vede, la marginea Praterului, tineri cu trupuri elastice mişunînd încoace şi încolo; ca vîrstă, ar putea să le fie aproape mamă. Tot ce i s-a întîmplat înainte de această vîrstă a trecut iremediabil şi nu se va mai repeta niciodată. Dar cine ştie ce aduce viitorul! La stadiul actual al medicinii, femeia poate să-şi exercite funcţiile sexuale pînă la o vîrstă înaintată. Erika îşi trage fermoarul. În acest fel se închide în faţa oricărei atingeri. Chiar şi în faţa unei atingeri întîmplătoare. Dar în interiorul ei rănit, furtuna paşte păşunile încă mustind de sevă.

Ea ştie exact unde parchează taxiurile şi se urcă în cel din capătul coloanei. Din şesurile întinse ale Praterului popular nu i-a rămas decît puţină umezeală pe tălpile pantofilor şi între picioare. De sub fustă se ridică un miros uşor acrişor, pe care şoferul cu siguranţă nu-l poate simţi, pentru că deodorantul lui depăşeşte totul. Şoferul nu vrea să le atribuie clienţilor transpiraţia lui şi nici nu trebuie să simtă acreala muşteriilor. În maşină e cald şi extrem de uscat, radiatorul merge fără zgomot, luptă împotriva nopţii reci. Afară aleargă luminile pe lîngă maşină. Cloştile întunecate, nesfîrşite, clădirile vechi ale districtului

doi, dormind tîmp şi fără lumină, podul de deasupra canalului Dunării. Cîrciumi mici, neprietenoase, saturate de pagubă, din care zboară beţivii în stradă, se ridică repede şi se iau la bătaie. Femei bătrîne cu basmale îşi scot în această zi cîinii pentru ultima oară pe afară, sperînd că s-ar putea, măcar o clipă, să întîlnească un bărbat bătrîn şi singur, care ţine şi el un cîine şi pe deasupra mai e şi văduv. Erika este trasă pe lîngă toate acestea fulgerător, un şoarece de gumă prins de un şnuruleţ după care sare în joacă o pisică uriaşă.

O ceată de motociclişti. Fete în jeanşi mulaţi pe coapse care au o slăbiciune pentru freza punk veritabilă. Dar părul lor nu reuşeşte să rămînă în poziţie de creastă de cocoş şi cade mereu într-o parte. Grăsimea pe păr nu e suficientă. Părul li se aşază tot timpul pe spate şi fetele se aşază şi ele pe locul din spatele pilotului şi motocicletele o iau din loc huruind.

Urania dă drumul afară unei grămezi de însetaţi de cunoaştere, scăpaţi de la o conferinţă. Se înghesuie mînaţi de un instinct de turmă în jurul conferenţiarului. Vor mai multe amănunte despre galaxia Căii lactee, deşi au auzit tot ce se poate auzi despre ea. Erika îşi aminteşte că a conferenţiat aici, în faţa celor interesaţi, despre Franz Liszt şi opera lui greşit interpretată, într-un stil lejer ca o împletitură cu ochiuri largi, şi de două sau trei ori despre sonatele de tinereţe ale lui Beethoven, într-un stil precis ca la două pe faţă, două pe dos. Ea afirmase atunci că în sonatele lui Beethoven, fie în cele de maturitate, fie în cele timpurii, domină o asemenea complexitate, încît mai întîi ar trebui să ne întrebăm, la modul serios, ce înseamnă, de fapt, noţiunea atît de controversată de sonată. Poate că nici nu mai sînt sonate, în adevăratul sens al cuvîntului, piesele muzicale pe care Beethoven le numise astfel. Ar trebui să descoperim legi noi în această formă muzicală dramatică, la care tocmai sentimentul formei se pierde cel mai adesea. La

Beethoven nu e cazul, deoarece la el cele două merg mînă în mînă; sentimentul controlează forma şi invers.

Acum începe să fie mai multă lumină, pentru că se apropie centrul, unde se face risipă de curent electric pentru ca turiştii să găsească mai uşor drumul spre casă. S-a terminat şi spectacolul la Operă. Ceea ce înseamnă, practic, că este foarte tîrziu şi doamna Kohut sen. o să facă o zarvă îngrozitoare în sfera ei de influenţă domestică, pe care nu şi-o abandonează pentru a se duce la culcare, înainte ca fiica ei să ajungă acasă, vie şi nevătămată. O să strige, o să facă o scenă de gelozie teribilă. Mult timp va trebui să treacă pînă va reuşi s-o împace pe mama. Pentru asta, ea, Erika, o să trebuiască să facă zeci de servicii afectuoase. Începînd de azi, un lucru e categoric: mama se sacrifică, în schimb copilul nu sacrifică nici o secundă din libertatea lui! Şi cum ar putea să doarmă mama, atîta timp cît trebuie să tremure de frică, să se trezească brusc, cînd fata ei se va urca în cealaltă jumătate a patului ei conjugal. Ca un lup străbate cu paşi tot mai repezi locuinţa, în sus şi în jos, sub privirile înţepătoare ale pendulei. Face un popas în camera fiicei sale, unde nu e nici pat propriu, nici cheie proprie. Deschide şifonierul şi aruncă enervată în toate părţile rochiile cumpărate fără rost, tratament total nepotrivit pentru stofe atît de fine care necesită un alt mod de întrebuinţare. Mîine dimineaţă, înainte de a pleca la Conservator, fiica va trebui să strîngă tot şi să facă ordine. Rochiile astea sînt pentru mama un indiciu de egoism şi egocentrism. Dar egoismul fiicei se vede şi din faptul că a trecut de unsprezece şi mama e încă singură. Nu i se poate reproşa ei. După terminarea filmului la televizor nu mai are cu cine să schimbe o vorbă. Acum se transmite o convorbire de noapte, pe care nu vrea să o vadă, deoarece ştie că adoarme, şi asta nu se poate înainte de a-şi face copilul cu ou şi oţet, ca

să-şi bage minţile în cap. Vrea să rămînă trează, biata mamă. Îşi înfige dinţii într-o rochie veche de seară, care păstrează încă în cutele ei speranţa că va aparţine cîndva unei stele europene a pianului. Rochia fusese plătită cu ce şi-au rupt de la gură, ea însăşi şi sărmanul tată nebun. Această gură muşcă acum furioasă din rochie. Pe atunci, vanitoasa ţestoasă Erika mai bine ar fi murit, decît să apară pe podium în fustă de tafta şi cu bluză albă, ca celelalte fete. Ba puteai considera chiar că ai făcut o investiţie, mai ales cînd pianista era şi drăguţă. Ura şi la gară! Mama calcă rochia în picioare. E încălţată cu papuci de casă la fel de curaţi ca parchetul de sub ei. Rochia nu are nimic de suferit, mai ales că tălpile sînt moi. În cele din urmă rochia e doar puţin mototolită. De aceea, mama preferă să pună capăt, cu un foarfece de bucătărie, acestei opere dezonorante, produs al unei croitorese de periferie, pe jumătate oarbă, care, la vremea confecţionării rochiei, nu mai privise de cel puţin zece ani într-o revistă de modă. Dar nici acum rochia asta nu are nici un Dumnezeu. Poate ar arăta chiar mai bine decît înainte, dacă Erika ar avea curaj să poarte genul ăsta modern cu bride, lăsînd spaţii goale între fîşiile înguste de stofă. Mama îşi taie propriile vise, o dată cu rochia. Cum să-i îndeplinească visele mamei, cînd ea nu-şi împlineşte nici visele proprii, oh, Erika asta! Fata nu îndrăzneşte nici măcar să-şi gîndească propriile vise pînă la capăt, priveşte doar prosteşte în sus, spre ele. Mama retează acum cu o sabie imaginară bordura decolteului şi mînecile bufante, de care se ferise Erika atît de mult. Apoi dă jos resturile fustei încreţite pe corsaj. Se vaită. Mai întîi a trebuit să-şi ia de la gură ca să facă doar posibilă ideea acestei rochii. A economisit banii de piaţă şi iată că se chinuieşte s-o distrugă. În faţa ei zac cîteva părţi disparate, bune de aruncat într-un scărmănător, pe care nu-l are. Copilul tot nu s-a întors. În curînd starea de furie va fi înlocuită cu frica. Sigur că îţi

faci griji. Ce uşor i se poate întîmpla unei femei o nenorocire, cînd circulă noaptea prin locuri necunoscute! Mama sună la poliţie; aici nu ştiu nimic, nici nu le-a parvenit vreun zvon în acest sens. Poliţia o asigură pe mama că, dacă s-ar fi întîmplat aşa ceva, ea ar fi aflat prima. De vreme ce nimeni nu a auzit nimic de o femeie de vîrsta şi de înălţimea Erikăi, înseamnă că nici nu e nimic de anunţat. În afară de cazul în care cadavrul nu a fost încă descoperit. Mama mai sună totuşi la vreo două spitale, care nici ele nu ştiu mai mult. Spitalele îi explică inutilitatea acestor apeluri telefonice. Se poate ca totuşi coletele însîngerate, cu bucăţi din fiica ei, să fi fost depozitate în pubele foarte îndepărtate una de alta. Şi pe urmă mama rămîne singură, avînd perspectiva unui azil, unde nu va mai putea fi niciodată singură! Pe de altă parte, acolo nu mai doarme nimeni cu ea în patul conjugal, aşa cum s-a obişnuit.

Au mai trecut zece minute şi în broasca uşii nici un semnal, nici o sonerie amabilă a telefonului care să spună: Vă rog, veniţi imediat în Wilhelminenspital. Nici o fiică nu-ţi spune: Mami, vin într-o jumătate de oră, am fost reţinută. Nici presupusa gazdă a concertului de cameră nu răspunde la telefon, chiar dacă laşi să sune de treizeci de ori.

Această pumă maternă se strecoară în dormitor, unde patul e pregătit de culcare, în camera de locuit, în care răsună ultimele acorduri ale imnului federal la televizorul deschis din nou. Pe ecran flutură un steag roşu alb roşu. Semn că acum s-a terminat. Imnul federal îl ştie pe de rost. Schimbă între ele două figurine de porţelan. Mută vasul mare de cristal dintr-un loc în altul. În vas sînt fructe artificiale pe care le lustruieşte cu ajutorul unui şervet alb şi moale. Fiica are simţ artistic şi găseşte că acele fructe sînt oribile. Mama contrazice această judecată severă şi spune că încă este locuinţa *ei* şi ea e fiica *ei*. Cînd o fi să moară,

acest lucruri se vor schimba de la sine. Va cerceta din nou cu atenţie dacă toate sînt la locul lor în dormitor. În ce constă acest examen? Un colţ de plapumă care formează un triunghi echilateral e aşezat cum trebuie. Cearşaful e întins ca părul unei femei prins în coc. Pe pernă se află o surpriză, în forma unei potcoave de ciocolată, îmbrăcată în staniol, rămasă de la revelion. Surpriza asta va fi îndepărtată, pentru că orice vină se pedepseşte. Pe noptieră, lîngă veioză, cartea pe care tocmai o citeşte fiica. În ea, un semn de carte pictat de mînă în copilărie. Alături, un pahar plin cu apă, dacă i se face sete noaptea, că prea multă pedeapsă strică. Mama cea bună tocmai umple paharul, pentru a doua oară, cu apă de la chiuvetă, ca să fie rece şi proaspătă, să nu facă bule de aer, semn că e călîie şi stătută. Pe partea ei de pat conjugal, mama e mai neglijentă cu aceste mici atenţii. Totuşi, dintr-o anumită consideraţie, îşi scoate abia dis-de-dimineaţă proteza dentară s-o cureţe. Şi pe urmă şi-o pune imediat la loc. Dacă Erika are peste noapte vreo dorinţă, i-o satisface, în măsura în care ţine de factori exteriori. Dorinţele interioare să şi le păstreze pentru ea. Ce, acasă nu e destul de cald şi de bine? După multă chibzuială, mama mai pune şi un măr mare verde lîngă cartea de pe noptieră, ca să aibă de unde alege. La fel cum îşi poartă o pisică-mamă puii tot timpul, dintr-un loc într-altul, nedîndu-le răgazul să se odihnească, aşa a făcut şi mama cu rochia tăiată în fîşii. A dus-o, de colo pînă colo, şi în cele din urmă a găsit unde să o pună, ca să poată fi văzută în toată splendoarea. Fiica să vadă cu ochii ei opera de distrugere, de care este, în ultimă instanţă, vinovată. Şi totuşi, să nu pară prea ostentativ. În sfîrşit, doamna Kohut pune cu grijă resturile rochiei pe fotoliul fiicei din faţa televizorului, ca şi cînd i-ar fi pregătit Erikăi totul pentru un concert de pian. Trebuie să fie atentă ca rochia să rămînă trup şi suflet laolaltă.

Mama aranjează zdrenţele de mîneci cît mai fantezist. Îşi prezintă opera de distrugere pe tavă.

Doamna Kohut sen. are o vagă bănuială că, încă de la ultima seară de muzică, domnul Klemmer încearcă să se infiltreze între mamă şi copil. Tînărul ăsta e chiar drăguţ, dar nu înlocuieşte o mamă, pe care nu o poţi avea decît într-o singură variantă, în original. Dacă e vorba de o legătură între fiica ei şi acest Klemmer, care s-ar putea petrece tocmai acum, va fi pentru ultima oară. În curînd va trebui plătită locuinţa cea nouă. Mama urzeşte în fiecare zi alt plan şi-l părăseşte imediat, motiv pentru care fiica va trebui să împartă patul cu ea şi în locuinţa cea nouă. E cazul să modeleze fierul ăsta de Erika acum, cît mai e fierbinte. Dar nu încă aprins după Walter Klemmer. Motivele mamei: pericol de incendiu, pericol de hoţi, pericol de spargeri, pericol de inundaţii, pericol de accident vascular-cerebral pentru mama (hipertensiune!), spaime nocturne de natură obişnuită sau specială. Mama îi aranjează camera Erikăi în locuinţa cea nouă în fiecare zi altfel şi de fiecare dată mai rafinat decît ultima oară. Dar de un pat separat pentru fiică nici nu poate fi vorba. Singura concesie va fi un fotoliu comod.

Mama se întinde pe pat şi se ridică imediat. Este deja în cămaşă de noapte şi capot. Se mişcă încoace şi încolo, de la un perete la altul, mută obiectele şi le aşază la locul lor. Priveşte toate ceasurile din casă şi le compară între ele. O să vadă el, copilul, ce-l aşteaptă!

Stai, în sfîrşit a sosit momentul să-i arate ea! Cheia se răsuceşte cu zgomot scurt în broască şi uşa se deschide spre ţara cenuşie şi înspăimîntătoare a iubirii materne. Erika intră clipind din pleoape cum bate din aripi un fluture de noapte, ameţit de lumina puternică din antreu. Peste tot sînt aprinse luminile ca de sărbătoare. Dar vremea Cinei celei de taină a trecut, de cîteva

ceasuri, nefolosită. Tăcută, dar purpurie în obraji, mama sare de pe ultimul loc, pe care se aşezase şi, dărîmînd ceva din greşeală, aproape că-şi culcă fiica la podea; o fază de luptă care va fi în toi abia mai tîrziu. Loveşte fără o vorbă în copilul ei şi, după un scurt răgaz de reacţie, copilul loveşte în replică. De pe tălpile Erikăi se ridică o duhoare animalică, un iz de putreziciune. Datorită vecinilor, care se scoală devreme dimineaţa, sînt prinse amîndouă într-o luptă surdă. Din respect, probabil, copilul o va lăsa în ultima clipă pe mama ei să învingă. De grijă pentru cele zece ciocănaşe profesionale, mama îşi va lăsa poate copilul să cîştige. De fapt, în principiu, copilul e mai tare, pentru că e mai tînăr, şi, în afară de asta, mama s-a uzat în luptele cu bărbatul ei. Dar copilul nu a învăţat să-şi demonstreze în faţa mamei tăria pînă la capăt. Mama îi trage cu sete palme, despletind părul rodului tîrziu al pîntecelui ei. Baticul de mătase cu capete de cai zboară în sus şi se aşază, parcă la comandă, pe o lustră din antreu, dominînd discret lumina ca pentru un spectacol de atmosferă. Fiica este în dezavantaj, pentru că pantofii ei alunecă pe carpetă din cauza scîrnei, a noroiului şi a firelor de iarbă, lipite de tălpi. Şi iată că trupul profesoarei cade pe podea scoţînd un plesnet, uşor atenuat de preşul de sisal roşu ca sîngele. Zgomotul se intensifică vizibil. Mama scoate un sst! spre Erika, referitor la vecini, cerînd, din nou, linişte! Drept revanşă, fiica îşi imploră, la rîndul ei, mama, tot de dragul vecinilor, să facă linişte! Amîndouă se zgîrie reciproc pe faţă. Fiica lasă să-i scape un strigăt de şoim vînător, aruncat asupra prăzii, şi spune că vecinii n-au decît să se plîngă mîine în privinţa liniştii, că tot mama va trebui să se spele pe cap cu balamucul ăsta. Mama scoate un urlet scurt, pe care şi-l înăbuşă imediat. Pe urmă, din nou, mai cu jumătate de glas, mai gîfîind, mai scîncind, mai oftînd, mai gemînd, mama începe să apese pe pedala compătimirii şi, deoarece lupta e

încă nedecisă, apelează la argumentele vîrstei şi ale morţii. Aduce aceste argumente, abia rostindu-le, într-o înşiruire de sughiţuri şi pretexte stupide, că de ce nu poate să învingă azi. Erika e impresionată de văicăreala mamei, ar vrea s-o împiedice să se consume prea mult în această luptă. Spune că mama a început. Mama spune că Erika a început. Tot ce s-a întîmplat i-a scurtat viaţa mamei cu cel puţin o lună. Acum zgîrie şi muşcă numai cu jumătate de putere, ah, Erika asta! Mama îşi ia avantajul în serios şi-i smulge fiicei o şuviţă de deasupra frunţii, chiar din părul cu care se mîndreşte Erika cel mai mult, deoarece formează un vîrtej, aranjîndu-se într-un cîrlionţ foarte drăguţ. Erika scoate imediat un ţipăt în falset, care o sperie atît de rău pe mama, încît încetează. Mîine Erika va trebui să poarte un plasture pe locul scalpat sau îşi va ţine în timpul orelor baticul pe cap, *quasi una fantasia*. Amîndouă doamnele stau faţă în faţă, respirînd zgomotos, pe preşul din antreu, alunecat într-o parte sub lumina diminuată a lămpii. Fiica întreabă, după ce respiră de cîteva ori adînc, dacă era nevoie de aşa ceva. Şi-a dus la gît mîna dreaptă, asemenea unei femei îndrăgostite, care tocmai a primit o veste înspăimîntătoare din străinătate, apăsîndu-şi crispată o venă care zvîcneşte. Mama, o Niobe la pensie, alături de dulăpiorul din antreu, pe care se află o garnitură, un set de moduri de funcţionare neelucidate şi de metode de aplicare nesigure, răspunde fără să-şi afle cuvintele. Răspunde că, fireşte n-ar fi fost nevoie, dacă Erika s-ar fi întors la timp acasă. Apoi tac amîndouă. Dar simţurile lor sînt ascuţite ca nişte lame subţiate la maximum, sub acţiunea unor pietre de ascuţit care se rotesc. Cămaşa de noapte a mamei a alunecat în toiul luptei şi dovedeşte că mama, în ciuda aparenţelor, este totuşi, în primul rînd, femeie. Iar fiica îi cere, ruşinîndu-se, să se acopere. Mama o ascultă jenată. Erika se ridică şi

spune că îi este sete. Mama se grăbeşte să-i împlinească această dorinţă modestă. Se teme ca nu cumva Erika să-şi cumpere mîine o rochie nouă, numai ca să-i facă în necaz. Mama ia din frigider un suc de mere, un produs de duminică, cu preţ redus, pentru că ea nu cară decît rareori acasă sticle grele de la supermarket. Îndeobşte cumpără un concentrat de zmeură, care durează mult mai mult la acelaşi efort fizic. Diluat cu apă, concentratul se poate lungi pe săptămîni de zile. Mama spune că acum o să moară, în curînd, pentru totdeauna, asta şi vrea, şi inima i-a slăbit de tot. Fiica o sfătuieşte să nu mai exagereze atît. E deja sătulă pînă peste cap de permanentele ameninţări cu moartea. Mama e gata să înceapă să plîngă, ceea ce a şi făcut-o să învingă prin K.O. în runda a treia sau, în cel mai rău caz, prin abandon. Erika o opreşte, spunîndu-i că e tîrziu. Acum nu mai vrea decît să-şi bea sucul şi să se vîre în pat. Mama ar trebui să facă la fel, în orice caz pe jumătatea ei de pat. Să nu-i mai vorbească! Erika n-o să-i ierte mamei aşa de uşor că s-a repezit în halul acela la o instrumentistă nevinovată care se întorcea acasă de la un concert de cameră. Nu vrea să facă duş. Spune că nu face duş, pentru că ţevile fac un zgomot de se aude în toată casa. Se întinde, aşa cum e, alături de mama ei. Acesteia i-au scăpat azi una sau două asigurări, dar, oricum, Erika s-a întors acasă. Deoarece asigurările fuseseră gîndite pentru aparate folosite mai rar, Erika nu observă imediat această pierdere. Se culcă şi adoarme imediat după o urare de noapte bună la care nu primeşte răspuns. Mama rămîne încă multă vreme trează şi se întreabă în secret cum de fiica ei a adormit imediat, fără nici un semn de căinţă. Ar fi trebuit să observe că acel noapte bună rostit de ea nu a fost intenţionat auzit de mama. Într-o zi obişnuită ar fi stat amîndouă aproximativ zece minute nemişcate în sucul lor propriu şi apoi ar fi urmat inevitabila împăcare cu o lungă explicaţie,

pecetluită printr-un sărut de noapte bună. Dar azi, Erika a adormit, pur şi simplu, lăsîndu-se în voia visurilor, pe care mama nu le cunoaşte, pentru că nu i le povesteşte a doua zi. Mama însăşi îşi impune cea mai mare atenţie în următoarele zile şi săptămîni şi luni. Acest lucru o ţine trează pînă se crapă de ziuă.

Artistul cunoscător obişnuieşte să spună, printre altele, despre cele şase concerte brandenburgice de Bach că, atunci cînd au fost compuse, stelele ar fi început să danseze pe cer. Cînd oamenii aceştia vorbesc despre Bach, se pomeneşte totdeauna de Dumnezeu şi de casa Lui. Erika Kohut a sărit în ajutorul unei eleve în timp ce-şi interpreta partitura de pian, căci a început să-i curgă sînge din nas şi a trebuit să se lungească, cu o legătură de chei sub ceafă. Stă întinsă pe o saltea de gimnastică. Flaute şi viori completează ansamblul şi conferă concertelor brandenburgice o valoare de excepţie, acestea fiind de obicei interpretate, cu schimbul, de toate grupurile de muzicieni. De fiecare dată cu instrumente foarte diferite, o dată chiar la două fluiere.

În suita Erikăi a apărut iarăşi Walter Klemmer, pornind la o nouă ofensivă cît se poate de serioasă. A ocupat un colţ al sălii de gimnastică şi s-a aşezat acolo. Este mica lui sală de spectacol şi asistă la repetiţia orchestrei de cameră. Se face că priveşte, concentrat şi adîncit în sine, în partitură, dar în realitate nu o fixează decît pe Erika. Nu vrea să piardă nici o mişcare pe care o face ea la pian, nu ca să înveţe el ceva din asta, ci ca s-o intimideze pe interpretă, cum fac de obicei bărbaţii. Se uită pasiv şi totuşi provocator la profesoara lui. Ca bărbat, vrea să reprezinte singura provocare vie, doar pe măsura celei mai puternice femei şi artiste. Erika îl întreabă dacă nu vrea să preia el partea de pian. El spune: Nu, deloc, şi face între aceste două cuvinte o pauză

semnificativă, în care strecoară ceva inexprimabil. Reacţionează cu o tăcere grăitoare la afirmaţia Erikăi că studiul îl formează pe maestru. Klemmer salută o fată pe care o cunoaşte şi-i sărută mîna în joacă; cu o alta rîde de o prostie.

Erika simte golul spiritual pe care îl emană aceste fete. Bărbaţii se plictisesc repede de ele. Un obraz frumos fără altceva se uzează înainte de vreme.

Eroul tragic, Klemmer, de fapt prea tînăr pentru acest rol, în timp ce Erika este prea bătrînă pentru a fi victima nevinovată a atîtor atenţii, îşi mişcă degetele corect, după notele indicate în partitură. Oricine poate vedea că are de-a face, în persoana lui, cu o victimă a muzicii şi nu cu un escroc muzical. El însuşi este un pianist executant, care, datorită unor împrejurări potrivnice, nu ajunge să fie distribuit. Îi pune altei fete braţul pe după umeri; este o fată care poartă fustă mini, acum din nou la modă. Pare să nu fie frămîntată de nici un gînd. Erika se gîndeşte: dacă acest Klemmer coboară atît de jos, n-are decît, dar eu n-am să-l acompaniez. Pielea i se încreţeşte de gelozie ca o mătase creponată. O dor ochii pentru că nu poate privi decît pieziş; nu are voie să se întoarcă spre Klemmer şi el n-are voie să observe atenţia pe care i-o acordă. Acum glumeşte cu a treia fată. Aceasta se îndoaie sub hohotele de rîs şi-şi arată picioarele pînă acolo unde sfîrşesc pentru că intră în trup. Fata e scăldată de soare. Lui Klemmer sportul cu padela i-a pus pe obraji o culoare sănătoasă, capul i se confundă cu al fetei, părul blond străluceşte laolaltă cu părul ei lung. Klemmer îşi apără capul la sport cu o cască. Îi povesteşte elevei un banc şi ochii îi scapără ca nişte luminiţe albastre. Simte permanent prezenţa Erikăi. Ochii lui nu semnalizează nici o manevră de frînare. Da, Klemmer se află, fără îndoială, luat de un nou avînt. Apa, vîntul, stînca şi valurile l-au sfătuit pe cel descurajat şi hotărît să abandoneze,

pe cel ce era gata să culeagă flori mai tinere decît Erika, să mai rabde puţin, pentru că tainica lui iubită dă semne că începe să se moaie şi să se clatine. Dacă ar reuşi măcar o singură dată să o planteze într-o barcă, nu neapărat într-un caiac greu de mînuit! Poate fi şi o luntre liniştită. Acolo, pe un lac sau pe un rîu, Klemmer ar fi în elementul său. Ar putea să exercite asupra ei o dominaţie autoritară, pentru că în apă se simte la el acasă. Ar putea să-i transmită şi să-i coordoneze Erikăi mişcări frenetice, febrile. Aici, la pian, pe pista sonoră, este ea în elementul ei şi cel de la pupitru o mai şi dirijează, un ungur imigrant, care strigă la ceata de elevi, turbat de mînie, cu un puternic accent străin.

Şi fiindcă pentru tot ce-l leagă de Erika a pus diagnosticul atracţie, Klemmer nu renunţă, dimpotrivă, îşi întăreşte poziţia şi caută să-şi menţină cît mai bine echilibrul, cu picioarele dinainte sondînd ager terenul, cu cele dinapoi păşind pe urmele vînatului. Fusese gata, gata, să-i scape sau el însuşi ar fi putut să renunţe, datorită insuccesului. Ar fi făcut o gravă eroare. Acum Erika îi pare mai împlinită la trup şi mai accesibilă decît anul trecut, aşa cum piguleşte clapele cu degetele şi aruncă priviri piezişe elevului care nici nu se duce încolo, dar nici nu vine încoace să-i spună ce pălălaie a aprins în el. Nici în ce priveşte analiza muzicală a lucrărilor interpretate Klemmer nu pare a fi prea prezent. Fără îndoială, e aici. Oare din cauza ei? În grupele de muzică sînt atîtea fete tinere, frumoase, de diverse formate, de diverse culori, mărimi. Erika nu dă semne că l-ar observa şi tocmai prin asta devine suspectă. În afară de Klemmer, pentru ea nu există decît muzica. Erika e biruitoare prin muzică. Socotindu-se un cunoscător, tînărul se îndoieşte de ceea ce i s-a părut că a citit pe chipul femeii: respingere. Doar el singur e chemat să deschidă poarta grilajului ce împrejmuieşte păşunea alpină pe care

e scris: Intrarea interzisă! Erika împrăştie un şirag de perle pe clape, curgînd din manşetele bluzei albe; este stăpînită de o nervozitate febrilă. Poate că această stare se datorează primăverii timpurii care şi-a anunţat mai demult sosirea prin înmulţirea păsărilor şi a automobiliştilor neatenţi, care şi-au lăsat peste iarnă, din motive tehnice, maşinile la vatră şi acum şi-au scos din nou capul împreună cu ghioceii şi, dezobişnuiţi de volan, fac accidente îngrozitoare. Erika interpretează mecanic partea pentru pian. Gîndurile ei zboară departe, într-o călătorie de studii cu elevul Klemmer. Doar ea, el, o cameră mică de hotel şi dragostea.

Pe urmă vine un camion şi încarcă toate gîndurile, ca să le descarce, din nou, în locuinţa mică pentru două persoane. Puţin înainte de sfîrşitul zilei, gîndurile trebuie să fie iar la locul lor, în coşuleţul pe care mama l-a căptuşit şi l-a primenit şi aşa tinereţea se mîngîie de bătrîneţe, ca o pisică.

Domnul Nemeth bate din nou cu bagheta în pupitru. Viorile nu i-au sunat destul de dulce. Încă o dată de la litera B, vă rog. Acum se întoarce şi cea căreia îi cursese sînge din nas, înviorată, şi-şi revendică locul la pian şi dreptul de solistă, cucerit atît de greu în luptă cu concurenţa. E una dintre elevele preferate ale doamnei profesoare Kohut, pentru că şi ea are o mamă care a adoptat nu un copil, ci o ambiţie.

Fata ia locul Erikăi. Walter Klemmer îi face fetei cu ochiul ca să-i ridice moralul şi e atent să vadă cum reacţionează profesoara la gestul ăsta. Erika se năpusteşte afară din sală, înainte ca domnul Nemeth să pună mîna pe baghetă. Klemmer, îndatoratul ei şi totodată un sprinter renumit în artă şi dragoste, sare imediat în picioare vrînd să ia urma vînatului. O privire severă a dirijorului îl face însă pe zelosul spectator să recadă în scaun. Elevul trebuie să se hotărască

dacă vrea înăuntru sau afară, dar să rămînă apoi acolo unde a hotărît.

Cordarii se aruncă cu braţul drept asupra arcuşurilor şi trag cu toată forţa. Pianul tropăie mîndru în manej, îşi roteşte şoldurile, dănţuieşte lejer, execută o piesă de virtuozitate de înaltă şcoală, care nici nu e trecută în note, ci doar gîndită, în nopţi lungi de insomnie, străluceşte ca un trandafir roz şi pluteşte cu graţioasă mîndrie în semicerc. Domnul Klemmer trebuie să rămînă acum pe scaun şi să aştepte pînă cînd dirijorul va întrerupe din nou. De data asta însă maestrul intenţionează să treacă totul cap-coadă, exceptînd cazul cînd cineva ar vrea să sară din tren. Dar nu avem de ce să ne temem; aici cîntă numai oameni mari. Orchestra de copii şi grupele şcolilor de canto, un puzzle pestriţ, format din diverse şcoli de canto, au avut repetiţie la patru; o compoziţie a conducătorului clasei de flaut cu participare solistică vocală, asigurată de învăţătoarele şcolilor de canto reunite, din diverse filiale ale şcolii de muzică, cu alte cuvinte, fiicele Conservatorului central. O lucrare îndrăzneaţă, cu schimbări de tact direct şi indirect, ceea ce îi face pe cei mici să se scape pe ei.

De aici se ridică viitorii profesionişti ai muzicii. Generaţia de mîine pentru Orchestra Austriei Inferioare, pentru operele din provincie, pentru Orchestra simfonică ORF. Chiar şi pentru Filarmonică, dacă se întîmplă să ai vreo rudă de sex bărbătesc de-a elevului angajată acolo.

Klemmer stă şi cloceşte asupra lui Bach. Dar e ca o cloşcă prea puţin preocupată de oul ei. Oare Erika se va întoarce curînd? Sau vrea să se spele pe mîini? El nu prea cunoaşte cum sînt dispuse încăperile pe aici. Oricum, nimeni nu-i poate cere să nu schimbe ocheade cu elevele drăguţe. Vrea să-şi confirme renumele de seducător irezistibil. Repetiţia de azi a trebuit să fie mutată în acest spaţiu de rezervă. Majoritatea sălilor mari ale

Conservatorului sînt folosite pentru o repetiţie generală foarte urgentă a clasei de operă, privind un grup de comando ambiţios cu o misiune de înălţare la cer (şi anume, *Figaro* de Mozart). Este o şcoală elementară care s-a dovedit bună prietenă la nevoie, oferindu-şi sala de gimnastică pentru repetiţia cu Bach. Aparatele de gimnastică au fost trase la perete, cultura fizică a făcut loc, pentru o zi, culturii înalte. În această şcoală elementară, situată în cartierul în care odinioară îşi dusese viaţa Schubert, la etajele superioare a fost găzduită Şcoala de muzică a districtului, dar încăperile acestea sînt prea mici pentru o repetiţie.

Elevilor de la muzică din această şcoală li s-a permis azi să asiste la repetiţiile renumitei orchestre a Conservatorului. Puţini profită de această favoare, menită parcă să le uşureze alegerea unei profesii. Aici au ocazia să vadă că mîinile nu ştiu doar să apuce brutal, ci să şi mîngîie delicat. Obiectivele profesionale de a deveni tîmplar sau profesor universitar se pierd în depărtare. Elevii stau cucernici pe scaune şi saltele de gimnastică şi-şi deschid urechile. Nici unul din ei nu are în clipa aceea părinţi care l-ar sfătui pe copilul lor să se facă tîmplar.

Dar copilul nu trebuie nici să-şi închipuie că unui muzician îi aleargă cîinii cu covrigi în coadă. Copilul trebuie să-şi sacrifice libertatea pentru studiu. Walter Klemmer e deprimat de climatul şcolăresc de care s-a dezobişnuit; în faţa Erikăi se simte din nou ca un copil. Relaţia elev/profesoară se cimentează, în timp ce relaţia iubit/iubită se pierde în depărtare. Klemmer nu îndrăzneşte nici măcar să-şi folosească coatele pentru a ajunge cît mai repede la ieşire. Erika a fugit de el şi a închis uşa în urma ei fără să-l aştepte. Ansamblul cîntă la vioară, la violă, zumzăie şi loveşte clapele. Participanţii se străduiesc din răsputeri, pentru că de obicei ne străduim mai mult în faţa ascultătorilor necunoscători – aceştia mai preţuiesc

încă feţele transportate şi expresiile concentrate. De aceea orchestra îşi ia activitatea mai în serios decît de obicei. Zidul de sunete se închide în faţa lui Klemmer, el nu îndrăzneşte să-l străpungă din motive care îi privesc cariera muzicală. Altfel, domnul Nemeth ar putea să-i respingă participarea ca solist la următorul concert mare de încheiere, pentru care a fost nominalizat. Un concert de Mozart.

În timp ce Walter Klemmer îşi petrece timpul în sala de gimnastică, măsurînd formele feminine şi comparîndu-le, ceea ce nu presupune un efort prea mare pentru un tehnician, profesoara lui de pian scotoceşte prin vestiar. Acesta e plin ochi azi de cutii pentru instrumente, huse, paltoane, căciuli, şaluri şi mănuşi. Suflătorii îşi încălzesc capetele, pianiştii şi cordarii mîinile, fiecare se îngrijeşte de acea parte a trupului care făureşte sunetul. De jur împrejur sînt împrăştiate o mulţime de perechi de pantofi pentru că într-o sală de gimnastică nu se poate intra decît cu pantofi de gimnastică. Unii şi i-au uitat acasă şi stau în ciorapi sau şosete, putînd să răcească.

De departe pătrunde sunetul puternic al unui pasaj din Bach, asemenea tunetului unei cataracte, în urechile pianistei Erika. Stă aici pe un sol, pregătit pentru performanţe sportive mediocre, şi nu ştie de fapt ce caută şi de ce a ţîşnit adineauri din sala de repetiţie. Klemmer a fost cel care a gonit-o din clasă? Era insuportabil cum scotocea printre aceste fetişcane în coşurile cu marfă ale raionului de delicatese. Dacă l-ar întreba cineva, ar răspunde cu aplombul cunoscătorului că ştie să aprecieze frumuseţea feminină la fiecare clasă şi categorie de vîrstă. E mai mult decît jignitor pentru profesoara care a făcut efortul să se refugieze aici spre a scăpa de un sentiment.

Muzica a consolat-o pe Erika în situaţii-limită, astăzi însă îi zgîrie terminaţiile nervoase hipersensibilizate, pe care bărbatul Klemmer i le-a

lăsat descoperite. A nimerit într-o cîrciumă prăfuită, neîncălzită. Ar vrea să se întoarcă la ceilalţi, dar un chelner musculos îi barează ieşirea şi o sfătuieşte pe stimata doamnă să se hotărască, altfel bucătăria se închide. Clătite sau supă cu găluşte de ficat? Simţurile sînt totdeauna ridicole, mai ales cînd cad pe mîna unor nepricepuţi. Erika măsoară încăperea rău mirositoare, o pasăre ciudată, pe picioroange, în grădina zoologică a nevoilor secrete. Se sileşte să meargă cît poate de încet, în speranţa că cineva va veni s-o reţină. Sau în speranţa că exact în mijlocul infracţiunii pe care o plănuieşte va fi surprinsă, trebuind să suporte urmări cumplite: un tunel capitonat cu îngrozitoare aparate ascuţite, pe care ar fi constrînsă să-l străbată în goană. Nici o lumină la capătul celălalt. Şi unde e comutatorul pentru nişele în care te poţi ascunde în caz de forţă majoră?

Ea ştie doar atît: la celălalt capăt se află arena lunecoasă, luminată puternic, unde o aşteaptă şi mai multe examene de dresură şi demonstraţii de performanţă. Rînduri de bănci de piatră, dispuse în amfiteatru, de unde plouă asupra ei cu coji de arahide, pungi de floricele, sticle de limonadă cu paiul îndoit în ele, suluri de hîrtie igienică: acesta ar fi deci adevăratul ei public. Din sala de gimnastică domnul Nemeth cere, cu o voce ştearsă, să se cînte mai tare. Forte! Mai mult sunet!

Chiuveta e din porţelan, brăzdată de crăpături. Deasupra o oglindă. Sub oglindă o poliţă de sticlă, aşezată pe un cadru metalic. Pe marginea sticlei stă un pahar. Paharul nu e pus cu grijă acolo, ci cu o totală lipsă de atenţie faţă de un obiect fără viaţă. Paharul stă unde stă. Pe fundul lui mai stăruie un strop de apă şi se odihneşte înainte de a se evapora. Adineauri a mai băut un elev din acest pahar. Erika scotoceşte buzunarele paltoanelor şi jachetelor după o batistă, pe care o şi găseşte curînd. Un produs al anotimpului gripei şi guturaiului. Apucă paharul cu batista şi-l înfăşoară

în ea. Paharul cu nenumăratele amprente ale mîinilor de copii neîndemînatici este complet învelit în batistă. Erika pune paharul astfel înfăşat pe podea şi-l calcă puternic cu tocul pantofului. Sare în cioburi, înfundat. Apoi paharul zdrobit mai este călcat în picioare de cîteva ori, pînă devine un terci din cioburi, dar nu chiar uniform. Cioburile nu trebuie să fie prea mici. Să mai fie capabile să înţepe în toată legea. Erika ia batista cu tot conţinutul ei ascuţit de pe jos şi toarnă cioburile într-un buzunar de palton. Paharul ieftin cu pereţi subţiri a lăsat în urma lui bucăţele deosebit de perfide şi ascuţite. Scrîşnetul de durere al paharului a fost ucis cu batista.

Erika a recunoscut paltonul atît după culorile ţipătoare, cît şi după scurtimea mini. Fetişoara asta a încercat la începutul repetiţiei să-i facă avansuri lui Walter Klemmer, care e ca un turn pe lîngă ea. Erika ar vrea să ştie cu ce o să se mai umfle în pene fata asta, cînd o să aibă mîna ciopîrţită. Faţa i se va strîmba într-o durere hidoasă, în care nimeni nu va mai putea recunoaşte tinereţea şi frumuseţea de odinioară. Erika va învinge avantajele trupului.

Erika a trebuit să depăşească, la rugăminţile mamei, faza nr.1 a minijupei. Mama îi strecurase ordinul de a purta rochie lungă în avertismentul că această modă scurtă nu i-ar şedea bine. Toate celelalte fete îşi tăiaseră pe atunci fustele, rochiile, paltoanele şi le făcuseră tiv nou. Sau multe îşi cumpărară lucrurile chiar de-a gata scurte. Roata timpului, în care sînt înfipte lumînările acelea lungi de picioare goale de fete, se rostogolea la vale. Şi totuşi Erika era, conform ordinelor mamei sale, un fenomen care ardea etapele, sărea peste timp. Tuturor celor ce voiau sau nu să audă trebuia să le explice: Mie personal nu mi se potriveşte şi mie personal nu-mi place! Şi apoi îşi lua avînt să facă saltul peste spaţiu şi timp, în înălţimi. Propulsată de către catapulta maternă. De acolo, de sus, obişnuia, în nopţile lungi de frămîntări, să

aprecieze, după cele mai severe criterii, coapsele dezvelite pînă la mai sus nu se poate şi chiar şi mai departe! Dădea note personale pentru picioare de toate gradele, în dresuri cudantelă sau în goliciunea lor văratică – ceea ce era şi mai rău. Erika vorbea cu obiectele din jur, dacă aş fi eu cutare sau cutare, nu mi-aş permite niciodată aşa ceva! Descria plastic de ce foarte puţine dintre ele îşi puteau permite, la modul cel mai concret. Apoi se plasa dincolo de timp şi mode, în lungimea atemporală, pînă la genunchi, conform expresiei uzuale de specialitate, şi, cu toate astea, a devenit mai repede decît altele o pradă sub zimţii tăioşi şi neîndurători ai roţii timpului. Crede că nu ai voie să devii sclava modei ci, dimpotrivă, moda trebuie să devină sclava personalităţii care dictează ce-ţi stă bine şi ce nu.

Această flautistă, fardată ca un clovn, l-a excitat pe Walter Klemmer al ei, arătîndu-şi pulpele descoperite dincolo de orice limită. Erika ştia că fata este o elevă foarte invidiată, pentru că prea se îmbracă după ultimul răcnet. Cînd Erika Kohut îi pune în buzunarul paltonului, intenţionat, un pahar de apă făcut cioburi, îşi spune în gînd că nu ar mai vrea să fie tînără, pentru nimic în lume. E bucuroasă că a îmbătrînit, tinereţea şi-a înlocuit-o la timp prin experienţă.

Cît a stat acolo n-a intrat nimeni, deşi riscul fusese mare. Totul freamătă în sală laolaltă cu muzica. Voioşia sau ce o fi vrut Bach să spună cu asta umple toate ungherele şi se caţără pînă sus pe spaliere. Finalul se apropie. În mijlocul acestui mecanism în plină mişcare, Erika deschide uşa şi se întoarce simplu în sală. Îşi freacă mîinile de parcă tocmai şi le-a spălat şi se cuibăreşte, fără o vorbă, într-un colţ. Un cadru didactic are fireşte voie să deschidă uşa, chiar dacă Bach mai spumegă asemenea unui torent. Domnul Klemmer ia notă de această întoarcere, printr-o strălucire specială a ochilor săi, deja strălucitori de felul lor.

Erika îl ignoră. El încearcă s-o salute, cum salută copilul iepuraşul de Paşte. Căutatul ouălor multicolore e mult mai plăcut decît găsirea propriu-zisă. Aşa îi merge şi lui Klemmer cu această femeie. Pentru bărbat vînătoarea constituie o plăcere mult mai mare decît contopirea inevitabilă. Întrebarea e însă: cînd? Klemmer e timorat şi din cauza blestematei diferenţe de vîrstă. Dar faptul că e bărbat compensează uşor cei zece ani pe care Erika îi are în plus. Şi, în afară de asta, valoarea feminităţii scade cu cît anii sînt mai mulţi şi inteligenţa mai mare. Tehnicianul din Klemmer calculează totul şi suma calculelor lui, după ce a tras linia, arată că Erika nu mai are decît un pas înainte de a cădea în groapă. Dar la rezultatul final se adaugă, în ultimă instanţă, şi ridurile, creţurile, celulita, părul cărunt, săculeţii lacrimali, acneea, dinţii falşi, ochelarii, pierderea propriului chip.

Din fericire, Erika nu a plecat acasă înainte de vreme, aşa cum face adesea. Îi place s-o şteargă englezeşte. Nu face niciodată înainte vreun gest de salut ca să te prevină, nici măcar o fluturare de mînă. Dispare deodată, de parcă o înghite pămîntul. În asemenea zile, cînd îl evită intenţionat pe Klemmer, acesta ascultă, ore în şir, la magnetofon „Călătoria de iarnă“, fredonînd încet. A doua zi îi mărturiseşte profesoarei că doar cel mai trist ciclu de lieduri al lui Schubert a reuşit să-i îndulcească starea în care căzusem iar, din cauza dumneavoastră, Erika. Ceva în sufletul meu vibra împreună cu Schubert, care atunci cînd a compus „Singurătate“ trebuie să se fi simţit la fel ca mine ieri. Am suferit, dacă pot spune astfel, în acelaşi ritm, Schubert şi puţinătatea mea. Fireşte că sînt mic şi derizoriu în raport cu Schubert. Dar în seri ca aceea de ieri, o comparaţie cu el îmi pare mai favorabilă decît alteori. De obicei sînt, din păcate, destul de superficial, vedeţi că recunosc cu toată sinceritatea, Erika.

Aceasta îi cere lui Klemmer să n-o mai privească aşa. Dar tînărul nu dă două parale pe ce spune ea. Sînt contopiţi laolaltă ca două insecte gemene într-un cocon. Capsulele lor delicate, urzite din fire de ambiţie, ambiţie, ambiţie şi iar ambiţie, apasă imponderabil şi fraged pe cele două schelete de dorinţe carnale şi vise. Abia aceste dorinţe îi fac reali, unul în faţa celuilalt. Abia prin această voinţă de a străpunge total şi de a fi străpuns, cei doi devin persoana Klemmer şi persoana Kohut. Două bucăţi de carne în vitrina bine refrigerată a unei măcelării de periferie, expuse publicului cu partea mai roză, unde au fost tăiate. După ce chibzuieşte bine, gospodina cere o jumătate de kilogram de acolo şi un kilogram de dincolo. Ambele bucăţi sînt împachetate în hîrtie pergament. Clienta le pune într-o sacoşă de plastic complet neigienică şi care n-a fost niciodată spălată. Cele două hălci, fileul şi şniţelul de porc, se lipesc drăgăstos una de alta, o halcă roşu-închis, cealaltă roz bombon.

În mine vedeţi limita în faţa căreia voinţa dumneavoastră se frînge, domnule Klemmer, pentru că n-o veţi putea depăşi niciodată! Dar cel căruia i se adresează îi dă replica prompt, punînd la rîndul lui bariere şi condiţii.

Între timp, la vestiar s-a dezlănţuit un haos de picioare care tropăie încoace şi încolo, de mîini care se agită. Voci se lamentează că nu găsesc asta şi asta şi că le-ar fi pus aici şi acolo. Altele ţipă că ăla sau ălălalt le mai datorează bani. O cutie de vioară pîrîie zgomotos sub piciorul unui tînăr, care nu e posesorul cutiei, altfel ar umbla mai delicat cu ea, cum îi atrag mereu atenţia părinţii. Două americance ciripesc în sopran despre impresia generală care a fost bruiată de ceva, nu-şi dau seama de ce anume, poate să fi fost acustica de vină. În orice caz, ceva le-a deranjat.

Deodată aerul e spintecat de un ţipăt şi o mînă, plină de tăieturi şi sîngerîndă, este scoasă

din buzunarul paltonului. Sîngele picură pe modelul cel nou! Lasă pete durabile în stofă. Fata, căreia îi aparţine mîna, urlă de spaimă şi de durerea pe care o simte abia acum, după o secundă dominată de frică; atunci a simţit mai întîi durerea tăieturii propriu-zise şi apoi nimic. În această unealtă a flautistei, care va trebui să fie cusută, în această mînă, deci, folosită la apăsatul şi ridicatul degetelor pe clape, sînt înfipte diferite cioburi şi aşchii de sticlă. Adolescenta îşi priveşte, ca scoasă din minţi, mîna picurătoare, şi tuşul de pe gene ca şi umbrele pleoapelor încep deja să-i curgă, în consens, pe obraji. Publicul amuţeşte, apoi se repede cu forţă sporită ca o cascadă năvălind din toate părţile spre centru. Întocmai ca pilitura de fier cînd se creează un cîmp magnetic. Faptul că se lipesc în halul ăsta de victimă nu îi ajută la nimic. Nici să devină făptaşi, nici să intre într-o relaţie secretă cu victima. Sînt alungaţi de acolo, într-un mod penibil, şi domnul Nemeth preia bagheta autorităţii, chemînd urgent doctorul. Trei elevi favoriţi se grăbesc să telefoneze. Ceilalţi rămîn spectatori, nebănuind nici o clipă că numai patima, în cele mai neplăcute forme ale ei, declanşase acest incident. Nici nu realizează cine ar putea să fie capabil de aşa ceva. Ei nu ar fi niciodată în stare de astfel de atentate.

Un grup de prim-ajutor formează imediat un fel de cocoloş nemestecat, care îţi rămîne în gît şi care se elimină singur. Nimeni nu se urneşte de acolo, toţi vor să vadă totul cît mai exact.

Fata trebuie să se aşeze, deoarece i s-a făcut rău. Poate că acum o să se termine, în sfîrşit, cu nesuferitul ăsta de suflat în flaut.

În prezenţa sîngelui, la Erika se confundă greaţa propriu-zisă cu proasta dispoziţie.

Se întîmplă tot ce se face în mod obişnuit în cazul unei răniri. Unii telefonează acum doar pentru că telefonează şi alţii. Mulţi cer, în gura mare, să se facă linişte, puţini o fac. Se înghesuie

unii pe alţii, împingîndu-se afară din cîmpul vizual. Aduc învinuiri unor persoane complet nevinovate. Sînt recalcitranţi în faţa apelurilor la ordine. Se opun rugăminţilor de a face loc şi linişte, de a evita un incident catastrofal. S-au şi găsit doi, trei elevi care nu ţin cont de cele mai simple reguli de comportare. Din diferite colţuri în care s-au retras discreţi cei mai bine crescuţi sau mai indiferenţi, se naşte întrebarea cine e vinovatul. Unul presupune că fata însăşi s-ar fi rănit, ca să facă pe nebuna. Altul îl contrazice energic, lansînd zvonul că e vorba de un prieten gelos. Un al treilea e de părere că gelozia e valabilă în principiu, dar că e vorba de o fată geloasă şi nu de un băiat.

Unul, învinuit pe nedrept, începe să facă scandal. Una, acuzată fără nici o dovadă, începe să se lamenteze. Un grup de elevi propune măsuri raţionale. Cineva ridică o obiecţie la tot ce s-a spus, cum a văzut că fac politicienii la televizor. Domnul Nemeth cere linişte. Aceasta e tulburată brusc de venirea unei maşini de salvare.

Erika Kohut priveşte totul cu atenţie şi iese. Walter Klemmer se uită la ea ca un animal proaspăt ieşit din găoace care îşi recunoaşte sursa de hrană şi o urmează, cînd iese, atît de aproape, încît calcă pe urmele lăsate de paşii ei.

Părăsite de paşii copiilor agitaţi, treptele au un fel de recul sub călcătura uşoară a Erikăi. Ele dispar de sub ea. Profesoara parcă e înşurubată în văzduh. În sala de gimnastică s-au format, între timp, grupuri de consilieri care fac prezumţii îndrăzneţe. Ei recomandă să se întreprindă primii paşi. Au în vedere cîmpuri de făptaşi şi alcătuiesc lanţuri de suspecţi, încercînd cu mare tapaj să sondeze cît mai eficient aceste cîmpuri. Conglomeratul uman nu se va dizolva aşa de uşor. Abia mult mai tîrziu o să se fărîmiţeze, bucată cu bucată, cînd tinerii muzicieni vor pleca acasă.

Acum se mai înghesuie încă în jurul nenorocirii care, spre norocul lor, nu i-a lovit pe ei. Dar unii chiar cred că vor urma la rînd. Erika aleargă în sus pe scări. Oricine o vede fugind aşa se gîndeşte că i s-a făcut rău. Universul ei muzical e străin de răniri fizice. Dar nu a apucat-o decît vechea ei nevoie de a urina, care survine întotdeauna în cele mai nepotrivite momente. Simte între picioare o apăsare în jos, de aceea aleargă pe scări. Caută un closet, la etajul cel mai de sus, pentru că acolo n-o s-o surprindă nimeni pe doamna profesoară, în timp ce îşi face nevoile cele mai banale.

Deschide o uşă la noroc; nu cunoaşte rînduielile pe aici. Dar are experienţă cu uşile closetelor, deoarece este adesea silită să le caute în cele mai imposibile locuri. În clădiri şi instituţii. Uşa se trădează, prin gradul ei de uzură, că este deschiderea spre una din accesibilităţile şcolii. Duhoarea urinei de copil care emană de acolo o confirmă.

Toaletele pentru profesori se închid doar cu chei individuale şi dispun de accesorii igienice alese, cu dotare specială de ultimă oră. Erika are senzaţia complet nemuzicală că o să plesnească. Nu vrea decît să se deşarte de un şuvoi prelungit şi fierbinte. Uneori, această nevoie o apucă în momentele cele mai nepotrivite, în timpul unui concert, cînd pianistul e la partea de pianissimo şi mai acţionează şi surdina.

Erika ricanează în gînd împotriva acestei necuviinţe a multor pianişti, care sînt de părere şi susţin chiar şi în public că pedala de surdină nu se foloseşte decît la pasajele cîntate foarte încet. În acest sens, indicaţiile lui Beethoven vorbesc cît se poate de clar şi, bineînţeles, împotrivă. La fel se conversează şi raţiunea Erikăi cu experienţa ei artistică, amîndouă trecînd de partea lui Beethoven. Erika regretă, în secret, că nu şi-a putut savura pînă la capăt delictul comis faţă de eleva total neştiutoare.

Acum se află în holul WC-urilor şi nu poate decît să se mire de bogăţia imaginaţiei subiectului care a proiectat şcoala sau a celui care a dotat interioarele. La dreapta se află o uşă pentru liliputani, pe jumătate deschisă, care duce la pisoarul băieţilor. Mirosul evocă o groapă de ciumaţi. Un jgheab emailat uşor accesibil se întinde pe lîngă peretele vopsit în ulei, de-a lungul pardoselii. În el sînt cîteva orificii de scurgere, dintre care unele înfundate. Aşadar, aici îşi proiectează micii bărbaţi, stînd alături, razele lor galbene sau desenează modele pe pereţi. Ceea ce se poate şi vedea.

Şi lucruri care n-au ce căuta aici au rămas lipite de jgheab, figuri decupate din hîrtie, coji de banane sau de portocale, chiar şi un caiet. Erika deschide fereastra şi, aplecîndu-se puţin într-o parte, descoperă o friză artistică. Din perspectiva de vrăbiuţă a Erikăi, lucrarea ornamentală înfăţişează ceva semănînd cu un bărbat gol şi o femeie goală, amîndoi în poziţie şezîndă. Femeia ţine braţul în jurul unei fetiţe îmbrăcate, care tocmai execută un lucru de mînă. Bărbatul priveşte vizibil binevoitor în sus, spre fiul lui îmbrăcat, care ţine în mînă cu grijă un compas deschis şi pare a dezlega probleme ştiinţifice. Erika recunoaşte în friza aceea un semn al politicii de culturalizare social-democrată şi evită să se aplece prea mult în afară, ca să nu cadă în gol. Mai bine închide fereastra, deşi, deschizînd-o, n-a făcut decît să răscolească duhoarea aceea şi mai mult. Erika nu are timp de consideraţii artistice, trebuie să-şi urmeze impulsul.

Elevele mici obişnuiesc să se uşureze după un fel de stativ, asemănător unei culise. Culisa reprezintă, destul de neconvingător, un şir de cabine. Ca la bazinul de înot. În pereţii de lemn despărţitori sînt scobite nenumărate găuri de diverse mărimi şi forme. Erika se întreabă doar cu ce. La nivelul umerilor profesoarei pereţii sînt

retezaţi cu brutalitate. Sus îi iese capul afară. Să zicem că o elevă de şcoală primară se mai poate ascunde, treacă-meargă, după acest paravan, dar un cadru didactic matur, exclus. Colegii şi colegele trebuie să privească prin găuri ca să obţină o imagine de profil a closetului propriu-zis şi a celui ce-l foloseşte. Dacă Erika se ridică, din spatele paravanului capul îi iese afară, întocmai ca la o girafă care apare după un zid ca să mestece o creangă crescută mai sus. Poate chiar ăsta să fi fost motivul acestor ziduri despărţitoare scunde, ca adultul să poată oricînd afla ce face copilul după uşă atîta timp sau dacă nu s-a încuiat pe dinăuntru.

Erika se aşază repede pe marginea vasului mînjit, după ce a ridicat colacul. La soluţia asta au mai apelat şi alţii înaintea ei, aşa încît şi porţelanul acela rece este în întregime tapetat cu microbi. În bazin pluteşte ceva ce Erika preferă să nu vadă, atît e de grăbită. În această situaţie s-ar aşeza şi pe o groapă cu şerpi. Nu-i trebuie decît o uşă care să se încuie. Fără încuietoare n-ar putea pentru nimic în lume să se uşureze. Foraiberul funcţionează şi îi deschide Erikăi stăvilarul. Oftînd uşurată, răsuceşte dispozitivul metalic, aşa încît pe dinafară apare un segment de cerc roşu indicînd: ocupat.

Cineva deschide uşa dinspre hol şi intră. Nu se sperie de acest cadru. Nu încape nici o îndoială, sînt paşi de bărbat care se apropie şi, pînă la urmă, se confirmă că ei îi aparţin lui Walter Klemmer, care alergase chiar adineauri după Erika. Şi Klemmer trece, inevitabil, de la o greaţă la alta, vrînd să-şi găsească iubita. Îl respinsese luni în şir, deşi ar fi trebuit să ştie că el nu se dădea în lături de la nimic. Dorinţa lui era ca ea să se elibereze, în sfîrşit, de blocajele ei. Să-şi dea jos personalitatea de profesoară şi să iasă din ea un obiect pe care să i-l ofere lui. El va avea grijă de toate. Klemmer este acum un aliaj de birocraţie şi patimă. O patimă care nu cunoaşte limite şi, dacă le recunoaşte, nu le respectă. Atît deocamdată despre

misiunea pe care şi-a încredinţat-o el însuşi cu privire la corpul didactic. Walter Klemmer îşi dă jos o carapace numită blocare, una numită timiditate şi încă una numită reţinere. Erika nu mai are unde să fugă, în spatele ei nu se găseşte decît un zid masiv. O s-o facă pe Erika să nu mai aibă ochi şi urechi decît pentru el. Modul de folosinţă o să-l arunce, pentru ca nimeni în afară de el să nu-i poată descoperi Erikăi valoarea de întrebuinţare. Acum, această femeie nu mai are altă soluţie; gata cu toată incertitudinea şi acreala. Să nu se mai înfăşoare permanent în propriile fire ca frumoasa din pădurea adormită. Să păşească înaintea lui Klemmer care ştie tot ce-şi doreşte ea în secret, asemenea unui om liber.

De aceea, Klemmer întreabă acum: Erika, sînteţi aici? Nu vine nici un răspuns, doar un clipocit tot mai estompat irupe dintr-o cabină, un zgomot care se stinge treptat. Apoi un fel de tuse, pe jumătate înăbuşită. Zgomotul indică direcţia. Klemmer nu primeşte nici un răspuns, ceea ce ar putea să i se pară o formă de dispreţ, dar simularea tusei nu poate s-o explice decît într-un singur fel. A doua oară n-o să-i mai daţi unui bărbat acest răspuns, rosteşte Klemmer în pădurea de cabine. Erika e profesoară, dar în acelaşi timp un copil. Klemmer e elev, ce-i drept, dar totodată cel mai matur dintre ei. Şi-a dat seama că, în această situaţie, el e partea care hotărăşte, nu profesoara lui. Klemmer îşi foloseşte calificarea proaspăt cucerită pentru a-şi atinge scopul şi caută ceva pe care ar putea să se urce. Fiind descurcăreţ, găseşte o găleată murdară de tablă pe care e întinsă la uscat o cîrpă de frecat. Klemmer dă jos cîrpa, duce găleata la cabina respectivă, o răstoarnă cu fundul în sus, se urcă pe ea şi priveşte peste zidul despărţitor, în spatele căruia s-au scurs ultimii stropi. Se instaurează o tăcere de mormînt. Femeia, din spatele paravanului, îşi netezeşte fusta, pentru ca bărbatul să nu vadă ceva ce ar putea-o

dezavantaja. Partea de sus a lui Walter Klemmer apare deasupra uşii şi se apleacă spre ea, provocînd-o. Erika e roşie ca focul în obraji şi nu scoate o vorbă. De sus, aplecat deasupra parapetului, ca o floare a soarelui, Klemmer răsuceşte hotărît dispozitivul de metal şi deschide uşa. O scoate pe profesoară afară fiindcă o iubeşte, fapt cu care ea este de acord. E chiar gata să-i facă şi această concesie. Cei doi protagonişti principali vor să prezinte o scenă de dragoste numai între ei şi pentru ei, fără figuranţi, doar un personaj principal strivit sub greutatea celuilalt personaj principal.

Potrivit ocaziei, Erika se predă imediat. Un cadou împachetat în hîrtie de mătase, uşor prăfuită, pe o faţă de masă albă. Atîta timp cît musafirul e de faţă, darul lui e sucit şi învîrtit pe toate părţile cu dragoste, dar de cum pleacă oaspetele, pachetul e pus deoparte, cu indiferenţă şi jenă; toţi se grăbesc la masă. Darul nu poate pleca singur, dar un timp se consolează că cel puţin n-a rămas singur. Se aud zornăind farfurii şi ceşti, tacîmuri zgîriind porţelanul. Şi deodată, pachetul observă că toate aceste zgomote, pe masă, le-a făcut un casetofon. Aplauzele şi ciocnitul paharelor, totul pe bandă! Cineva vine şi-şi ia pachetul; Erika se odihneşte în această nouă siguranţă – cineva se îngrijeşte şi de ea. Aşteaptă o indicaţie sau un ordin. Pentru această zi, nu pentru concertul ei a învăţat atît.

Şi Klemmer are posibilitatea opţiunii de a o pune nefolosită la loc, pentru a o pedepsi. Rămîne la latitudinea lui dacă uzează de ea sau nu. Poate să o arunce din joacă. Poate să o lustruiască şi să o pună în vitrină. S-ar putea chiar întîmpla să n-o spele niciodată şi s-o umple mereu, iar şi iar, cu o soluţie oarecare şi marginea ei ar fi deja mînjită de tot şi lipicioasă de amprentele atîtor guri. Pe fund, o glazură veche de zahăr.

Walter Klemmer o scoate pe Erika din cabina WC-ului. O smuceşte. Pentru introducere, îi aplică un sărut lung pe gură, a cărui scadenţă a trecut de mult. Îi roade buzele şi îi sondează cu limba adîncul gîtului. După o întrebuinţare îndelungată şi epuizantă, îşi retrage limba şi pronunţă cu acest prilej numele Erikăi. Investeşte un mare volum de muncă în această bucată de femeie. Îi umblă pe sub fustă şi ştie că a făcut, în sfîrşit, un mare pas înainte. Îndrăzneşte să meargă mai departe, pentru că ştie că pasiunii i se îngăduie. Totul e permis. Scotoceşte prin subsolurile Erikăi, de parcă ar vrea s-o golească pentru a o pregăti într-altfel, se loveşte de un obstacol şi constată că nu mai poate avansa doar cu ajutorul mîinii. Acum gîfîie, de parcă ar fi alergat mult pentru a atinge această ţintă. Trebuie să-i ofere Erikăi măcar efortul lui. Îi este peste putinţă să pătrundă în ea cu toată mîna, poate cu unul sau două degete. Zis şi făcut. Cînd arătătorul a intrat mai mult decît adînc, îşi iese din piele de fericire şi muşcă din Erika pe unde nimereşte. O îmbăloşează toată. O ţine strîns cu cealaltă mînă, de care nici n-ar avea nevoie, pentru că femeia rămîne oricum ţintuită locului. Se gîndeşte atunci să-i vîre mîna în pulover, dar decolteul, în formă de V, nu e destul de adînc. Ba mai are în plus şi bluza asta tîmpită, albă. De mînie, ciupeşte şi frămîntă şi mai violent partea inferioară a Erikăi. O pedepseşte că l-a fiert atîta vreme, de era s-o lase baltă, spre paguba ei. O aude pe Erika scoţînd un geamăt de durere. Cedează un pic din agresivitate, în definitiv nu vrea să-i facă un rău, aşa gratuit, înainte de a o pune serios în funcţiune. Lui Klemmer îi vine ideea salvatoare: poate că ar merge să pătrundă din partea de jos sub pulover şi sub bluză, adică din direcţie opusă. Mai întîi, trebuie să scoată puloverul şi bluza din fustă. Salivează şi mai intens, din cauza efortului suplimentar. Îi latră Erikăi de nenumărate ori numele în gură, de parcă

ea nu şi-l cunoaşte destul de bine. Dar oricît ar urla în faţa acestui zid stîncos, ecoul nu i se întoarce de două ori sau de trei ori înapoi. Erika stă şi se odihneşte în Klemmer. Se ruşinează de situaţia în care a adus-o. Dar ruşinea asta e plăcută. Klemmer se excită de la trupul ei şi se freacă de ea fremătînd tot. Umblă în genunchi fără să-şi slăbească strînsoarea. Se agaţă şi mai puternic de ea şi se saltă sălbatic în sus, ca să alunece din nou imediat cu liftul în jos, făcînd unele escale în locuri minunate. Prin săruturi se lipeşte strîns de Erika. Femeia stă pe jos ca un instrument prea mult folosit, silit să se renege singur, pentru că altfel n-ar putea suporta avalanşa de buze diletante care se străduiesc să-l ia în gură. Vrea ca elevul să fie liber şi să poată pleca atunci cînd doreşte. Se ambiţionează să rămînă acolo unde a pus-o el. O va găsi exact în acelaşi loc, cînd o să-i vină cheful s-o ia în exploatare. Începe să scoată ceva din ea, din acest ulcior fără fund al eului, care nu va mai fi gol pentru elevul acela. Să sperăm că receptează unele semnale nevăzute. Klemmer îşi pune în joc toată puterea sexului său, ca s-o trîntească pe ea pe spate. El o să cadă pe moale, ea pe tare. Îi cere Erikăi un sacrificiu suprem, pentru că amîndoi ştiu că oricînd ar putea să intre cineva. Walter Klemmer îi strigă ceva nou în ureche despre dragostea lui.

Într-un cadru static, în faţa Erikăi apar două mîini care îşi fac drum pînă la ea din direcţii opuse. Sînt uimite de ceea ce le-a căzut în braţe. Posesorul mîinilor îşi depăşeşte în forţă profesoara, de aceea ea şopteşte un cuvînt perimat: Aşteaptă! El nu vrea să aştepte. Îi explică de ce nu. Sughiţe de poftă. Plînge şi pentru că e copleşit; totul a mers atît de uşor. Erika a colaborat cuminte, fără să se opună.

Îl ţine pe Klemmer la distanţă de un braţ de ea. Îi scoate membrul, anticipînd ceea ce urma să facă el. Nu mai lipseşte decît un ultim truc,

deoarece membrul e pregătit. Uşurat că Erika a făcut acest pas dificil pentru el, Klemmer încearcă s-o trîntească pe spate. Acum ea trebuie să i se opună cu toată greutatea trupului, pentru a putea rămîne în picioare. Îl ţine pe Klemmer de membru, la distanţă de un braţ, în timp ce el cotrobăieşte încă la nimereală în sexul ei. Îi pune în vedere să înceteze, că altfel îl părăseşte. E obligată să repete de cîteva ori ce a spus, pentru că dorinţa ei, schimbată brusc, nu ajunge uşor pînă la el şi la furia lui. Capul lui pare înceţoşat de intenţii violente. Ezită. Se întreabă dacă n-a înţeles bine. Nici în istoria muzicii, şi nicăieri în altă parte, bărbatul implicat într-o acţiune nu poate fi dat afară, fiind în exerciţiul funcţiunii. Femeia asta – nici o fărîmă de dăruire. Erika începe să frămînte mădularul roşu între degetele ei. Ceea ce ei îi este permis lui i se interzice cu severitate. Nu mai are voie să întreprindă nimic legat de trupul ei. Raţiunea pură a lui Klemmer îi ordonă să nu se lase doborît din şa, în definitiv el e călăreţul, ea calul! Femeia îl ameninţă că n-o să-l mai masturbeze, dacă nu încetează să-i scotocească partea de jos. Bărbatul constată că e mai plăcut să simţi pe pielea ta, decît să-i faci pe alţii să simtă şi devine ascultător. După cîteva încercări nereuşite, îşi ia definitiv mîna de pe Erika. E de neimaginat cum îşi contemplă membrul ce pare despărţit de el, umflîndu-se sub mîna Erikăi. Ea îi ordonă s-o privească pe *ea* şi nu mărimea la care a ajuns penisul lui. Să nu-l mai măsoare nici să-l compare cu alţii, pentru că dimensiunea lui nu-l priveşte decît pe el. Mic sau mare, pentru ea n-are importanţă, îi ajunge. Lui nu-i convine situaţia. El nu face nimic şi ea lucrează pentru el. Dacă era invers, era altceva; aşa se întîmplă şi la ore. Erika îl ţine la distanţă de ea. O prăpastie de aproximativ şaptesprezece centimetri de mădular, la care se adaugă braţul Erikăi, plus zece ani diferenţă de vîrstă, se cască între trupurile lor. Viciul este

întotdeauna dragostea pentru nereuşită. Iar Erika nu caută decît succesul pe care, în ciuda căutărilor, nu l-a găsit.

Klemmer ar vrea să pătrundă pînă la ea pe al doilea drum al cunoaşterii, într-o manieră mai interiorizată. De aceea îi rosteşte de mai multe ori numele. Îşi agită de mai multe ori mîinile ca pe nişte padele prin aer şi se avîntă, din nou, pe tărîmul interzis, sperînd că doar, doar, l-o lăsa să-i deschidă caseta neagră cu miracole. Îi promite că ea şi, de fapt, amîndoi ar putea să se bucure mult mai mult şi se declară deja gata să-i arate cum. Membrul lui zvîcneşte umflat şi albastru. Loveşte neputincios aerul în dreapta şi în stînga. Constrîns de situaţie, îl interesează acum mai mult apendicele lui, ca un vierme mare, decît Erika, în ansamblul ei. Ea îi ordonă să tacă şi să nu cumva să se mişte. Altfel, îl lasă acolo. Elevul stă în faţa profesoarei într-o poziţie uşor crăcănată, incapabil să prevadă finalul. Cedează indispus voinţei străine, ca şi cînd ar fi vorba de indicaţii la *Carnavalul* de Schumann sau la *Sonata* de Prokofiev, pe care tocmai o studiază. Îşi ţine mîinile neajutorat pe cusătura pantalonilor, pentru că nu i-a venit altă idee mai bună. Conturul lui e modificat prin penisul, prezent la apel, cuminte, în faţă, prin această protuberanţă care se înfoaie şi ar vrea să-şi ramifice rădăcinile în aer. Afară se întunecă. Din fericire, Erika se află lîngă comutator şi apasă pe buton. Examinează culoarea şi structura membrului lui Klemmer. Îşi strecoară unghiile sub prepuţ şi-i interzice să scoată vreun sunet, fie de plăcere sau de durere. Elevul se aşază într-o poziţie mai incomodă, ca să dureze mai mult. Îşi strînge pulpele cît mai tare şi-şi încordează muşchii feselor pînă ajung tari ca fierul.

Doamne, de nu s-ar termina tocmai acum! Klemmer începe să prindă gust pentru situaţia luată în sine, dar şi pentru senzaţia stîrnită în trupul

său. În compensaţia inactivităţii sale rosteşte cuvinte de dragoste, pînă cînd ea îl somează să tacă. Profesoara refuză, pentru ultima dată, orice exteriorizare din partea elevului, fie că ea se referă la obiect sau nu. Să n-o fi înţeles? Klemmer se vaită că nu-i tratează mai cu grijă frumuseţe de organ, pe toată lungimea lui. Îl maltratează intenţionat. În vîrf se deschide un orificiu care duce în interiorul lui Klemmer şi este alimentat de diverse conducte. Orificiul respiră în sine şi aşteaptă momentul exploziei. Acesta pare a fi sosit, pentru că, iată, Klemmer scoate strigătul de avertisment obişnuit: că nu se mai poate abţine. El jură că a făcut toate eforturile, dar nu-i sînt de nici un folos. Erika îşi înfige dinţii în coroana mădularului său: nici o grijă, nu i-a rupt nici o petală, şi totuşi, posesorul urlă ca din gură de şarpe. Este imediat chemat la ordine. De aceea, şopteşte ca la teatru: Acum! Imediat! Nu mai… Erika îşi scoate instrumentul din gură şi atrage atenţia posesorului că pe viitor o să-i scrie tot ce are voie să-i facă ei. Îmi voi nota dorinţele şi ele vă vor sta oricînd la dispoziţie. Acesta e omul cu contradicţiile lui. Ca o carte deschisă. N-are decît să se bucure de pe acum!

Klemmer nu înţelege prea bine ce vrea să spună ea, dar scînceşte că în nici un caz nu are voie să înceteze acum, pentru că el se va descărca imediat ca un vulcan. Îşi ţine pistolul cu trăgaciul pregătit provocator în faţa ei, ca ea să apese şi să împuşte. Dar Erika îi spune că nu mai vrea să pună mîna pe el, sub nici un motiv. Klemmer se frînge de mijloc şi-şi îndoaie bustul aproape pînă la genunchi. Se clatină în poziţia asta, încoace şi încolo, prin culoarul closetelor. Lumina necruţătoare a unei lămpi cu glob alb îşi trimite razele asupra lui. O imploră pe Erika, dar ea nici nu vrea să audă. Se apucă singur cu mîna, ca să desăvîrşească opera Erikăi. Îi explică profesoarei de ce, din punct de vedere medical, îţi asumi o

vină foarte mare, dacă tratezi un bărbat în situaţia asta atît de fără scrupule. Erika răspunde: Jos mîinile de acolo, altfel n-o să mă mai vedeţi niciodată într-o asemenea împrejurare, domnule Klemmer. Tînărul îi descrie cumplitele dureri pe care le provoacă contracţia. Pe jos n-o să poată ajunge nici măcar pînă acasă. N-aveţi decît să luaţi un taxi, îl sfătuieşte calmă Erika şi se spală absentă, la chiuvetă, pe mîini. Bea şi cîteva înghiţituri. Klemmer încearcă să se joace, pe furiş, cu propriul lui instrument, într-un fel ce nu e menţionat în nici un caiet de note. Un strigăt sever îl face să renunţe. Este somat să rămînă pe loc în picioare, în faţa profesoarei, pînă ce o să-i ordone să facă altceva. Vrea să studieze pe el procesul transformării fizice. Aşa că n-o să-l mai atingă, poate fi sigur de asta. Domnul Klemmer o imploră, tremurînd şi gemînd. Suferă din cauza întreruperii brusce de contact, chiar dacă acesta n-a fost reciproc. Îi prezintă Erikăi imagini de groază. Îi descrie amănunţit fiecare fază a suferinţei, de la cap la picioare. Mădularul lui se micşorează, parcă filmat cu încetinitorul. Structural, Klemmer nu este unul care să fi primit din leagăn virtutea ascultării. El simte nevoia să se intereseze mereu de cauze, de aceea îi aruncă profesoarei fel de fel de injurii în faţă. Şi-a ieşit cu totul de sub control, pentru că bărbatul din el a fost violat. După muzică şi după sport, bărbatul trebuie frumos curăţat şi pus la loc, în husa lui. Erika îi răspunde în replică: Gura! I-o spune pe un asemenea ton, că el amuţeşte într-adevăr.

Stă la oarecare distanţă de ea, în timp ce aşteaptă să se dezumfle. Klemmer vrea, după ce ne-am îngăduit o scurtă pauză de respiraţie, să enumere tot ce nu se cade să faci cu un asemenea bărbat. Felul de a acţiona, pe care şi l-a îngăduit Erika azi, prezintă un şir întreg de interdicţii. O să i le numească. Ea îi porunceşte să tacă. Este ultimul ei avertisment. Klemmer nu renunţă, ci îi

promite că se va revanşa. Erika se duce la uşă şi îşi ia rămas-bun fără o vorbă. N-a vrut să o asculte, deşi i-a oferit de mai multe ori şansa. Acum n-o să mai afle niciodată ce are voie să-i facă ei şi care-i verdictul, dacă ea va consimţi. Iată că deja apasă pe clanţă. Klemmer o imploră să rămînă.

Acum se ţine într-adevăr de cuvînt şi tace. Erika deschide larg uşa closetului. Klemmer este înrămat în cadrul uşii deschise. Nu este un tablou cine ştie ce valoros. Oricine ar intra acum i-ar vedea mădularul descoperit fără să se aştepte deloc la aşa ceva. Erika lasă uşa deschisă pentru a-l chinui pe Klemmer şi mai rău. În orice caz, nici ea n-ar trebui să fie văzută aici. Îndrăzneaţă, se lasă la voia întîmplării. Scara sfîrşeşte direct în uşa WC-ului. Erika mai mîngîie, pentru ultima oară, în fugă, penisul lui Klemmer, care tresaltă animat de o nouă speranţă. Dar imediat e lăsat din nou în părăsire. Bărbatul tremură ca frunza-n vînt. A renunţat la orice rezistenţă şi se lasă privit fără a se mai opune. Pentru Erika, asta este opţiunea maximă în materie de voluptate a privitului. Îndatoririle şi programul scurt şi le-a îndeplinit de mult fără cusur.

Profesoara stă pironită locului. Refuză categoric să-i atingă organul desfătării. Organul desfătării nu se mai înfoaie decît slab de tot. Klemmer nu mai spune nimic despre vreun sentiment reciproc. Se micşorează dureros. Erika îl găseşte ridicol de mic. El se resemnează. Începînd de azi, o să-l controleze exact ce face pe plan profesional şi în timpul lui liber. Pentru o greşeală cît de mică poate să-i fie interzis pînă şi sportul cu padela. O să-l răsfoiască întocmai ca pe o carte plicticoasă. S-ar putea să-l pună curînd deoparte. Klemmer nu are voie să-şi vîre cureaua, din nou, în cataramă, pînă nu-i permite ea. Orice mişcare ascunsă – trebuie vîrît în sac şi închis cu fermoarul – va fi anihilată de Erika din capul locului. Klemmer devine obraznic pentru că simte că se

apropie sfîrşitul. Prezice că, hotărît, nu va putea merge trei zile. Aduce în discuţie, referitor la această problemă, îngrijorarea lui firească, pentru că mersul este pentru sportivul Klemmer aşa-numita pregătire fundamentală, fără instrument. Erika spune că îi vor parveni indicaţii: în scris, oral sau tele-oral. Acum n-are decît să-şi împacheteze păstîrnacul. Din instinct, Klemmer se întoarce cu spatele la Erika. Dar, în cele din urmă, trebuie să facă totul sub privirile ei. În timp ce ea se uită la el. Se simte deja bucuros că poate să se mişte din nou. Face un antrenament scurt, de cîteva secunde, sărind pe loc şi boxînd în aer. Deci nu i-a dăunat chiar aşa de rău. Străbate culoarul WC-urilor, de la un capăt la celălalt. Şi cu cît pare el mai destins şi mai elastic, cu atît mai ţeapănă şi mai crispată devine profesoara. Din păcate, s-a retras, din nou, cu totul, în cochilia ei de melc. Klemmer trebuie s-o învioreze dîndu-i, în joacă, palme peste obraji şi bobîrnaci în ceafă. Se şi oferă s-o facă să rîdă. Sînteţi prea sobră, frumoasă doamnă! Viaţa e sobră, veselă-i arta. Şi acum afară, în aerul proaspăt, iată ceva ce i-a lipsit cel mai mult, dacă vrea să fie sincer, în minutele care au trecut. La vîrsta lui Klemmer, un şoc se uită mai repede decît la anii Erikăi.

Tînărul o zbugheşte afară pe coridor şi încheie cu brio un antrenament de 30 de metri sprint. Goneşte pe lîngă Erika, trăgînd puternic aer în piept, o dată dus şi o dată întors. Îşi alungă crisparea rîzînd zgomotos. Îşi suflă nasul cu putere. Jură că data viitoare o să le iasă mult mai bine la amîndoi. Repetiţia e mama învăţăturii. Klemmer rîde dezlănţuit. Coboară scările în salturi mari, prinde, de fiecare dată, curba la limită. Aproape că ţi se face frică. Erika aude jos poarta grea trîntindu-se. Se pare că Klemmer a şi părăsit clădirea.

Erika Kohut coboară scările încet la parter.

În timpul orelor cu Walter Klemmer, Erika Kohut, care nu se mai înţelege pe sine, e cuprinsă de o furie oarbă, pentru că începe să se lase dominată de un sentiment. Nici nu s-a atins bine de el şi elevul a început să regreseze la studii. Acum face greşeli la interpretarea unei piese pe dinafară, se împotmoleşte la execuţie. Nici măcar nu ştie în ce tonalitate cîntă! Sunetele se modulează în gol. Se îndepărtează tot mai mult de la major, care este tonalitatea corectă. Erika Kohut se simte ameninţată de o avalanşă înspăimântătoare, plină de grohotiş ascuţit. Lui Klemmer îi face plăcere grohotişul ăsta, greutatea iubită a femeii apăsînd pe umerii lui. Voinţa lui muzicală, care nu ţine pasul cu putinţa, este deviată în altă direcţie. Erika îi atrage atenţia, fără să deschidă gura, că greşeşte tocmai la Schubert. Ca să îndrepte acest lucru şi să entuziasmeze femeia, Klemmer se gîndeşte la munţii şi văile Austriei, la tandreţea de care beneficiază din plin această ţară. Trăind mai mult închis între cei patru pereţi, Schubert, chiar dacă nu s-a ocupat de acest aspect, l-a intuit totuşi. Pe urmă, Klemmer reia de la capăt marea sonată în la major, în stilul Biedermeier, care îşi depăşise epoca, să zicem prin spiritul lasciv al unui dans german de acelaşi maestru. Întrerupe curînd, pentru că profesoara îl ia peste picior că precis nu a văzut niciodată o stîncă într-adevăr abruptă, o prăpastie într-adevăr adîncă, un torent într-adevăr sălbatic care spumegă printre pietre sau lacul Neusiedler în toată măreţia lui. Asemenea contraste puternice exprimă Schubert, mai ales în sonata asta unică, şi nicidecum cîmpia Wachau în lumina blîndă a după-amiezii, la ora ceaiului, care i s-ar fi potrivit mai bine lui Smetana, mai ales dacă era vorba de Moldava. Şi nu pentru ea, Erika Kohut, biruitoarea obstacolelor muzicale, ci pentru publicul concertelor de duminică dimineaţa de la ORF.

Klemmer explodează că dacă e cineva care cunoaşte într-adevăr un torent sălbatic, atunci el e acela. În timp ce profesoara se aţine numai în odăi întunecate, avînd alături vîrsta înaintată a mamei ei, care nu mai e bună de nimic decît să privească departe, cu ajutorul unui aparat. Dacă se află deasupra sau dedesubtul pămîntului, pentru această mamă nu mai e nici o diferenţă. Erika Kohut evocă însemnările lui Schubert şi este cuprinsă de tulburare. În sufletul ei, o apă spumegă şi vuieşte. Aceste însemnări merg de la ţipăt pînă la şoaptă şi nu de la rostirea cu glas tare la cea cu glas slab. Cu siguranţă că anarhia nu este punctul dumneavoastră forte, Klemmer. Sportul acvatic este, din păcate, prea mult supus convenţiilor. Walter Klemmer îşi doreşte să i se dea voie s-o sărute pe gît. Nu a făcut niciodată aşa ceva, dar i s-a spus. Erika îşi doreşte ca elevul ei să vrea s-o sărute pe gît, dar nu-i dă prilejul s-o facă. Simte cum creşte dăruirea în ea şi acolo, în cap, dăruirea se loveşte de ura veche şi nouă, comprimate una în cealaltă, ura împotriva femeilor care au trăit un timp de viaţă mai scurt decît ea şi de aceea sînt mai tinere. Dăruirea Erikăi nu seamănă din nici un punct de vedere cu cea rezervată mamei ei. Ura ei seamănă, din toate punctele de vedere, cu ura ei normală, obişnuită.

Pentru a masca asemenea sentimente, femeia contrazice cu vehemenţă tot ce a susţinut pînă acum oficial, referitor la muzică. Ea spune: În interpretarea unei bucăţi muzicale există un punct anume unde precizia se sfîrşeşte şi începe imprecizia adevăratei creaţii. Interpretul nu mai slujeşte, el ordonă! El îi pretinde compozitorului totul! Poate că pentru Erika nu este încă prea tîrziu pentru a începe o viaţă nouă. Faptul că susţine acum unele teze noi nu poate să-i dăuneze. Erika spune cu o ironie fină că tînărul Klemmer ar fi atins acum o treaptă a priceperii şi ar fi îndreptăţit să asocieze afectul şi sentimentul cu priceperea.

Dar femeia îi dă elevului imediat peste nas, că nimic n-ar îndreptăţi-o pe ea, în cazul lui, să presupună cu ochii închişi că el a şi priceput. S-a înşelat, deşi, ca profesoară, ar fi trebuit să ştie mai bine. Klemmer n-are decît să-şi ia padela şi să facă sport nautic, dar să se dea la o parte din drumul lui Schubert, dacă dă peste el, din întîmplare, prin păduri. Omul ăsta urît, Schubert. Elevul fruntaş este dojenit cu epitete ca frumos şi tînăr, în timp ce Erika îşi mai adaugă, la dreapta şi la stînga, o greutate pe haltera ei grea de ură. Doar cu efort îşi sprijină ura la nivelul pieptului. Captiv în mediocritatea îngîmfată a dorinţei de a arăta bine, nu recunoaşteţi prăpastia nici atunci cînd căderi în ea, îi spune Erika lui Klemmer. Niciodată nu riscaţi. Treceţi peste bălţoace, în aşa fel să nu vă udaţi pe picioare. Cînd canotaţi, în apele sălbatice, atîta am înţeles şi eu, şi căderi, la un moment dat, cu capul în apă, pentru că v-aţi răsturnat, vă ridicaţi imediat şi ieşiţi la suprafaţă. Pînă şi de adîncimea apei, de această neîntrecută elasticitate şi toleranţă în care v-aţi scufundat capul, vă temeţi! Preferaţi apele puţin adînci, superficialitatea vi se citeşte pe faţă. Colţii de stîncă îi ocoliţi cu îngăduinţă – pentru dumneavoastră! – încă înainte de a-i repera.

Erika se întinde şuierînd după aer, Klemmer întinde mîinile în jurul iubitei, care nu-i este încă iubită, ca s-o oprească de la acest drum. Nu vă baraţi definitiv accesul la mine, o sfătuieşte el, bine intenţionat. Şi pare a ieşi în faţă întărit, în mod paradoxal, dintr-un duel sportiv, ca acela al sexelor. Doamna, care îmbătrîneşte vizibil, se zbate pe podea cu spumele turbării prelinse pe bărbie. Această femeie poate să privească în muzică, înăuntru, ca printr-un binoclu, pe care îl ţii invers în faţa ochilor, aşa încît muzica pare a fi foarte departe şi foarte mică. Profesoara nu poate fi oprită cînd crede că trebuie să realizeze ceva ce i-a inspirat această muzică. Şi apoi, vorbeşte

întruna. Erika se simte sfîşiată de nedreptate; nimeni nu l-a iubit pe micul alcoolic Schubert Franzl. Cînd îl priveşte pe elevul Klemmer, simte acea incompatibilitate extrem de pregnant: Schubert şi femeile. Un capitol întunecat în revista pornografică a artei. Schubert nu corespundea, nici în ce priveşte creatorul, nici virtuozul, imaginii pe care şi-o face mulţimea despre geniu. Această mulţime îşi face imagini şi e mulţumită abia cînd dă peste aceste imagini, afară, în spaţiile de vînătoare. Schubert nu a avut nici măcar un pian, şi ce bine vă merge, în schimb, dumneavoastră, domnule Klemmer! Cîtă nedreptate că acest Klemmer trăieşte şi nu studiază destul, în timp ce Schubert e mort. Erika Kohut jigneşte un bărbat de la care cere totuşi iubire. Se năpusteşte prosteşte asupra lui, vorbe grele îi ţîşnesc de sub vălul palatului pe blana limbii ei. Noaptea i se umezeşte obrazul, în timp ce mama sforăie alături fără să aibă habar. Dimineaţa, Erika abia îşi poate vedea ochii în oglindă, din cauza mulţimii ridurilor. Bărbatul şi femeia stau din nou, faţă în faţă, îngheţaţi în vrajbă.

În servieta Erikăi, printre caietele de note, foşneşte o scrisoare, adresată elevului, pe care i-o va înmîna, după ce îl va fi batjocorit destul. Încă suie voma furiei, în spasme egale, pe coloana trupului ei. Schubert a fost, fără îndoială, un mare talent, pentru că n-a avut profesor, putînd fi comparat eventual cu un Leopold Mozart, dar Schubert, cu siguranţă, n-a fost un artist cu adevărat consacrat şi desăvârşit, îi scapă lui Klemmer un nou cîrnat umplut cu idei, printre dinţi. Îl oferă profesoarei pe o farfurioară de carton cu un strop de muştar. Cineva care trăieşte atît de puţin nu poate fi cu adevărat un artist consacrat şi desăvîrşit. Şi eu am trecut de douăzeci de ani şi ştiu atît de puţin, în fiecare zi îmi dau seama de asta, spune Klemmer. Cît de puţin trebuie să fi fost în stare Franz Schubert, la treizeci de ani! Acest

copil de institutor din Viena – mic, enigmatic, atrăgător. Femeile l-au asasinat cu ajutorul sifilisului.

Femeile ne vor băga în groapă, glumeşte sumbru tînărul şi se referă la capriciile sexului frumos. La femei totul se clatină, cînd într-o direcţie, cînd în alta şi nu poţi vedea nici o regularitate. Erika i se adresează lui Klemmer spunîndu-i că nu are nici o idee despre tragic. Este un tînăr arătos. Klemmer trosneşte, între dinţii lui sănătoşi, un os tare de la şold, pe care i l-a aruncat profesoara lui. Apoi i-a spus că n-are nici o idee despre punerea accentelor la Schubert. Să ne ferim de manierisme, e de părere Erika Kohut. Elevul înoată în ritmul susţinut al curentului.

Nu este întotdeauna recomandabil să fii prea larg cu semnalele instrumentale în opera pianistică a lui Schubert, ca de pildă suflătorii în alămuri. Înainte de a-l şti în întregime pe dinafară, Klemmer, feriţi-vă de note false şi de prea multă pedală. Dar şi de prea puţină! Nu fiecare ton sună atît de mult, cum este notat, şi nu fiecare este notat atît de lung, cît trebuie să sune.

Ca studiu suplimentar, Erika îi arată un exerciţiu pentru mîna stîngă, de mare utilitate. De fapt, ea vrea să se liniştească pe sine. Cu ajutorul mîinii stîngi, îi plăteşte pentru durerile pe care i le-a pricinuit el. Dar Klemmer nu-şi doreşte calmarea pasiunilor cu ajutorul tehnicii pianistice, el caută lupta trupurilor şi suferinţa care nu va putea fi oprită nici în faţa profesoarei Kohut. Este convins că, în cele din urmă, va profita şi arta lui de pe urma acestora, după ce va supravieţui victorios şi rece acestei lupte epuizante. La despărţire, după ultimul gong, următoarea împărţire: el va avea mai mult şi Erika mai puţin. Se bucură de pe acum de asta! Erika va deveni cu un an mai mare, el va fi, în evoluţia lui, cu un an înaintea celorlalţi. Klemmer se cramponează de tema Schubert. El se revoltă că profesoara lui face, brusc şi surprinzător,

o întoarcere de 180 de grade şi tot ce pretinde a fi părerea ei personală este ceea ce el, Klemmer, a susţinut de fapt întotdeauna. Că ne-măsuratul, ne-numitul, ne-rostitul, ne-interpretabilul, ne-atinsul, ne-cuprinsul sînt în fond mai importante decît ceea ce e palpabil şi imediat: tehnica, tehnica, tehnica, tehnica. V-am prins cumva pe picior greşit, doamnă profesoară?

Erika se face ca para focului, fiindcă el a pomenit de ceea ce e de neatins, înţelegînd fireşte prin aceasta doar iubirea lui pentru ea. În ea se face lumină şi căldură. Soarele pasiunii pe care nu l-a mai simţit de atîta amar de vreme străluceşte acum din nou. El simte încă pentru ea aceeaşi afecţiune pe care a simţit-o ieri şi alaltăieri. E limpede că o iubeşte şi o respectă nespus de mult, cum i-a şi spus plin de tandreţe. Erika îşi lasă privirea în jos şi oftează semnificativ, vrînd parcă să se scuze că n-a vrut decît să amintească plăcerea lui Schubert de a exprima efecte orchestrale la pian. Aceste efecte şi instrumentele care le simbolizează trebuie bine cunoscute şi folosite fără cusur. Dar cum spuneam, fără manierisme! Erika îl consolează ca femeie şi ca prieten. O să meargă, o să vezi!

Profesoara şi elevul stau faţă în faţă ca bărbat şi femeie. Între ei se află ceva dogoritor, un zid imposibil de trecut. Zidul nu permite ca unul să treacă dincolo şi să sugă sîngele celuilalt. Profesoara şi elevul se mistuie şi tînjesc după mai mult. Sub tălpile lor fierbe între timp, făcînd băşicuţe, terciul cultural care nu se termină niciodată, un terci pe care îl savurează în înghiţituri mici, hrana lor cea de toate zilele, fără de care n-ar fi putut nici să existe.

Erika Kohut în pielea mohorîtă şi solzoasă a anilor ei. Nimeni nu poate şi nici nu vrea să i-o ia. Pielea asta nu se lasă scoasă. A pierdut atît de multe pînă acum şi a pierdut, în special, tinereţea, de pildă cei optsprezece ani care, în gura

poporului, sună ca optsprezece primăveri. Nu durează decît un an şi pe urmă s-a dus. Acum alţii savurează în locul ei aceşti optsprezece ani. Erika e azi de două ori mai bătrînă decît o fetiţă de şaisprezece ani. Calculează tot timpul şi distanţa dintre Erika şi o fată de optsprezece ani nu se micşorează niciodată, în orice caz nici nu se măreşte. Antipatia pe care Erika o resimte faţă de orice fată de vîrsta asta adînceşte şi mai mult deosebirea. Noaptea, femeia se răsuceşte, asudată toată, trasă în ţepuşa mîniei deasupra flăcărilor mistuitoare ale dragostei materne. În acest timp e stropită la intervale regulate cu sosul aromat al muzicii. Nimic nu schimbă această diferenţă ireversibilă: bătrîn/tînăr. Şi chiar în notaţia muzicii scrise de maeştrii care au murit nu se mai poate schimba nimic. Este aşa cum e. Acest sistem de notaţie o fascinează pe Erika încă din copilărie. Cele cinci linii negre o domină de cînd gîndeşte. Nu are voie să se gîndească la nimic altceva decît la ele. Împreună cu mama a legat acest sistem de raster într-o plasă rezistentă, formată din prescripţii, indicaţii, porunci precise, ca pe o şuncă roză atîrnată de cîrligul măcelarului. Aşa ceva îţi dă siguranţă şi siguranţa produce frica de nesiguranţă. Erika se teme că totul rămîne aşa cum este şi se teme că odată şi odată s-ar putea schimba ceva. Se zbate după o gură de aer ca într-o criză de astm şi pe urmă nu ştie ce să facă de atîta aer. Horcăie şi nu poate să scoată un sunet din gîtlejul ei. Klemmer îngheaţă pînă-n străfundul sănătăţii lui de nezdruncinat şi se interesează ce a păţit iubita lui. Să aduc un pahar cu apă? întreabă, plin de îngrijorare şi compasiune drăgăstoasă, acest reprezentant al firmei Ritter et Comp. Profesoara tuşeşte scuturată de spasme. Se eliberează de ceva mult mai rău decît nevoia ei de a tuşi. Sentimentele nu şi le poate exprima verbal, doar la pian.

Erika scoate pentru mai multă siguranţă, din servieta ei, o scrisoare închisă ermetic şi i-o dă lui

Klemmer, aşa cum şi-a imaginat acasă de atîtea ori, în gînd. În scrisoare scrie ce curs va trebui să ia o anumită iubire. Erika a scris tot ce nu vrea să spună. Klemmer se gîndeşte că aici trebuie să fie ceva minunat, de nerostit, care nu se destăinuie decît în scris şi străluceşte mai luminos decît luna pe culmile munţilor. Cum a putut să-i scape acest amănunt! Datorită travaliului neîntrerupt asupra sentimentelor şi mai ales forţei lui de expresie, Klemmer e astăzi, în sfîrşit, în situaţia fericită de a exprima oricînd, cu glas tare, tot ce i-ar trece prin minte. Da, a descoperit că face peste tot impresie bună, ba aduce şi un aer de prospeţime cînd se vîră în faţă să vorbească el întîi. În orice caz, lăsînd la o parte timiditatea, pentru că asta nu rentează. În ce-l priveşte, la nevoie, ar fi în stare să-şi răcnească dragostea. Din fericire, nu e nevoie, pentru că nimeni nu vrea să audă aşa ceva. La cinema, Klemmer se reazemă comod de spătarul fotoliului, savurează îngheţata şi se priveşte plin de satisfacţie chiar pe sine pe pînză, unde se derulează, în mărime naturală, tema delicată a cuplului bărbat tînăr şi femeie trecută de prima tinereţe. Într-un rol secund o mamă bătrînă, ridicolă, care îşi doreşte cu ardoare ca întreaga Europă, Anglia şi America să fie captivate de sunetul dulce pe care copilul ei reuşeşte să-l scoată de mulţi ani încoace. Mama îşi doreşte ca fata ei să se perpelească mai bine în hăţurile materne decît în cazanul voluptăţilor amoroase. În oala cu presiune sentimentele se frăgezesc mai repede şi vitaminele rămîn intacte, îi dă replica Klemmer şi totodată un sfat bun. În cel mult o jumătate de an s-a cheltuit lacom cu Erika şi apoi poate să se îndrepte spre plăcerile următoare.

Klemmer îi sărută apăsat mîna Erikăi, cea care i-a dat scrisoarea. Spune: Mulţumesc, Erika. Acest sfîrşit de săptămînă vrea să i-l dăruiască în întregime. Femeia e disperată că insistentul de Klemmer vrea să năvălească în weekend-ul ei pe

care ea îl socoteşte sacru şi intangibil. De aceea nu acceptă. Găseşte un pretext de moment pentru care nu e posibil nici acum şi probabil nici săptămînile următoare. Putem să vorbim oricînd la telefon, minte obraznică Erika. Prin ea curge un curent alternativ. Klemmer foşneşte cu subînţeles scrisoarea misterioasă şi, în cele din urmă, îşi susţine punctul de vedere. Erika nu poate să fie chiar atît de rea cu el după cum se manifestă fără să se gîndească. Îndemnul clipei sună: nu lăsa bărbatul să asude nerăsplătit.

Şi Erika să nu uite, fiecare an pentru Klemmer încă se scrie cu unu, pe cînd pentru Erika deja cu trei. Ea ar trebui să bată fierul cît e cald, aşa o sfătuieşte Klemmer binevoitor, mototolind într-o mînă umedă de transpiraţie scrisoarea, cu cealaltă pipăind-o timid pe profesoară ca pe o găină pe care ar vrea să o cumpere, dar mai trebuie să chibzuiască la preţ, dacă e pe măsura vîrstei. Klemmer nu ştie după ce se cunoaşte vîrsta la o găină de supă sau la un pui de friptură. La profesoara lui se vede – doar are ochi –, ea nu mai e tînără, dar se ţine încă relativ bine. S-ar putea spune că e crocantă, dacă n-ar avea privirea niţel apoasă. Şi apoi, tentaţia mereu reaprinsă, că este, orice s-ar spune, profesoara lui. Asta îl aţîţă să şi-o facă elevă, măcar o dată pe săptămînă. Erika i se sustrage, îşi ia trupul înapoi, cum ţi-ai lua o jucărie, şi-şi suflă nasul mai tot timpul, din timiditate. El îi descrie natura, aşa cum a învăţat la rîndul lui s-o cunoască şi s-o iubească. În curînd va zburda şi se va desfăta împreună cu ea în mijlocul naturii. Se vor aşeza unde pădurea e mai deasă, pe perne de muşchi, şi vor mînca hrană rece din pachet. Acolo n-o să vadă nimeni cum îşi face de cap tînărul sportiv şi artist, deja disputat de altele, cu o femeie trecută, care trebuie să se ferească de concurenţa tinerelor femei. Cel mai tulburător lucru, în această situaţie nouă, va fi intimitatea tainică pe care Klemmer şi-o şi închipuie.

Erika a amuţit. Îi soarbe spusele cu ochii şi inima. Klemmer simte că a sosit momentul s-o contrazică în ce priveşte afirmaţia ei în legătură cu Schubert. Va intra cu forţa în discuţie. Va plasa imaginea Erikăi despre Schubert la locul potrivit, iar pe sine se va aşeza în lumina cea mai favorabilă. Discuţiile în contradictoriu, în care el va ieşi învingător, se vor înteţi de acum tot mai mult, îi promite iubitei. Sigur că o iubeşte pe această femeie în mare măsură pentru imensa ei experienţă în materie de repertoriu muzical, dar nu putem trece la infinit cu vederea faptul că el ştie totul mult mai bine. Asta îi provoacă de fapt cea mai mare voluptate. Cînd Erika încearcă să-l contrazică, el ridică un deget pentru a-şi susţine o părere. E învingătorul obraznic şi femeia s-a ghemuit sub săruturi, în spatele pianului. Cuvîntul încetează şi sentimentul învinge graţie perseverenţei şi forţei.

Erika se opune, spune că nu cunoaşte sentimente. Dacă ar recunoaşte un singur sentiment, nu l-ar lăsa să treacă înaintea inteligenţei. Mai aduce un al doilea pian între ea şi Klemmer. Acesta îşi învinovăţeşte de laşitate şefa adorată. Cineva care iubeşte un tînăr cum e Klemmer trebuie să iasă în faţa lumii şi să se mărturisească cu glas tare. Poftim, nici Klemmer nu ar vrea să se vorbească în Conservator, pentru că el păstoreşte, în mod normal, pe păşuni mai proaspete. Iar iubirea te face fericit doar cînd poţi fi invidiat pentru fiinţa iubită. În cazul lui: căsătorie ulterioară exclusă. Din fericire, Erika are o mamă care nu-i permite să se căsătorească. Sub plafonul încăperii, Klemmer înoată înainte în propria lui apă fără să ţină cont de nimic. În apă ştie şi poate. Sfîşie în bucăţi o ultimă părere de-a Erikăi despre sonatele lui Schubert. Erika tuşeşte şi, de timiditate, scîrţîie din balamale, încoace şi încolo ca o uşă neunsă, ceea ce Klemmer, atît de sigur pe articulaţiile lui, n-a observat pînă acum la

nimeni altcineva. Ea se îndoaie în poziţiile cele mai imposibile şi Klemmer simte, surprins şi surprinzător totodată, un nod de greaţă urcîndu-i-se în gît, dar care se lasă imediat inclus în senzaţiile lui. Dacă vrei, te obişnuieşti. Totul e să nu fii aşa exclusivist. Erika îşi trosneşte încheieturile degetelor, ceea ce nu-i foloseşte nici la sănătate, nici la pian. Femeia priveşte încăpăţînată în colţuri îndepărtate, deşi Klemmer îi cere să se uite la el deschis şi ferm, nu crispată şi absentă. Doar nu e nimeni aici să tragă cu ochiul.

Descurajat de privirea dispreţuitoare, Walter Klemmer încearcă să o roage: Îmi dai voie să-ţi cer ceva nemaipomenit, ceva ce n-ai făcut niciodată? Şi-i cere imediat această probă de dragoste. Ca prim pas în noua lor existenţă amoroasă, să facă ceva de neconceput şi anume să plece îndată cu el, renunţînd la ora de astă-seară cu ultima elevă. În orice caz, să-şi pregătească pretextul unei indispoziţii sau al durerilor de cap, ca nu cumva eleva să bănuiască ceva şi să ciripească. Erika respinge această misiune uşoară; un mustang sălbatic care a lovit, în sfîrşit, cu copita în uşa grajdului, dar rămîne totuşi în grajd, pentru că între timp s-a răzgîndit. Klemmer îi spune femeii iubite în ce fel au reuşit alţii să-şi scuture jugul îndatoririlor şi obişnuinţelor. Îi aminteşte de „Inelul“ lui Wagner, unul dintre nenumăratele exemple. Îi oferă Erikăi arta însăşi, drept pildă pentru tot şi pentru nimic. Dacă am defrişa temeinic arta, această groapă-capcană, plină de coase şi seceri, am găsi destule exemple de comportament anarhic. Mozart, de pildă, acest exemplu pentru TOT, el care scutură jugul princiar-episcopal. Şi dacă acest Mozart, unanim îndrăgit, pe care noi doi nu-l preţuim în mod special, a fost în stare, atunci veţi fi şi dumneavoastră. De cîte ori n-am căzut noi de acord că atît artistul pasiv, cît şi cel activ nu suportă prea bine reglementarea. Artistul se fereşte

de călcătura grea a adevărului sau a legii. Mă şi mir, nu mi-o lua în nume de rău, cum ai putut s-o suporţi pe mama ta în toţi aceşti ani! Sau nu eşti artistă sau nu mai simţi jugul nici atunci cînd ajungi deja să te sufoci din cauza lui, îşi tutuieşte Klemmer profesoara, bucuros că, din fericire, mama Kohut stă între ei ca un parapet de care se ciocnesc. O să aibă ea grijă, mama, ca el să nu se sufoce sub femeia asta bătrînicioasă! Mama le oferă un nesfîrşit material de discuţie, un adevărat hăţiş de vegetaţie, un obstacol în faţa multor împliniri, dar, pe de altă parte, îşi ţine fiica legată strîns de un loc, aşa încît nu-l poate urma pe Klemmer oriunde ar vrea el. Unde am putea să ne întîlnim regulat şi nelimitat, fără să afle nimeni, Erika? Klemmer se şi înfierbintă la propunerea unei camere comune şi tăinuite, pe care ar putea s-o doteze cu pick-up-ul său cel vechi şi cu plăci pe care le are în dublu exemplar. În sfîrşit, cunoaşte şi gustul muzical al Erikăi, şi el în două exemplare, pentru că şi Klemmer are aceleaşi preferinţe. Posedă cîteva LPs de Chopin, în două exemplare, şi unul cu operele lui Paderewski, aflat pe nedrept în umbra lui Chopin, după părerea lui şi a Erikăi, care îi dăruise placa fără să ştie că şi-o cumpărase şi el. Klemmer abia se mai abţine să nu citească scrisoarea. Ce nu putem exprima e bine să scriem. Ce nu putem suporta e bine să nu facem. Mă bucur de pe acum de lectura scrisorii tale din 24. 4., draga mea Erika. Şi dacă ar fi să înţeleg intenţionat greşit această epistolă, tot mă bucur că după ceartă ne vom împăca. Klemmer începe imediat să vorbească despre sine, despre sine şi iarăşi despre sine. Ea îi scrisese această scrisoare, deci avea şi el dreptul să-şi pună în valoare interioritatea. Timpul pe care va trebui să-l consume cu cititul scrisorii îl poate folosi de pe acum cu discuţia, aşa încît ponderea Erikăi să fie cît mai diminuată în ambele sensuri. Klemmer îi explică profesoarei că în el se

înfruntă două extreme extreme, şi anume sportul competitiv (sporadic) şi arta (regulat).

Erika îi interzice elevului, pe care îl şi mănîncă degetele, să deschidă scrisoarea, chiar şi numai s-o atingă. Cleme v-ar trebui, să vă prindeţi cu ele cît mai strîns de studiul lui Schubert! Erika îşi bate joc atît de numele scump al lui Klemmer, cît şi de numele scump al lui Schubert.

Elevul e gata să facă într-adins. Pentru o clipă îşi savurează gîndul să strige în faţa lumii întregi secretul lui cu o profesoară. Că s-a întîmplat într-un closet. Dar fiindcă pentru el n-a fost un titlu de glorie, tace. Mai tîrziu ar putea s-o întoarcă, pentru posteritate, cum că *el* cîştigase, de fapt, lupta. Klemmer se suspectează dacă, pus să aleagă între femeie, artă şi sport, nu s-ar decide pentru artă şi sport. Continuă încă să-şi ţină secrete asemenea păreri stupide despre femeie. Începe să simtă ce înseamnă să introduci factorul de nesiguranţă al unui eu străin în urzeala extrem de fină a propriului joc. Şi în joc există fireşte riscuri, de pildă, forma fizică poate să varieze de la o zi la alta. Femeia asta este atît de în vîrstă şi încă nu ştie ce vrea. Eu sînt atît de tînăr şi ştiu tot timpul ce aş vrea să am.

Scrisoarea se mototoleşte în buzunarul de la piept al cămăşii. Pe Klemmer îl mănîncă degetele, abia mai rezistă, şi acest amator de plăceri, labil, se decide să citească în tihnă scrisoarea, într-un loc liniştit, în sînul naturii şi să-şi facă imediat şi notiţe. Pentru un răspuns care trebuie să fie mai lung decît scrisoarea. Poate în parcul Burggarten, o să-şi comande la cafeneaua Palmenhaus un melange şi un ştrudel cu mere. Cele două elemente divergente, arta şi Kohut, vor face scrisoarea şi mai incitantă. Între ele, arbitrul Klemmer, indicînd cu ajutorul gongului cine a cîştigat runda aceasta, natura afară sau Erika înăuntru. La Klemmer, cînd e cald, cînd e rece.

Elevul abia a dispărut din clasa de pian, abia a început eleva, care a intrat după el, gama poticnindu-se, că profesoara şi simulează că ar avea dureri de cap şi, din păcate, trebuie să întrerupă ora. Eleva se înalţă ca o ciocîrlie în văzduh şi-şi ia zborul.

Erika se îndoaie sub povara unor spaime respingătoare şi fără răspuns. Acum atîrnă de infuzia de îndurare a lui Klemmer, administrată picătură cu picătură. Oare poate el într-adevăr să treacă obstacole înalte, să străbată rîuri sălbatice? Este iubirea lui gata de riscuri? Erika nu ştie dacă se poate bizui pe asigurările perpetue ale lui Klemmer că nu s-ar fi temut niciodată de vreun risc, cu cît mai mare cu atît mai iubit. În toţi aceşti ani este pentru prima dată cînd Erika trimite acasă o elevă, fără să-i fi predat ora. Mama avertizează împotriva potecilor abrupte. Cînd mama nu flutură scara succesului care suie spre culmi, schiţează tabloul fioros al unei coborîri dramatice, datorită tradiţionalei greşeli la parapet. Mai bine culmile artei decît abisurile sexului. Artistul este obligat să uite acest sex, crede mama, în pofida părerii unanime privind desfrînarea lui; dacă nu e în stare, este un om simplu, ceea ce n-are voie să fie. Atunci nu e sacru! Din păcate, biografiile artiştilor în general, reprezentînd de altfel tot ce e mai important pentru scriitor, mişună de perversiunile erotice ale protagoniştilor. Ele lasă impresia greşită că doar din grămada sexualităţii ar ieşi răsadul de castraveţi al armoniei pure.

Copilul s-a şi poticnit o dată în artă, îi reproşează mama în bătăliile lor. Oricum, a te poticni o dată înseamnă niciodată, o să vadă Erika.

Aleargă pe jos de la Conservator acasă.

Între picioarele ei, putregaiul, o masă albă, insensibilă. Noroi, bulgări descompuşi de materie organică. Nu sînt adieri de primăvară să poată trezi ceva. E doar o grămăjoară joasă de dorinţe meschine şi nostalgii mediocre, care se tem de

împlinire. Ca un cleşte o vor cuprinde cei doi parteneri de viaţă aleşi: mama şi elevul Klemmer. Nu-i poate avea pe amîndoi în acelaşi timp, dar nici doar pe unul, pentru că atunci şi-ar pierde brusc cealaltă parte. Îi poate comunica mamei să nu-l lase pe Klemmer să intre, dacă sună. Mama se va supune bucuroasă acestei porunci. Oare Erika a trăit în tot acest timp atît de calm, în compensarea sentimentului îngrozitor de nelinişte de acum? Să sperăm că n-o să vină azi; mîine poate să vină, dar azi nu, pentru că Erika vrea să vadă vechiul film al lui Lubitsch. Atît mama, cît şi fiica se bucură, încă de vinerea trecută, pentru că atunci apare întotdeauna programul pe săptămîna viitoare. Familia Kohut îl aşteaptă mult mai doritoare decît îşi aşteaptă marea iubire, care nu cumva să se arate!

Scriind scrisoarea, Erika a făcut un pas îndrăzneţ. Vina acestui pas nu poate fi aruncată asupra mamei; ea nici nu trebuie să afle că e vorba de o mişcare înspre ieslea cu cele interzise. Toate cele interzise i le-a destăinuit Erika imediat ochiului matern, iar el a asigurat-o că ştia de mult, ah, ochiul ăsta al legii!

În timp ce merge, Erika urăşte fructul poros, rînced, care marchează terminarea jumătăţii inferioare a trupului. Doar arta poate promite dulceaţa nemărginită! Erika aleargă într-acolo. În curînd, acest putregai se va întinde cuprinzînd tot mai multe părţi din trup. Atunci va muri în chinuri. Cuprinsă de spaimă, Erika se şi închipuie o gaură nesimţitoare de un metru şi şaptezeci şi cinci de centimetri, zăcînd în sicriu şi dizolvîndu-se lent în pămînt; gaura pe care a dispreţuit-o, a neglijat-o, iată că acum a acaparat-o total. Ea nu mai e nimic. Şi pentru ea nu mai există nimic altceva.

Neobservat de ea, Walter Klemmer se grăbeşte pe urmele Erikăi. Tocmai s-a hotărît să nu deschidă încă scrisoarea, pentru că vrea să aibă o explicaţie cu femeia vie şi caldă, înainte de a-i citi

scrisorile lipsite de viaţă. Klemmer o preferă pe doamna Erika vie unei hîrtii neînsufleţite, pentru care au trebuit să moară copaci. Scrisoarea asta pot s-o citesc şi acasă, în linişte, gîndeşte Klemmer, care vrea, cu orice preţ, să rămînă la minge. Mingea se rostogoleşte, sare, saltă în faţa lui, opreşte la stopuri, se oglindeşte-n vitrine. N-o să se lase învăţat de această femeie cînd să citească scrisori şi cînd să aibă el singur o iniţiativă. Femeia nu este obişnuită cu rolul urmăritului şi nu întoarce capul. Şi totuşi, ar trebui să înveţe că ea este vînatul şi bărbatul vînătorul. Mai bine să înceapă de azi decît de mîine. Posibilitatea ca voinţa ei superioară să nu-şi pună amprenta chiar pe orice nu-i intră în cap, deşi ea este marcată permanent de voinţa mamei. Dar acest lucru i-a pătruns atît de adînc în carne şi în sînge, încît nu mai observă. Încrederea e bună, controlul şi mai bun.

De la poartă, căminul o întîmpină cu bucurie. Efluvii calde o înconjoară pe profesoară. Erika apare pe ecranul radar al mamei, asemenea unui punct luminos care pîlpîie, un fluture, o insectă, străpunsă de acul cu gămălie al fiinţei mai tari. N-o să vrea să afle cum a reacţionat Klemmer la scrisoare, deoarece nu va ridica telefonul. O să-i ceară mamei să-i comunice bărbatului că nu e acasă. Crede că ar putea să-i ordone mamei ceva ce aceasta nu i-a ordonat *ei* mai înainte. Mama îi urează noroc Erikăi la mutarea prin care se delimitează de exterior, încredinţîndu-se cu totul autorităţii materne. Mama minte ca în transă, stăpînită de o combustie interioară care-i trădează dispreţul vîrstei: Din păcate, fiica mea nu e acasă la ora asta. Nu ştiu cînd vine. Poate ne faceţi onoarea să reveniţi mai tîrziu. Mulţumesc. În asemenea momente fata îi aparţine mai mult ca de obicei. Doar ei şi în rest nimănui. Pentru toţi ceilalţi copilul e absent.

Cel peste care s-a revărsat grohotişul gîndurilor Erikăi urmăreşte persoana iubită, reface traseul pe Josefstädterstrasse. Mai de mult aici se afla cel mai mare şi modern cinematograf din Viena, care adăposteşte acum o bancă. Uneori, cu ocazia unei sărbători, Erika mergea acolo cu mama ei. Dar de cele mai multe ori doamnele frecventau, pentru a economisi banii, cinematograful mai mic şi mai ieftin, Albertkino. Tata rămînea acasă, aşa făceau şi mai multă economie, ba, în cazul lui, nu numai la bani, ci şi la restul de minte, pe care nu avea chef să şi-l ejaculeze tocmai la cinematograf. Erika nu întoarce capul deloc. Simţurile ei nu simt nimic; nu-l simt nici pe cel iubit, care e atît de aproape. Şi în acest timp toate gîndurile îi sînt aţintite asupra unui singur punct, asupra iubitului, care creşte şi creşte uriaş: Walter Klemmer!

Aşa merg cuminţi unul după celălalt.

Profesoara de pian, Erika Kohut, este mînată din spate de ceva, de un bărbat care scoate din ea îngerii sau demonii. E la îndemîna ei să-i dăruiască acestui bărbat o atenţie tandră. Erika începe să desluşească, prin gaura cheii, tainele puterii senzuale şi tot ceea ce înseamnă ea; numai pe elevul Klemmer, care-i stăpîneşte simţurile, nu-l observă în spatele ei. În drum spre casă nu şi-a cumpărat un jurnal de modă străin, nici măcar o copie după acesta sau vreo rochie confecţionată după un asemenea jurnal. Nu a aruncat nici o privire ultimelor modele de primăvară din vitrine. Singurul dram de atenţie, care-i mai rămăsese în delirul ei despre patima virilă, l-a acordat, cu totul în fugă şi cu gîndurile aiurea, paginii de titlu a ziarului de a doua zi. Poza uzată a unui nou spărgător de bancă, autor al unei infracţiuni comise în aceeaşi zi, reprezenta fotografia de nuntă a hoţului începător. Fără îndoială că se pozase pentru ultima oară cu ocazia preţioasei lui cununii. Acum îl cunoştea toată lumea numai pentru că s-a căsătorit. Erika şi-l imaginează pe Klemmer ca

mire şi pe ea ca mireasă. Şi pe mama ei în chip de soacră ce avea să locuiască la ei. Şi nu vede elevul, la care se gîndeşte întruna, mergînd cuminte în urma ei.

Mama ştie că cel mai devreme într-o jumătate de oră copilul ei poate să apară dacă totul decurge normal şi cu toate astea îl aşteaptă nerăbdătoare. Bătrîna habar nu are de ora omisă şi totuşi pîndeşte deja clipa cînd va intra pe uşă fiica ei punctuală ca să-i dea raportul. Voinţa Erikăi va fi mielul care se mîngîie de leul voinţei materne. Datorită acestei umilinţe voinţa maternă va fi împiedicată să sfîşie voinţa slabă şi crudă a fiicei şi să-i roadă oscioarele însîngerate între fălcile ei. Poarta de la intrare va fi dată în lături. Un întuneric dens te întîmpină. Casa scărilor, această scară celestă ducînd la emisiunea de Actualităţi şi la toate celelalte emisiuni, creşte în sus. Deja licăreşte o rază blîndă, duioasă, de la etajul întîi în jos, după ce Erika a apăsat pe butonul pentru iluminatul palierelor. Uşa apartamentului nu se deschide, azi nu se aude nici un pas şi nici un sunet, pentru că fiica e aşteptată, cel mai devreme, într-o jumătate de oră. Mama se consacră în întregime ultimelor pregătiri, încununîndu-şi finalul cu o friptură cu ceapă.

De o jumătate de oră Walter Klemmer nu-şi vede profesoara decît din spate. Chiar şi văzută de pe această parte, care nu e preferata Erikăi, ar descoperi-o din mii de femei. La femei se pricepe din toate poziţiile. Îi priveşte pernuţa moale, nu prea înfoiată, a posteriorului, fixată bine pe suporturile puternice ale picioarelor. Se gîndeşte cum va mînui acest trup specialistul care nu se lasă chiar aşa de uşor înşelat de mici accidente de funcţionare. O bucurie presimţită, amestecată cu spaima, îl cuprinde pe Klemmer. Erika merge încă liniştit, dar în curînd va ţipa, transfigurată de plăcere! Plăcerea va fi realizarea lui, el singur i-o va produce. Acest trup neştiutor e încă preocupat

cu diverse moduri de funcţionare, dar Klemmer va fi cel care va regla butonul maşinii la „fierbere“. Klemmer n-o doreşte cu adevărat pe această femeie, ea nu-l excită de fapt şi el nu ştie dacă n-o doreşte datorită vîrstei sau a lipsei de tinereţe. Dar Klemmer e hotărît să-i dea la iveală carnea pură. Nu-i cunoaşte pînă acum decît o singură funcţie, aceea de profesoară. Acum va stoarce din ea cealaltă funcţie, funcţia de iubită şi va vedea ce se poate face cu ea. Şi dacă nu, nu! Vrea să smulgă de pe ea definitiv aceste straturi aşternute cu atîta grijă, straturi de convingeri moderne sau desuete şi toate acele învelişuri şi coji, ţinute laolaltă printr-o voinţă formală slabă, acele zdrenţe şi piei colorate, lipite de trupul ei. Habar nu are, dar va afla în curînd cum trebuie să se gătească o femeie adevărată; frumos, dar în primul rînd practic, ca să nu-şi creeze singură dificultăţi la mişcare. El, Klemmer, nu vrea atît s-o posede, cît să despacheteze, în sfîrşit, pachetul ăsta de oase şi piele, garnisit cu fel de fel de combinaţii de stofe şi culori, numit Erika. Hîrtia o va face ghemotoc şi o va arunca. Această femeie, atîta vreme inaccesibilă în fustele şi eşarfele ei colorate, vrea Klemmer să şi-o facă profitabilă, înainte de a începe să se degradeze. De ce îşi cumpără aşa ceva? Există doar destule lucruri de pus pe tine, frumoase, practice şi destul de ieftine! O să-i atragă atenţia, în timp ce ea încă îi mai atrage atenţia cum se execută o notă mai lungă la Bach. Klemmer vrea să-i scoată carnea la lumină, fie şi cu eforturi mari. Vrea, în sfîrşit, să posede ceea ce e DEDESUBT. Dacă dă jos cojile de pe această femeie, ar trebui să apară omul Erika, împreună cu toate defectele lui, care mă interesează de mult, se gîndeşte Klemmer. Un strat din aceste textile e întotdeauna mai bătătorit şi mai spălăcit decît următorul. Klemmer nu vrea din Erika decît ce are ea mai bun, miezul mic şi ascuns care, probabil, că e gustos, vrea să-i întrebuinţeze *trupul.* Să-l

întrebuinţeze pentru sine. La nevoie cu forţa. Spiritul i-l cunoaşte de-acum bine. Cînd are vreo îndoială, Klemmer îşi ascultă întotdeauna trupul, care nu se înşală niciodată, şi se adresează atît lui cît şi altora cu limbajul trupului. La maniaci sau la bolnavi, trupul rosteşte de multe ori neadevăruri, din cauza slăbiciunii şi a abuzului, dar corpul lui Klemmer e, slavă Domnului, sănătos, să batem în lemn! Ptiu, ptiu, ptiu! La sport, corpul îi spune lui Klemmer cînd e gata şi cînd mai are puţin combustibil în rezervor. Pînă ce se goleşte de tot. După aceea, Klemmer se simte excelent! De nedescris, îşi descrie el singur, plăcut impresionat, starea. Vrea, în sfîrşit, să-şi desăvîrşească propria lui carne sub privirile profesoarei umilite de el. A aşteptat prea mult clipa asta. Au trecut luni şi, mulţumită perseverenţei, şi-a cucerit un drept. Semnele au fost corect interpretate; în ultima vreme, Erika s-a gătit prea evident de dragul lui Klemmer cu lanţuri, manşete, cordoane, şireturi, cu pantofi cu tocuri, cu baticuri, parfumuri, cu gulere de blană detaşabile, cu o nouă brăţară de plastic, care o împiedică să cînte la pian. Această femeie s-a făcut frumoasă pentru un bărbat. Dar el simte în el impulsul de a strivi toate podoabele nevolnice şi nesănătoase, pentru că tînjeşte să scuture din pachet ultimul rest de autenticitate pe care şi-l păstrase ea. Vrea să aibă totul, dar fără s-o dorească în realitate. Aceste găteli îl aduc pe Klemmer, care e un tip atît de direct, într-o stare de furie, cîtuşi de puţin rezonabilă. Natura nu se împopoţonează atît cînd merge să se împerecheze. Doar unii masculi la păsări au pene ondulate, dar ei arată tot timpul aşa.

Alergînd în spatele viitoarei lui iubite, Klemmer se încăpăţînează să creadă că furia lui oarbă e îndreptată doar împotriva grijii excesive, chiar dacă neîndemînatic aplicate, pe care ea o acordă exteriorului. Toată această găteală, această împopoţonare, pe care Klemmer o socoteşte în

stare să desfigureze brutal o fizionomie, trebuie dată urgent jos. De dragul lui! O s-o facă să înţeleagă că singura podoabă pe care o poate accepta pe un obraz plăcut, care lui nu-i pare deloc antipatic, e curăţenia, la nevoie chiar şi exagerată. Erika devine ridicolă, ceea ce nu-i foloseşte la nimic. Prin igienă, Klemmer înţelege să facă duş de două ori pe zi şi e de ajuns. De asemenea, pretinde ca părul să fie curat, pentru că părul slinos e o calamitate pentru Klemmer. În ultima vreme Erika se pavoazează într-adevăr ca un cal de circ. Scotoceşte prin proviziile ei vestimentare, neatinse de ani de zile, ca să-i placă şi mai mult elevului. Asta o să-l facă praf şi asta la fel! Toţi observă cum întrece orice măsură şi cum apelează prea din cale-afară la cutiuţa cu farduri. Traversează o metamorfoză. Nu numai că-şi scoate rochiile din recuzita ei, dar mai cumpără şi accesorii asortate la ele, în cantităţi incredibile, cordoane, genţi, mănuşi, bijuterii. Vrea să-l înnebunească pe bietul bărbat cu orice preţ şi de fapt nu face decît să trezească în el cele mai rele porniri. Să-l fi lăsat în pace pe tigrul ăsta adormit ca să n-o înghită cu totul, o sfătuieşte Klemmer, referindu-se la propria lui persoană atît de preţioasă. Erika se tîrăşte ca o figurină beată, încălţată cu cizme, strînsă în fireturi, căpăstruită şi înhămată, împodobită şi înrămată. De ce nu şi-a spart şifonierele mai devreme, ca să grăbească această relaţie amoroasă? Se revarsă noi şi noi minunăţii. A riscat, în sfîrşit, o incursiune în cămările ei de provizii colorate şi mătăsoase, se şi bucură de privirile care ar dori-o şi nu le obţine, dar trece cu vederea batjocura celor ce o cunosc demult şi se întreabă acum ce-o fi apucat-o. Erika e caraghioasă, dar bine înfăşurată şi cît mai strîns pe corp. Orice vînzător ştie că totul e în funcţie de ambalaj. Zece învelişuri, unul peste altul, te şi apără, sînt şi tentante. Şi toate se asortează în măsura posibilităţii! Asta nu-i o realizare oarecare. Mama

o ceartă pe Erika fiindcă şi-a cumpărat la costum şi o pălărie nouă de cowboy, cu o bandă din aceeaşi stofă, pe care şi-o prinde sub bărbie, ca să-şi fixeze pălăria să nu i-o ia vîntul. Mama se vaită de cheltuiala făcută şi suspectează vanitatea şi luxul copilului, care cu siguranţă e îndreptată împotriva cuiva, adică împotriva ei ca mamă, şi tot cu siguranţă e îndreptată în favoarea cuiva, adică în favoarea unui bărbat. Dacă este un bărbat anume, o să aibă de-a face cu mama! Într-un mod nu tocmai plăcut. Mama îşi bate joc de orice combinaţie lipsită de gust. Otrăveşte cu sucul palid al batjocurii ei păstăi, piei, învelişuri, capace, tot ce fiica îşi pune pe ea cu deosebită grijă, îşi bate joc în aşa fel încît fiica să descopere în curînd că mama rîde de ea doar din gelozie.

Pe urmele acestui animal atît de pompos costumat, fără de pereche în natură, se aţine Walter Klemmer, duşmanul natural al animalului. Cu scopul s-o dezobişnuiască, cît mai curînd cu putinţă, pe profesoară de asemenea calamităţi nenaturale. Jeanşii şi T-shirt-urile satisfac pretenţiile lui Klemmer, oricît ar fi ele de mari. Poarta casei dă la iveală un interior întunecat în care a crescut multă vreme, neobservată, o plantă rară. Toate culorile care mai înfloreau afară mor aici. La jumătatea scării, spre etajul I, Erika şi Klemmer se ciocnesc, neputîndu-se ocoli. Nici garaj, nici şopron, nici loc de parcare.

Bărbatul şi femeia se întîlnesc, dar nu întîmplător. Şi cea de-a treia, nevăzuta, în persoana grijii materne, aşteaptă sus parola. Erika îl sfătuieşte pe elev foarte serios, spre binele lui, să dispară imediat. E plină de importanţă. Elevul se opune categoric, deşi nu i-ar face nici o plăcere s-o întîlnească pe doamna mamă. Cere să mergem amîndoi undeva, unde să putem, în sfîrşit, discuta unul cu celălalt. Vrea să converseze! Erika dă din picioare de furie. Bărbatul ăsta vrea să pătrundă în izolarea ei. Ce-o să spună mama, care aşteaptă cu

cina intimă pentru două persoane! Mîncarea e prevăzută dinainte pentru mamă şi copil.

Klemmer se întinde după Erika; ea îl examinează cu atenţie, să vadă dacă a citit scrisoarea. Mi-aţi citit scrisoarea, domnule Klemmer? Ce nevoie avem noi de scrisori, îşi descoase el femeia iubită, care răsuflă uşurată că n-a citit încă scrisoarea. Pe de altă parte, se teme că el nu va accepta ceea ce i se cere în scrisoare. Cei doi, aflaţi pe picior de război, evident din dragoste, se înşală, încă înainte de începerea ostilităţilor, cu privire la ceea ce vor unul de la altul şi la ceea ce vor primi. Neînţelegerile se întăresc ca un granit. Nu se înşală, în schimb, asupra mamei care va acţiona dur şi, fireşte, va izgoni partea care e în plus (Klemmer). Partea cealaltă, averea şi bucuria ei (Erika), o va păstra pentru ea. Aceasta se clatină, cînd într-o parte, cînd într-alta, arătînd cît este de nehotărîtă. Klemmer o înţelege, fiind chiar mîndru că el e cauza nehotărîrii ei. Acum o s-o ajute chiar să reuşească să decidă singură. Îi scoate grijuliu capturii pălăria de cowboy de pe cap. Cîtă ingratitudine împotriva acestei pălării, apărută ca o călăuză amabilă în învălmăşeală, luceafăr de ziuă pentru cei trei magi, o pălărie pe lîngă care nu poţi să treci fără să plăteşti tribut bătăii de joc! E de ajuns s-o vezi şi te pomeneşti indispus, chiar dacă nu pui motivul indispoziţiei totdeauna pe seama pălăriei.

Aici pe scară nu sîntem decît noi doi şi ne jucăm acum cu focul, o avertizează Klemmer pe Erika. Îi atrage atenţia să nu-i aţîţe întruna dorinţa şi apoi să dispară în spaţii inaccesibile. Erika îl priveşte pe bărbatul acela, care ar trebui să plece, pentru că trebuie să rămînă. Femeia înfloreşte întunecată sub ambalajul ei de cadou. Floarea asta nu e adaptată la clima aspră a plăcerii, nu e pregătită să întîrzie prea mult în casa scării, pentru că planta are nevoie de lumină şi de soare. Cel mai bine se potriveşte lîngă mama ei la televizor. Erika

arată acum obscen cu pălăria cea nouă, luată de pe cap, cu obrazul înroşit nesănătos al unei creaturi ce şi-a găsit stăpînul. Klemmer nu se simte în stare s-o dorească pe această femeie, dar de mult rîvneşte să pătrundă în ea. De-ar costa oricît – cu siguranţă cuvinte de dragoste! Erika îl iubeşte şi aşteaptă de la el mîntuirea. Nu-şi arată iubirea, să n-o îngenuncheze. Ar vrea să-i dezvăluie slăbiciunea, dar cu condiţia să-şi stabilească singură forma de supunere. A scris tot. Vrea să se lase formal complet suptă de el, pînă cînd nu va mai exista. Neputinţa atingerii, ca şi atingerea pătimaşă, trebuie să-şi găsească acoperiş sub pălăria ei de cowboy. Femeia vrea să scape de o pietrificare veche de ani şi ani, iar dacă bărbatul o va înghiţi, n-are decît! Vrea să se piardă cu totul în el, fără ca el să observe. Nu-ţi dai seama că sîntem singuri pe lume, îl întreabă fără glas. Sus aşteaptă deja mama. Uşa nu se deschide încă, pentru că mama nu-şi aşteaptă încă fiica.

Mama nu simte cum trage copilul de lanţuri, deoarece mai e o jumătate de oră pînă cînd o să-l vadă şi o să-l simtă trăgînd de lanţuri. Erika şi Klemmer sînt ocupaţi să sondeze cine iubeşte pe cine mai tare, fiind astfel cel mai slab din cuplu. Erika se preface că, din pricina vîrstei, ea este cea care iubeşte mai puţin, pentru că a iubit pînă acum de prea multe ori. De aceea, Klemmer e cel care iubeşte mai mult. Şi Erika trebuie să fie iubită mai mult. Klemmer a împins-o într-un colţ, nu mai are decît o portiţă mică de salvare care duce direct în cuibul de viespi, la etajul întîi. Uşa poate fi uşor recunoscută. Viespea bătrînă bucătăreşte acolo înăuntru cu oale şi tigăi, se aude şi se vede ca o umbră prin geamul luminat al bucătăriei dinspre gang. Klemmer dă un ordin. Erika se supune ordinului. Pare să-şi dirijeze singură capitularea într-un ritm accelerat, este ultimul şi cel mai drag ţel al ei. Erika renunţă la propria-i voinţă. Îşi oferă această voinţă, care, pînă acum, i-a aparţinut

mamei, lui Klemmer ca pe un baston, dat mai departe într-o cursă de ştafetă. Se reazemă de zid şi aşteaptă ce se va hotărî în legătură cu ea. E adevărat că renunţă la libertate, dar cu o condiţie: Erika Kohut îşi foloseşte iubirea pentru ca acest tînăr să devină stăpînul ei. Cu cît va obţine mai multă putere asupra ei, cu atît va deveni el creatura ei docilă. Klemmer va fi deja sclavul ei, cînd vor pleca, de pildă în Ramsau, ca să facă plimbări în munţi. Totodată, însă, se va crede stăpînul ei. Pentru asta îşi va folosi Erika dragostea. Este singura cale prin care iubirea nu se consumă înainte de vreme. El trebuie să fie convins: această femeie mi s-a dat pe mînă în întregime şi în acelaşi timp *el* e cel care intră în posesia Erikăi. Aşa îşi imaginează ea lucrurile. Nu poate să iasă prost decît dacă Klemmer citeşte scrisoarea şi nu e de acord cu ea; din greaţă, ruşine sau frică, indiferent ce sentiment o să-l domine. Toţi sîntem oameni şi de aceea imperfecţi, consolează Erika obrazul bărbătesc din faţa ei, pe care tocmai vrea să-l sărute, obrazul care se face mai moale şi e gata să se topească. Sub privirile ei de profesoară. Uneori capitulăm în fapt şi cred că această capitulare din principiu e ultimul nostru ţel, conchide Erika, nu sărută, ci sună la uşă, după care se iveşte tandru obrazul mamei într-un amestec de aşteptare şi supărare; cine ne mai deranjează acum? Înfloreşte şi se veştejeşte de îndată ce observă un agăţător de toarta fiicei ei. Agăţătorul îşi numeşte prompt aeroportul de destinaţie: aici, casa Kohut sen. şi jun. Abia am aterizat. Mama împietreşte. A fost smulsă cu brutalitate de sub cuvertura împletită cu vise şi acum stă numai în cămaşă de noapte în faţa unei mulţimi care urlă. Mama o întreabă, conform unui cod exersat îndelung pe fiica ei, din ochi, ce caută acest tînăr aici. Cu aceeaşi privire, mama ordonă să fie îndepărtat, doar nu e nici cel de la canalizare, nici cel cu contorul. Fiica îi spune că are ceva de discutat cu elevul şi că mai bine se

retrage cu el în camera ei. Mama îi atrage atenţia că de fapt nu are cameră şi ceea ce numeşte ea, într-un delir de grandoare, camera ei, îi aparţine în realitate tot mamei. În această locuinţă, atîta timp cît mai este a mea, orice decizie e luată împreună. Şi mama formulează apoi ce s-a decis pînă acum. Erika Kohut o sfătuieşte să nu-i urmeze pe ea şi pe elevul ei în cameră, pentru că altfel nu ştie ce s-ar putea întîmpla. Doamnele nu sînt deloc amabile una faţă de cealaltă şi îşi împart acuzaţii reciproce. Klemmer jubilează, mama bombăne. Mama schimbă acum discuţia, invocînd aproape în şoaptă motivul unei cantităţi prea mici de mîncare, suficientă doar pentru două consumatoare foarte delicate, dar în nici un caz şi pentru un consumator care mănîncă zdravăn. Klemmer mulţumeşte, refuzînd categoric: Nu, mulţumesc. Eu am şi mîncat. Mama îşi iese din fire, văzîndu-se pur şi simplu aruncată pe terenul unor realităţi neplăcute. Oricine ar putea-o izgoni acum. Orice pală de vînt ar putea să doboare această doamnă care, în alte condiţii, ameninţă cu pumnii fiecare furtună şi opune rezistenţă, printr-o vestimentaţie adecvată, fiecărei ploi torenţiale. Iată, mama e aici şi pieile ei înoată la vale.

Procesiunea formată din fiică şi bărbatul cel străin, pe care mama nu-l cunoaşte decît fugitiv, trece pe lîngă ea şi se retrage în camera fetei. Erika pomeneşte ceva la despărţire şi nu începe nici o îndoială că e o despărţire de mama. Nu de elevul care a pătruns nejustificat în acest adăpost se va despărţi. Au pus fără îndoială la cale un complot pentru compromiterea numelui sfînt al mamei. De aceea, mama rosteşte o rugăciune către Iisus, pe care n-o aude nimeni, nici chiar destinatarul. Uşa se închide imperturbabil. Mama nu-şi imaginează ce se va petrece în camera Erikăi între doi oameni, dar îi e uşor să afle, pentru că odaia nu se poate încuia datorită înţeleptei prevederi materne. Mama se apropie, tiptil, de camera copilului, ca să audă la

ce instrument se cîntă acolo. La pian nu, pentru că pianul domneşte în mijlocul salonului. Mama crede că Erika e inocenţa personificată şi deodată vine unul şi plăteşte chirie ca să-i poată smulge copilului, cu intermitenţe, jurămîntul de credinţă. Poate renunţa oricînd la asemenea încasări. Flăcăul ăsta o să vrea oricînd să plătească chiria printr-o dragoste fugitivă şi volatilă, care nu durează.

Cînd mama îşi întinde mîna spre clanţă, aude distinct cum de cealaltă parte a uşii e mişcat de la locul lui un obiect greu, probabil dulapul bunicii, doldora de accesorii şi garnituri recent cumpărate pentru risipa de rochii inutile ale fiicei şi ele cumpărate de curînd. Dulapul este urnit şi smuls cu violenţă din locul unde a stat ani în şir. În faţa uşii de la odaia fiicei, uşă baricadată sub ochii ei, stă o mamă disperată. Mai găseşte în ea un rest de putere, cu care zgîndăreşte fără rost la uşă. Pentru asta foloseşte vîrful pantofului drept, vîrît într-un papuc de casă din piele de cămilă, mult prea moale ca să împingi cu el. Mama simte o durere în degetele de la picioare, de care nu-şi dă încă seama din cauza iritării. Mîncarea începe să miroasă la bucătărie. Nici o mînă miloasă n-o ia de pe foc. Mamei nu i s-a acordat nici măcar atenţia unei discuţii formale. Nimeni nu s-a simţit obligat să-i dea vreo explicaţie, deşi este şi casa ei; fără ea, fiica n-ar fi avut aici un cămin plăcut. Ba mama e chiar şi mai mult decît fiica la ea acasă, pentru că ea nici nu-şi prea părăseşte căminul. La urma urmei, locuinţa nu e numai a copilului, mama încă trăieşte şi are de gînd să continue să procedeze la fel. Chiar în astă-seară, cînd vizita aceea neplăcută se va fi sfîrşit, mama va anunţa, spre bucuria fiicei, că se mută. La azilul de bătrîni. Dar n-a vrut să spună asta. Dacă fiica începe să sondeze această hotărîre, unde ar putea să se ducă? Prin mintea deloc binevoitoare a mamei trec fel de fel de recunoaşteri, lipsite de afecţiune, sub forma unui transfer de putere şi a unei eliberări din funcţia ei

de pază. În bucătărie aruncă pe unde apucă cu alimente doar pe jumătate preparate. O face mai mult de furie decît din disperare. Vine o vreme cînd vîrsta îţi cere să predai ştafeta. Mama vede în fiica ei miezul otrăvit care duce la un conflict între generaţii. O să treacă atunci cînd copilul o să-şi amintească de marea recunoştinţă pe care i-o datorează mamei! La vîrsta pe care a atins-o şi Erika între timp, mama deja nu mai punea bază pe o recunoştinţă tîrzie. Şi-a imaginat că atît cît va trăi o să se descurce ea. Pînă va suna gongul cel mare. Probabil că nu-i va supravieţui copilului ei, dar cîtă vreme va fi în viaţă, îl va depăşi în toate. Fiica a cam trecut de vîrsta la care apar surprize neplăcute din partea unui bărbat. Dar iată-l, e chiar aici, bărbatul despre care credeam că şi l-a scos din minte. L-am criticat cu succes în faţa copilului, ca să-l evite, şi acum iată-l, apărut din nou, şi încă în propriul cuib!

Mama se prăbuşeşte, sufocîndu-se, pe un scaun de bucătărie, înconjurată de resturi de mîncare. Va trebui să strîngă totul singură. Asta îi abate puţin gîndurile. Deseară, cînd vor sta în faţa televizorului, n-o să vorbească nimic cu Erika. Şi dacă totuşi o s-o facă, îi va spune că mama tot ce face din dragoste face. O să-i mărturisească Erikăi dragostea ei şi astfel va şterge cu această dragoste eventualele greşeli. În acest sens îi va cita pe Dumnezeu şi alte personalităţi care au susţinut şi ele iubirea, dar niciodată dragostea egoistă care încolţeşte în acest tînăr. Drept pedeapsă, mama nu va spune o vorbă nici pro, nici contra filmului. Schimbul de păreri, încetăţenit de mult în această casă, va lipsi azi, pentru că mama a hotărît că trebuie să lipsească. Fiica e obligată să procedeze după cum vrea mama. Fata nu poate vorbi singură. Nici o discuţie, ştii de ce!

Mama renunţă la mîncare şi se duce în camera de zi. Deschide televizorul în culori. Îl dă la maximum, ca fata să-i simtă seducţia

binecunoscută şi să regrete că a ales dintre două plăceri pe cea mai ieftină. Mama scormoneşte disperată şi se consolează, în sfîrşit, la gîndul că fiica vine aici cu acest bărbat, în loc să se ducă cine ştie pe unde. Mama se teme că acum, în spatele uşii blocate, vorbeşte carnea. Se teme că tînărul se gîndeşte la bani, chiar dacă ascunde asta cu abilitate şi lasă să se creadă că o vrea pe fată. Din partea ei, poate să obţină orice, în afară de bani, decide doamna ministru de finanţe a familiei, care va modifica, începînd chiar de mîine, parola pe carnetul de economii. Acest cuvînt nu va mai fi Erika. Fiica ei o să se cam şifoneze, dacă vrea să-i transfere acestui tînăr averea ei din bancă.

Mama se teme că în spatele uşii fiica nu mai ascultă decît de trupul ei care, probabil, înfloreşte chiar acum sub cine ştie ce atingere. Pune televizorul atît de tare, încît încalcă orice obligaţie faţă de vecini. Apartamentul vibrează sub loviturile fanfarei Judecăţii de Apoi, care anunţă „Actualităţile“. Îndată vor începe vecinii să bată cu cozile măturilor în perete sau să se plîngă personal în faţa uşii. Aşa-i trebuie, să i se spună că e principala cauză a acestei perturbări acustice şi pe urmă n-o să mai poată privi pe nimeni în ochi!

Din camera fiicei, unde celulele proliferează nesănătos, nu vine nici un sunet. Nici ciripit de păsărele, nici orăcăit de broaşte, nici tunet. Oricît şi-ar dori mama, nu poate să audă nimic, nici dacă fata ar urla. Reglează aparatul, aducător de veşti proaste, la sonoritatea camerei, să poată auzi ce se întîmplă în odaia fetei. Tot nu aude nimic, pentru că acest dulap barează şi zgomotele, nu numai faptele şi paşii. Mama pune aparatul să meargă fără sonor, dar dincolo de uşă nu mişcă nimic. Face din nou sonorul mai tare, să fie acoperită cînd merge pe vîrfuri pînă la uşa fiicei ei, să tragă cu urechea. Oare ce sunete va auzi mama, de plăcere, de durere sau şi una şi alta? Îşi lipeşte urechea de uşă, păcat că nu are un stetoscop. Din fericire, nu

fac decît să vorbească. Dar ce şi despre ce? Vorbesc cumva despre mama? Chiar şi ea şi-a pierdut acum interesul pentru programul de la televizor, deşi îi spune mereu fiicei că nimic nu se compară, la sfîrşitul unei zile de lucru, cu televizorul. Fata merge la serviciu, dar mama poate să vizioneze mereu împreună cu ea programul TV. În această comuniune a ei cu copilul se află pentru mama rădăcina putinţei de a vedea departe (tele-viziune). Acum, această rădăcină s-a fiert şi răsfiert şi televizorul nu-i mai place mamei. E fad şi fără sens.

Mama se duce la dulapul cu otrăvuri, în camera de zi, alias salon. Bea un lichior şi mai multe. Se simte grea şi obosită. Se întinde pe canapea şi mai bea un lichior. În spatele uşii fiicei ei parcă proliferează un cancer care continuă să crească şi după ce posesorul lui e mort. Mama continuă să bea lichior.

Walter Klemmer cedează uşor dorinţei de a se năpusti asupra Erikăi acum, cînd preparativele sînt încheiate şi uşile încuiate. Nimeni nu poate intra şi nimeni nu poate ieşi fără să-i ceară ajutorul manual. Dulapul a fost împins în faţa uşii cu ajutorul forţei sale, iar femeia se află cu el; dulapul îi apără pe amîndoi de agresiunea exterioară. Klemmer îi descrie Erikăi un parteneriat utopic, bine condimentat cu sentimente tandre. Ce frumoasă poate fi totuşi iubirea savurată cu partenerul potrivit! Erika mărturiseşte că nu vrea să fie iubită decît după confuzii şi rătăciri. Închisă cu totul în obiectivitatea ei, deliează şi îşi exclude sentimentele. Se blochează dureros cu dulapul propriei ruşini şi cu dulapul disconfortului, iar Klemmer va trebui să împingă aceste mobile cu forţa din faţa ei ca să ajungă la ea. Vrea să fie doar instrumentul pe care o să-l înveţe ea cum să cînte. El trebuie să fie liber, ea însă toată în lanţuri. Dar lanţurile şi le alege singură. Ea decide să fie un

obiect, o unealtă. Klemmer, în schimb, va trebui să se decidă să folosească acest obiect. Erika îl constrînge pe Klemmer să citească o scrisoare şi-l imploră în adîncul sufletului să nu ţină seama de conţinutul ei. Fie şi numai pentru faptul că ceea ce simte e iubire adevărată şi nu doar aparenţa ei frivolă care străluceşte pe saltea. Erika se va retrage definitiv, dacă Klemmer va refuza să o creadă capabilă de violenţă. Cu toate acestea, va fi oricînd bucuroasă de afecţiunea lui, chiar dacă el exclude orice fel de brutalitate îndreptată împotriva făpturii pe care şi-a ales-o. În orice caz, nu are voie să se urce pe ea, decît cu condiţia să fie violent. Trebuie s-o iubească pînă la autoabandonarea totală, iar ea, la rîndu-i, îl va iubi cu toată abnegaţia. Nu contenesc să-şi dea unul altuia asigurări temeinice de dăruire şi afecţiune. Erika aşteaptă ca, din iubire, Klemmer să-i jure că refuză violenţa. Tot din dragoste, Erika va refuza la rîndu-i să-i accepte nobilul sacrificiu, cerînd să i se facă tot ce e prevăzut în scrisoare, pînă în cele mai mici amănunte; în acelaşi timp speră, însă, din tot sufletul, să fie scutită de ceea ce cere în scrisoare.

Klemmer o priveşte pe Erika plin de iubire şi adoraţie, ca şi cum concomitent cineva l-ar privi pe el cum o priveşte pe Erika, plin de iubire şi adoraţie. Spectatorul nevăzut se uită peste umărul lui Klemmer. În ceea ce o priveşte pe Erika, ei i se uită peste umăr mîntuirea la care rîvneşte. I se încredinţează toată lui Klemmer şi speră să fie dezlegată prin încredere absolută. Cere din partea ei ascultare, din partea lui porunci spre a-şi întări supunerea. Rîde: pentru asta e nevoie de doi! Rîde şi Klemmer. Apoi spune că nu avem nevoie de nici un schimb de scrisori, un simplu schimb de săruturi ar ajunge. Klemmer îşi asigură viitoarea iubită că poate să-i spună absolut orice, nu trebuie să-i scrie în mod special. Femeia care a învăţat să cînte la pian poate să se ruşineze liniştită! Printr-o

înfăţişare plăcută poate reaprinde apetitul sexual al bărbatului permanent ameninţat să dispară datorită cunoaşterii. În sfîrşit, mînat de iubire, Klemmer vrea să se năpustească frenetic şi nu să ţină seama de semnele de circulaţie care i s-au transmis în scris. Are scrisoarea la el, de ce n-o deschide? Încurcată, Erika mai c-ar renunţa la libertatea şi dorinţa ei, care ar putea, în sfîrşit, să bată în retragere; dar bărbatul nu înţelege această jertfă. Simte cum o inundă o vrajă înceţoşată care emană de la această lipsă de voinţă, excitînd-o puternic. Klemmer glumeşte degajat: În curînd o să-mi piară cheful! O ameninţă că acest corp moale, cărnos, pasiv, această mişcare limitată strict la pian nu va mai trezi în el o dorinţă puternică, dacă îi pune în faţă mereu asemenea obstacole. Acum sîntem, în sfîrşit, singuri, atunci să-i dăm drumul! Situaţia e fără întoarcere. Acum nu mai încape nici o scuză. A reuşit, cu greu, prin nenumărate ocolişuri, să ajungă pînă aici. Îşi mănîncă porţia şi o să mai ia, cu lăcomie, şi din supliment ca să-şi umple castronul. Klemmer respinge furios scrisoarea şi-i spune viitoarei iubite că, din fericire, va trebui s-o forţeze. Îi descrie norocul de a-l avea pe el, propriile lui calităţi şi avantaje, dar şi păcatele, în comparaţie cu hîrtia aceea moartă; pentru că el e viu! Şi ea însăşi, fiind vie, o să simtă acest lucru, în curînd, tot pe viu. Drept ameninţare, Walter Klemmer o lasă să înţeleagă ce repede se satură un bărbat de o femeie. Sexul slab trebuie să fie pregătit pentru schimbări. Erika i-a luat-o înainte. Ea este deja informată. Îi flutură în faţă scrisoarea în care scrie clar cum se poate lungi tivul unei relaţii în anumite condiţii. Erika spune: Da, dar mai întîi scrisoarea! Klemmer n-are ce face decît s-o ia, de fapt ar trebui s-o lase să cadă pe jos şi s-o jignească. O sărută cu înfrigurare pe Erika, pe unde apucă, bucuros că a devenit, în sfîrşit, rezonabilă şi gata să coopereze. Drept răsplată, va primi nenumărate daruri ce nu se pot rosti, toate

din partea lui. Erika ordonă: Citeşte scrisoarea! Klemmer o îndepărtează împotriva voinţei lui pe Erika din braţele deja desfăcute şi deschide plicul. Citeşte, uluit de conţinutul scrisorii, unele pasaje le citeşte cu glas tare. Dacă s-ar întîmpla ce scrie acolo, ar fi vai de el, iar de ea şi mai şi, asta garantat. Oricît s-ar sili, n-o mai poate privi ca pe un om normal, aşa ceva nu se atinge decît cu mănuşi. Erika scoate la iveală o cutie veche de pantofi şi despachetează ce e în ea. Oscilează, nu ştie pentru ce se va decide el şi ar dori, în acelaşi timp, să fie în orice caz complet imobilizată. Ar vrea să se elibereze prin mijloace exterioare de orice răspundere. Vrea să se încredinţeze cuiva, dar în condiţiile puse de *ea*. Îl provoacă!

Klemmer explică: e nevoie de curaj să refuzi o provocare şi să te hotărăşti pentru norma obişnuită. Klemmer e norma. Citeşte şi se întreabă ce-şi închipuie această femeie. Se îndoieşte că poate fi luată în serios. Pentru el, în schimb, este îngrozitor de serios, a învăţat asta în apele sălbatice, cînd nimereşti într-o primejdie şi trebuie să-ţi inventezi o ieşire din situaţie.

Erika îl roagă să se apropie de ea cînd e îmbrăcată numai cu un furou negru de nailon şi ciorapi la fel. Aşa îi place. Cea mai arzătoare dorinţă a ei este, citeşte adoratul domn Klemmer, să mă pedepseşti! Ar vrea ca acest Klemmer, drept pedeapsă, s-o urmeze pas cu pas. Erika apelează la Klemmer pentru asta. Şi anume, să o lege cu voluptate, cît se poate de tare, de strîns, de temeinic, de profitabil, de artistic, de îngrozitor, de chinuitor, de rafinat, să o prindă în şireturi şi catarame, cu tot felul de legături adunate de mine şi cu curele de piele şi chiar cu lanţuri, pe care de asemenea le am! În acest timp, să-şi apese genunchii în pîntecele ei, te rog, pentru Dumnezeu!

Klemmer se amuză cu glas tare. El consideră totul drept o glumă, să-şi înfigă pumnii în

stomacul ei şi să se aşeze atît de greu pe ea, încît să zacă, asemenea unei scînduri, neputîndu-se mişca deloc în strînsorile acelea cumplit de dulci. Klemmer rîde în hohote, pentru că ea sigur nu spune toate aiurelile astea în serios şi, oricum, sînt o glumă reuşită. Femeia îşi arată acum o nouă faţetă şi-l prinde pe Klemmer şi mai strîns în plasa ei. Vrea să se distreze şi nu-i scapă nici o variantă nouă. De pildă, aici scrie în scrisoare că o să se zbată ca un vierme în legăturile tale cumplite, în care ai să mă laşi să zac, ore în şir, şi în acel timp să mă baţi sau să mă calci în picioare sau să mă biciuieşti în toate poziţiile! Erika scrie textual că ar vrea să piară cu totul sub el sau să se stingă. Performanţele ei de ascultare bine consolidate simt nevoia să crească şi mai mult. Şi apoi, o mamă nu e totul, chiar dacă nu avem decît una singură. Ea este şi rămîne în primul rînd mamă, dar un bărbat vrea o realizare care s-o depăşească. Klemmer o întreabă ce îşi închipuie de fapt. Ar vrea să ştie cine e ea de fapt. Are impresia că nici măcar nu se ruşinează.

Klemmer vrea să iasă din locuinţa asta care e mai mult o cursă. Mai înainte nici nu ştiuse peste ce o să dea. A sperat la ceva mai bun. Caiacistul cercetează aici ape nesigure. El singur nu-şi poate mărturisi încotro a manevrat în acest caz şi nu va mărturisi niciodată altora. Ce vrea femeia asta de la mine, se teme el. Oare a înţeles el bine că, devenind stăpînul ei, nu-i va fi niciodată stăpîn? Hotărînd singură ce să facă el cu ea, un rest din fiinţa ei va rămîne întotdeauna insondabil. Ce uşor îşi închipuie îndrăgostitul că a pătruns în cele mai adînci zone, nerămînîndu-i nici un secret tăinuit! Erika îşi închipuie că la vîrsta ei mai poate opta, în timp ce el e cu mult mai tînăr şi deci e primul care are de ales. Erika îi cere în scris să şi-o facă sclava lui şi să-i dea ordine. Klemmer gîndeşte pentru sine: chiar dacă mai departe nu e nimic, totuşi nu va pedepsi pe nimeni, generosul tînăr, căruia i-ar

veni mult prea greu s-o facă. Există un punct peste care nu trece niciodată în scumpele lui obişnuinţe. Trebuie să ne cunoaştem limitele şi limita pentru el începe acolo unde e resimţită durerea. Nu că nu ar îndrăzni. Dar nu vrea. Ea îi dă în scris că nu i se va adresa decît prin scris sau prin telefon, niciodată personal. Nici măcar nu îndrăzneşte să vorbească tare. În orice caz, nu cînd o priveşte el cu ochii lui albaştri.

De atîta amuzament, Klemmer se loveşte peste coapse pînă la durere, citind că vrea să-i dea LUI nişte indicaţii! Şi el să le şi urmeze neîntîrziat! Mai încolo spune: te rog, descrie exact ce vrei să-mi faci şi ameninţă-mă cu ceea ce urmează, în cazul în care refuz să-ţi dau ascultare. Totul trebuie descris în cele mai mici amănunte. Şi gradele de intensitate trebuie relatate exact. Klemmer îşi bate din nou joc de ea, care nu mai scoate o vorbă; cine se crede că e? Bătaia lui de joc îi sugerează, fără s-o exprime, că ea de fapt nu e nimic sau în orice caz foarte puţin. Bărbatul vorbeşte de o altă graniţă, pe care o cunoaşte numai el, pentru că a bătut singur stîlpii de hotar. Această graniţă începe acolo unde ar trebui să fac ceva împotriva voinţei mele; domnul Klemmer ironizează gravitatea situaţiei. Citeşte în continuare doar ca să se amuze. Citeşte cu glas tare doar pentru propria-i plăcere: că nimeni nu ar suporta ce-şi doreşte ea, fără să moară mai devreme sau mai tîrziu. Această listă de inventar al durerii. Să te tratez deci ca pe un obiect. La orele de pian nu trebuie să se vadă decît în aşa fel, încît ceilalţi să nu observe nimic. Klemmer o întreabă dacă nu s-a sonat. Dacă îşi închipuie că nimeni nu observă, se înşală. Se înşală amarnic.

Erika nu vorbeşte, scrie că turma ei de la pian va cere probabil explicaţii, dar nu va primi nimic. Klemmer o contrazice, acuzînd-o că s-ar situa brutal deasupra elevilor ei. Doar n-o să se descopere complet în faţa unor oameni mai proşti

decît el! Nu s-ar fi aşteptat la aşa ceva de la relaţia noastră, Erika. Citeşte mai departe în scrisoarea pe care, oricît ar vrea, n-o poate lua în serios, că n-are voie să răspundă nici unei rugăminţi. Dacă te-aş ruga, iubitule, să-mi lărgeşti puţin strînsoarea, aş putea, în caz că-mi îndeplineşti dorinţa, eventual să mă eliberez. De aceea, te rog să nu răspunzi în nici un fel implorării mele, e foarte important! Din contră, cînd te rog, prefă-te doar că m-ai asculta, în realitate strînge mai tare chingile, mai strîns, şi curelele cu cel puţin două trei găuri, cu cît strîngi mai mult, cu atît îmi creşte plăcerea şi, în afară de asta, îndeasă-mi în gură, cît poţi de tare, ciorapi vechi de nailon de-ai mei, pe care o să ţi-i pregătesc, şi astupă-mă cu atîta dibăcie, ca să nu mai pot scoate nici un sunet.

Klemmer spune nu şi acum totul s-a terminat. O întreabă pe Erika dacă vrea o palmă. Erika nu-şi acordă permisiunea să vorbească. Klemmer o avertizează că, dacă citeşte mai departe, o face numai din interes pentru un caz clinic; asta e ea. El spune: o femeie ca tine nu are nevoie de aşa ceva. Doar nu e urîtă. Nu are nici un defect corporal vizibil în afară de vîrstă. Dinţii ei sînt dinţi veritabili.

Aici scrie, leagă-mi cu furtunul de cauciuc, îţi arăt eu cum, acest căluş, cît poţi de tare în gură. Ca să nu-l pot împinge afară cu limba. Furtunul e gata pregătit. Înfăşoară-mi, te rog, capul, ca să-mi crească plăcerea, cu o cămaşă de-a mea şi leagă-mi-o strîns în jurul obrazului, ca să n-o mai pot da jos. Şi lasă-mă ore în şir în această poziţie chinuitoare, în aşa fel încît să nu fiu în stare să fac nimic, în totală părăsire, doar cu mine însămi. Şi răsplata mea unde e în cazul ăsta? glumeşte Klemmer în replică. O întreabă, pentru că nu-i plac durerile altora. Da, un chin sportiv, pe care şi-l asumă singur, e cu totul altceva: atunci nu suferă decît el. Un duş „siberian“ în saună, după cele mai reci ape de munte. Asta pot să-mi provoc singur şi

să-ţi explic ce îmi imaginez eu prin condiţii extreme.

Bate-ţi joc de mine şi numeşte-mă sclavă tîmpită şi chiar mai rău, îl roagă Erika mai departe, în scris. Descrie, te rog, mereu cu voce tare, ceea ce faci chiar atunci şi mai ales posibilităţile de intensificare, fără să măreşti cu adevărat cruzimea. Vorbeşte despre asta, dar sugerează numai acţiunile. Ameninţă, fără să ajungi pînă la liman. Klemmer se gîndeşte la multele limanuri pe care le-a atins pînă acum, dar aşa o femeie nu i-a trecut încă prin mînă! Spre limanuri noi n-am să pornesc cu ea, baltă împuţită şi stătută, o numeşte fără plăcere, măcar şi în gînd. O umple de batjocură, dar numai acolo, în mintea lui. O priveşte pe această femeie, care doreşte să nu mai ştie de ea de atîta voluptate şi se întreabă: cine mai înţelege ceva din sexul slab? Ea nu se gîndeşte decît la ea. Vrea să-mi sărute la sfîrşit picioarele drept recunoştinţă, descoperă bărbatul. Referitor la asta, scrisoarea e cît se poate de limpede, propune intimităţi între ei care să nu poată fi observate de cei din jur. Orele de curs oferă un teren ideal pentru dospirea secretelor şi a tăinuirilor, dar şi pentru strălucirea oficială. Klemmer observă că scrisoarea continuă la nesfîrşit pe acelaşi ton. Nu poate recepta ceea ce citeşte decît cu titlu de curiozitate. Nu mai vreau decît să părăsesc cît pot de repede acest loc. E singurul lui ţel imediat. Ceea ce îl mai ţine e doar curiozitatea, vrea să vadă pînă unde poate merge un om care ar fi în stare să atingă stelele! Klemmer, micul astru fix, o luminează de mult de la proxima apropiere. Universul sunetelor se întinde departe, femeia nu trebuie decît să întindă mîna. Dar ea se mulţumeşte cu mai puţin. Klemmer simte în el impulsul să tragă cuiva un picior a cărui ţintă va fi ea.

Erika îl priveşte pe bărbat. Şi ea a fost cîndva copil şi nu va mai fi niciodată.

Klemmer glumeşte pe seama nedreptăţilor şi a bătăilor încasate pe nedrept. Femeia asta ar vrea să-şi merite bătaia doar prin simpla ei prezenţă. Nu i se pare că ar fi prea puţin? Erika se gîndeşte la toate scările rulante din magazinele copilăriei ei. Klemmer continuă să glumească, nici vorbă că palma mi-ar putea-o scăpa o dată aşa, dar ce-i prea mult nu e bun! Fără vanităţi, cînd e vorba de relaţii intime. Ea îi pune dragostea la încercare, dar asta vede şi un orb. O singură probă, şi anume, cît de departe ar ajunge el cu dragostea în ceea ce o priveşte. Îi testează credinţa veşnică şi vrea să se asigure în această privinţă înainte de a începe. Se gîndeşte des la asta. Pare a face un sondaj să vadă cît de mult se poate bizui pe dăruirea lui şi cît de tare e el în stare să bată în zidul abnegaţiei ei. Absolut, numai dacă aceasta există: capacitatea ei de abnegaţie. Capacităţile devin cunoştinţe.

Klemmer e de părere, şi chiar declară deschis, că în acest stadiu e bine să le promiţi femeilor totul şi să nu faci nimic din ce ai promis. Fierul pasiunii se răceşte repede, dacă cel ce trebuie să-l bată şovăie. Deci ciocanul trebuie folosit cît mai de grabă. Bărbatul motivează slăbirea atenţiilor faţă de respectivul tip de construcţie feminină; munca suplimentară îl termină. Nevoia de a fi complet singur îl sleieşte.

Klemmer reţine din scrisoare că femeia doreşte să fie devorată de el; îi mulţumeşte refuzînd, invocă lipsa poftei de mîncare. Klemmer îşi motivează refuzul cu: Ce ţie nu-ţi place altuia nu-i face! Şi, ca să fim drepţi, nici lui nu i-ar plăcea să i se pună căluşuri şi cătuşe! Te iubesc atît de mult, spune Klemmer, că n-aş putea să-ţi fac niciodată vreun rău, nici chiar dacă asta ar fi dorinţa ta. În definitiv, fiecare vrea să facă ceea ce doreşte el însuşi. Din ceea ce citeşte nu va suporta nici o consecinţă, de asta e absolut sigur.

De afară se aude sunetul în surdină al televizorului; un bărbat ameninţă o femeie.

Episodul de azi al unui serial de familie îi sfîşie sufletul Erikăi, de altfel foarte receptiv la acest gen. Între cei patru pereţi personali, acest suflet se dezvoltă din plin, pentru că nu-l ameninţă nimic ce ar putea aduce a concurenţă. Comparaţiile mamei apar numai atunci cînd e vorba de capacităţi pianistice neîntrecute. Mama spune atunci: Erika e cea mai bună. Acesta e lasoul în care o prinde pe Erika.

Klemmer citeşte o propoziţie în care i se îngăduie să stabilească singur, după cum îl taie capul, pedepse pentru Erika. O întreabă: de ce nu ai trecut pedeapsa chiar aici, şi loveşte cu această întrebare în plin, în cuirasatul care e Erika. Aici scrie că nu a fost decît o propunere. Ea se oferă să mai cumpere şi un lanţ cu două lacăte, pe care eu sigur n-am să le pot deschide. Iar de mama să nu te sinchiseşti, te rog. Mama, în schimb, se sinchiseşte de ea şi bate de cealaltă parte a uşii. Zgomotele abia se disting din cauza dulapului, care îşi pune răbdător spinarea la bătaie. Mama latră, televizorul bîzîie. În aparat sînt captive figuri minuscule de care dispunem făcîndu-le să existe sau să dispară, după bunul nostru plac, apăsînd pe buton. Şi vieţii liliputane a televizorului i se opune viaţa cea mare adevărată şi aceasta învinge putînd să dispună cum vrea de imagine. Viaţa se orientează întru totul după televizor, iar televizorul se ia după viaţă.

Figuri cu freze tapate, făcute cu foenul, ne privesc speriate în faţă, dar numai figurile din afara ecranului pot să vadă ceva, celelalte privesc dinăuntrul ecranului şi nu recepţionează nimic; nici nu primesc, nici nu iau.

Am uitat că mai trebuie să ne procurăm şi un lacăt sau măcar o broască specială pentru uşa asta. Lasă că mă ocup eu, iubitule! Vreau să faci din mine un pachet care să ţi se predea total, lipsit de apărare.

Klemmer îşi linge nervos buzele la gîndul unei supuneri forţate. Exact ca la televizor, în faţa

ochilor i se deschid lumi miniaturale. Piciorul abia mai are loc unde să calce. Această figură mică îi tropăie direct pe creier. Femeia descreşte devenind ea însăşi o miniatură. O poţi arunca întocmai ca pe o minge, fără s-o prinzi. Poţi chiar s-o dezumfli. Se micşorează singură, deşi nu ar avea nevoie. Doar îi recunoaşte calităţile. Ea nu mai vrea să-i fie superioară, pentru că altfel nu va mai găsi pe nimeni pe care să-l poată simţi superior. Erika mai vrea să-şi cumpere unele accesorii, pînă cînd ne vom alcătui un mic instrumentar de tortură. Şi la această orgă particulară vom cînta amîndoi. Dar nici un sunet nu are dreptul să răzbată în public. Nu cumva să li se pară ceva suspect elevilor, îşi face Erika griji. Dincolo de uşă, mama sughite încet, neputîndu-şi ascunde furia. Şi la televizor sughite o femeie pe care nu o văd; aceasta e aproape mută, pentru că sonorul a fost dat foarte încet. Dar mama e în stare s-o facă pe femeia aceea din televizor să sughită atît de tare, pînă se va cutremura casa. Dacă ea, propria ei mamă, nu poate s-o tulbure, atunci imitaţia texană, proaspăt coafată de pe ecran, va reuşi cu siguranţă s-o deranjeze prin acţionarea butonului.

Erika Kohut merge pînă acolo încît e hotărîtă să comită o greşeală pentru care vrea să fie pedepsită. Nu-şi va îndeplini o obligaţie. Mama nu va afla, dar Erika tot nu-şi va face datoria. De mama te rog să nu te sinchiseşti. Walter Klemmer ar putea foarte bine să nu se sinchisească de mamă, dar mama nu poate să nu-şi trîmbiţeze necazurile cu ajutorul zgomotelor de la televizor. Mama ta ne deranjează îngrozitor, se plînge bărbatul. Erika tocmai îi propune să-şi procure un fel de şorţ din plastic negru rezistent sau din nailon, prevăzut cu găuri, prin care Să Se Poată Vedea Organele Genitale. Klemmer o întreabă de unde să ia un asemenea şorţ; să-l fure sau să-l confecţioneze singur? Deci nu i se vor oferi decît mici secţiuni prin vizor, asta e ultima ei inovaţie, spune bărbatul

în bătaie de joc. Oare şi asta a învăţat-o tot de la televizor, ca să nu vezi niciodată întregul, ci numai fragmente, fiecare o individualitate în sine, dar alcătuind o lume? Acel fragment oarecare ţi-l oferă regizorul, restul propriul Cap. Erika urăşte oamenii care nu gîndesc cînd se uită la televizor. Cînd te deschizi, profiţi de orice. Aparatul îţi oferă pretextul, capul adaugă învelişurile exterioare. Schimbă situaţia de viaţă şi fabulează mai departe, continuînd acţiunile sau dîndu-le alt curs. Desparte îndrăgostiţii şi uneşte ceea ce scenaristul voia să fie despărţit. Capul răstoarnă totul după cum vrea el.

Erika doreşte ca Walter Klemmer să-i provoace chinuri fizice. Klemmer nu vrea să-i facă tocmai ei una ca asta şi îi spune: doar nu ne-am înţeles aşa. Ea îi ordonă, rugîndu-l frumos să înnoade sforile şi frînghiile atît de strîns, încît nici el însuşi să nu mai fie în stare să le dezlege nodurile. Să nu mă menajezi, pentru nimic în lume, din contră, foloseşte-ţi toată forţa. Aşa să faci în toate! Ce ştii tu ce forţă am eu, o întreabă Klemmer retoric pe cea care nu l-a văzut niciodată cu padela în mînă. Ea îşi imaginează că ştacheta puterii lui e mult prea joasă. Nici nu bănuieşte de ce e el în stare. De aceea i-a scris: Ştii că efectul se poate mări, dacă funiile se ţin mai multă vreme în apă? Fă te rog asta de cîte ori am poftă şi savurează-ţi în voie opera. Fă-mi într-o zi o surpriză, am să-ţi indic ziua în scris, şi leagă-mă cu funii înmuiate în prealabil bine în apă, care se vor strînge pe măsură ce se vor usca. Un delict demn de pedeapsă! Klemmer încearcă să-i explice că ea, tăcînd, a încălcat una din cele mai elementare reguli de bună purtare. Erika tace în continuare, dar nu-şi lasă capul în jos. E convinsă că se află pe drumul cel bun şi vrea ca el să pună la loc sigur toate cheile lacătelor cu care o va încuia de acum înainte. Nu te sinchisi de mama, cere-i în schimb diverse chei de rezervă, are multe! Încuie-mă

împreună cu mama, pe dinafară. Aştept, chiar de azi, să trebuiască să pleci urgent şi – asta e cea mai mare dorinţă a mea –, să mă laşi legată pînă a doua zi în lanţuri şi în chingi în casă, împreună cu mama, dar pe ea în spatele uşii mele, ca să nu poată ajunge la mine. Nu te sinchisi de mama, asta e treaba mea! Ia toate cheile de la cameră şi de la întregul apartament, nu lăsa nici una aici!

Klemmer o întreabă din nou: şi ce am eu din asta? Apoi rîde. Mama zgîrie. Televizorul pîrîie. Uşa e închisă. Erika tace. Mama rîde. Klemmer zgîrie. Uşa scîrţîie. Televizorul e închis. Erika este.

Şi ca să nu pot geme de durere, îndeasă-mi cu satisfacţie în gură ciorapi de nailon şi dresuri sau alte lucruri asemănătoare. Leagă-mi acest căluş atît de meşteşugit cu un furtun de cauciuc (se găsesc în comerţ) şi alţi ciorapi, încît să-mi fie cu neputinţă să-l îndepărtez. În acest timp, te rog să porţi un slip negru, foarte îngust, care mai mult descoperă decît acoperă. Nici unul nu-şi află cuvintele!

Vorbeşte-mi omeneşte cînd faci asta şi spune-mi: Ai să vezi ce pachet frumos fac din tine. Mîngîie-mă, spune-mi că îmi place căluşul atît de mult, încît mă vei lăsa cel puţin cinci-şase ore cu el. Leagă-mi cu o frînghie tare gleznele picioarelor, îmbrăcate în ciorapi de nailon, la fel de strîns ca şi încheieturile mîinilor, şi înfăşoară-mi, fără să-ţi permit, cu şnururi coapsele lipite, pînă sus şi mai sus. Să facem o probă. Am să-ţi explic de fiecare dată cum mi-ar plăcea mie să-mi faci, şi anume, aşa cum mi-ai mai făcut o dată. Ai putea, mă rog, şi să mă pui în picioare în faţa ta, dreaptă ca o coloană cu căluşul în gură şi legată fedeleş. Atunci ţi-aş mulţumi din tot sufletul. Prinde-mi, te rog, braţele în curele de piele, cît poţi tu de strîns, pe lîngă trup, încît să nu mă mai pot ţine dreaptă pe picioare.

Walter Klemmer întreabă: Poftim?! Şi tot el îşi răspunde: Poftim! Se lipeşte de femeia care nu-i este mamă, chiar şi arată acest lucru, pentru că nu-l

cuprinde în braţe pe bărbatul acela ca pe un fiu. Îşi ţine braţele lateral calme şi clare. Tînărul cere o emoţie tandră şi se freacă în acelaşi timp dulce de ea. Imploră o reacţie afectuoasă, pe care, după o asemenea tulburare, nu i-ar putea-o refuza decît un neom. Erika Kohut se mîngîie singură, nu şi pe ceilalţi. Te rog, te rog, mai şopteşte stereotip elevul, dar profesoara nu catadicseşte să-i mulţumească politicos pentru asta. Din partea ei vine chiar o replică ce seamănă mai degrabă cu o respingere, cum că ea l-ar lăsa să se înfrupte din ea pe săturate, dar, în ce o priveşte, n-are gură dulce de dat. Lectura nu e un înlocuitor pentru, suduie bărbatul, devenind grosolan. Femeia îi oferă, în continuare, scrisoarea. Klemmer o acuză: Nici n-ai altceva mai bun de dat! Nu merge numai să iei. Bărbatul se oferă voluntar să-i arate un univers pe care ea nu-l cunoaşte încă! Erika nu dă şi nu ia.

Dar ameninţă în scrisoare că nu se va supune. În cazul cînd vei fi martorul unei nesupuneri, îl îndeamnă pe Klemmer, loveşte-mă, te rog, cu dosul palmei peste faţă cînd sîntem singuri. Întreabă-mă de ce nu-i spun mamei şi nu te lovesc la rîndul meu. Spune-mi, te rog, asemenea lucruri, în orice caz, ca să-mi simt din plin neputinţa de a mă apăra. Te rog, poartă-te cu mine cum ţi-am scris. O culme, la care acum nici nu îndrăznesc să mă gîndesc, ar fi ca tu, mînat de rîvna mea şi incitat, să te aşezi călare pe mine. Aşază-te cu toată greutatea pe faţa mea şi strînge-mi capul cît mai tare între coapsele tale, ca să nu mă mai pot mişca deloc. Descrie-mi vremea pe care o avem la dispoziţie pentru asta şi asigură-mă că nu ducem lipsă de timp! Ameninţă-mă că ai să mă ţii ore în şir în această poziţie, dacă nu execut cum trebuie ce mi se cere. Poţi să mă ţii la nesfîrşit cu obrazul sub tine! Fă-o pînă mă învineţesc. Îţi cer în scris voluptăţi. N-o să-ţi fie greu să ghiceşti ce voluptăţi şi mai mari îmi doresc în plus. Nu îndrăznesc să le scriu aici. Ca nu cumva scrisoarea să ajungă pe

mîini străine! Trage-mi cît mai multe palme zdravene! Nu-ţi pleca urechea la nu-urile mele, nici la rugăminţile mele. În ce o priveşte pe mama, nu te sinchisi şi nu-i da atenţie!

Televizorul se aude dincolo tot mai stins. Mama începe să bea din ce în ce mai mult lichior. Este exact drogul de care avea nevoie. Peste tot stau familii la masă. Oamenii mici din televizor pot fi anihilaţi oricînd cu o apăsare pe buton. Destinul lor s-ar desfăşura nevăzut, ceea ce mamei nu i-ar fi pe plac. Riscă totuşi şi se uită cu un ochi la ecran. Dacă fata o s-o întrebe mîine, îi poate da raportul asupra ultimului episod, ca bietul copil să nu privească data viitoare ca viţelul la poarta nouă. Klemmer se consideră, în afara oricărei dorinţe, apt să privească obiectiv acest corp de femeie. Dar, fără să-şi dea seama, cade în plasă. Dulceaţa voluptăţii îi încleiază cele mai diverse raţionamente şi soluţiile birocratice, pe care i le recomandă Erika, îl împing, de fapt, să acţioneze în sensul propriei lui plăceri.

Fie că vrea sau nu, se pomeneşte afectat de dorinţele femeii şi încet-încet începe s-o compătimească. Încă mai citeşte pretenţiile ei ca un observator din afară. Dar, în curînd, plăcerea se insinuează în el, transformîndu-l. Erika nu-şi doreşte decît un singur lucru: ca trupul ei să fie rîvnit cu voluptate. Vrea să aibă certitudinea că este aşa. Cu cît bărbatul citeşte mai mult, cu atît l-ar vrea ea acum să termine odată cu lectura. Se face întuneric. Nimeni nu apasă pe butonul comutatorului. Lumina de afară e încă suficientă.

Oare a văzut el bine ce scrie aici, că Erika va trebui să-i vîre limba în fund, cînd o să stea călare pe ea? Lui Klemmer nu-i vine să creadă ce citeşte şi dă vina pe lumina prea slabă. O femeie care cîntă ca ea Chopin nu poate să gîndească aşa. Dar ea îşi doreşte asta şi nimic altceva, tocmai pentru că a cîntat numai Chopin şi Brahms. Acum imploră să fie violată, o tortură pe care şi-o

închipuie mai mult ca o permanentă anunţare a violenţei fizice. Cînd nu mă pot mişca deloc, vorbeşte-mi, te rog, de viol, după aceea nimic n-ar putea să mă mai apere de asta. Dar, te rog, să spui mai mult în cuvinte decît ai să-mi faci, de fapt. Să-mi spui dinainte, ca să-mi pierd minţile de plăcere şi să nu mai ştiu cînd ai să te porţi brutal, posedîndu-mă temeinic. Brutalitatea şi temeinicia, cele două surori greu de educat care ţipă strident la fiecare încercare de a le despărţi. Ca Hänsel şi Gretel, încă din cuptorul vrăjitoarei. Scrisoarea îi cere lui Klemmer s-o facă pe Erika să nu mai ştie pe ce lume se află de atîta voluptate, dacă el o să urmeze punct cu punct instrucţiunile. Tot cu voluptate, să-i tragă cît mai multe palme zdravene. Cu mulţumiri anticipate. Te rog, vezi să nu mă doară, este strecurat, neciteţ, printre rînduri.

Erika îşi doreşte să se sufoce cu membrul lui tare ca piatra în gîtul ei, cînd este legată fedeleş şi nu poate face nici cea mai mică mişcare. Tot ce scrie aici e rezultatul unor reflecţii solitare de ani şi ani de zile. Acum speră ca, datorită dragostei, să nu se întîmple, de fapt, nimic rău. Va insista asupra acestui lucru, va fi absolvită de suferinţă printr-un răspuns al dragostei adevărate, pentru că el va refuza. Erika e de părere că dragostea scuză şi violenţa. Acesta e şi motivul pentru care poate să-i ejaculeze şi în gură, poftim, s-o facă dacă vrea pînă o să-i înece limba şi ei o să-i vină să verse. Îşi imaginează în scris, numai în scris, că el ar putea să ajungă atît de departe încît să urineze pe ea. Deşi, la început, probabil că mă voi revolta împotriva acestui lucru, atît cît îmi vor permite lanţurile. Fă-ţi treaba cu mine mai departe, temeinic şi din plin, pînă n-am să mă mai revolt.

De dincolo de uşă vine zgomotul unei lovituri dată în pian de mama, pentru că poziţia mîinii copilului nu a fost corectă. Amintiri incoruptibile ţîşnesc din cutia craniană inepuizabilă a Erikăi. Aceeaşi mamă bea acum lichior şi pe urmă alt

lichior, de cu totul altă culoare. Mama îşi aranjează membrele, pe care le pierde, cînd pe unul, cînd pe altul, şi începe să se pregătească de culcare. A venit vremea. E tîrziu.

Klemmer a terminat de citit scrisoarea. Nu catadicseşte să i se adreseze Erikăi direct, pentru că această femeie nu e vrednică de o asemenea consideraţie. Klemmer descoperă în trupul său, care reacţionează involuntar, un complice binevenit. Femeia a intrat în contact cu el prin scris, dar o atingere simplă le-ar fi adus mult mai multe puncte. Ea nu a mers în mod conştient pe drumul atingerilor duioase, feminine. Şi cu toate acestea pare să fie total de acord cu dorinţa lui. El să întindă mîna după ea, ea după el nu. Această constatare îl răcoreşte brusc. De aceea răspunde tăcînd la scrisoarea femeii. Tace atît de mult, pînă cînd Erika îi propune un răspuns. Îl imploră să ţină seama de scrisoare, dar să n-o arate la nimeni. În rest poţi să te conduci după cum îţi dictează simţurile. Klemmer clatină din cap. Erika îl contrazice cu argumentul că, în fond, se supune şi setei şi foamei. Mai adaugă că are numărul ei de telefon şi poate să sune. Reflectează în linişte la tot. Klemmer tace fără punct şi fără virgulă. Mîinile şi picioarele îi transpiră, la fel şi spinarea. Au trecut minute în şir. Femeia care s-ar fi aşteptat la o reacţie plină de căldură e decepţionată, deoarece nu urmează decît aceeaşi întrebare, pusă a cîta oară? Dacă s-a gîndit serios cînd a scris. Sau a făcut o glumă proastă? Klemmer oferă imaginea liniştii dinaintea furtunii. Aşa arată oamenii aflaţi în culmea setei lor de posesiune, în orice caz, înainte de satisfacerea dorinţei. Erika îl sondează să afle cît de fidel îşi rămîne el sentimentelor. Nu cumva te-ai supărat pe mine? Sper că nu. Ea încearcă o tandră mutare preventivă, spunînd că nu trebuie să fie neapărat azi. Şi mîine e o zi, putem amîna. În cutia de carton se află, pentru orice eventualitate, chiar de azi, frînghiile şi sforile

prevăzute. Un sortiment întreg. Încearcă să schimbe vorba şi spune că ar putea să cumpere şi mai multe. Poţi să-ţi comanzi şi lanţuri pe măsură, la magazinele de specialitate. Erika rosteşte cîteva propoziţii asortate la culoarea voinţei ei. Vorbeşte ca la ore, profesoara. Klemmer nu scoate o vorbă, pentru că la ore nu vorbeşte decît profesorul. Erika îi cere: Acum vorbeşte!

Klemmer zîmbeşte şi răspunde în glumă că despre aşa ceva nu se poate vorbi! El o sondează cu atenţie, vrea să ştie dacă ea a pierdut orice măsură. E un fel de a bate la uşa ei, să vadă dacă erotismul nu i-a luat încă minţile.

Erika se teme pentru întîia oară că Klemmer o s-o bată înainte de a începe. Se scuză pentru limbajul banal al scrisorii, pentru că vrea să destindă puţin atmosfera. Fără nici un resentiment şi într-o perfectă bună dispoziţie, Erika spune că terenul iubirii e, în cele din urmă, nespus de banal.

Eventual poţi veni la mine acasă oricînd. Pentru că nu te împiedică nimeni, fireşte dacă îndrăzneşti s-o faci, să mă laşi acolo să aştept de vineri seara pînă duminică seara! În lanţurile tale cumplit de dulci. Aş vrea să zac cît mai mult posibil, în aceste lanţuri, pe care mi le doresc de atîta vreme.

Klemmer nu face risipă de vorbe. Să vedem, poate ajungem la o înţelegere. Puţin mai tîrziu recunoaşte că nu poate decît să declare foarte serios că nici prin gînd nu-i trece aşa ceva. Erika doreşte acum să o sărute cît mai drăgăstos şi să n-o bată. Ea îi spune prevenitor că actul dragostei poate să rezolve multe aspecte care păreau fără ieşire. Spune-mi ceva tandru şi fă abstracţie de scrisoare, îl imploră, fără ca el s-o audă. Erika speră că mîntuitorul ei se află aici şi se aşteaptă pe mai departe la discreţie şi tăcere. Se teme cumplit de bătaie. De aceea propune că ne-am putea trimite unul altuia în continuare scrisori. Nu ne costă nici măcar taxa poştală. Plusează că scrisoarea aceea ar

putea să conţină şi mai multe trivialităţi. Asta a fost doar un început pe care, o dată trecut, ne putem permite să-l continuăm. Poate de astă dată o să iasă mai bine. Femeia doreşte nebuneşte s-o sărute pătimaş şi să n-o bată. Poate s-o sărute chiar provocîndu-i durere, numai să n-o bată. Klemmer răspunde: nu face nimic. Spune mulţumesc, cu plăcere şi n-aveţi pentru ce. Vorbeşte aproape fără sonor.

Erika cunoaşte felul ăsta de a vorbi de la mama. Să sperăm că Klemmer n-o să mă bată, se gîndeşte înfricoşată. Insistă că el poate să o facă, insistă: să faci totul cu mine, chiar dacă doare, că nu cred să existe ceva ce nu mi-aş dori să fac cu tine. Klemmer s-o ierte că n-a scris frumos. Să sperăm că n-o să lovească prin surprindere, se teme ea. I se destăinuie că a simţit dorinţa să fie bătută cu mulţi ani în urmă. Acum crede că şi-a găsit, în sfîrşit, stăpînul după care a tînjit.

De frică, Erika vorbeşte de cu totul altceva. Klemmer răspunde: merci bine. Erika îi îngăduie, începînd de azi, să-i aleagă vestimentaţia. Poate să ia măsuri drastice, dacă ea încalcă hotărîrea lui, cu privire la ce trebuie să îmbrace. Deschide uşile şifonierului şi-i arată o colecţie întreagă. Ia cîte o haină de pe umeraş şi lasă altele să atîrne, pentru ca el să le vadă. Să sperăm că va şti să aprecieze garderoba elegantă; femeia îi arată o privelişte multicoloră. Pot cumpăra şi ceva ce-ţi place în mod deosebit. Banii nu contează. Pentru mama contez eu, pentru că joc rolul banilor, la care se zgîrceşte atît. De mama să nu te sinchiseşti. Ce culoare preferi, Walter? N-am glumit cu ceea ce ţi-am scris în scrisoare. Se apleacă, vrînd parcă să se ferească de mîna lui. Doar n-o să te superi pe mine? Dacă te-aş ruga să-mi dedici cîteva rînduri, ai să faci asta? Cam cum vezi tu lucrurile şi ce părere ai?

Klemmer spune: la revedere. Erika se apleacă iar, sperînd că mîna se va lăsa drăgăstos, nu

năprasnic. Chiar mîine am să chem să ne pună o broască nouă la uşă. Apoi îi întinde lui Klemmer singura cheie a uşii. Gîndeşte-te ce plăcut o să fie. Bărbatul tace la această propunere. Erika se topeşte după un strop de afecţiune. Poate va reacţiona totuşi prietenos, dacă ea îl primeşte cînd vrea el. Oricînd. Dar Klemmer nu are altă reacţie decît respiraţia.

Erika jură că va face tot ce i-a scris lui Klemmer. Accentuează: Dar ce e scris nu înseamnă că e şi prescris! Şi ce-i amînat nu e anulat. Klemmer aprinde lumina. Nu vorbeşte, nu loveşte. Erika îl sondează, dacă i-ar îngădui să scrie din nou ce ar vrea. Îmi dai voie să răspund, în continuare, în scris, te rog? Klemmer nu-i cere să precizeze la ce ar vrea să-i răspundă.

El spune: Mai întîi să aştepţi! Îşi ridică glasul la Erika, acea fragilă unitate de valoare care e gata să moară de frică. Îi aruncă experimental o vorbă de ocară, dar cel puţin nu loveşte. Îi dă calificative, la care adaugă atributul bătrînă. Erika ştie că trebuie să se aştepte la asemenea reacţii şi-şi acoperă faţa cu braţele. Apoi îşi dă jos braţele, dacă simte nevoia să lovească acum, atunci poftim, s-o facă. Klemmer se ambalează; îi spune că n-ar atinge-o nici măcar cu cleştele. Îi jură că mai înainte a fost iubire, dar acum s-a dus. În orice caz, el n-o să se ducă s-o caute. Îi e groază de ea. Cum a îndrăznit să-i facă o asemenea propunere! Erika îşi ascunde capul între genunchi, cum faci la prăbuşirea unui avion, cînd vrei să eviţi moartea. Aşa vrea ea să evite bătaia lui Klemmer, căreia probabil că i-ar supravieţui. De aceea el n-o loveşte, nu vrea să-şi murdărească mîinile pe ea, îi şi spune. Scrisoarea i-o aruncă în plină faţă, dar nu întîlneşte decît partea din spate a capului, pitit între genunchi. Scrisoarea ninge peste Erika. Între îndrăgostiţi nu e nevoie de epistole pe post de mediatori, îşi bate joc de ea Klemmer. Doar cînd e

vorba de o dragoste falsă se apelează la un subterfugiu scris.

Erika şade ţeapănă pe divanul ei. Şi-a lipit picioarele, încălţate în pantofi noi, unul de celălalt. Mîinile şi le-a aşezat fiecare pe cîte un genunchi. Aşteaptă fără speranţă ceva care să semene cu un acces de dragoste din partea lui Klemmer. Simte irevocabil că dragostea amînată o să moară. Nu se poate să-i fi trecut iubirea, îşi doreşte ea. Cît timp mai e aici, există speranţa. Nădăjduieşte măcar cîteva sărutări pătimaşe, poftim. Klemmer răspunde la întrebare cu merci nu. Ea îşi doreşte din răsputeri ca, în loc s-o chinuiască, mai bine să facă amor cu ea după norma austriacă. Dacă s-ar lăsa îmblînzit de ea, devenind pasional, l-ar înţepa imediat cu vorbele: îmi respecţi condiţiile sau la loc comanda! O schimbare de macaz aşteaptă ea de la elevul ei, cu buze şi mîini, dar el e lipsit de experienţă. Îi arată ea. Îi arată ea.

Stau unul în faţa celuilalt. Vindecarea prin dragoste e aproape, dar piatra de deasupra mormîntului e prea grea. Klemmer nu e un înger, şi nici femeile nu sînt îngeri, să poată da piatra la o parte. Erika e dură cu Walter Klemmer, dacă ne gîndim la dorinţele ei pe care i le-a comunicat în scris. Pe lîngă această scrisoare, ea e de fapt lipsită de dorinţe. Mulţumesc, perfect! Ce rost are să ne mai batem gura de pomană, întreabă Klemmer. Cel puţin n-o bate.

Bărbatul strînge în braţe, cu toată puterea de care e capabil, dulapul şi-l împinge milimetru cu milimetru, cu trupul său, fără ca Erika să pună mîna. Îl mută din loc, pînă se face un spaţiu care să-i permită să deschidă uşa. Klemmer nu spune: Noi nu mai avem ce să ne spunem. Iese fără să salute şi trînteşte uşa apartamentului în urma lui. Şi dus a fost.

Mama sforăie tare, în jumătatea ei de pat, sub influenţa alcoolului cu care nu e obişnuită şi pe

care îl păstrează numai pentru musafirii care nu vin niciodată. Cu mulţi ani în urmă a simţit şi ea în acest pat dorinţa, dorinţa care a dus la sfînta maternitate şi s-a terminat o dată cu atingerea acestui scop nobil. O singură revărsare a ucis dorinţa, făcînd totodată loc fiicei; în acest fel tatăl a strivit două muşte dintr-o lovitură, strivindu-se şi pe sine o dată cu ele. Datorită apatiei congenitale şi a unui spirit slab, nu a putut să facă abstracţie de urmările acelei ejaculări. Acum Erika se tîrăşte în propria ei jumătate de pat şi tata doarme sub pămînt. Ea nu s-a spălat şi nu şi-a făcut toaleta pentru noapte. Miroase înţepător a transpiraţie ca un animal în cuşcă, unde se amestecă duhoarea de sudoare cu cea de sălbăticiune şi nu mai pot fi scoase, deoarece cuşca e prea mică. Dacă un animal vrea să se mişte, celălalt trebuie să se lipească de perete. Erika se întinde, transpirată toată, lîngă mama ei şi zace acolo ocolită de somn. La vreo două ore după ce Erika a zăcut în sucul ei propriu, fără să închidă ochii şi cu mintea goală, iată că mama se trezeşte brusc. Doar un gînd al copilului trebuie s-o fi trezit, pentru că fiica ei nu s-a mişcat deloc. Mama îşi aminteşte deodată de ce a vrut să scape cu ajutorul lichiorului. Sare în sus, cu capul treaz şi limpede, deşi soarele încă nu a scăpărat, se repede la copil şi-şi varsă asupra lui dojana, însoţită de o grea ameninţare şi de utopia unei agresiuni corporale. Urmează apoi o adevărată salvă de întrebări fără răspuns, nerespectînd nici o ordine a priorităţilor sau a urgenţelor. Deoarece Erika tace, mama se întoarce ofensată cu spatele. Fiica interpretează atitudinea mamei ca o expresie a silei faţă de ea. Dar aceasta se întoarce imediat cu o nouă ediţie de ameninţări, ceva mai puternice de data asta. Erika strînge în continuare din dinţi, mamă înjură şi ocărăşte, varsă un şuvoi de acuzaţii cumplite pe ceva ce îi scapă de sub control. Mama începe să cedeze alcoolului,

care încă mai face ravagii în venele ei. Lichiorul de ouă acţionează viclean şi cel de cacao aşijderea.

Erika îi face mamei avansuri de dragoste timide pentru că aceasta se gîndeşte la consecinţe mult mai îndepărtate, legate direct de viaţa lor comună, consecinţă care o înspăimîntă cel mai mult pe mamă, cum ar fi, de pildă, un pat separat pentru Erika!

Fata se lasă acaparată de încercarea ei tandră. Se aruncă asupra mamei şi o acoperă toată de sărutări. Îşi sărută mama cum n-a mai făcut de ani de zile. O prinde de umeri cu putere şi mama loveşte furioasă în toate părţile, fără să nimerească pe nimeni. Erika o sărută exact între umeri, dar nu nimereşte de fiecare dată, pentru că mama îşi smuceşte capul în cealaltă parte, exact acolo unde nu e sărutată. Obrazul mamei e doar o pată mai deschisă înconjurată de păr oxigenat; te ajută să găseşti direcţia ca o lanternă. Erika sărută în neştire interiorul acestei pete. Ea a ieşit din carnea asta. Din cozonacul ăsta fraged, matern. Îşi lipeşte de nenumărate ori gura umedă de obrazul mamei şi o ţine pe aceasta strîns cu braţele ei de fier ca să nu se poată apăra. Se urcă întîi pe jumătate, apoi pe trei sferturi, deasupra mamei, pentru că aceasta începe să se lupte serios şi caută să lovească cu pumnii pe unde apucă. Între gura Erikăi ţuguiată în dreapta şi gura Erikăi ţuguiată în stînga, gura mamei încearcă să scape prin lovituri rapide de cap. Îşi ridică sălbatic capul în toate părţile, ca să scape de sărutări; ca într-o luptă de amor în care nu orgasmul e ţinta, ci „mama în sine“, mama ca persoană. Aceasta luptă acum pe viaţă şi pe moarte. În zadar, Erika e mai puternică. Se caţără ca iedera în jurul casei vechi şi dărăpănate care e maică-sa, care, cu siguranţă, nu-i o casă plăcută. Erika suge şi roade la trupul ăsta mare, de parcă ar vrea să intre imediat, din nou, înapoi, ca să se ascundă. Îi mărturiseşte mamei iubirea şi mama îi gîfîie în auz exact pe dos, adică şi ea îşi iubeşte

copilul la fel de mult, dar copilul să înceteze odată! Imediat! Mama nu se poate apăra de acest uragan al simţurilor, care bate dinspre Erika spre ea, dar e şi flatată. Se simte brusc aleasă, peţită. Este o premisă fundamentală pentru dragoste să te simţi preţuit, pentru că un altul te preferă. Erika se cramponează de mama ei. Aceasta se apără lovindu-şi fiica. Cu cît Erika sărută mai mult, cu atît mama dă în ea, mai întîi ca să se ferească şi apoi ca să-şi apere copilul, care pare să-şi fi pierdut controlul, cu toate că n-a pus alcool în gură. Mama îi cere, zbierînd în diferite tonalităţi, să înceteze odată! Îi porunceşte să se potolească. În paroxismul sărutărilor, Erika se năpusteşte asupra ei încolţind-o din toate părţile. O asaltează cerîndu-i dreptul ei la tandreţe, pentru că mama nu-i răspunde aşa cum ar vrea. Îşi loveşte mama implorînd, nu pedepsind, dar aceasta îi interpretează greşit gestul şi de aceea o ameninţă şi o ocărăşte. Mama şi copilul au făcut schimb de roluri, deoarece bătaia e apanajul mamei; aceasta are de sus o perspectivă largă asupra copilului care se află jos. Acum ştie doar că trebuie să se apere hotărît de atacurile parasexuale ale odraslei şi dă palme în întuneric unui duşman nevăzut.

Fiica îi smulge mamei mîinile de pe faţă şi o sărută pe gît, cu o intenţie cripto-sexuală; e ca o îndrăgostită cam ciudată şi lipsită de experienţă. Mama, care n-are nici ea o pregătire aleasă în amor, aplică o tactică greşită, tropăind ca un elefant, şi dărîmă totul în jur. Carnea bătrînă este la mare preţ. Nu i se mai dă atenţia cuvenită în calitate de mamă, ci de carne. Erika paşte pur şi simplu această carne cu dinţii. Sărută iar şi iar. Îşi sărută mama sălbatic. Aceasta consideră că e o porcărie ceea ce-i face mamei fiica ieşită din minţi. Dar nu-i foloseşte la nimic – aşa n-a mai fost sărutată mama de zeci de ani, şi stai să vezi ce mai vine! Pentru că sărutările se înteţesc şi mai mult, pînă cînd, după ce ating apogeul ca într-o bătaie de

tobă fără sfîrşit, fata rămîne epuizată de efort, pe jumătate culcată peste mamă. Copilul plînge pe obrazul mamei şi aceasta îşi împinge odorul jos de pe ea, întrebîndu-l dacă nu cumva e nebun de-a binelea. Cum nu vine nici un răspuns şi nici măcar nu se aşteaptă vreunul, mama ordonă imediat culcarea, fiindcă şi mîine e o zi! Se fac şi multe referiri la îndatoririle profesionale care aşteaptă să fie îndeplinite chiar azi. Fiica este de acord că e timpul să se culce, în sfîrşit. Mai orbecăieşte o dată ca o cîrtiţă oarbă după trupul mamei, dar aceasta îi dă imediat mîinile la o parte. Pentru o clipă fiica a zărit perii răriţi de pe pubisul mamei, acolo unde se termină burta maternă, vizibil îngrăşată. O priveliştе neobişnuită. Pînă acum mama şi-a ţinut perii ăştia de ruşine bine ascunşi. Fiica i-a smotocit, în timpul luptei, anume cămaşa de noapte, ca să poată să-i vadă în sfîrşit amărîtul ăsta de păr, de care ştiuse dintotdeauna: trebuia să fie aici! Din păcate lumina era prea slabă. Erika a dezvelit-o cu intenţie pe maică-sa, ca să poată vedea tot. Mama s-a apărat fără succes. Dacă e s-o luăm pur fizic, Erika e mai puternică decît bătrîna aceea jumulită. Fiica îi aruncă mamei în faţă ceea ce tocmai a văzut. Aceasta tace ca şi cînd nimic nu s-ar fi întîmplat.

Cele două femei dorm ghemuite strîns una în alta. Din noapte n-a mai rămas mare lucru, în curînd se va anunţa ziua prin lumina ei neplăcută şi sîcîitoarele ciripituri de păsări.

Nu mică este surprinderea lui Walter Klemmer în privinţa acestei femei care îndrăzneşte ceea ce altele doar promit. Ceea ce îl dezgustă de fapt, după ce şi-a luat o pauză de reflecţie, sînt limitele de care se reazemă ea pentru a le împinge ceva mai în afară. Cîmpul de acţiune al plăcerii ei se lărgeşte astfel cu siguranţă. Klemmer e de-a dreptul impresionat. La alte femei, nu încap în acest spaţiu decît un aparat pentru căţărare şi unul

sau două leagăne, dispuse într-un cadru plin de praf şi cu betonul ciobit. Pe cînd aici, în faţa norocosului profitor, se află un întreg teren de fotbal, plus unul de tenis şi o pistă de zgură! Erika îşi cunoaşte de ani de zile încercuirea, mama i-a bătut ţăruşii, dar ea nu capitulează; smulge afară aceşti ţăruşi şi nu se sfieşte să bată din greu alţii noi, recunoaşte elevul Klemmer. E mîndru că a fost ales pentru această încercare, concluzie la care ajunge după îndelungate reflecţii. E tînăr şi gata de încercări noi. E sănătos şi pregătit pentru boală. E deschis la orice, indiferent din ce direcţie vine. E hotărît şi dispus să facă o breşă cît mai largă. Eventual s-ar rezema şi de geamul deschis, pînă şi-ar pierde echilibrul, stînd doar pe degetele exterioare ale picioarelor. Riscă perfect conştient ceva şi se bucură de risc, pentru că el singur ia totul asupra sa. Pînă acum a fost doar o filă nescrisă, aşteptînd tiparul negru al unui tipograf necunoscut, şi nimeni nu va mai citi un text asemănător. Va rămîne marcat pe viaţă! După aceea nu va mai fi cel dinainte, pentru că o să fie şi o să aibă mai mult.

La nevoie, s-ar putea decide şi pentru cruzime faţă de această femeie, reflectează el. O să-i accepte condiţiile fără rezerve, dictîndu-i-le pe ale lui: o cruzime şi mai mare. Ştie exact cum vor decurge lucrurile acum, după ce s-a ţinut departe de ea cîteva zile, ca să verifice dacă sentimentul va supravieţui probei inumane de sfîşiere a raţiunii. Oţelul spiritului său s-a îndoit, dar nu s-a frînt sub greutatea promisiunilor făcute de această femeie. Ea o să se lase pe mîna lui. E foarte mîndru de probele pe care le va da, poate n-o să-i lipsească mult s-o şi ucidă!

Cu toate astea, elevul e bucuros de a fi impus o distanţă de mai multe zile. E mai bine să laşi pe cineva să fiarbă decît să-i întinzi degetul mic. Aşteaptă deja de cîteva zile, să vadă ce-o să-i aducă, supusă ca un cîine de vînătoare, femeia care

urmează acum la dragoste, un iepure mort sau o potîrniche? Sau poate doar un pantof vechi. Fireşte că a renunţat voit la lecţiile ei de pian. Speră ca ea să încerce să şteargă totul cu buretele, fără pic de jenă; el va spune atunci nu, dar ca s-o încerce, va aştepta următoarea ei mutare. În acest timp o să rămînă mai bine singur cu sine. Lupul nu cunoaşte un partener mai bun, înainte de a întîlni capra.

În ce-o priveşte pe Erika, ea a învăţat, cu mulţi ani în urmă, cuvîntul renunţare, acum nu doreşte altceva decît să se schimbe. Presa prea uzată a poftelor ei îi striveşte dorinţele, a şi început să curgă o zeamă roşie. Priveşte întruna spre uşă să vadă dacă nu apare elevul, dar toţi ceilalţi vin, doar el nu. El absentează nemotivat.

În setea lui continuă de a se instrui, datorită căreia începe multe dar termină puţine, chiar şi arte marţiale japoneze, limbi străine, călătorii educative, expoziţii de artă, tînărul, avid de cunoaştere, ia de cîtva timp ore la clasa de clarinet învecinată pentru a căpăta cunoştinţele de bază pe care să le folosească, mai tîrziu, la saxofon, în vederea unor improvizaţii şi chiar a abordării jazz-ului. Mai nou, nu ocoleşte decît pianul şi pe stăpîna acestuia. După ce obţine cunoştinţele de bază în cît mai multe domenii, Klemmer obişnuieşte, de cele mai multe ori, să renunţe. Îi lipseşte tenacitatea. Acum însă ar vrea să ajungă un amant de performanţă, femeia îl provoacă. Apoi se plînge iar, are timp pentru asta, că încorsetarea la care te supune educaţia, în spiritul muzicii clasice, este mult prea rigidă pentru el, mereu amator de perspective largi, lipsite de graniţe. Presimte o întindere uriaşă, bănuieşte cîmpii pe care nu le-a zărit niciodată şi, bineînţeles, nici altcineva înaintea lui. Ridică marginile vălurilor şi le lasă speriat să cadă la loc, ca să le ridice îndată din nou. Oare a văzut bine sau doar i s-a părut? De-abia îi vine a crede. Domnişoara Kohut caută tot timpul să-i interzică aceşti munţi şi aceste văi,

dar în particular îl ademeneşte tot timpul cu ele. Elevul simte cum îl înghite nemărginitul. Femeia asta e necruţătoare. La ore aude cea mai mică neregulă de la distanţă, în viaţă vrea să fie constrînsă, să implore. La pian îl înfăşoară în întregime în bandajele elastice ale exerciţiilor pentru digitaţie, pentru triluri, ale metodei Czerny de dexteritate. Pentru ea va fi o lovitură cînd va afla că numai concurenţa clarinetului l-a eliberat din corsetul contrapunctic. Şi cum o să mai improvizeze la saxofon sopran! Klemmer exersează la clarinet. Acum exersează mult mai puţin la pian. Abordează hotărît noi domenii şi plănuieşte să debuteze într-o formaţie studenţească de jazz, pe care o cunoaşte personal, pînă ce, depăşindu-i nivelul, va înfiinţa o formaţie proprie care va face muzică după modelul şi indicaţiile lui şi al cărei nume îl ştie deja, dar îl păstrează în secret. Aşa ceva o să reprezinte, pe plan muzical, setea lui de libertate. S-a şi anunţat pentru clasa de jazz. Vrea să înveţe aranjamentul muzical. Întîi ar vrea să se acomodeze, să fie docil şi supus, ca la momentul oportun să ţîşnească din formaţie aidoma unei arteziene, cu un solo care-ţi taie respiraţia. Voinţa lui nu e uşor de ordonat. Vrerea ca şi puterea lui nu se lasă prinse, cu una cu două, în caietul de note. Coatele îi vîslesc voioase pe lîngă trup, respiraţia lui curge senină pe ţeavă, nu se gîndeşte la nimic. Se bucură. Exersează poziţia buzelor pe muştiuc şi întoarcerea foilor. La orizont se conturează deja progrese frumoase, spune profesorul de clarinet, bucurîndu-se de elevul care are cunoştinţe remarcabile de la profesoara Kohut şi căreia speră să i-l sufle. Ca să culeagă el laurii la concertul de sfîrşit de an.

Echipată de drumeţie, o femeie pe care nu o recunoşti imediat se apropie de uşa clasei de clarinet şi aşteaptă. Trebuia să vină, de aceea a venit. Erika Kohut şi-a fabricat un prilej, după cum îi e obiceiul.

Nu i-a promis natură elevul Klemmer? Natură servită pe tavă şi nu ştie el cel mai bine unde se poate găsi aşa ceva? Elevului care iese speriat pe uşă, cu mica lui cutie neagră pentru instrument, îi propune, uşor nesigură şi căutîndu-şi cuvintele, o plimbare pe rîu. Acum, imediat! Putea să-şi dea seama, după costumul ei, ce planuri avea. Motivul venirii mele, spune ea, sînt rîul şi pădurile. Cu această doamnă, corect echipată, ţi se deschid pe dată pante abrupte, acoperite de grohotiş şi morene de gheţari care huruie şi nu te ademenesc. Într-o staţiune montană, puţin îmbietoare, ai putea să dai peste resturile unui efort susţinut; coji de banane şi cotoare de mere pe podea, cineva a vomat într-un colţ şi toate legitimaţiile expirate, aceste zdrenţe de hîrtie prin colţuri şi culoare, biletele de călătorie rupte, pentru că nimeni nu mai revine în haznaua aceea.

După cum va putea să observe şi Klemmer, Erika s-a îmbrăcat în haine noi din cap pînă în picioare; vestimentaţia corespunde ocaziei şi ocazia vestimentaţiei. Hainele par a reprezenta pentru ea, ca de obicei, esenţialul, mai ales apelează la bijuterii ca să se pună în valoare, şi pădurea nu e suficientă pentru a împodobi o femeie. Dimpotrivă, femeia este cea care trebuie să împodobească pădurea cu prezenţa ei, prin aceasta se aseamănă animalului. Trebuie privită printr-un binoclu de vînătoare. Erika şi-a cumpărat pantofi solizi pentru excursie şi i-a uns bine cu grăsime, ca să nu se strice la umezeală. Cu aceşti pantofi ar putea să parcurgă liniştită cîţiva kilometri buni, dacă e nevoie. Poartă o bluză sport în carouri, o jachetă în stil tirolez şi pantaloni bufanţi pînă la genunchi, la care şi-a asortat şosete trei sferturi roşii, de lînă. Şi-a luat şi un rucsac mic cu de-ale gurii! Nu are la ea nici o frînghie, pentru că nu agreează extremele. Şi dacă ar fi partizana extremelor, atunci n-ar folosi plasa şi frînghia; s-ar expune fără nici un colac de salvare sălbăticiei

simţurilor dezlănţuite, lăsînd totul pe seama ei şi a partenerului.

Erika şi-a făcut planul să i se dăruiască bărbatului în doze mici, cu linguriţa, să nu cumva să se sature; trebuie să-l roadă o foame chinuitoare şi continuă de ea. Aşa îşi imaginează cînd e singură cu mama ei. Se păstrează şi nu se cheltuieşte decît infim şi fără plăcere, abia după ce şi-a făcut fel de fel de calcule. Ştie să profite de pe urma abilităţii ei. O să-i numere lui Klemmer zgîrcită pe masă mărunţişul corpului ei veştejit, ca să-l facă să creadă că valorează cel puţin de două ori mai mult decît cheltuieşte ea în realitate. După impertinentul avans epistolar ea s-a retras cu totul, ceea ce nu prea i-a convenit. E captivă în puşculiţa trupului ei, în această tumoare umflată, albăstrie, pe care o poartă permanent cu sine, şi care e plină pînă la refuz. Pentru acest costum de excursie, pe care l-a îmbrăcat azi, a trebuit să caute mult în magazinul de sport. Ea preferă calitatea, dar şi mai importantă i se pare frumuseţea. Dorinţele ei merg foarte departe. Klemmer o măsoară cu calm, demonstrînd că este puternic. Ochii lui se plimbă tacticos peste nasturii de imitaţie de la jacheta tiroleză şi peste un lanţ mic de ceas de argint (tot imitaţie) prevăzut cu colţi de cerb, în stil vînătoresc, care atîrnă pe burta Erikăi. Femeia se smiorcăie că i-ar fi promis o excursie pentru azi, pe care a venit să şi-o reclame. El o întreabă de ce neapărat aici, acum şi azi? Ea spune: Nu-ţi aminteşti că ai spus *azi*? Fără o vorbă, îi întinde cupoanele promisiunii lui imprudente. I s-a promis clar şi răspicat pentru azi. El singur a propus atunci: azi. Să nu creadă elevul că profesoarei îi scapă ceva. Klemmer insistă că nu e nici locul, nici timpul. Erika îi sugerează perspectiva unor locuri îndepărtate şi unor momente mai prielnice. În curînd perechea de îndrăgostiţi nu va mai fi nevoită să facă ocoluri prin păduri şi pe lîngă

lacuri. Dar azi, perspectiva copacilor şi a munţilor ar putea să înteţească dorinţa bărbatului.

Walter Klemmer chibzuieşte. Decide că nu trebuie să se deplaseze prea departe, ca să experimenteze ceva nou. Interesat din punct de vedere ştiinţific, cum este mai totdeauna, îi oferă – Erika o să rămînă uluită! – perspectiva de a rezolva totul pe loc. De ce să rătăcească cine ştie pe unde? Şi, în afară de asta, poate să ajungă comod, pînă la trei, la clubul de judo! Cu dragostea nu se glumeşte. Dacă ea s-a gîndit serios, lui îi convine de minune. Mă rog. Pînă acum a fost tandru şi duios, dar poate să fie şi brutal. O să-i dovedească. Zis şi făcut. În loc să-i răspundă, Erika îl trage pe elev în oficiul femeii de serviciu care, după cîte ştia ea, e tot timpul descuiat. Eh, acum să arate ce poate. Forţa motrice emană de la femeie. El trebuie să arate acum ce n-a învăţat niciodată. Substanţele chimice pentru curăţenie miros înţepător, ustensilele pentru îndepărtarea gunoiului şi a prafului sînt depozitate unele peste altele. De la început, Erika îşi cere iertare, pentru că n-ar fi trebuit să îl pună la o asemenea încercare cu scrisoarea aceea. Îşi continuă penitenţa îngenunchind în faţa lui Klemmer şi împingîndu-se cu sărutări stîngace în burta lui care se încontrează. Genunchii ei, îmbrăcaţi de excursie, dar neînvăţaţi cu ascensiunile în arta amorului, înoată în praf. Tocmai oficiul pentru curăţenie e încăperea cea mai murdară. Tălpile pantofilor îi strălucesc noi-nouţe. Elevul şi profesoara au aterizat pe mica lor planetă personală de dragoste, pe sloiuri de gheaţă, despărţite unele de altele de continente respingătoare, neospitaliere. Klemmer e cuprins de un sentiment penibil în faţa umilinţei şi, în acelaşi timp, speriat de pretenţiile pe care această umilinţă neexersată se crede îndreptăţită să le amplifice la maximum.

Umilinţa aceasta urlă mai tare decît ar putea urla vreodată cea mai autentică voluptate. Klemmer îi spune: Te rog să te ridici imediat! El vede că ea şi-a aruncat mîndria peste bord şi îşi pune mîndria lui în loc, ca să nu rişte niciodată să cadă. În cel mai rău caz se va lega strîns de cîrmă. Nici n-a început bine şi cei doi nu se mai pot uni, deşi se încăpăţînează în această dorinţă. Simţurile profesoarei, o briză caldă, ce adie în sus. Klemmer nu vrea de fapt, dar trebuie, pentru că acest vînt îl cheamă, îl doreşte. Îşi lipeşte genunchii ca un şcolar încurcat. Femeia se năpusteşte asupra coapselor lui, imploră indulgenţă şi atac. Ce bine am putea să ne simţim acum! Parcă fîşii din carnea ei plescăie pe pardoseală. Erika Kohut îi face elevului o declaraţie de dragoste în care nu-i oferă decît pretenţii plicticoase, angajamente născocite, învoieli de prea multe ori neonorate. Klemmer nu oferă dragoste. El spune: Ho, nu e nici o grabă, că nu vin turcii! Erika descrie pînă unde ar vrea să meargă în asemenea împrejurări, iar Klemmer plănuieşte cel mult un tur, în pas de plimbare, prin parcul primăriei. O roagă: Nu azi, săptămîna viitoare! O să am mai mult timp. Văzînd că rugăminţile nu-i folosesc la nimic, începe să se mîngîie singur, pe furiş, dar unde trebuie nu mişcă. Femeia asta îl împinge într-un spaţiu care-l suge ca o ventuză, unde instrumentul lui, deşi stimulat, nu răspunde. Şi-l trage, îl întinde, bate cu el, îl scutură. Ea n-a observat încă nimic. Ca o avalanşă înamorată năvăleşte asupra lui. Deja suspină, retractează cîte ceva din ceea ce a spus înainte şi promite altceva, mai bun, în loc. Acum se simte dezlegată. În sfîrşit! Klemmer meştereşte cu sînge rece la partea lui inferioară, îşi învîrteşte instrumentul, îl loveşte cu unelte de fier pînă ies scîntei. Se teme de bolgiile interioare ale pianistei, de atîta timp neaerisite. Vor să-l devoreze complet! Erika aşteaptă de la început totul de la el şi Klemmer nu şi-a scos nici măcar moţul lui mic ca

să i-l arate. Ea face mişcări senzuale, aşa cum îşi imaginează ea. Şi cum a văzut la alţii. Dă semne de neîndemînare, pe care le confundă cu cele de supremă dăruire şi, în schimb, primeşte semnale de neputinţă. EL TREBUIE acum şi de aceea nu POATE. Drept pretext spune: cu mine nu, să-ţi intre în cap! Erika începe să tragă de fermoarul lui. Îi smulge cămaşa din pantaloni şi dă năvală, cum se obişnuieşte între îndrăgostiţi. Lui Klemmer nu i se întîmplă nimic care să demonstreze ceva. Decepţionată, cu tălpile cele noi scîrţîind, Erika se plimbă prin oficiu în sus şi-n jos. Oferă drept înlocuitor o lume a simţurilor perfect mobilată. Explică ceva despre supraexcitaţie şi nervozitate şi cît de fericită se simte totuşi pentru această dovadă exterioară de dragoste. Klemmer nu poate pentru că trebuie. Acest trebuie emană din femeie în unde magnetice. Este toată un trebuie. Erika se aşază pe jos, ca o vedenie mare şi neîndemînatică, o calamitate care-i cuprinde stîngaci oasele şi se înşurubează între coapsele elevului, sărutîndu-l. Tînărul suspină, de parcă aceasta ar declanşa ceva în el, dar în cele din urmă, spune gemînd: Aşa nu mă atragi. Tu nu mă atragi. Dar în principiu e dispus oricînd să încerce un nou experiment în amor. De aceea o aruncă pe Erika într-o totală derută şi o loveşte cu latul palmei în ceafă. Capul femeii se apleacă ascultător în faţă şi uită ce-i înconjoară, pentru că oricum nu mai poate vedea decît podeaua încăperii. Femeia uită în dragoste uşor de sine, pentru că prea puţin din persoana ei e prezent aici ca să aibă la ce se gîndi. Klemmer e cu urechile ciulite la zgomotele de afară şi tresare. Îşi trage repede gura femeii peste organul care, după o clipă de atenţie, îi cade din nou, fără vlagă, ca într-o mănuşă veche. Mănuşa este prea mare. Nu se întîmplă nimic cu ea, nici cu Klemmer, în timp ce fiinţa profesoarei se înnegurează încet, în depărtare.

Klemmer loveşte sălbatic în gura ei şi în acelaşi timp îi rămîne dator cu o dovadă. Mădularul lui bleg înoată ca un dop insensibil pe apele ei. Totuşi se ţine strîns de părul ei, doar, doar, i-o creşte şi lui ceva. Cu o ureche pîndeşte înspre coridor, dacă nu vine femeia de serviciu. Încolo, toată făptura lui îşi pîndeşte sexul, dacă începe să mişte. Legată prin iubire şi în acelaşi timp ciucită mică acolo, profesoara linge la Klemmer, cum îşi linge vaca viţelul abia fătat. Îi promite că o să reuşească, să aibă răbdare, doar au amîndoi în faţă un timp nelimitat, acum cînd pasiunea ei nu mai poate fi pusă la îndoială. Numai nu te enerva! Promisiuni, rostite neclar, îl înfurie pe bărbat, care distinge, în spatele lor, porunca. Nu-i porunceşte tot timpul, această instanţă superioară, poziţia degetelor şi apăsarea pedalelor pe anumite porţiuni ale muzicii? Cunoştinţele ei muzicale o situează deasupra lui, dar, sub el, îl scîrbeşte mai mult decît poate spune. Ea se face mică în faţa mădularului care rămîne tot mic. Klemmer împinge şi loveşte în gura Erikăi; femeia simte cum îi ajunge voma în gît, dar totul e zadarnic. Cu gura aproape plină, ea îl consolează încă drăgăstos, spunîndu-i că o să fie bine, că o să vină şi plăcerea. Nimeni nu-i vede ochii; ea nu este o femeie care porunceşte, e doar păr, creştet, ceafă, ceva de nepătruns, un automat de dragoste care nu mai reacţionează nici cînd e călcată în picioare. Iar elevul nu vrea decît să-şi ascută instrumentul pe ea. Instrumentul lui nu are nimic de-a face cu restul trupului său. În timp ce dragostea cuprinde întreaga femeie, femeia simte nevoia să-şi cheltuiască toată iubirea şi să lase mărunţişul acolo pe masă. Cei doi spun într-un glas, azi nu merge, cu siguranţă o să meargă altă dată. Erika vede în nereuşită suprema dovadă de dragoste. Klemmer se irită, devenind furios, din cauza impotenţei lui şi o trage pe femeie şi mai tare de păr, provocîndu-i durere, ca să nu-i mai scape acum cu obişnuitele ei indecizii spălăcite.

Acum, că e aici, să profităm şi s-o tragem, conform înţelegerii, cît mai tare de păr. Fiecare dintre ei ţipă ceva despre dragoste ca într-un consens.

Dar elevul cade la acest examen. Nu se poate ridica pînă la ea. Acest labirint nu i se deschide oricît ar trage şi ar smulge firele. Printre copacii şi tufişurile netunse nu se deschide nici o cărare a plăcerii. Femeia delirează despre păduri, pline de cele mai nebuneşti împliniri, şi nu are parte, la nevoie, decît de mure şi mînătărci. Dar şi pe astea afirmă că şi le-a cîştigat prin răbdare şi perseverenţă. Elevul a fost silitor, îi flutură un premiu în faţă. Premiul pe care îl obţine acum constă în dragostea Erikăi. Morfolind neîndemînatic viermele mic şi moale, între omuşor şi limbă, femeia aşteaptă de la plăcerea ei viitoare un fel de cale a iniţierii, plină de specii de plante, fiecare cu numele şi apartenenţa ei. Citeşti o etichetă şi te bucuri să recunoşti un arbust care-ţi era de multă vreme familiar. Şi apoi zăreşti şarpele în iarbă şi te cuprinde groaza, pentru că el nu are etichetă. Femeia îşi explică acest loc neprimitor ca fiind locul dragostei lor. Acum şi aici! Elevul împinge mut în scobitura moale a gurii, acest corn lipsit de sunet, şi simte uşor dinţii de care ar vrea să se ascundă. Bărbatul se teme, în asemenea situaţii, mai mult de dinţi decît de boli. Transpiră şi gîfîie, lăsînd impresia performanţei. Rosteşte slab că are tot timpul scrisoarea în minte. Ce idioţenie! Ea e vinovată că, din pricina scrisorii, el nu poate să facă dragoste, ci doar să se gîndească la ea. Femeia asta i-a pus o mulţime de piedici. Îi descrie cu emoţie mărimea obişnuită, atît de familiară, a propriului său organ care, de fapt, n-a răsplătit-o niciodată pe Erika, se entuziasmează ca un băieţel în faţa cutiei cu culori. Dar nu vrea să crească deloc, nu vrea să-şi atingă măsura. Cuprinsă de elanul voluptăţii, profesoara, care n-a simţit niciodată plăcerea, se lansează în descrieri

amănunţite. E de acord cu el şi se bucură, încă de pe acum, de plăcerea pe care o vor simţi în curînd împreună. Încearcă să scuipe, aproape neobservat, organul lui din gura ei, dar trebuie să-l ia imediat înapoi, aşa îi porunceşte Klemmer, nemaiţinînd cont de relaţia elev-profesoară. Nu renunţă aşa uşor! Să înghită doctoria asta fără zahăr. Primele spaime ale abandonării, de care probabil că este vinovată, încep să-i dea tîrcoale Erikăi. Tînărul ei elev încearcă încă să-şi obţină plăcerea sexuală, fără să se gîndească la altceva, dar nu-i reuşeşte. În femeie, care umple aceste abisuri cu întreaga ei fiinţă, creşte corabia spaimei, şi-a şi umflat pînzele. Fără să vrea este silită, acum că s-a trezit din beţie, să vadă detaliile acestei încăperi minuscule. Prin fereastra oficiului, coroana unui copac, un castan. Instrumentul erotic al lui Klemmer, pe care acesta se încăpăţînează să i-l îndese în gură ca pe un drops lipsit de gust, îl face să-şi lipească tot trupul de obrazul ei şi să geamă fără sens. Erika zăreşte, cu coada ochiului, un tremur imperceptibil al ramurilor, acolo jos, ameninţate de stropii de ploaie. Frunzele devin grele şi se apleacă. Apoi se porneşte un torent neauzit, o revărsare. Dimineaţa de primăvară nu se ţine de cuvînt. Frunzele proaspete se lasă în jos sub bicele ploii. Împuşcături din cer nimeresc ramurile. Bărbatul se îndeasă în continuare în gura femeii şi o trage cu putere de păr şi de urechi, în timp ce afară guvernează despotic stihia. Ea încă mai vrea, el încă nu poate. Rămîne mic şi lejer, în loc să se facă mare şi compact. Elevul urlă de furie, scrîşneşte din dinţi, pentru că nu poate să-şi ducă treaba la capăt. Cu siguranţă că azi n-o să i se poată descărca în gaura gurii, aşezată în partea mai reuşită a corpului ei, cea superioară. Erika nu se gîndeşte la nimic, se sufocă, deşi abia dacă are ceva în gură. Dar îi ajunge. Un nod i se ridică în gît şi ea se zbate după aer. În lipsa unui sex tare şi vîrtos, elevul îşi freacă acum pîntecele acoperit cu

peri sîrmoşi de obrazul ei şi-şi scoate instrumentul ca să-l înfigă pînă sus, în gîtlejul Erikăi. Ea se smulge şi vomită într-o găleată veche de tablă, care se află acolo ca să fie folosită. Se aud paşi, de parcă cineva ar vrea să intre, dar individul trece prin faţa uşii, fără să se oprească. Profesoara îl linişteşte pe tînăr între reprizele de vomă, că nu a fost chiar atît de rău cum pare. Scuipă fiere din străfundurile ei. Se ţine cu mîinile de stomac şi promite, pe jumătate inconştientă, plăceri mult mai mari pe viitor. Ce-i drept, azi n-a fost o plăcere, dar, în curînd, bucuria va ţîşni din boxa de start, fără oprire. Regăsindu-şi, în sfîrşit, suflul, promite neobosită senzaţii mult mai puternice şi mai autentice pe care le lustruieşte cît mai îmbietor şi se făleşte cu ele. Toate astea le-am economisit pentru tine, Walter, acum a sosit, în sfîrşit, momentul! A încetat chiar să şi vomite. Vrea să-şi clătească puţin gura şi primeşte pentru asta o palmă uşoară. Bărbatul tună şi fulgeră: Să nu mai faci asta cînd mai am un pas şi explodez. Acum m-ai scos cu totul din formă. N-ai putut să aştepţi pînă ajung la apogeu. Să nu te prind că-ţi speli gura după mine. Erika bîiguie un cuvînt drăgăstos şi este luată în rîs. Ploaia cade egal. Spală geamurile. Femeia îşi înconjoară braţele în jurul bărbatului şi-i descrie ceva plină de exuberanţă. Bărbatul îi răspunde că pute! Oare nu ştie că pute? Repetă propoziţia de cîteva ori, pentru că sună atît de frumos: ştiţi cum puţiţi, doamnă Erika? Ea nu înţelege şi mai linge puţin la el. Dar nu e ceea ce ar trebui să fie. Din cauza norilor, afară se face din ce în ce mai întuneric. Klemmer repetă în neştire, pentru că nu a fost înţeles de prima oară, că Erika pute atît de îngrozitor, încît întreaga dimineaţă şi-a schimbat duhoarea după a ei. Ea i-a scris o scrisoare şi acum răspunsul lui sună: nu vrea nimic de la ea şi, în afară de asta, pute insuportabil. Klemmer o trage pe Erika gingaş de păr. Ar trebui să părăsească oraşul, ca el să nu mai trebuiască să

aspire, cu nările lui tinere, duhoarea ei atît de particulară şi respingătoare, această emanaţie de animal şi putreziciune. Pfui, cum mai puţiţi, nici nu vă puteţi imagina, doamnă profesoară.

Erika se scufundă în cuibul cald, în rîul ruşinii la fel de cald cu trupul ei, ca într-o baie în care intri prudent pentru că apa este murdară şi creşte spumegînd în jurul tău. Spuma jegoasă a ruşinii, şobolanii renunţării, zdrenţe de hîrtie, aşchii ale urîţeniei, o saltea veche îmbibată de spermă. Apa creşte şi creşte. Urcă tot mai mult. Femeia se ridică hohotind în faţa bărbatului pînă la coroana neîndurătoare de beton a capului său. Capul rosteşte propoziţii banale, stereotipe, pomenind de o putoare mult mai mare decît tot ce-a însemnat vreodată profesoara de pian pentru elevul ei.

Erika simte prăpastia dintre lumea concretă şi neant. E posibil ca ea să pută aşa cum spune elevul. Acesta e gata să jure. Erika e gata să meargă pînă la moarte. Elevul e gata să părăsească încăperea în care a eşuat. Erika scormoneşte după o durere care se varsă în moarte. Klemmer îşi închide şliţul şi se îndreaptă către ieşire. Erika ar vrea să privească cu propriii ei ochi cum o strînge de gît. Vrea să-i păstreze imaginea pe retină – pînă la totala ei descompunere. El încetează să-i mai spună că pute. Pentru el, ea nu se mai află pe lume. Klemmer vrea să plece. Erika vrea să-i simtă mîna ucigaşă căzînd asupra ei şi ruşinea îi acoperă trupul ca o pernă uriaşă.

Iată-i mergînd împreună pe coridor. Unul lîngă altul. Între ei, o distanţă. Klemmer îi mărturiseşte încet cît e de plăcut că duhoarea ei ancestrală se mai diminuează într-un spaţiu mai larg. În oficiu, devenise pur şi simplu de nesuportat! Ăsta-i adevărul. O sfătuieşte călduros să părăsească oraşul.

La un moment dat profesoara şi elevul se întîlnesc pe coridor cu domnul director, pe care

Klemmer îl salută cu umilinţa elevului în faţa autorităţii supreme. Erika schimbă un salut colegial cu superiorul ei, pentru că acesta nu ţine la etichetă. Directorul nu se mulţumeşte cu atît şi salută în domnul Klemmer pe solistul viitorului concert de absolvire. Cu ocazia asta îi urează şi succes. Erika îi spune că nu s-a decis încă în privinţa solistului; elevul de faţă e în regres, e un fapt constatat. Trebuie să se mai gîndească dacă el sau un altul. Nu ştie încă precis. Dar va anunţa în timp util. Klemmer e de faţă şi nu scoate o vorbă. Ascultă doar cuvintele profesoarei. Directorul plescăie din limbă la auzul grozăviilor de care Erika îl învinuieşte pe Klemmer, deoarece acesta persistă în a le face. Profesoara rosteşte răspicat lucruri neplăcute la adresa elevului, pentru ca ulterior să nu-i reproşeze că îl vorbeşte pe la spate. Şi-a neglijat studiul şi exerciţiul, ea are şi dovezi pentru asta. A constatat că elevul şi sîrguinţa lui sînt în regres vizibil, de aceea nu poate pretinde să mai fie şi lăudat! La aceste acuzaţii directorul răspunde că ea îşi cunoaşte oricum mai bine elevul şi-şi ia la revedere. Grabnică însănătoşire! îi urează acestuia.

Directorul a intrat în biroul lui.

Klemmer îi repetă Erikăi Kohut că pute îngrozitor şi că trebuie să părăsească urgent oraşul. Ar putea să spună şi altele despre ea, dar nu vrea să-şi murdărească gura. Ajunge că pute ea, nu e nevoie să mai pută şi el! O să-şi clătească chiar acum gura, pentru că îi simte putoarea pînă-n fundul gîtului. Pînă în stomac i-a pătruns putoarea ei insuportabilă de profesoară. Nici nu-şi poate imagina cît de scîrboasă e secreţia trupului ei şi ce noroc pe ea că nu-şi poate imagina ce duhoare de iad emană.

Amîndoi se îndepărtează în direcţii opuse, fără să fi căzut de acord asupra vreunei note comune fundamentale sau măcar a unei tonalităţi

comune, în afară de duhoarea scîrboasă pe care o exală profesoara.

Erika Kohut se pune pe treabă plină de zel şi de precauţii. A vrut să sară peste umbra ei şi n-a reuşit. O dor multe. Prea puţin din ce i-a fost dat s-a valorificat. E complet dezorientată. La televizor a văzut cum pot fi baricadate uşile în alt mod decît cu ajutorul dulapurilor. Într-un film poliţist. Se fixează speteaza unui scaun sub clanţa uşii. Dar efortul e inutil, deoarece mama doarme oricum, în ultima vreme, tot mai des, doarme dulce şi împăcată, în timp ce din pori se volatilizează, fără să ţină cont de nimic, alcoolul dulceag.

Erika umblă la caseta ei secretă plină cu comori şi-şi trece în revistă podoabele. Aici se tezaurizează bogăţii pe care Walter K. nici nu le-a cunoscut, pentru că a rupt relaţiile cu ele prea devreme, folosind injurii ordinare. Pentru femeie abia acum începe! Tocmai cînd ajunsese la momentul propice, el s-a retras în cochilia lui. Erika alege cîrlige de rufe şi, după o oarecare ezitare, ace cu gămălie, un pumn întreg, pe care le scoate dintr-o cutiuţă de plastic.

Printre lacrimi îşi prinde multicolorele clame de rufe, din plastic, pe trupul ei ca pe nişte lipitori însetate de sînge. Le prinde pe porţiuni unde ajunge uşor şi care rămîn mai tîrziu însemnate cu pete vineţii. Erika îşi chinuieşte carnea, plîngînd. Îşi scoate suprafaţa trupului din echilibru. Îşi scoate pielea din ritm. O ornamentează cu ustensile casnice de bucătărie. Se priveşte, ca ieşită din minţi, şi caută alte porţiuni de trup libere. Unde apare un loc gol, în registrul trupului, îl ciupeşte imediat între cleştii lacomi ai clamelor de rufe. Spaţiul întins la maximum dintre clame îl înţeapă cu acele. Femeia atinge culmea disperării văzînd pînă unde a ajuns şi ce urmări poate avea comportarea ei. Plînge cu sughiţuri. E singură. Se înţeapă cu bolduri colorate, fiecare avînd un cap de

altă culoare. Cele mai multe cad, de cum le înfige. Nu are curajul să se înţepe sub unghii din cauza durerii. Pernuţe minuscule de sînge plutesc curînd pe pajiştea pielii ei. Femeia plînge zguduindu-şi tot trupul şi e cu desăvîrşire singură. După un timp se linişteşte şi se duce în faţa oglinzii. Imaginea i se întipăreşte în creier însoţită de vorbe batjocoritoare. E o imagine colorată. De fapt e un tablou vesel, dacă prilejul nu ar fi atît de tragic. Erika e cu desăvîrşire singură. Mama doarme din nou dusă, de atîta lichior. Cum zăreşte, cu ajutorul oglinzii, un locşor gol pe suprafaţa corpului, Erika îşi întinde mîna după o clamă sau un ac şi plînge neîncetat. Îşi anină instrumentele de trup. Lacrimile îi curg şiroaie şi ea e, cu desăvîrşire, singură.

După o bucată de vreme, Erika îşi dă jos, cu mîna ei, clamele de rufe şi boldurile şi le pune în ordine la locul lor. Durerea cedează, la fel şi lacrimile.

Erika Kohut se duce la mama ei să pună capăt singurătăţii.

Se face din nou seară. Străzile abundă de un trafic intens, fiecare vehicul gonind iraţional spre casă. Şi Walter Klemmer e prins într-o activitate intensă, pe un circuit fix, ca să nu trebuiască să umble brambura, fără folos. El nu întreprinde nimic senzaţional, se menţine tot timpul în mişcare. Nu se oboseşte prea rău, dar vremea trece rapid, racordîndu-se la nevoia lui de mişcare. O porneşte pe un traseu mai lung şi mai complicat, ia tramvaiul şi apoi metroul, ştiind că această călătorie se va sfîrşi la Stadtpark, dar scopul şi calea spre acel scop nu îi sînt încă destul de clare. Merge deocamdată fără ţintă, ca să mai întîrzie. Îşi omoară timpul. Voinţa o are, asta e indiscutabil. O să atenteze orbeşte la vietăţile lipsite de apărare care sînt adăpostite în parc. Au adus aici flamingi şi alte specii exotice, care nu-şi cunosc patria, şi

aceste vietăţi te provoacă să le ataci şi să le rupi în bucăţi. Walter Klemmer e un mare iubitor de animale, dar ce e prea mult dă şi la el pe-afară şi uneori trebuie să plătească un nevinovat. Femeia l-a jignit şi el a insultat-o drept răspuns. Şi-au plătit conturile, dar o jertfa tot trebuie să existe pentru ispăşirea păcatelor. Un animal trebuie să moară. Klemmer ajunge la acest gînd, pornind de la nişte informaţii din ziare, în care se vorbeşte despre ciudăţeniile acestor nevinovate exotice şi sînt descrise amănunţit violenţele şi omorurile săvîrşite asupra lor.

Suind cu scările rulante, tînărul iese afară la suprafaţă. Parcul e tăcut şi neclintit. Hotelul din faţa lui, în schimb, e luminat şi zgomotos. Domnul Klemmer nu ameninţă nici o pereche de îndrăgostiţi, pentru că el nu a venit aici să belească ochii la lucruri nepermise, ci ca să nu fie el însuşi surprins, cînd se dedă la brutalităţi. Instinctele lui neconsumate, pe care i le-a trezit o femeie, vor să se răzbune. Klemmer cutreieră în dreapta şi în stînga şi nu găseşte nici o pasăre. Calcă pe iarbă, încălcînd regulamentul, şi nu menajează, în vînzoleala lui, nici tufişurile exotice. Răzoare proaspăt plantate cu flori sînt călcate în picioare, cu bună ştiinţă. Tălpile strivesc solii primăverii. Ceea ce i-a oferit acestei femei respingătoare continuă să-l apese; povara aceasta de dragoste cu care trebuie să supravieţuiască acum. Povara nu este insuportabil de grea, dar urmările ei pentru viaţa instinctuală sînt dezastruoase. Nici avîntul fizic al lui Klemmer nu a putut să deschidă o breşă spre a ţîşni afară din găoacea lui. Femeia a ciugulit selectiv doar două-trei rezultate muzicale din capul lui. I-a luat ce a avut el mai bun, ca să-i dea cu piciorul după examinare! Walter K. striveşte panseluţele cu vîrful pantofului pentru că dragostea i-a fost înşelată, la modul cel mai josnic. Nu a fost vina lui că a eşuat. Dacă Erika va continua pe drumul ăsta, va păţi mult mai rău decît

îşi închipuie. Klemmer se zgîrie cu spinii uriaşi ai unui arbust şi crengi elastice îl lovesc în obraz, cînd vrea să treacă, cu forţa, peste el, pentru că a adulmecat apă dincolo de tufiş. El însuşi e un vînat atins, pe care vînătorul, în pofida tuturor obiceiurilor vînătoreşti, l-a lăsat să-i scape rănit. Acest ochitor diletant nu i-a atins inima. De aceea, Klemmer poate fi pentru oricine o pradă sau un pericol potenţial!

Ca un pitic otrăvit de dragoste se furişează prin acest spaţiu de recreere nocturn, gîndit, de fapt, pentru timpul zilei, ca să atenteze la liniştea unor animale nevinovate. Caută o pradă, dar nu găseşte ceva potrivit. Ridică un băţ, căzut dintr-un copac, dar lemnul e putred şi prea uşor. Întrucît o femeie a pretins ceva oribil de la el, care i-a dăruit iubire, trebuie să caute, fără să precupeţească nici un efort, o armă mai eficientă decît un lemn putred. De vreme ce n-a fost în stare să stăpînească o femeie, trebuie acum să-şi îndoaie spatele şi să adune neobosit lemne. Cu beţişorul ăsta e de rîsul flamingilor. Nu e un ciomag, e o nuieluşă uscată. Lipsit de orice experienţă în materie, dar vrînd cu orice preţ să trăiască o aventură nouă, Klemmer nu-şi poate imagina pe unde se odihnesc păsările noaptea, cînd se ascund de urmăritori. Poate au un refugiu numai al lor. Tînărul nu vrea să fie mai prejos decît răufăcătorii care au ucis deja destule păsări. Din nou miroase a apă, acum parcă şi mai tare; apa e elementul lui cel mai familiar. Dar prada roză, după cum informează ziarele, se aţine pe undeva. Sînt zgomote multe în cer care nu mai contenesc. Poteci ca nişte şerpi luminoşi se încolăcesc peste tot. Acum, după ce a înaintat atît de mult, Klemmer s-ar mulţumi şi cu o lebădă, o vietate, care poate fi mai uşor înlocuită. Tînărul cedează la acest gînd; ce necesar i-ar fi un ventil pentru furia asta comprimată la maximum! Dacă păsările se odihnesc complet inerte pe apă, le va

ademeni. Dacă stau liniştite pe mal, nu va trebui să-şi ude hainele.

În locul ţipetelor de păsări se aud automobile în depărtare, într-un vuiet continuu. La ora asta încă pe străzi? Pînă aici îl urmăreşte oraşul cu zgomotele lui pe căutătorul de destindere în zonele verzi, aceşti plămîni ai Vienei. În nemărginirea zonei întunecate a mîniei lui, Klemmer caută pe cineva care, în fine, să nu-l contrazică. De aceea caută o făptură care nu-l înţelege. Pasărea probabil că va zbura, dar în orice caz n-o să-l contrazică. Klemmer păşeşte pe propriul lui drum de noapte prin iarbă. Se simte profund înrudit cu singuraticii noctambuli. Faţă de alţi vizitatori ai întunericului, care scormonesc peste tot şi cuprind apoi mîinile doamnelor, simte un fel de superioritate, deoarece mînia lui e mai puternică decît focul dragostei. Pînă aici tînărul ocoleşte apropierea femeilor. Strigăte se înalţă circular pornind dintr-un mic izvor acustic, atît de nemelodioase cum nu pot ieşi decît din gîtlejul unor păsări sau de sub mîinile unui instrumentist începător. Şi iată şi pasărea! Curînd va apărea ştirea despre actele de vandalism şi el se va putea înfăţişa cu ziarul proaspăt tipărit în faţa iubitei stînjenite, pentru că a fost sacrificată o viaţă. Atunci poţi să sacrifici liniştit şi viaţa iubitei, cu aceeaşi brutalitate. Se pot curma vieţi. Această doamnă Kohut s-a distrat permanent pe seama sentimentelor lui, iar el şi-a revărsat iubirea, luni în şir, asupra ei, fără s-o merite! Pasiunea s-a declanşat din preaplinul inimii lui cotropind-o şi ea i-a împins ploaia asta dulce, cu de-a sila, înapoi în inimă. Acum primeşte chitanţa sub forma unei distrugeri cumplite şi numai ea e de vină.

În tot acest interval, în care Klemmer pierde timpul ca să găsească o anumită pasăre, femeia care s-a culcat azi mai devreme ca de obicei, doarme în aşternutul ei trist. Învaţă necontenit, în somn, să iasă la liman. Klemmer face acelaşi lucru pe saltelele nocturne ale oraşului. El caută şi nu

găseşte. Acum urmează o altă chemare, deşi nu poate identifica sursa de unde provine. Nu îndrăzneşte să înainteze prea mult ca să nu cadă, la rîndul lui, în genunchi, sub loviturile unui ciomag. Tramvaiele care scoteau sunete de clopoţei, cînd treceau pe la marginea parcului, dîndu-ţi posibilitatea să te orientezi, circulă acum, cu alte nume, pe sub pămînt, unde nu le mai poţi auzi. Klemmer nu se poate orienta, nu ştie încotro duce călătoria lui. S-ar putea să ducă tot mai adînc în sălbăticie, unde nu există decît două posibilităţi: a mînca sau a fi mîncat. În loc să găsească hrană, ar deveni el însuşi o pradă! Klemmer caută un flamingo, iar un altul caută poate un guguştiuc prostănac cu o servietă sub braţ. Bărbatul frînge tufişurile sub paşii lui greoi tropăind mai departe peste pajişte. Pîndeşte în dreapta şi-n stînga un lucru fără importanţă, numai bun pentru un hoinar ca el, şi se amuză de gîndul lui. El ştie: drumeţul nu-şi bate capul decît în legătură cu hrana şi familia şi cu forma exterioară a faunei şi florei din jurul lui, care îl îngrijorează pe măsură ce rezervele scad continuu din cauza poluării. Hoinarul va explica de ce moare natura, iar Klemmer va face în aşa fel ca o mică parte din natură să-i fie de învăţătură, dacă ameninţă din întuneric. Klemmer îi înşfacă servieta cu o mînă, cu cealaltă îl prinde de guler. Îşi dă seama după respiraţia hoinarului că se teme.

Deşi a ajuns foarte departe, nu a dat de nici o pasăre. Dar la capătul tuturor speranţelor găseşte totuşi ceva – o pereche bine sudată, într-un stadiu avansat de voluptate. Foarte exact nu se poate preciza stadiul. Walter Klemmer e gata să calce peste femeie şi peste bărbat, care alcătuiesc împreună o singură fiinţă a cărei formă exterioară e în continuă mişcare. Piciorul lui calcă neîndemînatic un mic articol de îmbrăcăminte şi celălalt picior se-mpiedică în carnea tulburată de pofta celeilalte cărni de-a o poseda. Deasupra

foşneşte un copac uriaş care a adăpostit cu grijă, pînă la capăt, răsuflarea precipitată, fiind el însuşi sub ocrotirea naturii. Mînat de dorinţa lui nebună de a găsi o pasăre, Klemmer nu a observat pe ce calcă. Ura lui se revarsă orbeşte asupra cărnii înflorite la marginea drumului, strivind cu neîndurare alte flori, numai pentru că s-a tăvălit într-un pat de flori municipal. Aceste flori sînt bune de aruncat. Klemmer nu are la îndemînă altceva decît ciomagul lui fragil pentru a intra în luptă. Acum se va vedea cum vor cădea sorţii: a lovi sau a fi lovit. Aici intri în cele din urmă cu forţa în competiţia generală a dragostei, în rolul celui de-al treilea care rîde. Klemmer strigă un cuvînt porcos. Răcneşte din rărunchi. E descumpănit deoarece perechea nu-i răspunde. Se ridică un obiect, cineva trage în grabă unele lucruri în sus şi altele în jos; îşi aranjează ţinuta în faţa lui Klemmer. Tăcuţi şi moi ca de vată, participanţii la acţiune au treabă cu ei înşişi şi cu ambalajele lor. Cîte ceva pare să se fi deranjat, dar este îndreptat în fugă. Începe să burniţeze. Starea iniţială este refăcută. Klemmer le explică fără amabilitate ce urmări va avea comportarea lor. Se loveşte ritmic cu băţul de şoldul drept. Simte cum îi creşte autoritatea pentru că nu-l contrazice nimeni. Frica animalică a cuplului apasă asupra lui Klemmer şi e mai uşoară decît dacă ar proveni de la un animal adevărat. Pluteşte în aer ameninţarea unei pedepse corporale. Ei o şi aşteaptă. Poate ăsta e şi motivul pentru care îi atrage parcul noaptea. Un spaţiu pustiu se întinde de jur împrejur. Perechea s-a şi aşezat comod, împresurîndu-l pe Klemmer, în timp ce strigătelor turbate ale acestuia nu le răspunde nimeni. Klemmer vorbeşte de porci şi de rahat! Inspiraţia, care îl copleşeşte atunci cînd ascultă muzică, are un efect vizibil dominant cînd e vorba de viaţă şi de plăcere. În muzică ştie despre ce vorbeşte, aici vede acel lucru de care refuză întotdeauna să vorbească: banalitatea carnală. Nu e

o grădină romantică a deliciilor, dar oricum este o grădină publică. Perechea de îndrăgostiţi aşteaptă în umbra incertă a copacilor. Vor trebui să accepte umiliţi fie denunţul, fie lovitura năprasnică. Ploaia cade mai tare. Nu cade nici o lovitură. Simţurile perechii conjură ocrotirea şi paza: oare o să lovească? Atacatorul ezită. Cuplul se retrage, imperceptibil, mai în spate, într-un tufiş. Ar vrea să se ridice! Să fugă! Să fugă. Cei doi sînt încă foarte tineri. Klemmer a văzut, acum cîteva minute, doi minori tăvălindu-se ca porcii. Vrea, în sfîrşit, să arunce ciomagul, departe, în toleranţa necunoscută, dar arma continuă să se lovească de propriul lui şold. Din noaptea asta nu se poate ieşi fără o pradă. În timp ce stă aici şi provoacă spaimă, Klemmer ar vrea să cucerească ceva şi să-i ducă acel lucru Erikăi, adîncită în somnul ei. Pe lîngă asta şi o gură de aer proaspăt din întinderile îndepărtate, de care ea are atîta nevoie. Klemmer flutură liber în spaţiu ca o balama de uşă proaspăt unsă. Cînd flutură înainte, îi ameninţă pe îndrăgostiţi, cînd flutură în urmă, poate se deschid cărări salvatoare. Cei doi copii s-au tîrît înspre spate, pînă au dat de un obstacol dur şi stabil, care le împiedică evadarea. Fără să o ia la fugă pe părţile laterale, nu vor găsi drumul, deşi doresc acest lucru. Situaţia începe să-i convină lui Klemmer, face exerciţii pentru musculatură. Îşi verifică, stînd în picioare, două reflexe pentru padelă, dar fireşte, pe uscat. Acest tablou viu are conţinut, dar poate fi uşor trecut cu vederea. Adversarii: două bucăţi. Ceva uşor de mînuit şi pe deasupra şi laşi, nevoind să lupte. Klemmer nu ştie ce să facă, să profite de ocazie sau să o lase să treacă fără să uzeze de ea. Ar putea să se arate tolerant sau să se erijeze în apărător al păcii parcului încălcată de un tineret detracat. Ar putea anunţa organele de ordine. Trebuie doar să se decidă cît mai repede, pentru că absenţa oamenilor, care stăpîneşte aici, te împinge tot mai puternic să

fugi. Formula: Puneţi mîna pe el! nu i-ar folosi lui Klemmer la nimic, deoarece ar rămîne fără nici un rost în mijlocul peisajului. Şi peisajul mîniei lui s-ar estompa, victimele lui vor fi dispărut de mult. Cuplul observă un fel de reţinere, o nesiguranţă a glasului, în ceea ce spune acest bărbat. Poate a intervenit o indecizie la Klemmer, pe care şi-a arătat-o prea repede, nefiind conştient de ea, dar pentru cei doi copii nehotărîrea lui a fost un semnal! Se pare că el a abandonat, pe nesimţite, criteriul forţei. Ei profită de această ezitare. Iau taurul de coarne. Dacă nu e în apă, se întreabă Klemmer, ce să fac? Cei doi înconjoară copacul şi o zbughesc la fugă. Prezenţa masivă a lui Klemmer pare să-i urmărească formal. Tălpile lor lovesc înfundat solul. Pe alocuri, căptuşeala pajiştei luminează pămîntul. În goana lor au uitat o jachetă sau un paltonaş scurt. Un palton de copil. Klemmer nu face nici un efort de a-i urmări. Mai bine tropăie pe jacheta întinsă pe jos. Nu caută nici un portmoneu în buzunare, nici o legitimaţie, nici obiecte de valoare. Calcă în picioare jacheta şi se instalează temeinic în tropăitul lui ca un elefant, care n-are decît un spaţiu de mişcare de cîţiva centimetri din cauza lanţurilor, dar ştie să-i folosească. Tropăie pe jachetă, pînă o îngroapă în pămînt. Nu poate să spună de ce. Cu toate acestea, e tot mai furios; toată cîmpia devine deodată duşmanul lui declarat. Încăpăţînat şi tulburat lăuntric, Walter Klemmer calcă într-un ritm propriu mica pernă moale de sub picioarele lui. Nu vrea să-i dea pace pernei. Calcă în picioare jacheta împletită şi oboseşte treptat.

Ieşit din parc, Walter Klemmer merge un timp pe străzi fără să se întrebe serios dacă are vreo ţintă. În lipsa orientării îl ajută uşurinţa picioarelor lui, în timp ce alţii dorm. În viscere are un balon de violenţă. Balonul nu se loveşte de nici un obstacol. Klemmer are impresia că umblă fără ţintă şi totuşi parcă începe să meargă într-o anumită

direcţie, în direcţia unei anumite femei, pe care o cunoaşte: multe îi par lui Klemmer ostile, dar nu ţine cont de ele, ţelul lui îi este prea scump: o femeie cu totul specială şi pe deasupra cu talent. Oscilează între două, trei femei şi se hotărăşte totuşi pentru una. Nu sacrifică el femeia asta de dragul unei lupte deschise. De aceea evită, cu fermitate, gîndul violenţei, dar nu se va da în lături, cînd va fi faţă în faţă cu ea. Aleargă pe o scară turnantă, într-un pasaj aproape pustiu. Cumpără de la un cărucior o îngheţată pe jumătate topită. Această îngheţată îi este oferită, fără pic de amabilitate, de un bărbat cu o tichie pe cap care nici nu bănuieşte că, datorită lipsei de respect, e la un pas de a fi bătut. În sfîrşit, bărbatul nu e bătut. Tichia lui poate să fie de marinar sau de bucătar, obrazul, fără nici o vîrstă, nu poate fi decît al unui om foarte obosit. Îngheţata este sorbită, din două înghiţituri mari, de gura în formă de pîlnie a lui Klemmer. Puţini sosesc, puţini pleacă. Puţini rămîn în cabina de sticlă a chioşcului, cu preparate la minut, din pasaj. Îngheţata a fost călduţă şi fadă. În calmul lui Klemmer se cuibăreşte tenacitatea. Miezul lui se solidifică lent, un efort uşor se formează pentru atac. Ceea ce contează pentru el acum e doar punctul terminus al călătoriei unde va ajunge curînd, dacă totul depinde de el. Deşi are chef de ceartă, dar fără să se certe cu nimeni, Klemmer străbate străzile în direcţia unei anumite femei. Persoana cunoscută îl aşteaptă cu siguranţă. Şi acum iată-l, întorcîndu-se la ea, fără modestie în dorinţe, fără compromisuri în pretenţii; are să-i comunice unele lucruri la care nu se aşteaptă şi mai trebuie să clarifice o situaţie. Are şi ceva de dat. Bumerangul Klemmer a pornit de fapt de la locul acestei femei şi s-a întors tot acolo, încărcat cu numeroase experienţe noi. Klemmer caută centrul uraganului său interior unde probabil că domneşte o linişte deplină. Se gîndeşte să mai intre la repezeală într-o cafenea. Vrea să zăbovească o

clipă printre oameni, îşi spune el, o dorinţă deloc neglijabilă pentru un ins care rîvneşte să devină în primul rînd om şi este mereu împiedicat de la asta. Nu mai caută nici o cafenea. Cîrpe murdare lasă urme cleioase pe tejghele de aluminiu, sub care se lăfăie, în vitrine, torturi cu glazură colorată sau cu frişcă şi prăjituri. Pe poliţele din plastic de la raioanele de cîrnaţi, stropi de sos, dîre de grăsime. Nici o boare de dimineaţă, pe care s-o simţi în nări ca sălbăticiunea rănită. Ritmul se accelerează. La staţia de taximetre un singur taxi, care se ocupă imediat.

Klemmer ajunge la locuinţa Erikăi. Se află în faţa porţii. Bucuria sosirii e stenică, cine ar fi crezut! În cochilia lui Klemmer locuieşte mînia. Bărbatul nu încearcă să-şi facă simţită prezenţa cu ajutorul pietricelelor, cum fac adolescenţii cînd vin la fetele lor. A devenit adult peste noapte elevul Klemmer. Nici el n-ar fi putut bănui cît de repede se coace un fruct. Nu întreprinde nimic pentru a fi lăsat înăuntru. Priveşte în sus, la diferitele ferestre întunecate şi se orientează în tăcere. Fixează o anumită fereastră fără lumini, despre care nu ştie cui aparţine. Bănuieşte că acel geam e în parte al Erikăi, în parte al mamei ei. Presupune că e de la dormitorul conjugal al perechii Erika/Mama. Klemmer taie panglica întinsă drăgăstos pînă la Erika şi o leagă de ceva nou, în care această femeie joacă doar un rol secund, rolul mijlocului de a atinge un scop. În viitor, pentru el munca şi plăcerea se vor menţine într-un perfect echilibru. În curînd îşi termină studiile şi are din nou timp pentru hobby-ul lui nautic. Nu-şi mai doreşte nici un fel de afecţiune nedorită din partea acestei femei. Nu-şi doreşte nimic nerezolvat definitiv. Cînd se va ivi ocazia, ori se va întoarce la ea, ori nu. O dîră de sudoare i se prelinge pe tîmpla dreaptă; curge de cîtăva vreme, fiindcă bărbatul a alergat, nu glumă. Respiraţia îi şuieră. A gonit ca un nebun, kilometri întregi, pe o vreme destul de

caldă. În asemenea cazuri se practică felul acesta de a respira, sportivului îi este familiar exerciţiul. Klemmer observă că ocoleşte gîndurile, ca să nu fie obligat să se gîndească la ceea ce e de negîndit. În capul lui totul se derulează repede, totul e trecător. Impresiile se schimbă. Scopul e clar, mijloacele sînt cele prevăzute.

Klemmer se înghesuie în nişa porţii şi-şi trage în jos fermoarul jeanşilor. Se freacă de scobitura maternă a porţii, se gîndeşte la doamna Erika şi se masturbează. E ascuns de privirile trecătorilor. În tot acest timp e distrat, dar totodată foarte concentrat asupra sîmburelui care s-a format acolo jos. Are conştiinţa plăcută a trupului său. Are ritmul tinereţii. Face o treabă în şi pentru sine. Nu există alt profitor în afară de el. Cu capul dat spre ceafă face onanie privind o fereastră întunecată, despre care nici măcar nu ştie că e cea căutată. El rămîne neclintit şi neîndurător. Nu-l mişcă nimic în timp ce se masturbează. Deasupra capului său fereastra se întinde netulburată ca un peisaj. Amplasamentul virilităţii lui se află cu un etaj mai jos. Klemmer se masturbează vîrtos, nici nu se gîndeşte să termine. Îşi lucrează cîmpul trupului fără chef şi fără bucurie. Nu vrea nici să refacă şi nici să distrugă nimic. Nu vrea să se ducă sus, la femeia aceea; dacă cineva ar deschide totuşi poarta, s-ar duce glonţ la ea. Nimic nu l-ar mai putea opri. Klemmer îşi freacă atît de discret organul, încît oricine l-ar vedea i-ar deschide poarta fără să devină suspicios. Ar putea să stea o veşnicie aici şi să-şi continue treaba, ar putea totodată să încerce imediat să intre. Rămîne la latitudinea lui ce o să facă. Fără să se decidă să aştepte aici un ins care vine tîrziu acasă şi îi deschide poarta, Klemmer chiar aşteaptă un ins întîrziat care îi va descuia. Chiar de-ar fi să dureze pînă mîine dimineaţă. Şi chiar de-ar trebui să aştepte pînă cînd va ieşi primul locatar din casă.

Klemmer se trage de mădularul lui umflat şi aşteaptă pînă se deschide poarta.

Walter Klemmer stă în nişa lui şi se gîndeşte pînă unde va merge. Acum îşi simte exact poftele; setea şi foamea, pe amîndouă deodată. Dar se referă, de fapt, la pofta de femeie, în timp ce se freacă. El o simte pe pielea lui şi o să simtă şi ea pe pielea ei ce înseamnă să te joci cu un bărbat şi să nu-l duci la ţintă. Să-i prezinţi ambalaje fără conţinut. Trupul ei, ca un înveliş cald, va trebui să-l primească. O s-o smulgă din patul ei călduţ, de lîngă mama. Nimeni nu vine. Nimeni nu-i deschide poarta larg. În această lume schimbătoare, în care s-a făcut noapte, Klemmer nu cunoaşte decît constanta sentimentelor lui şi, în cele din urmă, se duce să telefoneze. Făcînd abstracţie de faptul că şi-a deschis fermoarul jeanşilor, descoperindu-se destul de discret, la poartă s-a comportat liniştit şi disciplinat, în aşteptarea unor inşi care se întorc tîrziu acasă. În afară, a oferit imaginea unei atitudini calme, complet lipsite de mînie. Pe dinăuntru, instinctele îi invadau trupul. Cei ce se întorc acasă nu trebuie să-l vadă aşa, să nu devină bănuitori. Este complet acaparat de sentimente. E pur şi simplu impresionat de propria lui persoană. Curînd, curînd, femeia va coborî pentru el, de pe armăsarul artei, direct în torentul vieţii. Va deveni parte a negoţului şi a ruşinii. Arta nu este un cal troian, îi vorbeşte Klemmer, fără cuvinte, femeii care se află acolo sus şi nu caută conţinutul decît în artă. Nu departe de acolo se află o cabină telefonică. O va folosi imediat. Klemmer îl dispreţuieşte pe vandalul care a smuls cartea de telefon din lanţul de care era prinsă, acum s-ar putea ca o viaţă să nu mai poată fi salvată, pentru că se caută un număr ce nu e de găsit.

Erika Kohut doarme împăcată alături de mama ei, pe care a tratat-o adesea nedrept şi, cu

toate astea, poate visa liniştită. Erika nu-şi merită somnul, de vreme ce din cauza ei un ins cutreieră neliniştit prin preajma casei. Cu bine cunoscuta ambiţie a sexului slab, speră, chiar şi în vis, la un final reuşit şi, în sfîrşit, la plăcere. Visează ca bărbatul s-o cucerească în plină furtună. Te implor, fii bun şi ascultă-mă! Azi a renunţat de bunăvoie la televizor. Tocmai azi, cînd putea viziona emisiunea ei preferată: Privelişti de pe glob, cu străzi necunoscute pe care se proiecta pe sine, bucurîndu-se pe ascuns. Îşi doreşte să aibă parte de consideraţia şi simpatia de care se bucură imaginile de televiziune. În special peisajele americane nesfîrşite, deoarece America nu cunoaşte graniţe. Poate voi face cu acest bărbat un mic voiaj, se gîndeşte Erika Kohut cu strîngere de inimă, dar ce-o să se întîmple cu mama? Nu oricine reuşeşte să se retragă la timp. Corpul ei reacţionează involuntar umezindu-se, nu poate fi condus totdeauna de voinţă. Mama doarme, prin graţia lui Dumnezeu, nebănuind nimic. Acum sună telefonul; cine poate fi la ora asta? Erika sare din pat. Îşi dă seama imediat cine poate fi atît de tîrziu. O voce interioară, familiară, îi şopteşte. Această voce poartă, pe nedrept, numele de iubire. Femeia se bucură de victoria ei în dragoste, speră la o cupă. O va aşeza în noua ei locuinţă personală la loc de cinste, alături de vazele de flori. Se simte eliberată. Bîjbîie după telefon prin camera întunecată şi apoi în antreu. Telefonul urlă. Ea nu va putea să se abată de la condiţiile ei decît din dragoste. Se bucură dinainte că acum îşi poate permite să se distanţeze de aceste condiţii. Ce uşurare! Reciprocitatea în iubire este o excepţie. De obicei nu iubeşte decît unul singur, iar celălalt nu ştie cum să fugă mai repede, să-şi piardă urma. Pentru dragoste e nevoie de doi, şi acum unul tocmai l-a sunat pe celălalt, care simte acelaşi lucru: oare nu e minunat? Nici că ar putea fi mai bine.

Profesoara a lăsat în urma ei, în pat, o albie caldă care se răceşte treptat. Şi-a lăsat în pat mama, care nu se trezeşte. Copilul nerecunoscător îşi uită, într-o clipă, tovarăşa de-o viaţă. Bărbatul pretinde la telefon să i se deschidă imediat poarta. Erika îmbrăţişează receptorul. Nu se aştepta la o asemenea apropiere. De fapt, aşteptase să-i mărturisească dorinţele nocturne şi, cît de curînd, apropierea deplină, poate chiar mîine, pe la trei, în cutare cafenea. Erika a aşteptat un plan anume de la acel bărbat pentru întemeierea unui cuib. Vor discuta totul amănunţit mîine şi în celelalte zile. Vor discuta dacă relaţia va dura veşnic şi atunci se vor angaja serios. Pe bărbat nu-l bucură prea mult această perspectivă. Femeia, în schimb, înalţă, pe aceeaşi bucăţică de teren, blocuri întregi de locuinţe, pentru că la ea totul este conceput într-o ameninţătoare integralitate. Ce lucru neplăcut: femeia şi universul ei afectiv. Această femeie complicată proiectează, cît ai bate din palme, cochilii semănînd cu cuiburile de viespi pentru a se instala în ele şi, cînd începe să construiască, nu-ţi mai dau drumul, se teme Walter Klemmer, în general. Stă din nou în faţa porţii şi aşteaptă să se deschidă, ceea ce n-ar fi rău nici pentru Erika. Acum ori niciodată! cumpăneşte Erika, pedantă pînă-n ultima clipă, şi ia legătura de chei. Mama doarme în continuare. Nimic nu-i trece în timpul somnului prin cap, pentru că are o casă şi în ea o fiică. Planurile îi par inutile. Fiica aşteaptă, în fiecare secundă, răsplata pentru realizări conştiincioase şi de lungă durată. Dar a meritat. Puţine femei îl aşteaptă pe cel potrivit, cele mai multe se duc după primul venit. Erika îl alege pe ultimul, cu adevărat cel mai bun dintre toţi. Nimeni nu-l poate întrece! Femeia face calcule şi echivalenţe, parcă dintr-o obligaţie. Îşi închipuie că i se cuvine pentru merite deosebite în domeniul artei. Dacă o voinţă bărbătească o poate smulge chiar de lîngă fidela ei mamă, cu atît mai bine,

consimt cu plăcere. Studentul mai are puţin şi-şi termină studiile, şi apoi ea cîştigă bani. Diferenţa de vîrstă e lipsită de importanţă, decide ea pentru el.

Erika deschide poarta şi se lasă cu totul pe mîna bărbatului; are încredere în el. Glumeşte, spunînd că se află în puterea lui. Recunoaşte că mai bine nu scriam epistola aceea prostească, dar mortul de la groapă nu se mai întoarce. Nenorocirea s-a produs; are ea grijă s-o îndrepte, iubitule. La ce ne trebuie scrisori, dacă ne cunoaştem şi fără ele, pînă în cele mai mici amănunte! Ne adăpostim reciproc în cele mai rafinate gînduri ale noastre! Şi aceste gînduri ne hrănesc cu miere. Erika Kohut, care nu vrea pentru nimic în lume să-i amintească bărbatului de eşecul lui fizic, spune: Poftim înăuntru! Walter Klemmer, care ar fi preferat ca eşecul acela să nu fi avut loc, intră în casă. Multe lucruri îi stau aici la dispoziţie şi bărbatul salută colecţia. O să-şi ia tot ce-i trebuie! Îi spune Erikăi: Şi-acum, ca să fie clar! Nimic nu e mai rău decît o femeie care vrea să rescrie creaţiunea. Ăsta e un motiv pentru revistele umoristice. Klemmer e un motiv de roman serios. Se savurează pe sine şi nu se consumă niciodată. Din contră, îşi savurează răceala, acest cub de gheaţă în cavitatea gurii. A lua ceva în posesie, în deplină libertate, înseamnă a putea pleca oricînd. Obiectul posedat rămîne pe loc şi aşteaptă. În curînd va părăsi faza legată de această femeie, e gata să jure. Ea a refuzat sentimentul reciprocităţii, ofertă pe care el a luat-o niţel în serios. Acum e prea tîrziu. E rîndul meu să pun condiţii, îi spune K. A doua oară n-o să rîdă nimeni de el, o asigură, pe cuvînt de onoare. O întreabă amenințător drept cine îl ia. Oricît de mult uzează de această întrebare, ea nu se îmblînzeşte.

Walter Klemmer o împinge în locuinţă. Urmează un schimb de cuvinte înfundat, pentru că ea nu înghite asemenea reacţii. Uneori, printr-un

schimb de cuvinte se poate preîntîmpina ceva. Erika i se plînge bărbatului că a bruscat-o în propria ei locuinţă, unde el nu e decît musafir. Apoi renunţă la prostul obicei de a căuta nod în papură. Mai am multe de învăţat, spune cu modestie. Vine chiar şi cu o scuză în gheare şi i-o pune bărbatului, ca pe o pradă sîngerîndă, la picioare. Nu vrea să strice totul; regretă că a greşit în multe privinţe, chiar din capul locului. Orice început e greu. Erika a confirmat semnificaţia unui debut adevărat. Mama se trezeşte încet, ezitînd, din cauza schimbului de cuvinte strident, după cum constată. Mama se ambiţionează să domine. Cine face gălăgie aici în toiul nopţii, de parcă ar fi ziua-n amiaza mare, şi încă la mine în casă şi cu fiica mea? Bărbatul reacţionează printr-un gest de ameninţare. Cele două femei pregătesc împreună o ripostă, un adevărat val de presiune care creşte împotriva bărbatului aflat singur. Cît ai clipi din ochi, Erika încasează o palmă direct în obraz, la care nu se aştepta. Nu s-a înşelat, chiar bărbatul Klemmer a lovit-o şi chiar cu efect! Uluită, se ţine de falcă şi nu ripostează în nici un fel. Mama a rămas paf. În casa asta nu bate decît ea. Puţin mai tîrziu, profitînd de tăcerea lui Klemmer, Erika îi spune să dispară imediat din faţa ei! Mama i se alătură şi-i întoarce spatele. În felul ăsta vrea să-i dea de înţeles că spectacolul îi repugnă. Klemmer i se adresează fiicei pe un ton triumfător: La început nu ţi-ai imaginat că va fi aşa, nu? Mama e surprinsă că bărbatul nu are de gînd să dispară decît după ceartă. Spune mai mult pentru sine că n-o interesează cîtuşi de puţin ce se discută aici. Nu se ridică încă nici un glas care să se plîngă prea violent. Şi iată că a doua palmă loveşte celălalt obraz al doamnei Erika. Această întîlnire de la piele la piele nu este deloc tandră. Din cauza vecinilor femeia scînceşte încet. Mama devine atentă şi trebuie să admită, chiar din propria-i uşă, că bărbatul ăsta i-a degradat fata, reducîndu-i-o la

nivelul unui aparat de gimnastică. E plină de indignare că bunuri care nu-ţi aparţin sînt distruse, de pildă ale ei! Apoi adaugă: Dispăreţi imediat! Să nu vă mai văd!

Bărbatul apucă fiica acestei mame, de parcă şi-ar însuşi o unealtă. Erika e încă toropită de somn şi nu înţelege cum e posibil ca iubirea să fie astfel răsplătită, mai precis iubirea *ei.* Totdeauna aşteptăm o răsplată pentru realizările noastre. Credem că realizările altora nu trebuie răsplătite, ba chiar sperăm să le putem obţine mai ieftin. Mama vrea să întreprindă o acţiune în care să amestece şi poliţia. De aceea primeşte o lovitură care o aruncă în camera ei, fără pic de menajamente, direct la podea. Klemmer îi spune atunci ce crede el despre ea, că n-o consideră un partener de discuţie. Mama nu mai înţelege nimic. Pînă acum, cea care avea ultimul cuvînt era ea. Klemmer o asigură, avem timp berechet, la nevoie stăm toată noaptea. Erika nu mai înfloreşte atît de însetată de lumină. Klemmer o întreabă dacă asta şi-a imaginat. Ea răspunde, cu glasul în crescendo ca al sirenelor, că nu. Mama se caţără în poziţie verticală şi-i oferă studentului o perspectivă sumbră la care va participa chiar ea în mod hotărîtor. Dacă va merge prea departe, se vede nevoită să apeleze la observatori din afară, se jură sfînta doamnă bătrînă. O să se căiască el amarnic că i-a făcut una ca asta unei femei lipsite de apărare, care ar putea să dea naştere unui copil. Să se gîndească puţin la mama *lui.* Doamna Kohut o compătimeşte pentru că l-a adus pe lume. Cu aceste cuvinte, mama a ajuns luptîndu-se pînă la uşă, dar a fost împinsă din nou, cu brutalitate. Pentru a se debarasa de bătrînă a fost silit s-o lase, pentru o clipă, pe Erika din mînă. Apoi camera mamei e încuiată şi mama rămîne prizonieră în spaţiul acela îngust. Cheia de la acest alcov îi serveşte ca s-o încuie, de fapt, pe Erika, drept pedeapsă, dacă va fi de dorit sau dacă va fi

necesar. Încuiată, gîndeşte mama, sub imperiul primului şoc, şi zgîrie uşa. Bătrîna se văicăreşte şi ameninţă din belşug. Obstacolele cresc în faţa lui Klemmer. Femeia: un pericol pentru sportivul de performanţă înaintea competiţiilor grele. Dorinţele Erikăi şi ale sale se năpustesc unele asupra celorlalte. Erika se răsteşte: Nu mi-am imaginat să se întîmple aşa! Foloseşte sintagma spectatorilor: M-am aşteptat la mai mult! Pe de-o parte, Erika e invadată de carnea ei, pe de alta de-o violenţă străină, născută dintr-o iubire refuzată.

Femeia aşteaptă ca el să-şi ceară cel puţin scuze, dacă nu e în stare de mai mult, dar nu. Slavă Domnului că mama nu se poate amesteca! În sfîrşit, ceea ce e strict particular se rezolvă în particular. Cine se gîndeşte acum la mamă şi la dragostea maternă, în afară de cel ce vrea să procreeze un copil? În Klemmer vorbeşte bărbatul. Erika încearcă să-i stimuleze voinţa, dîndu-şi uşor la iveală goliciunea. Îl aţîţă pînă scapără scîntei şi pe foc se poate pune un buştean mai gros de dorinţă. E lovită de nenumărate ori peste faţă, deşi spune, te rog, nu în cap! Aude şi unele consideraţii despre vîrsta ei, care numără cel puţin treizeci şi cinci de ani, că îi place sau nu. Încet, încet repulsia lui sexuală o deconcertează. Pupilele ei se opacizează tot mai mult. În sfîrşit, Klemmer descoperă binefacerile urii; e încîntat. Realitatea i se revelă ca o zi de vară tîrzie, mohorîtă. Numai dintr-o necinste faţă de sine a putut, atîta vreme, să-şi ascundă ura asta minunată sub haina iubirii. Haina i-a plăcut multă vreme, dar acum cade de pe el. Femeia, ghemuită pe jos, tălmăceşte unele gesturi de-ale lui drept dorinţă pătimaşă, pentru că toată comportarea nu poate fi comparabilă decît cu pasiunea. Cel puţin aşa a auzit Erika. Dar destul cu asta, iubitule. Hai să începem acum cu ceva mai plăcut! Ea ar dori ca durerea să fie tăiată din repertoriul gesturilor de iubire. Acum simte pe pielea ei şi-l conjură să se întoarcă la iubirea

normală. Să încercăm să fim mai rezonabili unul faţă de celălalt. Walter Klemmer ia femeia în stăpînire cu forţa. Aceasta spune că, între timp, a început să gîndească altfel. Te rog să nu dai. Idealul meu e din nou reciprocitatea sentimentelor, încearcă Erika, mult prea tîrziu, să-şi schimbe vechile păreri. După noile ei convingeri, femeia ar avea nevoie de multă căldură şi simpatie; îşi duce mîna la gura care-i sîngerează la un colţ. E un ideal imposibil, îi răspunde el; de fapt, aşteaptă doar ca femeia să se retragă puţin pentru a o ataca. Este instinctul vînătorului, care-l mînă înainte. Este instinctul unui sportiv nautic şi tehnician care-l previne de adîncimi prea mici şi de stînci. Cum întinde femeia mîna după el, cum îi scapă. Erika îl imploră să-şi arate părţile bune. Dar el învaţă să cunoască libertatea.

Walter Klemmer îi trage cu dreapta un pumn, nici prea puternic şi nici prea slab, direct în stomac. De-ajuns s-o trîntească din nou la podea. Erika se încovrigă peste mîinile împreunate, cu care se apasă pe burtă. Stomacul ei. Bărbatului i-a reuşit performanţa asta, fără nici un efort. Nu se dezice de sine. Dimpotrivă, niciodată nu a fost mai în acord cu el însuşi. O ia peste picior, întrebînd-o de funiile şi sforile ei. Dar lanţurile? Nu fac decît să vă îndeplinesc dorinţele, stimată doamnă. Acum nu-ţi mai ajută nici căluşul, nici curelele, continuă să-şi bată joc de ea Klemmer, care reuşeşte să realizeze efectele căluşului şi ale curelelor fără aceste accesorii. Îmbibată toată în lichior, mama dă cu picioarele în uşă, fără să ştie ce e cu ea şi ce se întîmplă. Ce o înnebuneşte cel mai tare e faptul că nu vede ce se petrece cu fiica ei. O mamă vede şi fără să vadă. A nesocotit libertatea copilului şi acum e un altul care-i nesocoteşte libertatea. Începînd de azi am să veghez de două ori mai bine, îşi promite mama şi speră ca acest tînăr să mai lase ceva întreg din Erika, o bucăţică măcar care să merite osteneala. Reuşise să îndrepte copilul ăsta

cum trebuie şi vine el şi-l îndoaie, după cum îl taie capul. Mama e furioasă de-a binelea.

Deocamdată, Klemmer rîde de carnea aceea, îndoită de el, care la vîrsta ta e oţel, nu glumă! Erika se vaită, gîndindu-se la atîtea întîmplări petrecute împreună în timpul orelor. Îl conjură; nu-ţi aminteşti cu plăcere de deosebirile dintre sonate? El îşi bate joc de bărbaţii care înghit orice de la o femeie. Nu face parte din această categorie şi ea a întins prea mult coarda. E o femeie prea excentrică, unde şi-a lăsat biciul şi lanţurile? Klemmer o pune în situaţia de-a alege, ori tu, ori eu. Soluţia lui este: eu! Dar în ura mea te naşti din nou, o consolează el, exprimîndu-şi părerea cu glas tare. În timp ce-i maltratează uşor capul, pe care ea îl apără de nevoie cu braţele, îi aruncă o replică greu de digerat: Dacă n-ai fi victimă, n-ai putea să devii! Apoi o întreabă, chinuind-o în continuare, ce se întîmplă acum cu minunata ei epistolă. Orice răspuns e de prisos.

În spatele uşii de la cameră, mama se teme de ce e mai rău pentru mica lor grădină zoologică particulară de o singură persoană. Erika înşiră plîngînd binefacerile ei în ce-l priveşte pe elev, rîvna neobosită în formarea gustului şi a desăvîrşirii muzicale. Urlînd, aminteşte de binefacerile iubirii ei, materializate în lecţii sîrguincioase pentru bărbat şi elev. Ea încearcă să domine şi doar violenţa brută o împiedică. Bărbatul este mai tare. Erika împroaşcă cu venin că el nu e în stare să domine decît prin forţa trupului şi astfel este învins de două, ba chiar de trei ori.

Din ura lui Klemmer femeia creşte deodată, ţîşnind liberă afară ca un copac. Acest copac trebuie tuns ca la carte şi învăţat să înghită orice. Dar se aude plesnetul palmei peste faţă. În spatele uşii mama nu ştie ce se întîmplă, dar plînge de iritare şi-şi îndeamnă paşii acestei seri cînd spre dulapul cu sticlele de lichior aproape golite, cînd

spre clasicul bar domestic. Ce nu-şi îndeamnă e strigătul de ajutor. Pentru că la telefon nu se poate ajunge, e în antreu.

Klemmer o atacă pe Erika datorită vîrstei şi o femeie, în situaţia ei, nu are ce aştepta de la el în plan sentimental. El nu i-a prezentat, pînă acum, decît ceva de faţadă, a fost doar un experiment ştiinţific; Klemmer îşi neagă pornirile nobile. Şi unde sînt sforile tale celebre? taie el aerul de parcă ar mînui un brici. Femeia ar trebui să se agaţe de bărbaţi de vîrsta ei sau şi mai bătrîni, asta-i propune şi loveşte. În general, într-un cuplu, bărbatul e mai în vîrstă decît femeia respectivă. O loveşte pe unde nimereşte. Furia asta nu a căutat prilej pentru un rău sau o nedreptate în plus, dimpotrivă. Furia s-a creat încetul cu încetul şi temeinic datorită îndrăgostirii. Erika i-a dezvăluit acestui bărbat, după o examinare amănunţită, recunoaşterea dragostei ei şi bum… iată ce se întîmplă!?

Pentru ca el să poată merge mai departe, în viaţă şi în sentimente, femeia trebuie distrusă, întrucît a rîs de el, ba chiar a şi triumfat, la vremea aceea! I-a pretins s-o pună în lanţuri, să-i îndese căluşul în gură, s-o violeze, acum are ce merită. Ţipă tu numai, ţipă, că vezi tu pe dracu'! o asmute Klemmer. Femeia plînge în hohote. În spatele uşii plînge şi mama, la fel ca fiica. Nici nu ştie, de fapt, de ce.

Erika se încovoaie, sîngerînd un pic, într-o poziţie embrionară şi opera de distrugere continuă. Ea declanşează acum în bărbat multe altele pe care el a vrut dintotdeauna să le înlăture. Îi aruncă Erikăi în obraz că e încă tînăr. Am toată viaţa înainte, abia de acum începe să fie frumos. După terminarea studiului am să-mi petrec un concediu lung în străinătate, îi întinde momeala pe care şi-o retrage imediat: Singur! Nu s-ar spune că eşti tînără, nu-i aşa, Erika? El e tînăr, ea e bătrînă. El e bărbat, ea e femeie. Walter Klemmer o loveşte pe

femeia ghemuită la podea, dintr-o toană, în coaste. Îşi dozează în aşa fel loviturile ca să nu se rupă ceva. Măcar propriul lui trup şi-l stăpîneşte. Erika este pragul peste care Walter Klemmer păşeşte în libertate. Ea însăşi a vrut-o, atunci cînd şi-a dorit să devină stăpînă pe el şi pe pasiunea lui. Aşa-i trebuie. El are un sentiment sumbru, un fel de premoniţie, cu privire la această femeie. Ea îi dezaprobă acum, în gura mare, ura, dar numai pentru că trebuie să sufere fizic din cauza asta. Ţipă cît poate şi începe să se roage incoerent. Mama îi aude ţipetele şi se coalizează cu ele într-o furie înăbuşită. S-ar putea ca bărbatul să nu-i mai lase din fiica ei nimic de stăpînit. O spaimă de animal, că s-ar putea să i se întîmple ceva copilului, o însufleţeşte şi simte impulsul de a lovi cu picioarele în uşă şi de a ameninţa, dar această uşă cedează mai greu decît pe vremuri voinţa copilului. Mama îşi strigă temerile, care nu se pot desluşi din cauza uşii. Aruncă vorbe grele, privitoare la pătrunderea forţată în locuinţă. Îi deschide fiicei ochii asupra urmărilor nefaste ale dragostei bărbăteşti, pe care i le prorocise de mult, dar fata nu aude nimic. Fata nu se mai poate opri din plîns şi primeşte lovituri în burtă. Acest comportament al lui Klemmer se complace în dezaprobarea feminină. El chiar se bucură că nu acordă atenţie acestor acuze. Bărbatul vrea să distrugă tot ce a fost cîndva Erika şi nu reuşeşte. Ea îi aminteşte permanent ce a însemnat odată pentru el. Te implor, îl imploră. În spatele uşii, mama îşi exprimă temerea că bietul ei copil se face mic şi îngenunchează de frică în faţa bărbatului. Şi la asta se mai adaugă şi maltratarea trupului. Mama tremură pentru fructul îmbătrînit al pîntecelui ei. Se roagă la Dumnezeu şi la Fiul acestuia, întrucît pierderea ar fi definitivă, mama se teme că ar putea să-şi piardă fata. Atîţia ani de dresură chinuitoare ar zbura ca duşi de vînt, locul lor ar fi luat de tot soiul de acrobaţii cu bărbatul

ăsta. Cînd o să iasă, în sfîrşit, de acolo, o să facă un ceai, dacă doreşte cineva. Bombăne ceva despre revanşă! Şi despre denunţ! Erika se plînge de o prăpastie în dragoste. El recunoaşte că dorinţele ei scrise i s-au părut mult prea frivole, mult prea umilitoare capitularea lui. Atîta vreme Erika nu a ieşit niciodată în viaţa publică şi a crezut că, tocmai de aceea, e cea mai bună. Dar odată expusă acestei vieţi, participarea ei e mai mult decît derizorie. Şi, în curînd, o să fie prea tîrziu.

Erika zace pe jos, sub ea e un preş pe care l-a luat în picioare, cînd a alunecat. Îi spune: Ai milă de mine! Nu merita aşa o pedeapsă, doar pentru o scrisoare. Klemmer e dezlănţuit, Erika nu e înlănţuită. Bărbatul loveşte pe unde apucă şi întreabă necruţător, eh, unde ţi-e acum scrisoarea. Asta ai vrut, asta ai avut! Se umflă în pene că nici nu a fost nevoie s-o lege, după cum vede. O mai întreabă dacă scrisoarea ar putea să-i ajute acum. Cu asta te-ai ales! Klemmer vrea s-o convingă, lovind-o mai blînd, că ea a vrut aşa şi nu altfel. Erika îl contrazice plîngînd că nu a vrut aşa, ci altfel. Atunci trebuie să te exprimi mai exact data viitoare, o sfătuieşte el, şi-i mai trage una. Cu lovituri de picioare îi demonstrează femeii ecuaţia simplă: eu sînt eu. Şi nu mă ruşinez de asta. O ameninţă că trebuie să-l ia aşa cum e. Sînt cum sînt. Erika şi-a spart, din cauza loviturii, şaua nazală şi o coastă. Îşi ascunde faţa în mîini; Klemmer o asigură că îi dă dreptate. Faţa asta nu e cine ştie ce, nu? Sînt destule mult mai frumoase, spune specialistul şi aşteaptă ca femeia să vină cu replica: există şi mai urîte. Cămaşa ei de noapte i-a alunecat şi Klemmer se gândeşte că merită s-o violeze. Dar în semn de dispreţ faţă de farmecele ei femeieşti, spune că mai întîi ar bea un pahar cu apă. Îi dă de înţeles Erikăi că acum e mai puţin atrăgătoare pentru el decît este pentru un urs un trunchi de copac, gol pe dinăuntru, în care se adună un roi de albine. Femeia asta nu i-a reţinut

niciodată atenţia pentru frumuseţea ei, ci pentru ceea ce realiza în muzică. Şi acum poate foarte bine să aştepte cîteva minute. Mi-am rezolvat problema în felul meu, se resemnează studentul. Mama blestemă. Erika se gîndeşte să fugă. Ea se pricepe la gînduri, nu şi la fapte. Printr-o izolare compactă nu a cîştigat nici un premiu.

La bucătărie curge apa un timp, bărbatul o preferă cît mai rece. S-a împăcat cu ideea că ceea ce face ar putea avea urmări. Ca un bărbat adevărat îşi asumă răspunderea. Apa are un iz neplăcut. Va trebui şi ea să suporte consecinţele. Se bucură la gîndul acesta. În privinţa pianului e sigur că totul s-a terminat, în schimb o să se dedice mai serios sportului. Nici unuia dintre cei de faţă nu-i place ceea ce se întîmplă. Şi totuşi trebuie să fie aşa. Nimeni nu face nici un gest de împăcare. Klemmer îşi ascute urechile să audă dacă femeia nu-şi ia o parte din vină asupra ei. Şi tu ai o mică parte de vină, trebuie să recunoşti, îi spune Klemmer. Nu poţi să aţîţi omul şi pe urmă să-l laşi cu buza umflată. Cînd unul se simte-n cer, nu-i dai papucii. Klemmer loveşte, cu furie, în uşa unui dulap fermecat, cu conţinut necunoscut, care sare din ţîţîni şi scoate la iveală o găleată de gunoi, cu o pungă de plastic în ea. Sus, la buza capacului, sar afară resturi şi se împrăştie pe cimentul bucătăriei. Mai cu seamă oase. Într-o tigaie e carne arsă. Klemmer izbucneşte în rîs fără să vrea. Acest rîs o îndurerează pe femeia de afară. Ea îi propune să vorbim despre orice, mă rog. Deja recunoaşte deschis că are o parte din vină. Atîta timp cît el se mai află aici, există speranţa! Te rog, fă orice, numai nu pleca. Femeia vrea să se ridice, nu poate şi cade din nou. Mama îşi strigă fata din spatele baricadei ei, pe care nu şi-a construit-o singură: Cum te simţi? Fata îi răspunde: Merci, bine. O să se rezolve totul. Fata îl imploră pe bărbat s-o lase pe mama să iasă de acolo. Se tîrăşte pînă la uşă strigînd mamă şi mama strigă tare, din spatele uşii,

numele Erikăi. Dintr-o suflare dă drumul la o înjurătură, după obiceiul ei. Apa rece l-a răcorit pe Klemmer. Femeia a ajuns aproape de uşa mamei, dar e aruncată înapoi de elevul ei. Îl roagă, din nou, să nu dea în cap sau pe mîini. Klemmer îi spune că nu poate s-o pornească acum pe stradă, în starea în care se află. Ar înspăimînta trecătorii. Din vina ei a ajuns în halul ăsta, fii drăguţă cu mine, Erika, te rog. Se năpusteşte acum, cît e de mare, asupra ei. Îi linge obrazul cu totul şi-i cerşeşte dragoste. Şi cine dăruieşte mai generos şi mai lipsit de pretenţii decît o femeie îndrăgostită? Printre rugăminţi de amor se descheie şi-şi trage jos fermoarul. Cu aceleaşi rugăminţi de dragoste şi înţelegere pătrunde în femeie scurt, hotărît. Îşi cere energic dreptul la simpatie, pe care îl are oricine, chiar şi cel mai rău. Klemmer cel rău scormoneşte viscerele femeii. Pîndeşte geamătul ei de plăcere. Erika nu simte nimic. Nu vine nimic. Nu se întîmplă nimic. Ori e prea tîrziu, ori prea devreme pentru asta. Femeia spune că e probabil victima unei înşelătorii, de vreme ce nu simte nimic. Iubirea asta e, în fond, distrugere. Erika speră că el doreşte cu ardoare ca ea să-l iubească, Klemmer o loveşte uşor peste obraz, ca să-i provoace un geamăt. Lui îi este perfect egal de ce geme ea. Femeia îşi doreşte plăcerea, dar ea nu vine; nu simte nimic. De aceea îl roagă să termine imediat! Mai ales că el o loveşte acum tot mai tare, cu palma, printre rugăminţile, tot mai stinse, de dragoste. Totul devine o repriză de tortură. Un fel de escaladare extremă. Femeia nu se dăruieşte de bunăvoie, dar bărbatul îi cere să consimtă liber. Nu are nici un interes să constrîngă o femeie. Strigă la ea să-l accepte cu afecţiune! Vede faţa aceea nemascată, pe care prezenţa lui nu reuşeşte să imprime decît expresia durerii. Asta înseamnă că ţi-e totuna dacă rămîn sau plec, o întreabă Klemmer, lovind-o. Tînărul e gata să-i arate acestei femei de ce este el în stare ca să-şi

astîmpere, în sfîrşit, dorinţa. O dată pentru totdeauna, o ameninţă. Erika scînceşte să termine odată, pentru că doare. Din lene şi indolenţă, Klemmer nu poate să iasă din femeie înainte de a termina. O roagă: Iubeşte-mă; o linge şi o bate alternativ. Se mişcă, roşu de furie, fără încetare. Mama vrea să se termine odată. Loveşte în uşă, în ritmul unei mitraliere. Declanşează o adevărată canonadă, fără să ţină cont de vecini. Klemmer îşi accelerează ritmul, viteza lui e destul de ridicată. Nimereşte exact în centrul ţintei. Maestrul sportului a reuşit! Nici nu şi-a domolit respiraţia şi se şterge vioi cu un şerveţel de hîrtie pe care îl aruncă, asemenea unui ghem umed, pe jos, lîngă Erika. Îi atrage atenţia să nu pomenească nimănui de cele întîmplate. Spre binele ei. Îşi cere scuze pentru comportarea lui. Se justifică; şi-a ieşit de sub control. Se mai întîmplă. Îi promite Erikăi, care a rămas întinsă pe podea, ceva vag, nedesluşit. Regret, dar acum mă grăbesc, îşi cere scuze, în felul său. Îmi pare rău, dar trebuie să plec, o încredinţează, tot în felul său, de dragostea şi stima lui. Dacă ar avea acum un singur trandafir roşu, i l-ar dărui Erikăi, fără să ezite. O salută uşor încurcat. Atunci servus! şi caută pe măsuţa din antreu legătura de chei, în care se află şi cea de la poartă. Nu e bine, două femei singure, îi dă Erikăi, acum la despărţire, un sfat pentru viaţă. Şi-i mai pune puţină sare pe rană. Să se gîndească bine, chiar şi fără prejudecăţi, la diferenţa dintre generaţii. Şi o sfătuieşte să iasă mai des în lume, dacă nu cu el, atunci singură. Se oferă s-o însoţească la spectacole şi manifestări artistice, unde e sigur că nu va merge niciodată cu Erika. Conchide: Deci asta ar fi. O întreabă, vrînd să pară interesat, dacă o să mai încerce aşa ceva cu un bărbat. Şi-şi dă singur răspunsul logic: mulţumesc, nu. Vorbeşte de funie în casa spînzuratului – citează din Goethe – că nu scăpăm niciodată de spiritele pe care le-am invocat şi se amuză copios.

Trebuie să rîdă: vezi, aşa trec toate. O mai sfătuieşte: să nu uite! Să pună imediat un disc, ca să se liniştească. Nu mai lungeşte vorba, pentru că şi-a luat rămas-bun a nu ştiu cîta oară. O întreabă dacă a păţit ceva şi-şi răspunde singur la întrebare: nu-i nimic, trece! Pînă te măriţi… Klemmer priveşte cu ajutorul înţelepciunii populare în viitor. Şi de data asta pleacă nesărutat acasă, în schimb a sărutat *el* destul. Dar nu pleacă nerăsplătit. Şi-a încasat răsplata, chiar şi femeia a primit ce i se cuvenea. Cine nu vrea are pe săturate; e reacţia lui Klemmer la Erika, după ce ea n-a reacţionat fizic la el. Coboară scările, sărind din treaptă în treaptă, descuie poarta, aruncă legătura de chei din nou înăuntru pe ciment. Locatarii sînt lăsaţi astfel fără apărare, într-o casă neîncuiată, în timp ce Klemmer îşi vede de drumul lui. Merge pe străzi şi priveşte trecătorii, atîţia cîţi sînt, obraznic şi arogant, direct în faţă. Deseară va fi el însuşi întruchiparea vie a provocării, va incendia vapoare în urma lui. Face echilibristică pe coarda fragilă a certitudinii că cele două femei nu vor scăpa un cuvînt despre cele întîmplate, în interesul lor. Dar, în fugă, îi trec prin minte eventualele urmări, poliţele, plata dobînzilor. Nu mai circulă maşini, şi dacă trec totuşi, te ajută reflexul tineresc, sari repede într-o parte. Tînăr şi ager cum e, Klemmer ar putea concura cu oricine! El spune: Deseară aş putea smulge copacii din rădăcini! E liniştit acum, pentru că se simte mult mai bine decît înainte. Urinează în forţă lîngă un copac. Conştient, lasă doar gîndurile pozitive să-i traverseze creierul, iată secretul succesului său. Creierul lui e, de fapt, un creier de unică folosinţă! Se consumă o dată şi adio. Klemmer nu mai vrea să care după sine greutăţi incomode, asta e premisa de la care porneşte. Merge hotărît, ca o provocare, prin mijlocul străzii.

Ziua care urmează o găseşte pe Erika singură, dar încleiată, încremenită acolo, de grija mamei ei.

Ar fi putut începe bine această zi, împreună cu bărbatul. Femeia păşeşte în ziua cea nouă, insuficient pregătită. Nimeni nu se adresează autorităţilor pentru a-l denunţa pe Walter Klemmer. Vremea este, în schimb, frumoasă. Mama tace, cum nu face de obicei. Cînd şi cînd execută o aruncare bine intenţionată, dar nu nimereşte la coş; ea singură l-a agăţat prea sus, din cauza fiicei ei. Ani în şir, coşul a fost înălţat tot mai sus puţin cîte puţin. Acum abia se mai vede. Mama declară că fiica ei ar trebui să iasă mai mult în lume, să cunoască alte chipuri şi să mai schimbe decorul. La vîrsta ei nu mai e cazul să aştepte. Îi dă lecţii copilului care nu suflă o vorbă; tot timpul numai cu mine, o femeie bătrînă, nu e bine, tu care ai atîta exuberanţă tinerească în tine. La lipsa ei de experienţă în materie de oameni, de care a dat dovadă, chiar de curînd, se pare că Erika a avut al doilea eşec într-un singur an. Mama îi explică ce e bine pentru ea. Dacă Erika acceptă, înseamnă că a făcut primul pas spre cunoaşterea de sine. Mai există şi alţi bărbaţi, o consolează mama, îngrijorată de viitorul ei nebulos. Erika nu tace cu ostilitate. Bătrîna se frămîntă, pentru că fata se gîndeşte intens la ceva. În cele din urmă, mama îşi rosteşte îngrijorarea. Cine nu vorbeşte ar putea să gîndească bine. Mama o provoacă să-şi mărturisească gîndurile şi să nu le ţină în ea, să se mistuie singură. Trebuie să-i împărtăşim mamei tot ce gîndim, ca ea să ştie. Bătrîna se teme de liniştea Erikăi. Nu cumva fata e răzbunătoare? Te pomeneşti că ar fi în stare să-i ţină o predică neruşinată?

Soarele se aprinde, sub el pustiuri pline de praf. Faţadele sînt spălate în roşu. Copacii şi-au tras pe ei husele verzi. Sînt hotărîţi să ajungă la podoabe. Florile dau muguri, ca să-şi îndeplinească menirea. Oamenii merg care încotro. Vorba le picură din gură.

Multe o dor pe Erika şi, din prudenţă, abia se mişcă. Bandajele ei nu sînt toate cum trebuie, dar au fost aplicate cu dragoste. Această dimineaţă ar putea s-o stimuleze să caute un motiv pentru care s-a claustrat în aceşti ani excluzîndu-se din toate. A avut un singur gînd: să iasă, într-o bună zi, de după ziduri şi să-i întreacă pe toţi. Şi de ce n-ar face-o acum? Chiar azi. Erika îmbracă o rochie veche demodată, din perioada mini; rochia nu e chiar atît de scurtă ca altele din vremea aceea, dar e prea strîmtă şi nu se închide la spate de tot. E complet demodată. Nici mamei nu-i place, e prea scurtă şi prea strîmtă pentru ea. Dar pe Erika nu o clinteşte nimic din hotărîrea ei.

Va colinda pe străzi ca să-i uimească pe toţi. Pentru asta ajunge chiar simpla ei prezenţă. Ministerul de Externe al Erikăi poartă o rochie demodată, după care unii întorc capul batjocoritor.

Ca s-o abată de la hotărîrea ei de a ieşi, mama îi propune o excursie, dar în costumaţia asta n-ai să-mi ieşi din casă. Încurajată de tăcerea ei, bătrîna scoate hărţile turistice din sertare vechi, pline de praf, prin care cotrobăiseră demult degetele tatălui, stabilind trasee, căutînd obiective, fixînd popasuri pentru masă. Erika zăboveşte la bucătărie, ia un cuţit ascuţit şi îl ascunde în poşetă, fără s-o vadă nimeni. Bietul obiect, de obicei nu are parte decît de animale moarte. Nu ştie încă dacă va săvîrşi o crimă sau se va arunca la picioarele bărbatului iubit. O să se decidă mai tîrziu dacă îl va înjunghia ori nu. Poate o să-l implore plină de pasiune. Nici n-o aude pe mama ei care descrie fel de fel de trasee, pînă în cele mai mici amănunte.

Fiica aşteaptă bărbatul care trebuie să vină să-i cerşească dragostea. Ea se aşază la fereastră şi numără alternativ pe degete „a pleca“ cu „a rămîne“. Sorţii au căzut pe „a rămîne“. Poate ies mîine, îşi spune. Priveşte jos, pe stradă, şi pleacă imediat. Chiar acum vor începe cursurile de dimineaţă de la Universitatea Tehnică, unde îşi

face Klemmer studiile de specialitate. A aflat asta mai demult, de la el. Dragostea îi călăuzeşte paşii într-acolo. Dorul o sfătuieşte.

Erika Kohut a şi plecat, lăsîndu-şi mama în urmă, să-i cerceteze motivele. Timpul este o veche cunoştinţă a doamnei bătrîne, care vede în el o plantă crudă, carnivoră, dar nu este totuşi mult prea devreme să i te expui?

Copilul îşi începe ziua, de obicei, mai tîrziu, de aceea şi eroziunea zilei se instalează mai tîrziu.

Erika îşi strînge sub braţ cuţitul cald, ascuns în poşetă, şi străbate străzile pe jos, în direcţia ţintei ei. Ea oferă o privelişte ciudată, parcă făcută anume să respingă oamenii. Trecătorii nu se jenează s-o fixeze. Fac observaţii, cu glas tare, întorcîndu-se după Erika. Nu se ruşinează să-şi exprime părerea despre ea, o spun pe şleau, în rochia ei ezitantă, doar pe jumătate mini, Erika se înalţă cît mai sus, intrînd în concurenţă cu tineretul. Pe unde trece, tinerii îşi bat joc de doamna profesoară. Tinerii rîd de exteriorul Erikăi. Erika rîde de interiorul, lipsit de conţinut, al acestora. Un ochi de bărbat îi semnalizează Erikăi să nu poarte o rochie aşa scurtă, nu are picioarele chiar atît de frumoase. Femeia cutreieră pe străzi rîzînd, rochia nu e potrivită pentru picioarele ei, picioarele nu se potrivesc cu rochia, cum ar spune şi rubrica „Cum să ne îmbrăcăm“. Erika se înalţă deasupra ei înşişi şi a celorlalţi. Are o singură temere. Nu ştie dacă şi cum va termina cu acest bărbat. Chiar şi în centru e ţinta batjocurii celor tineri. Dar ea le răspunde aruncîndu-le în faţă tot dispreţul ei. Ce pot tinerii poate şi Erika, ba chiar mai bine. În privinţa asta are o experienţă îndelungată.

Erika traversează spaţiile goale din faţa muzeelor. Porumbeii îşi iau zborul, speriaţi de atîta hotărîre. Turiştii cască ochii, mai întîi la împărăteasa Maria Theresa, apoi la Erika şi, din nou, la împărătească. Orele de program sînt afişate.

Pe Ring tramvaiele o pornesc la semnalul semaforului. Soarele străluceşte printre firicele de praf. În spatele grilajului ce înconjoară parcul Burggarten, mame tinere îşi încep marşul zilnic. Primele interdicţii sînt deşertate acolo, pe pietrişul aleilor. De la înălţimea lor, mamele îşi revarsă furia spumegîndă. Le răspund, ca nişte arme miraculoase, urletele care se amplifică. Peste tot vezi doi sau mai mulţi indivizi discutînd. Colegii se întîlnesc. Prietenii se iau la ceartă. Şoferii autoturismelor gonesc la intersecţia de la Operă, pentru că pietonii au dispărut în pasajul subteran, unde răspund singuri de pagubele pe care le provoacă. Acolo nu au la-ndemînă ţapi ispăşitori: şoferii! Magazinele sînt vizitate, după ce au fost cercetate, cu atenţie, pe dinafară. Unii cutreieră fără rost. Clădirile care adăpostesc birouri de afaceri, înghit, în neştire, persoane interesate în probleme de import-export. La cofetăria Aida, mamele observă preocupările sexuale, periculos de premature, ale fetelor lor. În schimb, laudă angajarea băieţilor în activitatea şcolară şi în sport.

Rătăcirea unui cuţit, aidoma ei, în poşeta pe care o strînge Erika Kohut sub braţ. Cuţitul pleacă în călătorie sau Erika va face pelerinajul la Canossa ca să-i ceară iertare bărbatului? Nu ştie încă, o să decidă pe loc. Cuţitul e deocamdată preferat. Să danseze! Femeia trece prin faţa localului de expoziţii Secession şi-şi înalţă privirea spre cupola din frunze aurite. Un artist vienez cunoscut prezintă azi, acolo înăuntru, ceva conform căruia arta nu mai poate fi ce-a fost. De aici se vede deja deslușit edificiul tehnicii, polul opus artei. Erika nu mai are decît de traversat prin pasajul subteran şi apoi de parcurs o porţiune mică prin Resselpark. Neaşteptat, vine cît o rafală de vînt. Aici se înteţesc vocile setei de cunoaştere juvenile. Priviri o măsoară pe Erika şi ea se expune cu ostentaţie, în sfîrşit, mă fixează şi pe mine cineva, jubilează Erika. Ani de-a rîndul a ocolit

astfel de priviri, retrăgîndu-se în sihăstria ei. Dar ce stă prea mult timp în defensivă va ataca, în cele din urmă, cu toată forţa. Erika nu se expune privirilor neînarmată, cuţitul e ascultător. Cineva rîde. Nu oricine rîde aşa de tare. Cei mai mulţi nu rîd. Nu rîd pentru că nu au ochi decît pentru ei. N-o observă pe Erika.

Grupuri de tineri se scurg din marele şuvoi. Formează trupe de atac şi de apărare. Aceşti oameni care se implică au experienţele lor. Vorbesc întruna despre ele. Unii vor să facă experienţe numai pe sine; dar mulţi preferă să încerce pe alţii, după plac.

Iată faţada Universităţii Tehnice; sprijinite pe coloane, capetele din metal ale renumiţilor naturalişti ai institutului care au inventat bombe şi baraje.

Uriaşa biserică Karlskirche se întinde ca o ţestoasă imensă în mijlocul unui pustiu, unde nu mai e ameninţată de gazele de eşapament. Apa stropeşte de jur împrejur, sigură pe sine şi guralivă. Pe aici se merge pe alei pietruite, în afară de Resselpark, conceput parcă pentru a întruchipa o oază verde. Dacă vrei, poţi ajunge acolo şi cu metroul.

Erika Kohut îl descoperă pe Walter Klemmer în mijlocul unui grup de studenţi, cu aceleaşi preocupări, aflaţi în diverse stadii de pregătire profesională, care rîd împreună. Dar nu de ea rîd, pentru că nici n-o observă. Se demonstrează, cu voce tare, că Walter Klemmer nu s-a făcut azi criţă. După noaptea asta n-a avut nevoie să se odihnească mai mult decît după oricare alta. Erika numără trei tineri şi o fată care pare să studieze şi ea ceva tehnic, de aceea e privită ca un unicat. Klemmer îi înconjoară plin de voioşie umerii. Ea rîde cu hohote şi-şi ascunde capul blond în scobitura gîtului lui, pe care tronează tot un cap blond. De atîta rîs, fata pare că nu se mai poate ţine pe picioare, dacă ar fi să ne luăm după

limbajul trupului. Fata simte nevoia să se sprijine de bărbatul de lîngă ea. Ceilalţi o încurajează. Şi Walter Klemmer rîde cu poftă şi-şi scutură părul. Soarele îl încercuieşte. Lumina îi dă tîrcoale din toate părţile. Klemmer se prăpădeşte de rîs şi ceilalţi îl acompaniază. Ce-i aşa de comic, întreabă un tînăr, venit mai tîrziu, molipsit şi el de veselia generală. I se povesteşte ceva, printre hohote şi pufnituri, şi aşa află şi el de ce rîde.

Se poate spune că îi întrece chiar pe ceilalţi, pentru că are de recuperat o partidă de rîs. Erika Kohut stă acolo şi vede. Chiar se uită la ei. E o zi senină şi Erika se uită la ei. După ce grupul s-a săturat de rîs, femeia se întoarce spre clădirea Universităţii Tehnice şi vrea să intre. În acest timp îi apucă iar rîsul. Se întrerup unii pe alţii cu hohote noi.

Ferestrele strălucesc în lumină. Dar nu se deschid spre această femeie. Nu se deschid pentru oricine. Poate că insul acela nu e un om bun, deşi cineva a strigat după el. Mulţi ar vrea să ajute, dar n-o fac. Femeia întoarce capul mult într-o parte şi-şi dezveleşte dinţii ca un cal bolnav. Nimeni n-o atinge cu mîna, nimeni nu ia ceva de la ea. Slăbită, priveşte înapoi, peste umăr. Cuţitul ar trebui să-i pătrundă în inimă şi să se răsucească acolo! Îi lipseşte şi ultimul rest din această putere necesară, privirile ei nu se agaţă de nimic şi, fără vreo izbucnire de furie, de mînie sau de pasiune, Erika se înţeapă în umăr. Sîngele ţîşneşte imediat. Rana asta e inofensivă. Numai de n-ar atinge-o murdăria şi puroiul. Lumea nerănită nu stă pe loc. Tinerii au dispărut cu siguranţă de mult în clădire. O casă e lipită de alta. Cuţitul e vîrît înapoi în poşetă. Pe umărul Erikăi se cască o incizie; ţesutul s-a despărţit fără să opună rezistenţă. Oţelul a pătruns acolo, şi Erika fuge de la locul faptei. Nu ia nici un vehicul, îşi pune o mînă pe rană. Nimeni n-o urmăreşte. Mulţi îi vin din faţă şi se despart în dreptul ei, ca apa în faţa unui vapor surd. Nu apare

nici una din durerile acelea îngrozitoare, aşteptate cu fiecare secundă. Un geam de automobil scînteiază.

Spatele Erikăi, unde nu se închide fermoarul, se încălzeşte. Spatele se încălzeşte uşor de la soarele din ce în ce mai puternic. Erika merge întruna. Spatele i se încălzeşte de la soare. Din ea se prelinge sîngele. Oamenii se uită la ea şi-şi mută privirile de la umăr la faţă. Unii întorc chiar capul. Nu toţi. Erika ştie direcţia în care trebuie s-o ia. Merge acasă. Merge şi grăbeşte uşor pasul.

Table of Contents

I
II

Table of Contents

I 5
II 116